

سیدہ عائشہ رaza
نورفاطمہ زهرا

کتابخانہ دیجیٹال
www.noorfatemah.org

ممن و حامی

صحیفہ حجاب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

متن دعای صحیفه سجادیه همراه با ترجمه فارسی

نویسنده:

امام سجاد (ع)

ناشر چاپی:

نسخه خطی

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۳	متن دعای صحیفه سجادیه
۱۳	مشخصات کتاب
۱۳	دعای اول
۱۳	الدعاء الاول
۱۴	نیایش یکم
۱۵	پی نوشتها
۱۶	دعای دوم
۱۶	الدعاء الثاني
۱۶	نیایش دوم
۱۷	دعای سوم
۱۷	الدعاء الثالث
۱۷	نیایش سوم
۱۸	پی نوشتها
۱۹	دعای چهارم
۱۹	الدعاء الرابع
۱۹	نیایش چهارم
۲۰	پی نوشتها
۲۰	دعای پنجم
۲۰	الدعاء الخامس
۲۱	نیایش پنجم
۲۱	دعای ششم
۲۱	الدعاء السادس

۲۲	نیایش ششم
۲۳	دعای هفتم
۲۴	الدعاء السابع
۲۴	نیایش هفتم
۲۴	دعای هشتم
۲۴	الدعاء الثامن
۲۵	نیایش هشتم
۲۵	دعای نهم
۲۵	الدعاء التاسع
۲۶	نیایش نهم
۲۶	پی نوشتها
۲۶	دعای دهم
۲۶	الدعاء العاشر
۲۶	نیایش دهم
۲۷	دعای یازدهم
۲۷	الدعاء الحاوی عشر
۲۷	نیایش یازدهم
۲۸	دعای دوازدهم
۲۸	الدعاء الثاني عشر
۲۸	نیایش دوازدهم
۲۹	دعای سیزدهم
۳۰	الدعاء الثالث عشر
۳۰	نیایش سیزدهم
۳۱	دعای چهاردهم

۳۱	الدعاء الرابع عشر
۳۲	نیایش چهاردهم
۳۲	دعای پانزدهم
۳۲	الدعاء الخامس عشر
۳۳	نیایش پانزدهم
۳۳	دعای شانزدهم
۳۳	الدعاء السادس عشر
۳۵	نیایش شانزدهم
۳۶	دعای هفدهم
۳۶	الدعاء السابع عشر
۳۷	نیایش هفدهم
۳۸	دعای هجدهم
۳۸	الدعاء الثامن عشر
۳۸	نیایش هجدهم
۳۸	دعای نوزدهم
۳۸	الدعاء التاسع عشر
۳۹	نیایش نوزدهم
۳۹	دعای بیستم
۳۹	الدعاء العشرون
۴۱	نیایش بیستم
۴۳	دعای بیست و یکم
۴۳	الدعاء الحادی و العشرون
۴۴	نیایش بیست و یکم
۴۵	دعای بیست و دوم

۴۵	الدعاء الثاني العشرون
۴۶	نیایش بیست و دوم
۴۷	دعای بیست و سوم
۴۷	الدعاء الثالث والعشرون
۴۷	نیایش بیست و سوم
۴۸	پی نوشتها
۴۸	دعای بیست و چهارم
۴۸	الدعاء الرابع والعشرون
۴۹	نیایش بیست و چهارم
۵۰	دعای بیست و پنجم
۵۰	الدعاء الخامس والعشرون
۵۱	نیایش بیست و پنجم
۵۲	دعای بیست و هشتم
۵۲	الدعاء السادس والعشرون
۵۲	نیایش بیست و هشتم
۵۳	دعای بیست و هفتم
۵۳	الدعاء السابع والعشرون
۵۴	نیایش بیست و هفتم
۵۶	دعای بیست و هشتم
۵۶	الدعاء الثامن والعشرون
۵۶	نیایش بیست و هشتم
۵۷	دعای بیست و نهم
۵۷	الدعاء التاسع والعشرون
۵۷	نیایش بیست و نهم

۵۷	پی نوشتها
۵۷	دعای سی ام
۵۷	الدعاء الثلاثون
۵۸	نیایش سی ام
۵۸	دعای سی ویکم
۵۸	الدعاء الحاوی و الثلاثون
۵۹	نیایش سی و یکم
۶۱	پی نوشتها
۶۱	دعای سی و دوم
۶۱	الدعاء الثانی و الثلاثون
۶۳	نیایش سی و دوم
۶۵	پی نوشتها
۶۵	سی وسوم
۶۵	الدعاء الثالث و الثلاثون
۶۵	نیایش سی و سوم
۶۵	دعای سی وچهارم
۶۶	الدعاء الرابع و الثلاثون
۶۶	نیایش سی و چهارم
۶۶	دعای سی وپنجم
۶۶	الدعاء الخامس و الثلاثون
۶۷	نیایش سی و پنجم
۶۷	دعای سی و ششم
۶۷	الدعاء السادس و الثلاثون
۶۷	نیایش سی و ششم

۶۸	دعای سی و هفتم
۶۸	الدعاء السابع و الثلاثون
۶۹	نیایش سی و هفتم
۷۰	دعای سی و هشتم
۷۰	الدعاء الثامن و الثلاثون
۷۰	نیایش سی و هشتم
۷۰	دعای سی و نهم
۷۰	الدعاء التاسع و الثلاثون
۷۱	نیایش سی و نهم
۷۲	دعای چهلم
۷۲	الدعاء الاربعون
۷۲	نیایش چهلم
۷۳	دعای چهل و یکم
۷۳	الدعاء الحادی و الاربعون
۷۳	نیایش چهل و یکم
۷۳	دعای چهل و دوم
۷۳	الدعاء الثانی و الاربعون
۷۴	نیایش چهل و دوم
۷۶	پی نوشتها
۷۶	دعای سی و چهارم
۷۶	الدعاء الثالث و الاربعون
۷۷	نیایش چهل و سوم
۷۷	دعای چهل و چهارم
۷۷	الدعاء الرابع و الاربعون

۷۸	نیایش چهل و چهارم
۸۰	دعای چهل و پنجم
۸۰	الدعاء الخامس و الاربعون
۸۲	نیایش چهل و پنجم
۸۵	پی نوشتها
۸۵	دعای چهل و ششم
۸۵	الدعاء السادس و الاربعون
۸۶	نیایش چهل و ششم
۸۷	دعای چهل و هفتم
۸۷	الدعاء السابع و الاربعون
۹۱	نیایش چهل و هفتم
۹۱	قسمت اول
۹۱	اشاره
۹۳	قسمت دوم
۹۵	قسمت سوم
۹۷	پی نوشتها
۹۷	دعای چهل و هشتم
۹۸	الدعاء الثامن و الاربعون
۹۹	نیایش چهل و هشتم
۱۰۱	پی نوشتها
۱۰۱	دعای چهل و نهم
۱۰۱	الدعاء التاسع و الاربعون
۱۰۲	نیایش چهل و نهم
۱۰۳	دعای پنجاهم

۱۰۳	الدعاء الخمسون
۱۰۳	نیایش پنجاهم
۱۰۴	پی نوشتها
۱۰۴	دعای پنجاه ویکم
۱۰۴	الدعاء الحاوی و الخمسون
۱۰۵	نیایش پنجاه و یکم
۱۰۶	دعای پنجاه ودوم
۱۰۶	الدعاء الثانی و الخمسون
۱۰۶	نیایش پنجاه و دوم
۱۰۷	دعای پنجاه وسوم
۱۰۷	الدعاء الثالث و الخمسون
۱۰۸	نیایش پنجاه و سوم
۱۰۸	دعای پنجاه وچهارم
۱۰۸	الدعاء الرابع و الخمسون
۱۰۹	نیایش پنجاه و چهارم
۱۰۹	پی نوشتها
۱۰۹	مؤسسه نور فاطمه زهرا سلام الله علیها

متن دعای صمیمه سجادیه

مشخصات کتاب

شماره کتابشناسی ملی : ع ۵۲۳۹ سرشناسه : علی بن الحسین ع ، امام چهارم ۳۸ - ق ۹۴ عنوان و نام پدیدآور : ترجمه صحیفه سجادیه نسخه خطی [حضرت امام زین العابدین ع کاتب حسین بن محمد شیرازی آغاز ، انجام ، انجامه : : معرفی کتاب نسخه ای کامل و مترجم (غیر از ملحقات از صحیفه با ترجمه تحت اللفظی و متوسط است بخش ملحقات تا پایان دعای "مما یخاف و یحذره را شامل می شود مشخصات ظاهری : ۱۸۸ برگ ۱۰ سطر، اندازه سطور ۱۴۵×۶۵، قطع ۲۵۵×۱۲۵ یادداشت مشخصات ظاهری : نوع کاغذ: فرنگی نخودی خط: نسخ کتابت جلی خوش نستعلیق کتابت خوش رقاع متوسط تزئینات جلد: سوخت دوروی پوست اناری با نقوش ترنج و سرترنج اندرون تیماج یشمی تزئینات متن سرلوح و کتیبه مذهب مرصع به شیوه مکتب خراسان دو صفحه افتتاح تماما حاشیه مذهب مرصع با نقوش و طرحهای اسلیمی خطوط ترجمه بقلم نستعلیق با شنگرف و عناوین بقلم رقاع محرر زرین تحریر شده اند، مابقی صفحات مجداول داخلی زرین مشکی و لاجوردی حواشی اوراق نسخه نسخه در حاشیه تصحیح شده است مهرها و تملک و غیره یادداشت ولادت فرزند بنام های ملک محمد، مورخ ۱۲۱۴ق سکنه ۱۲۱۸ق محمدجعفر، ۱۲۲۱ق علی محمد، ۱۲۲۵ق احمد، ۱۲۲۵ق و محمدحسن فرزند محمدسلیم ۱۲۲۸ق در ظهر صفحه آخر نسخه عنوانهای دیگر : صحیفه سجادیه موضوع : دعاها شناسه افزوده : شیرازی حسین بن محمد، کاتب شماره بازیابی : خ ۱۰۶-۲۳۹-۱۰ دسترسی و محل الکترونیکی : <http://dl.nlai.ir/UI/aad3c932-0bc9-4de0-8eb7-cd4c835db3d6/Catalogue.aspx>

دعای اول

الدعاء الاول

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ابْتَدَأَ بِالْدُّعَاءِ بَدَأَ بِالتَّحْمِيدِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ النَّشَاءِ عَلَيْهِ ، فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ بَلَا أَوَّلٍ كَانَ قَبْلَهُ ، وَ الْآخِرِ بَلَا آخِرٍ يَكُونُ بَعْدَهُ الَّذِي قَصِيرَتْ عَنْ رُؤْيَيْهِ أَبْصَارُ النَّاطِرِينَ ، وَ عَجَزَتْ عَنْ نَعْتِهِ أَوْهَامُ الْوَاصَةِ فِينِ . ابْتَدَعَ بِقُدْرَتِهِ الْخَلْقَ ابْتِدَاعًا ، وَ اخْتَرَعَهُمْ عَلَى مَشِيئَتِهِ اخْتِرَاعًا . ثُمَّ سَلَكَ بِهِمْ طَرِيقَ إِرَادَتِهِ ، وَ بَعَثَهُمْ فِي سَبِيلِ مَحَبَّتِهِ ، لِمَا يَمْلِكُونَ تَأْخِيرًا عَمَّا قَدَّمَ لَهُمْ إِلَيْهِ ، وَ لَا يَسْتَيْطِعُونَ تَقْدِيمًا إِلَى مَا أَخَّرَهُمْ عَنْهُ . وَ جَعَلَ لِكُلِّ رُوحٍ مِنْهُمْ قُوَّةً مَعْلُومًا مَقْسُومًا مِنْ رِزْقِهِ ، لَا يَنْقُصُ مِنْ زَادِهِ نَاقِصٌ ، وَ لَا يَزِيدُ مِنْ نَقْصٍ مِنْهُمْ زَائِدٌ . ثُمَّ ضَرَبَ لَهُ فِي الْحَيَاةِ أَجَلًا مَوْفُوتًا ، وَ نَصَبَ لَهُ أَمَدًا مَحْدُودًا ، يَتَخَطَّى إِلَيْهِ بِأَيَّامِ عُمْرِهِ ، وَ يَزْهَقُهُ بِأَعْوَامِ دَهْرِهِ ، حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَقْصَى أَثَرِهِ ، وَ اسْتَوْعَبَ حَسَابَ عُمْرِهِ ، قَبَضَهُ إِلَى مَا نَدَبَهُ إِلَيْهِ مِنْ مَوْفُورِ ثَوَابِهِ ، أَوْ مَحْدُورِ عِقَابِهِ ، لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَ يَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . عَدَلًا مِنْهُ ، تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُهُ ، وَ تَظَاهَرَتْ آلاؤُهُ ، لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَ هُمْ يُسْأَلُونَ . وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَوْ حَسَسَ عَنْ عِيَادِهِ مَعْرِفَةَ حَمِيدِهِ عَلَى مَا أَبْلَاهُمْ مِنْ مَنَنِهِ الْمُتَتَابِعِيهِ ، وَ أَسْبَغَ عَلَيْهِمْ مِنْ نِعَمِهِ الْمُتَطَاهِرِهِ ، لَتَصَيَّرَفُوا فِي مَنَنِهِ فَلَمْ يَحْمِدُوهُ ، وَ تَوَسَّعُوا فِي رِزْقِهِ فَلَمْ يَشْكُرُوهُ . وَ لَوْ كَانُوا كَذَلِكَ لَخَرَجُوا مِنْ حُدُودِ الْإِنْسَانِيَّةِ إِلَى حَيْدِ الْبُهْمِيَّةِ فَكَانُوا كَمَا وَصَفَ فِي مُحْكَمِ كِتَابِهِ «إِنَّهُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا .» وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا عَرَفْنَا مِنْ نَفْسِهِ ، وَ أَلْهَمَنَا مِنْ شُكْرِهِ ، وَ فَتَحَ لَنَا مِنْ أَبْوَابِ الْعِلْمِ بُرُوبِيَّتَهُ ، وَ دَلَّنَا عَلَيْهِ مِنَ الْإِخْلَاصِ لَهُ فِي تَوْحِيدِهِ ، وَ جَبَّتْنَا مِنَ الْإِلْحَادِ وَ الشُّكِّ فِي أَمْرِهِ . حَمْدًا نَعْمُرُّ بِهِ فِيْمَنْ حَمَدَهُ مِنْ خَلْقِهِ ، وَ نَسْبِقُ بِهِ مَنْ سَبَقَ إِلَى رِضَاةِ وَ عَفْوِهِ . حَمِيدًا يُضِيءُ لَنَا بِه ظِلْمَاتِ الْبُزُخِ ، وَ يَسِيهُلُ عَلَيْنَا بِهِ سَبِيلَ الْمُبْعَثِ ، وَ يُشْرِفُ بِهِ مَنَازِلَنَا عِنْدَ مَوَاقِفِ الْأَشْهَادِ ، يَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ ، يَوْمَ لَا يُعْنَى مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَ لَا هُمْ يُنصَرُونَ . حَمْدًا يَرْتَفِعُ مِنَّا إِلَى أَعْلَى عَلَيِّينَ فِي كِتَابِ مَرْقُومٍ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ . حَمْدًا تَقَرُّ بِهِ عِيُونُنَا إِذَا بَرَقَتِ الْأَبْصَارُ ، وَ تَبْيَضُّ بِهِ وُجُوهُنَا إِذَا اسْوَدَّتِ الْأَبْشَارُ .

حَمِيداً نَعْتَقُ بِهِ مِنْ أَلِيمِ نَارِ اللَّهِ إِلَى كَرِيمِ جِوَارِ اللَّهِ . حَمْدًا نُرَاجِمُ بِهِ مَلَائِكَتَهُ الْمُقَرَّبِينَ ، وَنُضَامٌ بِهِ أَنْبِيَاءَهُ الْمُرْسَلِينَ فِي دَارِ الْمُقَامَةِ الَّتِي لَمَّا تَزُولُ ، وَمَحَلُّ كَرَامَتِهِ الَّتِي لَمَّا تَحُولُ . وَالْحَمِيدُ لِلَّهِ الَّذِي اخْتَارَ لَنَا مَحَاسِنَ الْخَلْقِ ، وَأَجْرَى عَلَيْنَا طَيِّبَاتِ الرِّزْقِ . وَجَعَلَ لَنَا الْفَضِيلَةَ بِالْمَلَكَةِ عَلَى جَمِيعِ الْخَلْقِ ، فَكُلُّ خَلْقِيَّتِهِ مُنْقَادَةٌ لَنَا بِقُدْرَتِهِ ، وَصَائِرُهُ إِلَى طَاعَتِنَا بِعِزَّتِهِ . وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَعْلَقَ عَنَّا بَابَ الْحَاجَةِ إِلَّا إِلَيْهِ ، فَكَيْفَ نُطِيقُ حَمِيدَهُ أُمَّ مَتَى نُؤَدِّي شُكْرَهُ لَمَّا ، مَتَى . وَالْحَمِيدُ لِلَّهِ الَّذِي رَكَّبَ فِيْنَا آلَمَاتِ الْبَسِيطِ ، وَجَعَلَ لَنَا أَدْوَاتِ الْقَبْضِ ، وَمَتَعَنَا بِأَرْوَاحِ الْحَيَاءِ ، وَأَثَبَتْ فِيْنَا جِوَارِحَ الْأَعْمَالِ ، وَغَدَانَا بِطَيِّبَاتِ الرِّزْقِ ، وَأَغْنَانَا بِفَضْلِهِ ، وَأَقْنَانَا بِمَنِّهِ . ثُمَّ أَمَرْنَا لِيُخْتَبَرَ طَاعَتَنَا ، وَنَهَانَا لِيَتَبَلَّى شُكْرَنَا ، فَخَالَفْنَا عَنْ طَرِيقِ أَمْرِهِ ، وَرَكَّبْنَا مُتُونَ زَجْرِهِ ، فَلَمْ يَتَّيَدِرْنَا بِعُقُوبَتِهِ ، وَلَمْ يُعَاجِلْنَا بِنِقْمَتِهِ ، بَلْ تَأَنَّنَا بِرَحْمَتِهِ تَكْرُمًا ، وَانْتَهَرْنَا مُرَاجَعَتَنَا بِرَأْفَتِهِ حَلْمًا . وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي دَلَّنَا عَلَى التَّوْبَةِ الَّتِي لَمْ نَفْذِهَا إِلَّا مِنْ فَضْلِهِ ، فَلَوْ لَمْ نَعْتَدِدْ مِنْ فَضْلِهِ إِلَّا بِهَا لَقَدْ حَسُنَ بِلَاؤُهُ عِنْدَنَا ، وَحِيلَ إِحْسَانُهُ إِلَيْنَا وَجِسْمَ فَضْلُهُ عَلَيْنَا فَمَا هَكَذَا كَانَتْ سُنَّتُهُ فِي التَّوْبَةِ لِمَنْ كَانَ قَبْلَنَا ، لَقَدْ وَضَعَ عَنَّا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ، وَلَمْ يُكَلِّفْنَا إِلَّا وُسْعًا ، وَلَمْ يُجَشِّمْنَا إِلَّا يُشْرًا ، وَلَمْ يَدْعُ لِأَحَدٍ مِنَّا حُجَّةً وَلَا عُذْرًا . فَالْهَالِكُ مِنَّا مَنْ هَلَكَ عَلَيْهِ ، وَالسَّعِيدُ مِنَّا مَنْ رَغِبَ إِلَيْهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ بِكُلِّ مَا حَمَدَهُ بِهِ أَذْنَى مَلَائِكَتِهِ إِلَيْهِ وَأَكْرَمُ خَلْقِيَّتِهِ عَلَيْهِ وَأَرْضَى حَامِدِيهِ لَمَدِيهِ حَمِيدًا يُفْضَلُ سَائِرَ الْحَمْدِ كَفَضْلِ رَبِّنَا عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ . ثُمَّ لَهُ الْحَمْدُ مَكَانَ كُلِّ نِعْمَةٍ لَهُ عَلَيْنَا وَعَلَى جَمِيعِ عِبَادِهِ الْمَاضِيْنَ وَالْبَاقِيْنَ عِدَدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُهُ مِنْ جَمِيعِ الْأَشْيَاءِ ، وَ مَكَانَ كُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهَا عَدُّهَا أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً أَبَدًا سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . حَمْدًا لَا مُنْتَهَى لِحَدِّهِ ، وَلَا حِسَابَ لِعَدَدِهِ ، وَلَا مَبْلَغَ لِعَاقِبَتِهِ ، وَلَا انْقِطَاعَ لِأَمِيدِهِ حَمِيدًا يَكُونُ وَصِيلَةً إِلَى طَاعَتِهِ وَعَفْوِهِ ، وَسَبَبًا إِلَى رِضْوَانِهِ ، وَذَرِيعةً إِلَى مَغْفِرَتِهِ ، وَطَرِيقًا إِلَى جَنَّتِهِ ، وَخَفِيرًا مِنْ نِقْمَتِهِ ، وَأَمْنًا مِنْ غَضَبِهِ ، وَظَهِيرًا عَلَى طَاعَتِهِ ، وَحَاجِزًا عَنْ مَعْصِيَتِهِ ، وَعَوْنًا عَلَى تَأْدِيَةِ حَقِّهِ وَوِطَآنِيهِ . حَمْدًا نَسْعُدُ بِهِ فِي السُّعْدَاءِ مِنْ أَوْلِيَائِهِ ، وَنَصِيرُ بِهِ فِي نَظْمِ الشُّهَدَاءِ بِسُيُوفِ أَعْدَائِهِ ، إِنَّهُ وَلِيُّ حَمِيدٍ

نیایش یکم

چون به دعا آغاز می کرد نخست خدای عز و جل را با چنین عبارتهای حمد و ثنا می گفت حمد و سپاس خدای را ، آن نخستین بی پیشین را و آن آخرین بی پسین را ، خداوندی را که دیده بینایان از دیدارش قاصر آید و اندیشه واصفان از نعت او فروماند . آفریدگان را به قدرت خود ابداع کرد و به مقتضای مشیت خویش جامه هستی پوشید و به همان راه که ارادت او بود روان داشت و رهسپار طریق محبت خویش گردانید . چون ایشان را به پیش راند ، کس را یارای واپس گراییدن نبود ، و چون واپس دارد ، کس را یارای پیش تاختن نباشد . هر زنده جانی را از رزق مقسوم خویش توشه‌ای معلوم نهاد؛ آن سان که کس نتواند از آن که افزونش داده ، اندکی بکاهد و بر آن که اندکش عنایت کرده ، چیزی بیفزاید . سپس هر یک از آدمیان را عمری معین مقرر کرد و مدتی محدود که با گامهای روزها و سالهایش می پیماید ، تا آنگاه که به سر آردش؛ آن سان که چون آخرین گامها را بر دارد و پیمانانه عمرش لبریز شود ، او را فرو گیرد : یا به ثواب فراوانش بنوازد ، یا به ورطه عقابی خوفناکش اندازد ، تا بدکاران را به کیفر عمل خویش برساند و نیکوکاران را به پاداش کردار نیک خویش و این خود عین عدالت اوست . منز و پاک است نامهای او و ناگسستی است نعمتهای او . کس را نرسد که او را در برابر اعمالش بازخواست کند و اوست که همگان را به بازخواست کشد . (۱) حمد و سپاس خداوندی را که اگر معرفت حمد خویش را از بندگان خود دریغ می داشت ، در برابر آن همه نعمتها که از پس یکدیگر بر آنان فرو می فرستاد ، آن نعمتها به کار می داشتند و لب به سپاسش نمی گشادند ، به رزق او فراخ روزی می جستند و شکرش نمی گفتند . و اگر چنین می بودند از دایره انسانیت برون می افتادند و در زمره چارپایان در می آمدند . چنان می شدند که خدای تعالی در محکم تنزیل خود گفته است : « چون چارپایانند ، بل از چارپایان هم گمراه تر . » (۲) حمد و سپاس خداوندی را که خود را به ما شناسانید و شیوه سپاسگزاری اش را به ما الهام کرد و ابواب علم ربوبیت خویش را به روی ما بگشاد و ما را به اخلاص در توحید او راه نمود و از الحاد و تردید در امر وی به دور داشت . او را سپاس گوئیم ، چنان سپاسی که چون در میان

سپاسگزارانش زیستن گیریم ، همواره با ما باشد و به یاری آن از همه آنان که خواستار خشنودی و بخشایش او هستند گوی سبقت برمایم . آن چنان سپاسی که تابشش تاریکی وحشت افزای گور بر ما روشن گرداند و راه رستخیز برای ما هموار سازد و در آن روز که هر کس به جزای عمل خویش رسد و بر کس ستم نرود و هیچ دوستی از دوست خویش دفع مضرت نتواند و کس به کس یاری نرساند ، چون در موقف بازخواست ایستیم ، منزلت ما برافرازد و بر مرتبت ما بیفزاید . حمد و سپاسی آنچنان که نوشته در نامه عمل ما به اعلیٰ علیین فرارود و فرشتگان مقرب بر آن گواهی دهند . حمد و سپاسی آنچنان که در آن روز که دیدگان را پرده حیرت فرو گیرد ، دیدگان ما بدان روشنی گیرد و در آن روز که گروهی سیه روی شوند ، ما سپیدروی گردیم . حمد و سپاسی آنچنان که ما را از آتش دردناک خداوندی برهاند و در جوار کرمش بنشاند . حمد و سپاسی آنچنان که ما را با فرشتگان مقرب او همنشین سازد و در آن سرای جاوید که جایگاه کرامت همیشگی اوست با پیامبران مرسل همدوش گرداند . حمد خداوندی را که سیرتها و صورتهای پسندیده را برای ما برگزید و روزیهای خوش و نیکو را به ما ارزانی داشت . خداوندی که ما را آن گونه برتری داد که بر همه آفریدگان سلطه یابیم ، چندان که به قدرت او هر آفریده فرمانبردار ماست و به عزت او در ربه طاعت ما . سپاس خداوندی را که جز به خود ، در نیاز را به روی ما فرو بست . چگونه از حمد او بر آییم ؟ کی سپاسش توانیم گفت ؟ نمی توانیم ، کی توانیم ؟ حمد خداوندی را که در پیکر ما ابزارهایی نهاد که توان بست و گشادمان باشد و به نعمت روح ، زندگیمان عنایت فرمود و اندامهایی داد که به نیروی آنها کارها توانیم ساخت و ما را از هر چه خوش و گوارنده است روزی داد و به فضل خویش بی نیاز گردانید و به من و کرم خود سرمایه بخشید . و تا فرمانبرداری و سپاسگزاریمان بیازماید ، به کارهایی فرمان داد و از کارهایی نهی فرمود . چون از فرمانش سر برتافتیم و بر مرکب عصیان برنشستیم ، به عقوبت ما نشتافت و در انتقام از ما تعجیل روا نداشت ، بلکه به رحمت و کرامت خویش ما را زمان داد و به رأفت و حلم خود مهلت عطا فرمود ، باشد که باز گردیم . حمد و سپاس خداوندی را که ما را به توبه راه نمود . و اگر پرتو فضل او نبود ، هرگز بدان راه نمی یافتیم . و اگر از فضل او تنها به همین یک نعمت بسنده می کردیم ، باز هم دهش او به ما نیکو و احسان او در حق ما جلیل و فضل و کرمش بس کرماند می بود ، که روش او در قبول توبه پیشینیان نه چنین بود . ما را از هر چه فراتر از تاب و توانمان بود معاف داشت و جز به اندازه توانمان تکلیف نفرمود و جز به اعمال سهل و آسانمان و نداشت ، تا هیچ یک از ما را عذری و حجتی نماند . هر که از ما سر از فرمانش برتابد ، کارش به شقاوت کشد و آن که به درگاه او روی کند ، تاج سعادت بر سر نهد . حمد و سپاس خدای را ، بدان سان که مقربترین فرشتگانش و گرامیترین آفریدگانش و ستودهترین ستایندهانش می ستایند . حمدی برتر از هر حمد دیگر ، آن سان که پروردگار ما از همه آفریدگان خود برتر است . حمد باد او را به جای هر نعمتی که بر ما و بر دیگر بندگان در گذشته و زنده خود دارد ، به شمار همه چیزها که در علم بی انتهای او گنجد و چند برابر نعمتهایش ، حمدی بی آغاز و بی انجام و تا روز رستخیز ، حمدی که حدی و مرزی شناسد و حسابش به شمار در نیاید و پایانش نبود و زمانش در نگسلد . حمدی که ما را به فرمانبرداری و بخشایش او رساند و خشنودی اش را سبب گردد و آموزش او را وسیله باشد و راهی بود به بهشت او پناهگاهی بود از عذاب او و آسایشی بود از خشم او و یآوری بود بر طاعت او و مانعی بود از معصیت او و مددی بود بر ادای حق و تکالیف او . حمدی که ما را در میان دوستان سعادت مندش کامروا کند و به زمره آنان که به شمشیر دشمنانش به فوز شهادت رسیده اند در آورد . انه ولی حمید .

پی نوشتها

۱ . اشاره است به این آیه : «لا یسئل عما یفعل و هم یسئلون (سوره ۲۱/آیه ۲۳) . ۲ ان هم الا- کالانعام بل هم اضل سیلا (سوره ۲۵/آیه ۴۴)

دعای دوم

الدعاء الثانی

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ هَذَا التَّحْمِيدِ فِي الصَّلَاةِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مَنَّ عَلَيْنَا بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ دُونَ الْأُمَمِ الْمَاضِيَةِ وَ الْقُرُونِ السَّالِمَةِ ، بِقُدْرَتِهِ الَّتِي لَا تَعْجُزُ عَنْ شَيْءٍ وَ إِنَّ عَظْمًا ، وَ لَا يَفُوتُهَا شَيْءٌ وَ إِنَّ لَطْفًا . فَحَتَمَ بِنَا عَلَى جَمِيعٍ مَنْ ذَرَأَ ، وَ جَعَلَنَا شُهَدَاءَ عَلَى مَنْ جَحَدَ ، وَ كَثَّرْنَا بِمَنِّهِ عَلَى مَنْ قَلَّ . اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ أَمِينِكَ عَلَى وَحْيِكَ ، وَ نَجِيَّتِكَ مِنْ خَلْقِكَ ، وَ صِدْقِيَّتِكَ مِنْ عِبَادِكَ ، إِمَامِ الرَّحْمَةِ ، وَ قَائِدِ الْخَيْرِ ، وَ مِفْتَاحِ الْبَرَكَاتِ . كَمَا نَصَبَ لِأَمْرِكَ نَفْسَهُ وَ عَرَّضَ فِيكَ لِلْمَكْرُوهِ يَدَنَهُ وَ كَاشَفَ فِي الدُّعَاءِ إِلَيْكَ حِيَامَتَهُ وَ حَارَبَ فِي رِضَاكَ أَسْرَتَهُ وَ قَطَعَ فِي إِحْيَاءِ دِينِكَ رَحِمَهُ . وَ أَقْصَى الْأَذْنِبِينَ عَلَى جُحُودِهِمْ وَ قَرَّبَ الْأَقْصِينَ عَلَى اسْتِجَابَتِهِمْ لَكَ . وَ وَالَى فِيكَ الْأَبْعَدِينَ وَ عَادَى فِيكَ الْأَقْرَبِينَ وَ أَدَابَ نَفْسَهُ فِي تَبْلِيغِ رِسَالَتِكَ وَ اتَّعَبَهَا بِاللُّدْعَاءِ إِلَى مِلَّتِكَ . وَ شَغَلَهَا بِالنُّصْحِ لِأَهْلِ دَعْوَتِكَ وَ هَاجَرَ إِلَى بِلَادِ الْغُرَبَاءِ ، وَ مَحَلَّ النَّأْيِ عَنْ مَوْطِنِ رَحْلِهِ ، وَ مَوْضِعِ رِجْلِهِ ، وَ مَسْقَطِ رَأْسِهِ ، وَ مَأْنَسِ نَفْسِهِ ، إِرَادَةً مِنْهُ لِإِعْزَازِ دِينِكَ ، وَ اسْتِنْصَارًا عَلَى أَهْلِ الْكُفْرِ بِكَ . حَتَّى اسْتَبْتَّ لَهُ مَا حَاوَلَ فِي أَعْدَائِكَ وَ اسْتَمَّ لَهُ مَا دَبَّرَ فِي أَوْلِيَائِكَ . فَهَيَّأَ إِلَيْهِمْ مَسَدًا تَفْتِحًا بِعَوْنِكَ ، وَ مَتَّقِيًّا عَلَى ضَعْفِهِ بِنَصْرِكَ فَغَزَاهُمْ فِي عَقْرِ دِيَارِهِمْ . وَ هَجَمَ عَلَيْهِمْ فِي بُحْبُوحِهِ قَرَارِهِمْ حَتَّى ظَهَرَ أَمْرُكَ ، وَ عَلَتْ كَلِمَتُكَ ، وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ . اللَّهُمَّ فَارْفَعُهُ بِمَا كَدَحَ فِيكَ إِلَى الدَّرَجَةِ الْعُلْيَا مِنْ جَنَّتِكَ حَتَّى لَا يُسْأَوَى فِي مَنْزِلَتِهِ ، وَ لَا يُكَافَأُ فِي مَرْتَبَتِهِ ، وَ لَا يُوَازِيهِ لِمَدِيَّتِكَ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ ، وَ لَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ . وَ عَرَّفَهُ فِي أَهْلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ أُمَّتِهِ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ حُسْنِ الشَّفَاعَةِ أَجَلًا مَا وَعَدْتَهُ يَا نَافِذَ الْعِدَّةِ ، يَا وَافِيَ الْقَوْلِ ، يَا مُبَدِّلَ السَّيِّئَاتِ بِأَضْعَافِهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ .

نیایش دوم

دعای آن حضرت است . پس از حمد و سپاس خداوندی ، بر محمد رسول الله (ص) درود می فرستد حمد و سپاس خداوندی را که بر ما منت نهاد و پیامبر خود محمد صلی الله علیه و آله را به رسالت بر ما فرستاد . این نعمت ویژه ما بود و امتهای گذشته که در قرنهای پیشین می زیستند بی بهره از آن بودند . این همه برآمده از قدرت اوست که ناتوان نبود در هر کار هر چند سترگ بود و فرو نگذارد هیچ کاری را هر چند خرد بود . پس ما را خاتم همه آفریدگان قرار داد و گواهان بر منکران . و به کرم خود شمار ما را از آنان که شمارشان فرو کاست فزونی بخشید . بار خدایا ، بر محمد که امین و وحی توست ، برگزیده از میان آفریدگان توست ، دوست مخلص از میان همه بندگان توست ، آن امام رحمت و پیشوای خیر و کلید برکات ، درود بفرست ، آن سان که او جان خویش در فرمان تو نهاد و جسم خویش به راه تو هدف تیر بلا گردانید و در دعوت به دین تو با خویشاوندان خود آشکارا خصومت ورزید و برای خشنودی تو با خاندان خویش به پیکار برخاست و تا دین تو رازنده دارد ، پیوند از خویش و پیوند ببرد . نزدیکان انکارپیشه را از خود دور داشت و دوران دعوت پذیر را به خود نزدیک ساخت . در راه تو بایگانگان دوستی ورزید و با نزدیکان دشمنی . و تا حق رسالت تو بگزارد ، خویشان را به رنج افکند . جان خویش در بوته تعب نهاد تا به کیش تو دعوت کند . خویشان به کار داشت تا امت را اندرز دهد . به دیار غربت رخت کشید و موطن مألوف و زادبوم و سرای انس خود رها کرد ، تا دین تو را نصرت دهد و بر آنان که بر تو کفر می ورزیدند غلبه جوید ، تا به هر چه در حق دشمنان تو خواسته بود به تمام دست یافت و هر چه در باره دوستان تو اندیشیده بود ، به کمال حاصل آمد . پس بدان هنگام که به یاری تو پیروزی می طلبید و به نیروی نصرت تو بر ناتوانی خویش چیره می گشت ، آهنگ جنگ ایشان کرد . با آنان در دل خانه هایشان غزا کرد و به ناگاه در میان منازلشان بر سرشان تاخت ، تا دین تو آشکار گردید و کلمه تو برتر شد ، اگر چه مشرکان را ناخوش افتاد . بار خدایا محمد را به پاداش رنجی که در راه تو کشید به عالی ترین درجات بهشت خود فرابر ، آن سان که هیچ کس را نرسد تا به منزلت با او برابری جوید و به مرتبت

با او همبری کند و هیچ ملک مقرب و پیامبرمرسلی در نزد تو با او برابری نتواند. بار خدایا، افزون از آنچه او را وعده داده‌ای که شفاعتش را در حواهل بیت پاک و امت با ایمانش پذیری، عطا فرمای. ای خداوندی که هیچ وعده‌ای خلاف نکنی و به هر چه گویی وفا کنی. ای دگرگون کننده بدیها به چند برابر نیکیها انک ذو الفضل العظیم و الجواد الکریم.

دعای سوم

الدعاء الثالث

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الصَّلَاةِ عَلَى حَمَلِهِ الْعَرْشِ وَ كُلِّ مَلِكٍ مُقَرَّبٍ) اللَّهُمَّ وَ حَمَلَهُ عَرْشَكَ الَّذِينَ لَا يَفْتُرُونَ مِنْ تَسْبِيحِكَ ، وَ لَا يَسْأَمُونَ مِنْ تَقْدِيرِكَ ، وَ لَا يَسْتَحْسِرُونَ مِنْ عِبَادَتِكَ ، وَ لَا يُؤْثِرُونَ التَّقْصِيرَ عَلَى الْجِدِّ فِي أَمْرِكَ ، وَ لَا يَغْفُلُونَ عَنِ الْوَلَةِ إِلَيْكَ وَ إِسْرَافِيلَ صَاحِبَ الصُّورِ ، الشَّخْصُ الَّذِي يَنْتَظِرُ مِنْكَ الْإِذْنَ ، وَ حُلُولَ الْأَمْرِ ، فَيَنْبُتُهُ بِالنَّفْخِ صِرْعَى رَهَائِنِ الْقُبُورِ . وَ مِيكَائِيلَ ذُو الْجَاهِ عِنْدَكَ ، وَ الْمَكَانَ الرَّفِيعَ مِنْ طَاعَتِكَ . وَ جِبْرِيلَ الْأَمِينِ عَلَى وَحْيِكَ ، الْمُطَاعَ فِي أَهْلِ سَمَاوَاتِكَ ، الْمَكِينِ لَدَيْكَ ، الْمُقَرَّبَ عِنْدَكَ وَ الرُّوحَ الَّذِي هُوَ عَلَى مَلَائِكَتِهِ الْحُجُبِ . وَ الرُّوحَ الَّذِي هُوَ مِنْ أَمْرِكَ ، فَصَلِّ عَلَيْهِمْ ، وَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِمْ مِنْ سَيِّكِنِ سَمَاوَاتِكَ ، وَ أَهْلِ الْأَمَانَةِ عَلَى رِسَالَتِكَ وَ الَّذِينَ لَمَّا تَدَخَّلْتَهُمْ سَأَمِيَهُ مِنْ دُؤُوبٍ ، وَ لَمَّا إِعْيَاءٍ مِنْ لُغُوبٍ وَ لَمَّا فُتُورٍ ، وَ لَا تَسْغَلُهُمْ عَنْ تَسْبِيحِكَ الشَّهَوَاتِ ، وَ لَمَّا يَقْطَعُهُمْ عَنْ تَعْظِيمِكَ سَهْوُ الْغَفَلَاتِ . الْخُشْعَ الْأَبْصَارِ فَلَمَّا يَرُومُونَ النَّظَرَ إِلَيْكَ ، النَّوَكِسَ الْأَذْقَانَ ، الَّذِينَ قَدْ طَالَتْ رَغْبَتُهُمْ فِيمَا لَدَيْكَ ، الْمُسْتَهْتَرُونَ بِذِكْرِ آلائِكَ ، وَ الْمُتَوَاضِعُونَ دُونَ عَظَمَتِكَ وَ جَلَالِ كِبَرِيَّاتِكَ وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ إِذَا نَظَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ تَزْفِرُ عَلَى أَهْلِ مَعْصِيَتِكَ سُبْحَانَكَ مَا عَدَيْدًا نَاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ . فَصَلِّ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى الرُّوحِ الْبَاطِنِينَ مِنْ مَلَائِكَتِكَ ، وَ أَهْلِ الزُّلْفَةِ عِنْدَكَ ، وَ حَمَالَ الْغَيْبِ إِلَى رُسُلِكَ ، وَ الْمُؤْتَمِنِينَ عَلَى وَحْيِكَ وَ قَبَائِلِ الْمَلَائِكَةِ الَّذِينَ اخْتَصَصْتَهُمْ لِنَفْسِكَ ، وَ أَعْنَيْتَهُمْ عَنِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ بِتَقْدِيرِكَ ، وَ أَسَدَكْتَهُمْ بَطُونَ أَطْبَاقِ سَمَاوَاتِكَ . وَ الَّذِينَ عَلَى أَرْجَائِهَا إِذَا نَزَلَ الْأَمْرُ بِتَمَامِ وَعْدِكَ وَ خُرَّانِ الْمَطَرِ وَ زَوَاجِرِ السَّحَابِ وَ الَّذِي بَصُوتِ زَجْرِهِ يُسْمَعُ زَجَلَ الرُّعُودِ ، وَ إِذَا سَبَحَتْ بِهِ حَفِيفَةُ السَّحَابِ التَّمَعْتُ صَوَاعِقُ الْبُرُوقِ . وَ مُسَيِّعِي التَّلْجِ وَ الْبَرْدِ ، وَ الْهَوَابِطِينَ مَعَ قَطْرِ الْمَطَرِ إِذَا نَزَلَ ، وَ الْقَوَامَ عَلَى خَزَائِنِ الرِّيَّاحِ ، وَ الْمُؤَكَّلِينَ بِالْجِبَالِ فَلَمَّا تَزُولُ وَ الَّذِينَ عَرَفْتَهُمْ مَنَاقِلَ الْمِيَاهِ ، وَ كَيْلَ مَا تَحْوِيهِ لَوَاعِيحِ الْأَمْطَارِ وَ عَوَالِجِهَا وَ رُسُلِكَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ بِمَكْرُوهِ مَا يَنْزِلُ مِنَ الْبَلَاءِ وَ مَحْبُوبِ الرِّخَاءِ وَ السَّفَرَةِ الْكِرَامِ الْبَرَّةِ ، وَ الْحَفْظَةِ الْكِرَامِ الْكَاتِبِينَ ، وَ مَلِكِ الْمَوْتِ وَ أَعْوَانِهِ ، وَ مُنْكَرٍ وَ نَكِيرٍ ، وَ رُومِيَانَ فَتَانَ الْقُبُورِ ، وَ الطَّائِفِينَ بِبَابِيتِ الْمَعْمُورِ ، وَ مَالِكٍ ، وَ الْخَزَنَةِ ، وَ رِضْوَانَ ، وَ سَدَنَةَ الْجَنَانِ . وَ الَّذِينَ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ ، وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ وَ الَّذِينَ يَقُولُونَ سَلَامًا عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَيَنْعَمُ عُقْبَى الدَّارِ وَ الزَّيْنِيَّةِ الَّذِينَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ خُذُوهُ فَعَلُوهُ ثُمَّ الْجَحِيمِ صِلُوهُ ابْتَدَرُوهُ سِرَاعًا ، وَ لَمْ يُنْظَرُوهُ . وَ مَنْ أَوْهَمْنَا ذِكْرَهُ ، وَ لَمْ نَعْلَمْ مَكَانَهُ مِنْكَ ، وَ بِأَيِّ أَمْرٍ وَكَلْتَهُ . وَ سَيِّكَانَ الْهَوَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ الْمِيَاءِ وَ مَنْ مِنْهُمْ عَلَى الْخَلْقِ فَصَلِّ عَلَيْهِمْ يَوْمَ يَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَ شَهِيدٌ وَ صَلِّ عَلَيْهِمْ صَلَاةً تَزِيدُهُمْ كَرَامَةً عَلَى كَرَامَتِهِمْ وَ طَهَارَةً عَلَى طَهَارَتِهِمْ اللَّهُمَّ إِذَا صَلَّيْتَ عَلَى مَلَائِكَتِكَ وَ رُسُلِكَ وَ بَلَّغْتَهُمْ صَلَاتِنَا عَلَيْهِمْ فَصَلِّ عَلَيْنَا بِمَا فَتَحْتَ لَنَا مِنْ حُسْنِ الْقَوْلِ فِيهِمْ ، إِنَّكَ جَوَادٌ كَرِيمٌ .

نیایش سوم

از دعاهاى آن حضرت است در درود بر حاملان عرش و هر ملك مقرب ديگر بار خدایا، درود بفرست بر حاملان عرش خود، فرشتگانی که در تسبیح تو سستی پذیرند و از تقدیس تو ملال نگیرند و از پرستش تودر نمانند و فرمانبرداری تو را آن گونه به جد در ایستند که چشم بر هم زدنی کوتاهی نورزند و از عشق و شیفتگی تو ذره‌ای غفلت نکنند. بار خدایا، درود بفرست بر اسرافیل، آن فرشته صاحب صور که چشم گشوده منتظر فرمان توست، تا در صور خود بدمد و خفتگان گور را برانگیزاند. بار

خدایا، درود بفرست بر میکائیل، آن فرشته‌ای که در نزد تماش مقامی ارجمند است و در فرمانبرداری تماش مکانتی رفیع. بار خدایا، درود بفرست بر جبرئیل، آن فرشته‌ای که امین وحی توست و ساکنان آسمانها را مطاع است و در آستان تماش مرتبتی عظیم است و خود مقرب درگاه توست. و درود بفرست، بر روح، آن فرشته‌ای که فرمانروای فرشتگان مأمور بر حجابهاست، و بر روح که از عالم امر توست. بر آنها درود بفرست و بر فرشتگانی که فروتر از آنهاست: آنان که ساکنان آسمانهای توند و امینان رسالتهای تو. هر چه کوشش کنند، خستگی بر خود نینند و هر چه تحمل رنج کنند، در ماندگی و سستی نپذیرند. خواهشهای دل از تسبیح تو بازماند و غفلتها از تعظیم تو رویگردانشان نسازد. از خشوع دیده بر هم نهاده‌اند و یارای نگرستن در تو را ندارند. سر فرو داشته‌اند و رغبتشان به چیزهایی که در نزد توست بسیار است. همه آزمندیشان یاد نعیم توست و در برابر عظمت تو و جلال کبریای تو به تواضع سر به زیر افکنده‌اند. و چون به لیب دوزخ تو بنگرند و نهیبش را بر گنهکاران بشنوند، گویند که پروردگارا منزهی تو، تو را آنچه‌ان که سزاوار پرستش توست نپرستیده‌ایم. خداوندا، بر ایشان درود بفرست و بر ملائکه رحمت خویش، و آنان که مقرب درگاه توند، و آنها که حاملان غیب به پیامبران توند، و آنان که امینان وحی توند، و بر فرشتگانی که خاص خود گردانیده‌ای و به تقدیس خود از خوردن و آشامیدنشان بی‌نیاز ساخته‌ای و در درون طبقات آسمانها جای داده‌ای. و درود بفرست بر آن گروه از فرشتگان که در اطراف آسمانها ایستاده‌اند، آن هنگام که فرمان اتمام وعده خداوندی فرا رسد. درود بفرست بر خازنان باران و روان کنندگان ابرها که چون برابرها بانگ زنند، آواز تندرها به گوش رسد و چون ابرها از آن نهیب به راه افتند، آذرخشها از درونشان بدرخشند. و بر آن فرشتگان که دانه‌های برف و تگرگ را از پی می‌آیند و با هر قطره باران که فرو می‌شود، فرود می‌آیند. و بر آن فرشتگان که نگهبانان خزاین بادهاستند و آنان که موکلان بر کوههاستند تا فرو نریزند و آن فرشتگان که میزان و مقدار آبها و پیمانها بارانها را به ایشان آموخته‌ای. درود بفرست بر آن فرشتگان که رسولان تو به ساکنان زمینند: یا بلایی ناخوش فرو می‌آوردند یا آسایشی خوش. و آن سفیران گرانقدر نیکوکار و آن بزرگواران که نویسنده و نگهدارنده اعمال ما هستند. و درود بفرست بر فرشته مرگ و یارانش و نکیر و منکر و رومان (۱) که آزماینده ساکنان گورهاست. و آن فرشتگان که بر گرد بیت المعمور (۲) طواف می‌کنند. و بر مالک و خازنان دوزخ و بر رضوان و خادمان بهشت. و بر فرشتگانی که از فرمان خدای سر بر نمی‌تابند و هر چه فرمان یابنده‌مان کنند. درود فرست بر آن فرشتگان که به ما می‌گویند: «سلام بر شما به خاطر آن همه شکیبایی که ورزیده‌اید. سرای آخرت چه سزایی نیکوست.» (۳) و درود فرست بر فرشتگان زبانی (۴) که چون فرمانشان رسد که «بگیریدش و در زنجیرش کشید و به دوزخش در افکنید» (۵)، بی‌درنگ و بی‌آنکه مهلتش دهند، او را فرو گیرند. و درود فرست بر فرشتگانی که نام آنها در وهم ما ننگجید و مقام و مرتبت آنها را در نزد تو ندانستیم و ندانستیم به چه کاری مأمورند. و درود بفرست بر فرشتگان ساکن هوا و زمین و آب و آنها که بر آفریدگان گماشته‌اند. بار خدایا، بر آنان درود بفرست در روزی که هر کس آید با او فرشته‌ای است که می‌راندش و فرشته‌ای است که بر اعمال او گواهی می‌دهد. بار خدایا، بر آنان درود بفرست، آن سان درودی که بر کرامت و پاکیشان، کرامت و پاکی دیگر افزایش دهد. بار خدایا، در آن هنگام که بر فرشتگان و رسولان درود می‌فرستی و درود ما نیز به آنان می‌رسانی، به آنکه زبان ما به ثنای ایشان گشاده‌ای بر ما نیز رحمت فرست. انک جواد کریم.

پی‌نوشتها

۱. رومان نام ملکی است که پیش از نکیر و منکر به قبر می‌آید و سخن می‌پرسد ۲. بیت المعمور: خانه آبادان. خانه‌ای است در آسمان ششم برابر کعبه که مطاف فرشتگان است. ۳. اشاره است به این آیه: سلام علیکم بما صبرتم فنعیم عقبی الدار. (سوره ۱۳/آیه ۲۴). ۴. زبانیها فرشتگان عذابند. ۵. اشاره به آیه‌های «خذوه فغلوه ثم الجحیم صلوه.» (سوره ۶۹/آیه‌های ۳۰ و ۳۱)

دعای چهارم

الدعاء الرابع

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الصَّلَاةِ عَلَى أَتْبَاعِ الرُّسُلِ وَ مَصِيَدِيهِمْ) اللَّهُمَّ وَ أَتْبَاعِ الرُّسُلِ وَ مَصِيَدِيهِمْ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ بِالْغَيْبِ عِنْدَ مُعَارَضَةِ الْمُعَانِدِينَ لَهُمْ بِالتَّكْذِيبِ وَ الْإِشْتِيَاقِ إِلَى الْمُرْسَلِينَ بِحَقَائِقِ الْإِيمَانِ فِي كُلِّ دَهْرٍ وَ زَمَانٍ أَرْسَلْتَ فِيهِ رَسُولًا وَ أَقَمْتَ لِأَهْلِهِ دَلِيلًا مِنْ لَدُنْ آدَمَ إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ أُمَّةٍ الْهُدَى ، وَ قَادَةَ أَهْلِ التَّقَى ، عَلَى جَمِيعِهِمُ السَّلَامُ ، فَادْكُرْهُمْ مِنْكَ بِمَغْفِرَةٍ وَ رِضْوَانٍ . اللَّهُمَّ وَ أَصِحَابِ مُحَمَّدٍ خَاصَّةً الَّذِينَ أَحْسَنُوا الصَّحَابَةَ وَ الَّذِينَ أَبْلَوْا الْبَلَاءَ الْحَسَنَ فِي نَصْرِهِ ، وَ كَانْفُوهُ ، وَ أَسْرَعُوا إِلَى وَفَادَتِهِ ، وَ سَابَقُوا إِلَى دَعْوَتِهِ ، وَ اسْتَجَابُوا لَهُ حَيْثُ أَسْمَعَهُمْ حُجَّةَ رِسَالَتِهِ . وَ فَارَقُوا الْأَزْوَاجَ وَ الْأَوْلَادَ فِي إِظْهَارِ كَلِمَتِهِ ، وَ قَاتَلُوا الْأَبَاءَ وَ الْأَبْنَاءَ فِي تَثْبِيتِ بُبُوتِهِ ، وَ انْتَصَرُوا بِهِ . وَ مَنْ كَانُوا مُنْطَوِينَ عَلَى مَحَبَّتِهِ يَرْجُونَ تَجَارَةً لَنْ تَبُورَ فِي مَوَدَّتِهِ . وَ الَّذِينَ هَجَرْتَهُمُ الْعَشَائِرُ إِذْ تَعَلَّقُوا بِعُرْوَتِهِ ، وَ انْتَفَتْ مِنْهُمْ الْقَرَابَاتُ إِذْ سَكَنُوا فِي ظِلِّ قَرَابَتِهِ . فَلَا تَنْسَ لَهُمُ اللَّهُمَّ مَا تَرَكُوا لَكَ وَ فِيكَ ، وَ أَرْضِيَهُمْ مِنْ رِضْوَانِكَ ، وَ بِمَا حَاشُوا الْخَلْقَ عَلَيْكَ ، وَ كَانُوا مَعَ رَسُولِكَ دُعَاءً لَكَ إِلَيْكَ . وَ اشْكُرْهُمْ عَلَى هَجْرِهِمْ فِيكَ دِيَارَ قَوْمِهِمْ ، وَ خُرُوجِهِمْ مِنْ سَعَةِ الْمَعَاشِ إِلَى ضَيْقِهِ ، وَ مِنْ كَثْرَتِ فِي إِعْزَازِ دِينِكَ مِنْ مَظْلُومِهِمْ . اللَّهُمَّ وَ أَوْصِلْ إِلَى التَّابِعِينَ لَهُمْ يَا حَسَنَانِ ، الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَ لِأَخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ خَيْرَ جَزَائِكَ . الَّذِينَ قَصِدُوا سِمْتَهُمْ ، وَ تَحَرَّوْا وَجْهَتَهُمْ ، وَ مَضَوْا عَلَى شَاكِلَتِهِمْ . لَمْ يَشْتَهُمْ رَبِّبٌ فِي بَصَّةِ يَرْتَهُمْ ، وَ لَمْ يَحْتَلِجْهُمْ شَكٌّ فِي قَفْوِ آثَارِهِمْ ، وَ الْإِثْمَامَ بِهِدَايَةِ مَنَارِهِمْ . مُكَانِفِينَ وَ مُوَارِينَ لَهُمْ ، يَدِينُونَ بِدِينِهِمْ ، وَ يَهْتَدُونَ بِهَدْيِهِمْ ، يَتَفَقَّحُونَ عَلَيْهِمْ ، وَ لَمَّا يَتَهَمُونَهُمْ فِيمَا أَدَّوْا إِلَيْهِمْ . اللَّهُمَّ وَ صِلْ عَلَى التَّابِعِينَ مِنْ يَوْمِنَا هَذَا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ وَ عَلَى أَزْوَاجِهِمْ وَ عَلَى ذُرِّيَّاتِهِمْ وَ عَلَى مَنْ أَطَاعَكَ مِنْهُمْ . صِلْمَاءُ تَعَصَّ مُهْمٌ بِهَا مِنْ مَعْصِيَتِكَ ، وَ تَفْسِيحٌ لَهُمْ فِي رِيَاضِ جَنَّتِكَ ، وَ تَمَنُّهُمُ بِهَا مِنْ كَيْدِ الشَّيْطَانِ ، وَ تَعِينُهُمْ بِهَا عَلَى مَا اسْتَعَانُوكَ عَلَيْهِ مِنْ بَرٍّ ، وَ تَقِيهِمْ طَوَارِقَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ . وَ تَبَعُّهُمُ بِهَا عَلَى اعْتِقَادِ حُسْنِ الرَّجَاءِ لَكَ ، وَ الطَّمَعِ فِيمَا عِنْدَكَ وَ تَزَكِ التُّهْمَةَ فِيمَا تَحْوِيهِ أَيْدِي الْعِبَادِ لِتُرُدَّهُمْ إِلَى الرَّغْبَةِ إِلَيْكَ وَ الرَّهْبَةِ مِنْكَ ، وَ تُرْهِدَّهُمْ فِي سَعَةِ الْعَاجِلِ ، وَ تُحَبِّبَ إِلَيْهِمُ الْعَمَلَ لِلْآجِلِ ، وَ الْإِسْتِعْدَادَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَ تَهَوَّنَ عَلَيْهِمْ كُلَّ كَرْبٍ يَحِلُّ بِهِمْ يَوْمَ خُرُوجِ الْأَنْفُسِ مِنْ أَجْدَانِهَا وَ تَعَافِيهِمْ مِمَّا تَفَعُّ بِهِ الْفِتْنَةَ مِنْ مَحْدُورَاتِهَا ، وَ كَبَّةِ النَّارِ وَ طُولِ الْخُلُودِ فِيهَا وَ تُصَيِّرُهُمْ إِلَى أَمْنٍ مِنْ مَقِيلِ الْمُتَّقِينَ .

نیایش چهارم

. دعای آن حضرت است در درود بر پیروان پیامبران و تصدیق کنندگان ایشان بارخدایا ، به آمرزش و خشنودی خود ، آن گروه از مردم روی زمین را یاد کن که پیروان پیامبران بودند و نادیده به پیامبریشان گواهی دادند ، به هنگامی که معاندان به دروغشان نسبت می دادند . آنان در هر زمان از عهد آدم تا محمد صلی الله علیه و آله که پیامبرانی مبعوث داشتی و راهنمایانی برانگیختی که پیشوایان هدایت بودند و سرداران اهل تقویبر آنان به تمامی سلام و درود بادیه پرتو حقایق ایمان شوق یاری رسولان داشتند . بار خدایا ، به آمرزش و خشنودی خود ، اصحاب محمد را یاد کن ، بویژه آنان که حق صحبتش نیکو ادا کردند و در نصرتش دلیرها نمودند و به یاری او برخاستند و به دیدار او شتافتند و اجابت دعوتش را بریکدیگر پیشی گرفتند . چون حجت رسالت خویش به گوششان رسانید ، پاسخ قبول دادند و از زن و فرزند خویش برای اظهار دعوت او بردند و در تثبیت نبوتش با فرزندان و پدران خود پیکار کردند ، تا به وجود او پیروز شدند . بار خدایا ، به آمرزش و خشنودی خود ، آن کسان را یاد کن که محبت او در دل داشتند و در بازار مودت او به تجارتی امید بستند که در آن زیان و کساد راه نیابد . و آن کسان را که چون چنگ در ریسمان ولای او زدند ، خاندان و عشیرت از ایشان بگسست و چون در سایه پیوند او آرمیدند ، خویشان پیوند از ایشان ببریدند . بار خدایا ، آنچه را که آنان برای تو و در راه تو واگذاشتند فراموش ننمای و به خشنودی خویش خشنودشان فرمای ، زیرا که مردم را برای اعتلای دین تو

گرد آوردند و همراه با رسول تو برای رواج آیین تو خلق را به سوی تو فرا خواندند . و به سزای آنکه از شهر و دیار خود و از میان قوم خویش مهاجرت کردند و امن و راحت خود به عسرت و تنگی بدل کردند ، پاداش نیکشان عطا فرمای . و نیز پاداش ده آن گروه از ستمدیدگان را که در راه نصرت دین خود بر شمارشان افزوده‌ای . بار خدایا ، تابعان اصحاب محمد را بهترین پاداش ارزانی دار؛ آنان که به نیکی در پی اصحاب رفتند و می گویند : «پروردگار ما ، ما را و برادران ما را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز .» (۱) آنها به جانب ایشان آهنگ کردند و مقصد و مقصود آنان جستند و به شیوه آنان رفتند و در دلشان شائبه تردید پدید نیامد تا از راهشان منحرف سازد یا در پیروی آثار ایشان خلل آورد و از اقتدا به فروغ تابناک هدایتشان بازدارد ، بلکه همواره پشتیبان و یاور آنان باشند ، آیین ایشان را پیروی کنند و به فروغ هدایتشان راه جویند و هم‌راهی و همپیمانان شوند و آنچه از ایشان بشنوند به دروغ نسبت نکنند . بار خدایا ، بر تابعان و زنان و فرزندانشان و هر که از ایشان مطیع فرمان تو باشد ، از امروز تا روز باز پسین درود بفرست؛ درودی که به برکت آن ، ایشان را از نافرمانی خود بازدارد و باغهای بهشت به رویشان گشاده گردانی و از کید شیطانشان نگاهداری . و چون در کاری نیک از تو مدد خواهند ، یاریشان کنی و از حوادث روزان و شبانمگر آنچه خیرشان در آن باشد حفظ کنی و امید به لطف و کرم خویش در دل آنان پدید آوری و چنان کنی که به آنچه در نزدتوست آزمند گردند و در آنچه دیگر بندگان در دست دارند تهمت رواندارند . تا آنان را چنان بازگردانی که به سوی تو بگردند و از تو بیم کنند ، و به فراخیها خواسته‌های این جهان زودگذر بی‌میلشان کنی و شوق عمل برای ثواب آن جهانی و آمادگی برای پس از مرگ را در دلشان اندازی و سختی و تلخکامی روزی را که جانها از بدنهایشان بیرون می‌آید بر آنها آسان کنی و از حوادث وحشتزای قیامت و سختی آتش دوزخ و عذاب جاوید آن معاف داری و به جایگاه امن و آرامش که پرهیزگاران راست روانه گردانی .

پی‌نوشتها

۱ . اشاره است به این آیه : و الذین جاؤا من بعدهم ، یقولون ربنا اغفر لنا و لاخواننا الذین سبقونا بالايمان و لا تجعل فی قلوبنا غلا للذین آمنوا ، ربنا انک رؤوف رحیم (سوره ۵۹/آیه ۱۰)

دعای پنجم

الدعاء الخامس

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِنَفْسِهِ وَ لِأَهْلِ وَوَلَاتِيهِ) يَا مَنْ لَا تَنْقُضِي عَجَائِبُ عَظَمَتِهِ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ احْبُبْنَا عَنِ الْإِلْحَادِ فِي عَظَمَتِكَ وَ يَا مَنْ لَمَّا تَنْتَهَى مِيدَةُ مُلْكِهِ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَعْتَقِ رِقَابَتَنَا مِنْ نَقْمَتِكَ . وَ يَا مَنْ لَا تَفْنِي خَزَائِنَ رَحْمَتِهِ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اجْعَلْ لَنَا نَصِيبًا فِي رَحْمَتِكَ . وَ يَا مَنْ تَنْقَطِعُ دُونَ رُؤْيِيهِ الْأَبْصَارُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أذِنَا إِلَى قُرْبِكَ وَ يَا مَنْ تَضِيغُ عِنْدَ خَطَرِهِ الْأَخْطَارُ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ كَرِّمْنَا عَلَيْكَ . وَ يَا مَنْ تَظْهَرُ عِنْدَهُ بَوَاطِنُ الْأَخْبَارِ ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا تَنْفُضْ حَنَا لِدَيْكَ . اللَّهُمَّ اغْنِنَا عَنْ هَبِيَةِ الْوَهَابِينَ بِهَيْبَتِكَ ، وَ اكْفِنَا وَحْشَةَ الْقَاطِعِينَ بِصِلَتِكَ حَتَّى لَا نَرْغَبَ إِلَى أَحَدٍ مَعَ يَدْلِكَ ، وَ لَا نَسْتَيْوَجِسَ مِنْ أَحَدٍ مَعَ فَضْلِكَ . اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ كِدْ لَنَا وَ لَا تَكِدْ عَلَيْنَا ، وَ امْكُرْ لَنَا وَ لَا تَمْكُرْ بِنَا ، وَ ادِلْ لَنَا وَ لَا تُدِلْ مِنَّا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اقْنَطْنَا بِكَ ، وَ احْفَظْنَا بِكَ ، وَ اهْدِنَا إِلَيْكَ ، وَ لَا تُبَاعِدْنَا عَنْكَ إِنْ مِنْ تَقِيهِ يَسْئَلُكَ وَ مَنْ تَهْدِيهِ يَعْزَمُ ، وَ مَنْ تُقَرِّبُهُ إِلَيْكَ يَغْنَمُ . [اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنَا حَيْدَ نَوَائِبِ الزَّمَانِ ، وَ شَرَّ مَصَائِدِ الشَّيْطَانِ ، وَ مَرَارَةَ صَوْلَةِ السُّلْطَانِ . اللَّهُمَّ إِنَّمَا يَكْتَفِي الْمَكْتُفُونَ بِفَضْلِ قُوَّتِكَ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنَا ، وَ إِنَّمَا يُعْطَى الْمُعْطُونَ مِنْ فَضْلِ جِدَّتِكَ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اعْطِنَا ، وَ إِنَّمَا يَهْتَدُونَ بِنُورِ وَجْهِكَ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اهْدِنَا . اللَّهُمَّ إِنَّكَ مَنْ وَالَيْتَ لَمْ يَضُرَّهُ

خِذْلَانُ الْخَاذِلِينَ ، وَ مَنْ أَعْطَيْتَ لَمْ يَنْقُضْهُ مَنَعَ الْمَانِعِينَ ، وَ مَنْ هَدَيْتَ لَمْ يُغْوِهِ إِضْلَالُ الْمُضِلِّينَ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ائْتِنَا بِعِزِّكَ مِنْ عِبَادِكَ ، وَ اَغْنِنَا عَنْ غَيْرِكَ يَا رَفَادِكَ ، وَ اسئلكَ بِنَا سَبِيلَ الْحَقِّ يَا رِشَادِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْ سَلَامَةً قُلُوبِنَا فِي ذِكْرِ عَظَمَتِكَ ، وَ فَرَاغِ أَيْدَانِنَا فِي شُكْرِ نِعْمَتِكَ ، وَ اَنْطَلِقْ أَلْسِنَتِنَا فِي وَصْفِ مَنِّكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْنَا مِنْ دُعَايِكَ الدَّاعِينَ إِلَيْكَ ، وَ هُدَايِكَ الدَّالِّينَ عَلَيْكَ ، وَ مِنْ خَاصَّتِكَ الْخَاصِّينَ لَدَيْكَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

نیایش پنجم

. دعای آن حضرت است در حق خود و دوستانش . ای خداوندی که عجایب عظمت تو پایان نپذیرد ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را از سرگرایی در برابر عظمت خود بازدار . ای خداوندی که زمان فرمانروایت را نهایی نیست ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را از مکافات عقوبت خویش رهایی بخش . ای خداوندی که خزاین رحمت فنا نشود ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را از رحمت خویش نصیبی ده . ای خداوندی که دیدگان از دیدارت فرومانند ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را به مقام قرب خود نزدیک ساز . ای خداوندی که در برابر عظمت تو هر عظمتی حقیر نماید ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را در نزد خود گرامی بدار . ای خداوندی که هر نهانی پیش تو آشکار است ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را در پیشگاه خود رسوا مگردان . خداوندا ، ما را به عطای خویش از عطای هر بخشنده‌ای بی‌نیاز گردان . به پیوند خویش وحشت تنهایی از ما دور بدار تا به بخشش تو به کس جز تو نگراییم و در پناه جود و احسان تو از کس نهراسیم . بار خدایا درود بفرست بر محمد و خاندانش و به سود ما تدبیر کن نه بر زیان ما . به سود ما مکر نما نه به زیان ما . ما را پیروزی ده و پیروزی از ما مستان . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را از خشم خود دور نگاه‌دار و در پناه خود بدار . ما را به خود راه نمای و از خود دور مدار ، که هر کرا از خشم خود دور نگهداری سلامت به دست آرد و هر کرا راه‌نمایی به دانش رسد و هر کرا به خود نزدیک گردانی سود برد . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را از سطوت حوادث زمان و شر دامهای شیطان و تلخی قهر سلطان حفظ فرمای . بار خدایا ، هر که بی‌نیازی یافته تنها به فضل و قوت تو یافته ، پس درود بفرست بر محمد و خاندان او و ما را بی‌نیاز گردان . بخشندگان چون دست سخا گشایند ، تنها از فضل انعام تو بخشند ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و بر ما عطا ببخشای . هدایت‌یافتگان تنها به نور وجه تو هدایت یافته‌اند ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را هدایت فرمای . خداوندا ، آن را که تو یاری کنی به خذلان کس زیان نیند و آن را که تو بر او ببخشایی به منع کس نقصان نگیرد و آن را که تو راه بنمایی به گمراهی کس از راه نرود . پس درود بفرست بر محمد و خاندانش و ما را به عزت خویش از آسیب بندگانت در امان دار و به بخشایش خویش از هر کس ، جز خود ، بی‌نیاز فرمای و به راهنمایی خویش راه ما به حق بگشای . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و سلامت دل‌های ما را در یاد کرد عظمت ، آسایش ابدان ما را در شکر نعمت و گشادگی زبان ما را در وصف احسانت قرار ده . بار خدایا درود بفرست بر محمد و خاندان او و ما را در زمره داعیانی در آور که به تو دعوت می‌کنند و در شمار راهنمایانی که به تو راه می‌نمایند و ما را از خاصترین خاصان درگاه خود گردان . یا ارحم الراحمین .

دعای ششم

الدعاء السادس

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الصَّبَاحِ وَ الْمَسَاءِ) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ بِقُوَّتِهِ وَ مَيَّزَ بَيْنَهُمَا بِقُدْرَتِهِ وَ جَعَلَ لِكُلِّ وَاحِدٍ

مِنْهُمَا حَدًّا مَحْدُودًا ، وَ أَمَدًا مَمْدُودًا يُوَلِّجُ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي صَاحِبِهِ ، وَ يُوَلِّجُ صَاحِبَهُ فِيهِ بِتَقْدِيرٍ مِنْهُ لِلْعِبَادِ فِيمَا يَغْذُوهُمْ بِهِ ، وَ يُنْشِئُهُمْ عَلَيْهِ فَخَلَقَ لَهُمُ اللَّيْلَ لِيَسْكُنُوا فِيهِ مِنْ حَرَكَاتِ النَّعْبِ وَ نَهَضَاتِ النَّصَبِ ، وَ جَعَلَهُ لِيَأْسًا لِيَلْبَسُوا مِنْ رَاحَتِهِ وَ مَنَامِهِ ، فَيَكُونَ ذَلِكَ لَهُمْ جَمَامًا وَ قُوَّةً ، وَ لِيَنَالُوا بِهِ لَذَّةً وَ شَهْوَةً وَ خَلَقَ لَهُمُ النَّهَارَ مُبْصَرًا لِيَتَبَتَّعُوا فِيهِ مِنْ فَضْلِهِ ، وَ لِيَتَسَبَّبُوا إِلَى رِزْقِهِ ، وَ يَسْرُحُوا فِي أَرْضِهِ ، طَلَبًا لِمَا فِيهِ نَيْلُ الْعَاجِلِ مِنْ دُنْيَاهُمْ ، وَ دَرَكُ الْأَجْلِ فِي أُخْرَاهُمْ بِكُلِّ ذَلِكَ يُضِلِّحُ شَأْنَهُمْ ، وَ يَبْلُو أَعْبَارَهُمْ ، وَ يَنْظُرُ كَيْفَ هُمْ فِي أَوْقَاتِ طَاعَتِهِ ، وَ مَنَازِلِ فُرُوضِهِ ، وَ مَوَاقِعِ أَحْكَامِهِ ، لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا ، وَ يَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . اللَّهُمَّ فَالْكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا فَلَقْتَ لَنَا مِنَ الْإِضْبَاحِ ، وَ مَتَّعْتَنَا بِهِ مِنْ ضَوْءِ النَّهَارِ ، وَ بَصَّرْتَنَا مِنْ مَطَالِبِ الْبَاقِيَّاتِ ، وَ وَقَفْتَنَا فِيهِ مِنْ طَوَارِقِ الْآفَاتِ . أَصْبَحْنَا وَ أَصْبَحَتِ الْأَشْيَاءُ كُلُّهَا بِجُمْلَتِهَا لَكَ سَمَاوَاهَا وَ أَرْضُهَا ، وَ مَا بَثَّتْ فِي كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا ، سَاكِنُهُ وَ مَحْرُكُهُ ، وَ مُقِيمُهُ وَ شَاخِصُهُ وَ مَا عَلَا فِي السَّمَاءِ ، وَ مَا كُنَّ تَحْتَ الثَّرَى أَصْبَحْنَا فِي قَبْضَتِكَ يَخْوِينَا مُلْكُكَ وَ سُلْطَانُكَ ، وَ تَضْمَنَّا مَشِيئَتَكَ ، وَ تَصَرَّفْنَا عَنْ أَمْرِكَ ، وَ تَقَلَّبْنَا فِي تَدْبِيرِكَ . لَيْسَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ إِلَّا مَا قَضَيْتَ ، وَ لَا مِنْ الْخَيْرِ إِلَّا مَا أَعْطَيْتَ . وَ هَذَا يَوْمٌ حَدِيثٌ جَدِيدٌ ، وَ هُوَ عَلَيْنَا شَاهِدٌ عَتِيدٌ ، إِنَّ أَحْسَنًا وَ دَعْنَا بِحَمْدِكَ ، وَ إِنَّ أَسَانًا فَارَقْنَا بِحَدْمِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارْزُقْنَا حُسْنَ مَصِيحَتِهِ ، وَ اعْصِمْنَا مِنْ سُوءِ مُفَارَقَتِهِ بِارْتِكَابِ جَرِيرَةٍ ، أَوْ اقْتِرَافِ صِغِيرَةٍ أَوْ كَبِيرَةٍ وَ أَجْزَلِ لَنَا فِيهِ مِنَ الْحَسَنَاتِ ، وَ أَخْلِنَا فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ ، وَ اَمْلَأْنَا مَا بَيْنَ طَرْفَيْهِ حَمْدًا وَ شُكْرًا وَ أَجْرًا وَ ذُخْرًا وَ فَضْلًا وَ إِحْسَانًا . اللَّهُمَّ يَسِّرْ عَلَيَّ الْكِرَامَ الْكَاتِبِينَ مَثُونَتَنَا ، وَ اَمْلَأْنَا لَنَا مِنْ حَسَنَاتِنَا صَحَائِفَنَا ، وَ لَا تُخْرِجْنَا عَنْهُمْ بِسُوءِ أَعْمَالِنَا . اللَّهُمَّ اجْعَلْ لَنَا فِي كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ سَاعَاتِهِ حَظًّا مِنْ عِبَادِكَ ، وَ نَصيبًا مِنْ شُكْرِكَ وَ شَاهِدَ صِدْقٍ مِنْ مَلَائِكَتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ احْفَظْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِينَا وَ مِنْ خَلْفِنَا وَ عَنْ أَيْمَانِنَا وَ عَنْ شِمَائِلِنَا وَ مِنْ جَمِيعِ نَوَاحِينَا ، حِفْظًا عَاصِمًا مِنْ مَعْصِيَتِكَ ، هَادِيًا إِلَى طَاعَتِكَ ، مُسْتَعْمِلًا لِمَحَبَّتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ وَفَّقْنَا فِي يَوْمِنَا هَذَا وَ لَيْلَتِنَا هَذِهِ وَ فِي جَمِيعِ أَيَّامِنَا لِاسْتِعْمَالِ الْخَيْرِ ، وَ هِجْرَانِ الشَّرِّ ، وَ شُكْرِ النِّعَمِ ، وَ اتِّبَاعِ الشُّنَنِ ، وَ مَجَانِبَةِ الْبِدْعِ ، وَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ ، وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ ، وَ حِيَاطَةِ الْإِسْلَامِ ، وَ انْتِقَاصِ الْبَاطِلِ وَ إِذْلَالِهِ ، وَ نُصِيرَهُ الْحَقَّ وَ إِعْزَازَهُ ، وَ إِرْشَادِ الضَّالِّ ، وَ مَعَاوَنَةِ الضَّعِيفِ ، وَ إِدْرَاكِ الْلَّهِيفِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْهُ أَيَّامَ يَوْمِ عَهْدِنَا ، وَ أَفْضَلَ صَاحِبِ صِغِيرَتِنَا ، وَ خَيْرَ وَقْتِ ظِلْمِنَا فِيهِ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَرْضِي مَنْ مَرَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ مِنْ جُمْلَةِ خَلْقِكَ ، أَشْكُرُهُمْ لِمَا أَوْلَيْتَ مِنْ نِعْمِكَ ، وَ أَقْوَمُهُمْ بِمَا شَرَعْتَ مِنْ شَرَائِعِكَ ، وَ أَوْفَقَهُمْ عَمَّا حَذَرْتَ مِنْ نَهْيِكَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ وَ كَفَى بِكَ شَهِيدًا ، وَ أَشْهَدُ سَيِّمَاءَكَ وَ أَرْضَكَ وَ مَنْ أَسْتَكْتَنَهُمَا مِنْ مَلَائِكَتِكَ وَ سَائِرِ خَلْقِكَ فِي يَوْمِي هَذَا وَ سَاعَتِي هَذِهِ وَ لَيْلَتِي هَذِهِ وَ مُسَيِّتِقْرِي هَذَا ، أَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، قَانِمٌ بِالْفِسْطِ ، عَدْلٌ فِي الْحُكْمِ ، رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ ، مَالِكٌ الْمُلْكِ ، رَحِيمٌ بِالْخَلْقِ . وَ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ وَ خَيْرُكَ مِنْ خَلْقِكَ ، حَمَلْتَهُ رِسَالَتَكَ فَأَدَّاهَا ، وَ أَمَرْتَهُ بِالنُّصِيحِ لِأُمَّتِهِ فَصَحَّ لَهَا اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، أَكْثَرَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ ، وَ آتِهِ عَنَّا أَفْضَلَ مَا آتَيْتَ أَحَدًا مِنْ عِبَادِكَ ، وَ اجْزِهِ عَنَّا أَفْضَلَ وَ أَكْرَمَ مَا جَزَيْتَ أَحَدًا مِنْ أَنْبِيَائِكَ عَنْ أُمَّتِهِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمَنَّانُ بِالْجَسِيمِ ، الْغَافِرُ لِلْعَظِيمِ ، وَ أَنْتَ أَرْحَمُ مِنْ كُلِّ رَحِيمٍ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ الْأَنْجَبِينَ .

نیایش ششم

. دعای آن حضرت است به هنگام پگاه و شامگاه . حمد و سپاس خداوندی را که به قوت خود شب و روز را بیافرید و به قدرت خویش آن دو را از یکدیگر فرق نهاد و هر یک را حدی محدود و زمانی معین قرار داد . به تقدیر خویش از یکی می‌کاهد و بر دیگری می‌افزاید و بر یکی می‌افزاید و از دیگری می‌کاهد ، تا بندگانش را توان به دست آوردن قوت باشد و امکان پرورش . شب را بیافرید تا بندگانش در آن از رنج و تلاش بیاسایند و آن را به مثابه پوششی گردانید تا در آن به خواب راحت روند : نشان بدان آسوده شود و نیرو گیرد و خود به لذت و کامیابی رسند . روز را بیافرید تا در روشنایی آن به طلب فضل و نعمت . خداوندی پردازند و رزق او را فرا چنگ آرند و در زمین خدا به سیرو سفر روند ، تا هم از نعم این جهان عاجل برخوردار شوند و هم در

آن جهان به سعادت آجل رسند . به همه اینها کارشان به صلاح می آورد و از کردارهایشان آگاه می شود و می نگرند که در اوقات فرمانبرداری اش چگونه اند و اعمال واجب چسان به جای می آورند و احکام او چسان مجری می دارند ، تا بدکاران را به کیفر بد رساند و نیکوکاران را پاداش نیک دهد . بار خدایا ، حمد و سپاس تو را که پرتو بامدادی آشکار ساختی و ما را از فروغ روز بهره مند گردانیدی و جایهایی را که روزی خود از آنجا فراچنگ می آوریم به ما نمودی و از پیشامدهای آفات در امان داشتی . ما و همه چیزها جملگی صبح کردیم و همه از آن توایم : از آسمان و زمین و هر چه در آن دو نهاده ای از آرمیده و جنبنده و ایستاده و رونده و هر چه برهواست و هر چه درون زمین است . صبح کردیم و همه در قبضه قدرت توایم ، در چنبر ملک و سلطه توایم ، مشیت تو ما را در بر گرفته و هر چه کنیم به مشیت تو کنیم و به هر حال که باشیم بسته تدبیر تو باشیم . ما را کاری نیست جز آنچه تو ما را مقرر داشته ای و ما را بهره ای نیست جز آنچه تو ما را عطا کرده ای . این بامدادی است نو دمیده و روزی است تازه فرا رسیده . بر اعمال ما گواه است . اگر نیکی کنیم ، ما را وداع کند به ستایش و اگر بدی کنیم ، از ما جدا شود به نکوهش . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و روزی ما چنان کن که این روز را مصاحبی شایسته باشیم و ما را از آن نگه دار که ترکش گوئیم در حالی که مرتکب گناهی کوچک یا بزرگ شده باشیم . خداوندا ، ما را در این روز از حسنات پاداشی جزیل عنایت کن و از سیئات دور مدار . بامداد و شامگاهش را برای ما پر از سپاس و ستایش و پاداش و ثواب و بخشش و نیکی گردان . بار خدایا ، چنان کن که فرشتگانی که اعمال ما را می نویسند از نوشتن اعمال بد ما در رنج نیفتند . نامه های عمل ما را از حسنات پر ساز و ما را به اعمال ناپسندمان در نزد آنان خوار مگردان . بار خدایا ، در هر ساعت از ساعت های روز ، از سوی بندگانت برای ماحظی قرار ده و از سپاسگزاری نصیبی و از فرشتگانت گواه راستینی . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را از پیش رو و پشت سر و جانب راست و جانب چپ و از هر طرف حفاظت فرمای ، آن سان که از معصیت تو در امان مانیم و به اطاعت تو راه یابیم و هر چه کنیم در طریق محبت تو باشد . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را در این روز و این شب و هر روز به انجام دادن کارهای نیک و دوری از کارهای ناپسند توفیق ده و به شکر نعمتها و پیروی از سنتها و دوری از بدعتها و امر به معروف و نهی از منکر و پاسداشت اسلام و نکوهش باطل و خوار داشت آن ، و نصرت حق و عزیز داشتن آن و راهنمایی گمگشتگان و یاری نا توانان و فریادرسی ستمدیدگان ، توفیق ده . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و این روز را برای مامبارک ترین روزی گردان که دیده ایم و نیکوترین مصاحبی که به صحبت داشته ایم و بهترین وقتی که بسر آورده ایم . از میان بندگانت که شب و روز بر آنان می گذرد ، ما را خرسندترین آنان گردان و سپاسگزارترین بهره گیران از نعمتهایت و پایدارترین رهسپاران بروفق آیینت و حذر کننده ترین کسان از آنچه به ترک آن فرمان داده ای . بار خدایا ، تو را به شهادت می گیرم و تو شهادت را بسنده ای ، و آسمان تو را و ساکنانش را و زمین تو را و ساکنانش را از فرشتگانت و همه آفریدگانت ، در این روز و در این ساعت و در این شب و در این مکان ، به شهادت می گیرم که گواهی دهم که تو خدای یکتایی و جز تو خدایی نیست ، تویی آن که بر پای دارنده عدالت بود و در داوری دادگر بود و به بندگان مهربان بود و فرمانروای جهان بود و بر همه آفریدگان رحمت آورد . شهادت می دهم که محمد بنده توست و پیام آور توست و برگزیده ترین آفریدگان توست ، او را به ابلاغ رسالت خویش برانگیختی ، آن را ابلاغ کرد ، فرمانش دادی که امت خود اندرز دهد ، اندرز داد . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست ، بیشترین درودی که به یکی از آفریدگان خویش فرستاده ای . و از سوی ما او را بهترین چیزی عطا کن که به یکی از بندگان خویش عطا کرده ای و برترین و کرآمدترین پاداشی ارزانی دار که بر پیامبران خود از سوی امتشان ارزانی داشته ای . تو هستی که نعمتهای کرآمد می دهی و تویی که گناهان بزرگ را می آمرزی و تویی از هر مهربانی مهربان تر . پس درود بفرست بر محمد و خاندان طیب و طاهر او ، آن نیکان برگزیدگان .

الدعاء السابع

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ مُهِمَّةٌ أَوْ نَزَلَتْ بِهِ ، مُلِمَّةٌ وَعِنْدَ الْكَرْبِ) يَا مَنْ تَحَلَّى بِهِ عَقْدَ الْمَكَارِهِ ، وَيَا مَنْ يَفْتَأُ بِهِ حَدُّ الشَّدَائِدِ ، وَيَا مَنْ يُتَمَسُّ مِنْهُ الْمَخْرُجُ إِلَى رَوْحِ الْفَرَجِ . ذَلَّتْ لِقُدْرَتِكَ الصَّعَابُ ، وَتَسَيَّبَتْ بِلُطْفِكَ الْأَسْبَابُ ، وَجَرَى بِقُدْرَتِكَ الْقَضَاءُ ، وَمَضَتْ عَلَى إِرَادَتِكَ الْأَشْيَاءُ . فَهِيَ بِمَشِيَّتِكَ دُونَ قَوْلِكَ مُؤْتِمِرَةٌ ، وَيَارَادَتِكَ دُونَ نَهْيِكَ مُنْزَجِرَةٌ . أَنْتَ الْمَدْعُوُّ لِلْمُهَمَّاتِ ، وَأَنْتَ الْمَفْرُوعُ فِي الْمُلِمَّاتِ ، لَا يَنْدَفِعُ مِنْهَا إِلَّا مَا دَفَعْتَ ، وَلَا يَنْكَشِفُ مِنْهَا إِلَّا مَا كَشَفْتَ وَقَدْ نَزَلَ بِى يَا رَبِّ مَا قَدْ تَكَادَنِي ثِقَلُهُ ، وَالْمِ بى مَا قَدْ بَهَطَنِي حَمْلُهُ . وَبِقُدْرَتِكَ أَوْرَدْتَهُ عَلَيَّ وَبِسُلْطَانِكَ وَجَّهْتَهُ إِلَيَّ . فَلَا مُصْدِرَ لِمَا أَوْرَدْتَ ، وَلَا صَارِفَ لِمَا وَجَّهْتَ ، وَلَا فَاتِحَ لِمَا أَغْلَقْتَ ، وَلَا مَأْخُذَ لِمَا فَتَحْتَ ، وَلَا مَائِسَ لِمَا عَسَرْتَ ، وَلَا نَاصِرَ لِمَنْ خَذَلْتَ . فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَافْتِخْ لى يَا رَبِّ بَابَ الْفَرَجِ بِطَوْلِكَ ، وَاكْسِرْ عَنِّي سُلْطَانَ الْهَمِّ بِحَوْلِكَ ، وَأَنْلِنِ حُسْنَ النَّظْرِ فِيمَا شَكَّوْتُ ، وَأَذِقْنِي حَلَاوَةَ الصُّنْعِ فِيمَا سَأَلْتُ ، وَهَبْ لى مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَفَرَجًا هَنِئًا ، وَاجْعَلْ لى مِنْ عِنْدِكَ مَخْرَجًا وَحَيًّا . وَلَا تَشْغَلْنِي بِالْإِهْتِمَامِ عَنْ تَعَاهُدِ فُرُوضِكَ ، وَاسْتِعْمَالِ سُنَّتِكَ . فَصَدِّقْتِ لِمَا نَزَلَ بِى يَا رَبِّ ذُرْعًا ، وَامْتَلَأْتِ بِحَمْلِ مَا حَدَّثَ عَلَيَّ هَمًّا ، وَأَنْتَ الْقَادِرُ عَلَى كَشْفِ مَا مُنِيتُ بِهِ ، وَدَفْعِ مَا وَقَعْتُ فِيهِ ، فَافْعَلْ بِى ذَلِكَ وَإِنْ لَمْ أَسْتَوْجِبْهُ مِنْكَ ، يَا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِيمِ .

نیایش هفتم

. دعای آن حضرت است به هنگامی که برای او مهمی پیش می آمد یا حادثه ای رخ می داد و به هنگام اندوه . ای خداوندی که گره کارهای فرو بسته به تو گشوده می شود و سختیها به تو آسان می گردد ، ای خداوندی که از تو خواهند رهایی از تنگناها را و یافتن آسودگی را به قدرت تو دشواری خوارمایه گردد و به لطف تو اسباب کارها ساخته آید . قضا به قدرت تو جاری است و هر چیزی بر وفق اراده تو پدید آمده است : به مشیت تو فرمانبر است و به گفتار آمرانه اش نیاز نیست ، به اراده تو بازداشتنی است و به گفتار بازدارنده اش نیاز نیست . تویی آن که در مهمات بخوانند و در سختیها به او پناه جویند . هیچ بلایی از سرما نرود جز آنکه تو اش برانی و هیچ اندوهی از دل ما رخت نبندد مگر آنکه تو اش از میان برداری . ای پروردگار من ، بر من محنتی رسیده که بار گرانش مرا از پای در آورده است و به رنجی در افتاده ام که بر خود هموار نتوانم کرد . تو خود به قدرت خویش آن محنت و رنج بر من وارد آورده ای و به سوی من روانه داشته ای . آنچه را تو وارد آورده ای کس باز گرداندن نتواند و آنچه را تو روانه داشته ای کس دفع نتواند و آن در را که تو بسته ای کس گشادن نتواند و آن در را که تو گشاده ای کس بستن نتواند . چون کسی را به رنج افکنی کس راحتش نرساند و چون کسی را خوار داری کس عزیز نگرداند . پس درود بفرست بر محمد و خاندانش . ای پروردگار من ، به فضل خویش در آسایش بر من بگشای و به قدرت خویش سطوت اندوه را بر من بشکن و در آنچه زبان شکایت گشوده ام به رحمت نظر کن و مرا حلاوت استجابت در هر چه خواسته ام بچشان و از نزد خویش رحمتی و گشایشی خوشگوار بر من ارزانی دار و راه رهایی در پیش پای من بگشای . چنان مکن که به سبب اندوه از انجام دادن فریاض و مستحبات تو بازمانم ، که من ای پروردگار ، در برابر این محنت که بر من وارد آمده بی طاقتم و پیمانانه شکیبایم از آن اندوه که نصیب من گردیده اینک لبریز است . تنها تویی که توانی آن اندوه را از میان برداری و آن بلا را که بدان گرفتار آمده ام دفع کنی . پس مرا از بندبلا وارهان اگر چه شایسته آن نباشم . یا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِيمِ .

دعای هشتم

الدعاء الثامن

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِسْتِعَاذَةِ مِنَ الْمَكَارِهِ وَسَيِّئِ الْأَخْلَاقِ وَمَذَامِّ الْأَفْعَالِ) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَيَجَانِ الْحَرْصِ ، وَ سَوْرَةِ الْغَضَبِ ، وَ غَلْبَةِ الْحَسَدِ ، وَ ضَعْفِ الصَّبْرِ ، وَ قَلَّةِ الْقَنَاعَةِ ، وَ شَكَاةِ الْخُلُقِ ، وَ إِلْحَاحِ الشَّهْوَةِ ، وَ مَلَكَهَ الْحَمِيَّةِ وَ مُتَابِعَهُ الْهَوَى ، وَ مُخَالَفَهُ الْهُدَى ، وَ سِنَنَةِ الْغَفْلَةِ ، وَ تَعَاطَى الْكُلْفَةِ ، وَ إِثَارِ الْبَاطِلِ عَلَى الْحَقِّ ، وَ الْإِضْرَارِ عَلَى الْمَأْتَمِّ ، وَ اسْتِضْيَاغِ الْمَعْصِيَةِ ، وَ اسْتِكْبَارِ الطَّاعِيَةِ . وَ مُبَاهَاةِ الْمُكْثَرِينَ ، وَ الْبِزْرَاءِ بِالْمُقْتَلِينَ ، وَ سُوءِ الْوِلَايَةِ لِمَنْ تَحْتَ أَيْدِينَا ، وَ تَزَكُّ الشُّكْرِ لِمَنْ اضْطَرَّ إِلَى الْغَارِفَةِ عِنْدَنَا أَوْ أَنْ نَعُضُدَ ظَالِمًا ، أَوْ نَخْذُلَ مَلْهُوفًا ، أَوْ نَرْوِمَ مَا لَيْسَ لَنَا بِحَقِّ ، أَوْ نَقُولَ فِي الْعِلْمِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ نَعُوذُ بِكَ أَنْ نَنْطَوِيَ عَلَى غِشِّ أَحَدٍ ، وَ أَنْ نُعْجَبَ بِأَعْمَالِنَا ، وَ نَمِيدَ فِي آمَالِنَا وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ سُوءِ السَّرِيرَةِ ، وَ اخْتِقَارِ الصَّغِيرَةِ ، وَ أَنْ يَسْتَحْوِذَ عَلَيْنَا الشَّيْطَانُ ، أَوْ يَنْكَبِنَا الزَّمَانُ ، أَوْ يَتَهَضَّمَنَا السُّلْطَانُ وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ تَنَاقُلِ الْإِسْرَافِ ، وَ مِنْ فِقْدَانِ الْكُفَافِ وَ نَعُوذُ بِكَ مِنْ سَمَاتِهِ الْأَعْدَاءِ ، وَ مِنْ الْفَقْرِ إِلَى الْأَكْفَاءِ ، وَ مِنْ مَعِيَشِهِ فِي شِدَّةٍ ، وَ مَيْتِهِ عَلَى غَيْرِ عِيْدَةٍ . وَ نَعُوذُ بِحُكِّ مِنَ الْحَسِيرَةِ الْعُظْمَى ، وَ الْمَصِيْبَةِ الْكُبْرَى ، وَ أَشَقَى الشَّقَاءِ ، وَ سُوءِ الْمَأْبِ ، وَ حَزْمَانِ الثَّوَابِ ، وَ حُلُولِ الْعِقَابِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَعِزَّنِي مِنْ كُلِّ ذَلِكَ بِرَحْمَتِكَ وَ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

نیایش هشتم

. دعای آن حضرت است در پناه بردن به خدا از ناگواریها و بدخوینها و کارهای نکوهیده . بار خدایا ، به تو پناه می برم از شر و شور آزمندی و شدت خشم و غلبه حسد و ناتوانی شکیبایی و اندک بودن قناعت و بدی خلق و خوی و اصرار شهوت و چیرگی عصبیت . بار خدایا ، به تو پناه می برم از پیروی از هوای نفس و مخالفت باهدایت و فرو رفتن به خواب غفلت و اختیار تکلف و برتری دادن باطل بر حق و اصرار بر گناه و خرد شمردن گناه و بزرگ شمردن طاعت . بار خدایا ، به تو پناه می برم از به خود بالیدن توانگران و خوار داشتن درویشان و بد رفتاری با زیردستان و ناسپاسی در حق کسی که به ما نیکی کرده است . بار خدایا ، به تو پناه می برم از اینکه ستمگری را یاری کنیم ، یا ستمدیده ای را خوار بداریم ، یا قصد چیزی کنیم که ما را در آن حقی نباشد ، یا از روی بی دانشی سخن در دانش گوئیم . بار خدایا ، به تو پناه می بریم ، از اینکه در دل خیال فریب کسی را بیروبریم و از کردار خویش دستخوش خودپسندی شویم یا به آرزوهای دور و دراز مبتلا گردیم . بار خدایا ، به تو پناه می بریم از بدی باطن و حقیر شمردن گناهان خرد و از اینکه شیطان بر ما چیره شود یا روزگار ما را واژگون بخت گرداند یا پادشاه بر ما ستم ورزد . بار خدایا ، به تو پناه می بریم از اسرافکاری و هم از بینوایی . به تو پناه می بریم از شادکامی دشمنان و نیازمند شدن به اقران و از تنگنای معیشت و از مردن بی آنکه ساز رفتن مهیا کرده باشیم . بار خدایا ، به تو پناه می بریم از بزرگترین حسرت و گرانترین مصیبت و بدترین شوربختیها و بد سرانجامی و محروم شدن از ثواب آخرت و گرفتار شدن به عقاب روز رستخیز . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و به رحمت خویش مرا و همه مردان و زنان مؤمن را از آنچه گفته شد پناه ده ، یا ارحم الراحمین .

دعای نهم

الدعاء التاسع

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِسْتِيَاقِ إِلَى طَلَبِ الْمَغْفِرَةِ مِنَ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ صَيِّرْنَا إِلَى مَحْبُوبِكَ مِنَ التَّوْبَةِ ، وَ أَرْزُقْنَا مِنْ مَكْرُوهِكَ مِنَ الْإِضْرَارِ اللَّهُمَّ وَ مَتَى وَقَفْنَا بَيْنَ نَفْسَيْنِ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا ، فَأَوْقِعِ النَّفْسَ بِأَسْرَعِهِمَا فَنَاءً ، وَ اجْعَلِ التَّوْبَةَ فِي أَطْوَلِهِمَا بَقَاءً وَ إِذَا هَمَمْنَا بِهِمَيْنِ يُرِضُ بِكَ أَحَدُهُمَا عَنَّا ، وَ يُسَخِّطُكَ الْآخَرُ عَلَيْنَا ، فَمَلِّ بِنَا إِلَى مَا يُرِضُكَ عَنَّا ، وَ أَوْهِنْ قُوَّتَنَا عَمَّا يُسَخِّطُكَ عَلَيْنَا وَ لَمَّا تَخَلَّ فِي ذَلِكَ بَيْنَ نَفْسَيْنَا وَ اخْتِيَارِهَا ، فَإِنَّهَا مُخْتَارَةٌ لِلْبَاطِلِ إِلَّا مَا وَفَّقْتَ ، أَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمْتَ اللَّهُمَّ وَ

إِنَّكَ مِنَ الضَّعْفِ خَلَقْتَنَا، وَ عَلَى الْوَهْنِ بَنَيْتَنَا، وَ مِنْ مَاءٍ مَهِينٍ ابْتَدَأْتَنَا، فَلَا حَوْلَ لَنَا إِلَّا بِقُوَّتِكَ، وَ لَا قُوَّةَ لَنَا إِلَّا بِعَوْنِكَ فَأَيُّدُنَا بِتَوْفِيقِكَ، وَ سَيِّدُنَا بِتَسْدِيدِكَ، وَ أَعْمَ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا عَمَّا خَالَفَ مَحَبَّتَكَ، وَ لَا تَجْعَلْ لَشَيْءٍ مِنْ جَوَارِحِنَا نُفُودًا فِي مَعْصِيَتِكَ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْ هَمَسَاتِ قُلُوبِنَا، وَ حَرَكَاتِ أَعْضَائِنَا وَ لَمَحَاتِ أَعْيُنِنَا، وَ لَهَجَاتِ أَلْسِنَتِنَا فِي مُوجِبَاتِ تَوَابِكَ حَتَّى لَا تَفُوتَنَا حَسَنَةٌ نَسْتَحِقُّ بِهَا جَزَاءَكَ، وَ لَا تَبْقَى لَنَا سَيِّئَةٌ نَسْتَوْجِبُ بِهَا عِقَابَكَ.

نیایش نهم

. دعای آن حضرت است در اشتیاق به طلب مغفرت از خدای جل جلاله . خداوندا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و ما را به توبه‌ای که پسند می‌داری راه بر و از اصرار بر گناه که ناپسند می‌داری دور فرمای . خداوندا ، چون میان دو نقصان ، یکی در دین و یکی در دنیا ، قرار گرفتیم ، نقصان را در آن قرار ده که زود گذر است و توبه را در آن قرار ده که بقایش بیشتر است . و چون آهنگ دو کار کردیم که یکی تو را خشنودمی‌سازد و دیگری تو را به خشم می‌آورد ، ما را بدان سوی که سبب خشنودی توست روانه دار و عزم ما را در آنچه سبب خشم توست سست‌نمای . و در آن هنگام نفسهای ما را به اختیار خود وامگذار ، که نفسهای ما اگر توفیق خویش رفیق آنها نگردانی راه باطل‌گزینند و نفس آدمی را به بدی فرمان دهد مگر آنکه تو رحمت آوری . (۱) بار خدایا ، ما را از ناتوانی آفریده‌ای و بنیان ما بر سستی نهاده‌ای و از آبی پست و بی‌ارج صورت بسته‌ای . ما را هیچ جنبشی نیست مگر به‌توانی که تو ارزانی داری و نیرویی نیست مگر به مددی که تو رسانی . پس به توفیق خود یاریمان بخش و به راه راست خویش ارشاد فرمای و دیده دل ما را از آنچه خلاف دوستی توست کور گردان و چنان کن که نافرمانی را در هیچ یک از اعضای ما راه نباشد . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و رازهای دل‌های ما را و جنبشهای اندامهای ما را و نگاههای دیدگان ما را و سخن زبانهای ما را چنان گردان که موجب ثواب تو باشد ، تا حسنه‌ای که سزاوار پاداش نیک توست از دست نشود و وسیله‌ای که موجب کیفر بد توست بر جای نماند .

پی‌نوشتها

۱ . اشاره است به آیه «ان النفس لامارة بالسوء الا ما رحم ربی .» (سوره ۱۲/آیه ۵۳)

دعای دهم

الدعاء العاشر

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي اللَّجَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى) اللَّهُمَّ إِنْ تَشَأْ تَعْفُ عَنَّا فَبِغْضِكَ، وَ إِنْ تَشَأْ تُعَذِّبْنَا فَبِعَذَابِكَ فَسَهِّلْ لَنَا عَفْوَكَ بِمَنِّكَ، وَ أَجْرْنَا مِنْ عَذَابِكَ بِتَجَاوُزِكَ، فَإِنَّهُ لَا طَاقَةَ لَنَا بِعَذَابِكَ، وَ لَا نَجَاهَ لِأَحَدٍ مِنَّا دُونَ عَفْوِكَ يَا غَنِيَّ الْأَغْنِيَاءِ، هَا، نَحْنُ عِبَادُكَ بَيْنَ يَدَيْكَ، وَ أَنَا أَفْقَرُ الْفُقَرَاءِ إِلَيْكَ، فَاجْبُرْ فَاقَتَنَا بِوَسِيْعِكَ، وَ لَمَّا تَقَطَّعَ رَجَاءَنَا بِمَنْعِكَ، فَتَكُونَ قَدْ أَشَقَيْتَ مِنْ أَسْتَسِيْعِدْ بِكَ، وَ حَرَمْتَ مِنْ أَسْتَرْفِدْ فَضْلَكَ فَهَالِي مَنْ حِينَئِذٍ مُنْقَلَبْنَا عَنْكَ، وَ إِلَى أَيْنَ مَيِّدْهُبْنَا عَنْ بَابِكَ، سُبْحَانَكَ نَحْنُ الْمُضْطَرُّونَ الَّذِينَ أَوْجِبَتْ إِبْطَابُهُمْ، وَ أَهْلُ السُّوءِ الَّذِينَ وَعَدْتَ الْكُشْفَ عَنْهُمْ وَ أَشْبَهُ الْأَشْيَاءِ بِمَشِيَّتِكَ، وَ أَوْلَى الْأُمُورِ بِكَ فِي عَظَمَتِكَ رَحْمَةً مِنْ أَسْتَرْحَمَكَ، وَ غَوْثٍ مِنَ اسْتَيْغَاثِ بِكَ، فَارْحَمْ تَضَرُّعَنَا إِلَيْكَ، وَ أَعْنِنَا إِذْ طَرَحْنَا أَنْفُسَنَا بَيْنَ يَدَيْكَ اللَّهُمَّ إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ شَمِتَ بِنَا إِذْ شَايَعَنَا عَلَى مَعْصِيَتِكَ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ لَا تُشْمِتْهُ بِنَا بَعْدَ تَرْكِنَا إِيَّاهُ لَكَ، وَ رَغَبْتَنَا عَنْهُ إِلَيْكَ.

نیایش دهم

دعای آن حضرت است در التجا به خدای تعالی. ای خداوند، اگر مشیت تو بر آن قرار گیرد و ما را عفو کنی، از فضل توست و اگر مشیت تو بر آن قرار گیرد و ما را عقوبت کنی، از عدل توست. بر ما منت بنه و عفو خود نصیب ما کن و به بخشایش خویش از عذابت نجات بخش، که ما را طاقت آن نیست که به عدل خود با ما رفتار کنی و اگر بخشایش تو نباشد، هیچ یک از ما را نجات نباشد. ای بی نیاز بی نیازان، اینک ما بندگان تو در دست توایم، و من محتاج ترین محتاجان به درگاه تو هستم. به گشایشی که در کار ما دهی بینوایی ما جبران کن و ما را از درگاه خود مران که نومید گردیم. و هرگاه چنین شود، آن را که به امید نیکبختی روی به سوی تو نهاده بدبخت ساخته‌ای و آن را که از فضل تو بخشایش طلبیده محروم داشته‌ای. در این حالت، ما رانندگان درگاه توبه که روی آوریم و از در تو به کجا رویم؟ ای خداوند، تو منزهی. ما همان بیچارگان هستیم که اجابتشان واجب داشته‌ای و همان بدحالان که وعده بهروزیشان داده‌ای. شبیه ترین چیزها به خواست و اراده تو و سزاوارترین کارها در عرصه عز و جلال تو، رحمت آوردن تو بر کسی است که از تو رحمت طلبد و فریاد رسیدن تو کسی را که از تو فریاد خواهد. پس بر زاری ما به درگاهت، رحمت آوری. و چون خویشتن بر آستان تو افکنده‌ایم بی نیازمان فرما. ای خداوند، چون بر معصیت تو از پی شیطان رفتیم شیطان بر ماشماتت کرد. پس درود بفرست بر محمد و خاندانش و اکنون که شیطان را به خاطر فرمانبرداری تو وا گذاشته‌ایم و از او دل برکنده‌ایم و به سوی تو آمده‌ایم، هرگز مباد که او را بر ما مجال شماتت باشد.

دعای یازدهم

الدعاء الحاوی عشر

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِخَوَاتِمِ الْخَيْرِ) يَا مَنْ ذِكْرُهُ شَرَفٌ لِلذَّاكِرِينَ، وَيَا مَنْ شُكْرُهُ فَوْزٌ لِلشَّاكِرِينَ، وَيَا مَنْ طَاعَتُهُ نَجَاةٌ لِلْمُطِيعِينَ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاشْغَلَ قُلُوبَنَا بِذِكْرِكَ عَنْ كُلِّ ذِكْرٍ، وَ أَلْسِنَتَنَا بِشُكْرِكَ عَنْ كُلِّ شُكْرِ، وَ جَوَارِحَنَا بِطَاعَتِكَ عَنْ كُلِّ طَاعَةٍ. فَإِنْ قَدَّرْتَ لَنَا فِرَاقًا مِنْ شَيْءٍ فَاجْعَلْهُ فِرَاقَ سَلَامَةٍ لَا تَدْرِكُنَا فِيهِ تَبِعَةٌ، وَ لَا تَلْحَقُنَا فِيهِ سَأْمَةٌ، حَتَّى يَنْصَرِفَ عَنَّا كُتَابُ السَّيِّئَاتِ بِصَحِيفَةٍ خَالِيَةٍ مِنْ ذِكْرِ سَيِّئَاتِنَا، وَ يَتَوَلَّى كُتَابُ الْحَسَنَاتِ عَنَّا مَسْرُورِينَ بِمَا كَتَبُوا مِنْ حَسَنَاتِنَا وَ إِذَا انْقَضَتْ أَيَّامُ حَيَاتِنَا، وَ تَصَرَّمَتْ مُدَدُ أَعْمَارِنَا، وَ اسْتَحْضَرْنَا دَعْوَتَكَ الَّتِي لَا بُدَّ مِنْهَا وَ مِنْ إِجَابَتِهَا، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اجْعَلْ خِتَامَ مَا تُحْصِي عَلَيْنَا كِتَابَهُ أَعْمَالِنَا تَوْبَةً مَقْبُولَةً لَا تُوقِفُنَا بَعْدَهَا عَلَى ذَنْبٍ اجْتَرَحْنَاهُ، وَ لَا مَعْصِيَةٍ إِيَّاهُ اقْتَرَفْنَاهَا. وَ لَا تَكْشِفْ عَنَّا سِتْرًا سَتَرْتَهُ عَلَي رُءُوسِ الْأَشْهَادِ، يَوْمَ تَبْلُو أَخْبَارَ عِبَادِكَ. إِنَّكَ رَحِيمٌ بِمَنْ دَعَاكَ، وَ مُسْتَجِيبٌ لِمَنْ نَادَاكَ.

نیایش یازدهم

دعای آن حضرت است در طلب عاقبت خیر. ای خداوندی که ذکر تو گویندگان ذکر را شرف و بزرگی است، ای خداوندی که شکر تو شکر گزاران را رستگاری و پیروزی است، ای خداوندی که فرمانبرداری از تو فرمانبرداران را سعادت رهایی است، درود بفرست بر محمد و خاندانش و دل‌های ما را از یاد هر چیز دیگر به یاد خود و زبان‌های ما را از شکر هر کس دیگر به شکر خود و اعضای ما را از فرمانبرداری از هر کس دیگر به فرمانبرداری خود مشغول دار. خداوند، اگر ما را آسایشی مقدر فرموده‌ای، چنان کن که به هنگام آسایش در امان مانیم: نه گناهی ما را گرفتار سازد و نه ملائمتی به ما رسد، تا فرشتگانی که گناهان ما را می‌نویسند، با صحیفه اعمال ما بی آنکه در آن گناهی نوشته شده باشد از نزد ما باز گردند و فرشتگانی که ثواب‌های ما را می‌نویسند، شادمان با صحیفه‌ای نوشته از اعمال نیک ما به نزد تو آیند. چون روزهای زندگی ما سپری شد و مدت عمر ما سر آمد و صلاهی دعوت تو ما را فراخواند همان دعوتی که از آن گریزی و از اجابت آن گریزی نیست بر محمد و خاندانش درود بفرست و

سرانجام آنچه را که کاتبان اعمال ما برای ما رقم زده‌اند توبه‌ای پذیرفته شده قرار ده که زان پس ما را به کیفر گناهی که مرتکب شده‌ایم یا پادافره معصیتی که کرده‌ایم باز نداری. و در آن روز که بندگان را می‌آزمایی، پرده‌ای را که بر گناه ما کشیده‌ای در برابر همگان بر مگیر. تویی که بر هر کس که تو را بخواند مهربانی و تویی که به هر کس که تو را ندا دهد پاسخ می‌گویی.

دعای دوازدهم

الدعاء الثاني عشر

وَ كَمَا مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِعْتِرَافِ وَ طَلَبِ التَّوْبَةِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُمَّ إِنَّهُ يَحْجُبُنِي عَنْ مَسْأَلَتِكَ خِلَالَ ثَلَاثٍ ، وَ تَحْدُونِي عَلَيْهَا خَلَّةٌ وَاحِدَةٌ يَحْجُبُنِي أَمْرٌ أَمَرْتُ بِهِ فَأَبْطَأْتُ عَنْهُ ، وَ نَهَيْتَنِي عَنْهُ فَاسْرَعْتُ إِلَيْهِ ، وَ نِعْمَةٌ أَنْعَمْتَ بِهَا عَلَيَّ فَقَصَّرْتُ فِي شُكْرِهَا . وَ يَحْدُونِي عَلَيَّ مَسْأَلَتِكَ تَفْضُلِكَ عَلَيَّ مَنْ أَقْبَلَ بَوَجْهِهِ إِلَيْكَ ، وَ وَفَدَ بِحُسْنِ ظَنِّهِ إِلَيْكَ ، إِذْ جَمِيعُ إِحْسَانِكَ تَفْضُلٌ ، وَ إِذْ كُلُّ نِعْمِكَ ائْتِدَاءٌ فَهَا أَنَا ذَا ، يَا إِلَهِي ، وَاقِفْ بِيَابِ عِزِّكَ وَ قُوفِ الْمُسْتَسْلِمِ الدَّلِيلِ ، وَ سَأَلْتُكَ عَلَيَّ الْحَيَاءِ مِنِّي سُؤَالَ الْبَائِسِ الْمُعِيلِ مُقَرَّرٌ لَكَ بِأَنِّي لَمْ أَسْتَسْلِمَ وَ قَتَّ إِحْسَانِكَ إِلَّا بِالْأَقْلَاعِ عَنْ عِضِيَّانِكَ ، وَ لَمْ أُحْلُ فِي الْحَالَاتِ كُلِّهَا مِنْ ائْتِنَاتِكَ . فَهَلْ يَنْفَعُنِي ، يَا إِلَهِي ، إِفْرَارِي عِنْدَكَ بِسُوءِ مَا اكْتَسَبْتُ وَ هَلْ يُنْجِينِي مِنْكَ اعْتِرَافِي لَكَ بِقَبِيحِ مَا ارْتَكَبْتُ أَمْ أُوجِبْتُ لِي فِي مَقَامِي هَذَا سُخْطَكَ أَمْ لَزِمَنِي فِي وَقْتِ دُعَايَ مُقْتَتَكَ . سُبْحَانَكَ ، لَا أَيْسُ مِنْكَ وَ قَدْ فَتَحْتَ لِي بَابَ التَّوْبَةِ إِلَيْكَ ، بَلْ أَقُولُ مَقَالَ الْعَبْدِ الدَّلِيلِ الظَّالِمِ لِنَفْسِهِ الْمُسْتَخْفِ بِحُرْمَةِ رَبِّهِ . (۸) الَّذِي عَظُمَتْ ذُنُوبُهُ فَجَلَّتْ ، وَ أَذْبَرَتْ أَيَّامُهُ فَوَلَّتْ حَتَّى إِذَا رَأَى مُدَّةَ الْعَمَلِ قَدْ انْقَضَتْ وَ غَايَةَ الْعُمْرِ قَدْ ائْتَهَتْ ، وَ أَيَقَنَ أَنَّهُ لَا مَحِيصَ لَهُ مِنْكَ ، وَ لَا مَهْرَبَ لَهُ عِنْدَكَ ، تَلَقَّاكَ بِالْإِنَابَةِ ، وَ أَخْلَصَ لَكَ التَّوْبَةَ ، فَقَامَ إِلَيْكَ بِقَلْبٍ طَاهِرٍ نَقِيٍّ ، ثُمَّ دَعَاكَ بِصَوْتِ حَائِلٍ خَفِيٍّ . قَدْ تَطَاطَأَ لَكَ فَانْحَنَى ، وَ نَكَّسَ رَأْسَهُ فَانْحَنَى ، قَدْ أَرَعَشَتْ حَشِيئَتُهُ رِجْلَيْهِ ، وَ عَرَفَتْ دُمُوعُهُ خَدَيْهِ ، يَدْعُوكَ بِنَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، وَ يَا أَرْحَمَ مِنَ انْتِيَابَةِ الْمُسْتَرْحِمُونَ ، وَ يَا أَعْطَفَ مِنَ أَطَافِ بِهِ الْمُسْتَعْفِرُونَ ، وَ يَا مَنْ عَفُوهُ أَكْثَرُ مِنْ نِقْمَتِهِ ، وَ يَا مَنْ رِضَاهُ أَوْفَرُ مِنْ سَخَطِهِ . وَ يَا مَنْ تَحَمَّدَ إِلَى خَلْقِهِ بِحُسْنِ التَّجَاوُزِ ، وَ يَا مَنْ عَوَدَ عِبَادَهُ قَبُولَ الْإِنَابَةِ ، وَ يَا مَنْ اسْتَصْلَحَ فَاسَدَهُمْ بِالتَّوْبَةِ وَ يَا مَنْ رَضِيَ مِنْ فِعْلِهِمْ بِالْيَسِيرِ ، وَ مَنْ كَافَى قَلِيلَهُمْ بِالْكَثِيرِ ، وَ يَا مَنْ ضَمَّنَ لَهُمْ إِجَابَةَ الدُّعَاءِ ، وَ يَا مَنْ وَعَدَهُمْ عَلَى نَفْسِهِ بِتَفْضُلِهِ حُسْنَ الْجَزَاءِ . مَا أَنَا بِأَعْصِي مَنْ عَصَاكَ فَغَفَرْتَ لَهُ ، وَ مَا أَنَا بِاللَّوْمِ مَنْ اعْتَدَرَ إِلَيْكَ فَقَبِلْتَ مِنْهُ ، وَ مَا أَنَا بِالظَّالِمِ مَنْ تَابَ إِلَيْكَ فَعُدْتَ عَلَيْهِ . أَتُوبُ إِلَيْكَ فِي مَقَامِي هَذَا تَوْبَةً نَادِمٍ عَلَى مَا فَرَطَ مِنْهُ ، مُشْفِقٍ مِمَّا اجْتَمَعَ عَلَيْهِ ، خَالِصِ الْحَيَاءِ مِمَّا وَقَعَ فِيهِ . عَالِمِ بِأَنَّ الْعَفْوَ عَنِ الذَّنْبِ الْعَظِيمِ لَا يَتَعَاظَمُكَ ، وَ أَنَّ التَّجَاوُزَ عَنِ الْإِثْمِ الْجَلِيلِ لَا يَسْتَضِيْعُبُّكَ ، وَ أَنَّ ائْتِمَالَ الْجَنَائِبِ الْفَاحِشَةِ لَا يَتَكَادُكَ ، وَ أَنَّ أَحَبَّ عِبَادِكَ إِلَيْكَ مَنْ تَرَكَ الْإِسِيْتِكْبَارَ عَلَيْكَ ، وَ جَانَبَ الْإِضْرَارِ ، وَ لَزِمَ الْإِسْتِعْفَارَ . وَ أَنَا أَتَبَرُّ إِلَيْكَ مِنْ أَنْ أُسْتَكْبِرَ ، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُصِرَّ ، وَ أُسْتَعْفِرَكَ لِمَا قَصَّرْتُ فِيهِ ، وَ أُسْتَعِينُ بِكَ عَلَيَّ مَا عَجَزْتُ عَنْهُ . (۱۵) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ هَبْ لِي مَا يَجِبُ عَلَيَّ لِمَكَ ، وَ عَافِنِي مِمَّا أَسِيْتُوجِبُهُ مِنْكَ ، وَ أَجْرِنِي مِمَّا يَخَافُهُ أَهْلُ الْإِسِيَاءَةِ ، فَإِنَّكَ مَلِيٌّ بِالْعَفْوِ ، مَرْجُوٌّ لِلْمَغْفِرَةِ ، مَعْرُوفٌ بِالتَّجَاوُزِ ، لَيْسَ لِحَاجَتِي مَطْلَبٌ سِوَاكَ ، وَ لِمَا لِي دُنْبِي غَافِرٌ غَيْرُكَ ، حَاشَاكَ وَ لَا أَخَافُ عَلَيَّ نَفْسِي إِلَّا إِيَّاكَ ، إِنَّكَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَةِ ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ أَقْضِ حَاجَتِي ، وَ أَنْجِعْ طَلِبَتِي ، وَ اغْفِرْ ذَنْبِي ، وَ آمِنْ خَوْفَ نَفْسِي ، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، وَ ذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ ، آمِينَ رَبُّ الْعَالَمِينَ .

نیایش دوازدهم

دعای آن حضرت است در اعتراف و طلب توبه از خدای تعالی. ای خداوند، سه خصلت است که مرا باز می‌دارد تا از تو چیزی خواهم و تنها یک خصلت است که مرا بر آن می‌دارد. آن سه: یکی فرمانی که داده‌ای و من در گزاردن آن درنگ کرده‌ام

دیگر، کاری که مرا از آن نهی فرموده‌ای و من در به جا آوردن آن شتاییده‌ام؛ سه دیگر، نعمتی که مرا ارزانی داشته‌ای و من در سپاس آن قصور ورزیده‌ام. و اما آن یک خصلت که مرا وا می‌دارد تا از تو چیزی خواهم تفضلت دوست به کسی که روی به درگاه تو آرد و با امیدی نیکو به سوی تو آید، که هر احسان که کنی از روی تفضل است و هر نعمت که دهی بی‌هیچ سابقه. و این منم، ای خداوند من، که بر درگاه عز تو ایستاده‌ام، آن سان که تسلیم شونده به مذلت نشستهای. در عین شرم‌زدگی، چون بینویان عیالمند دست سؤال دراز کرده‌ام. اقرار می‌کنم که به تسلیم در برابر احسان تو کاری نکرده‌ام جز آن که از عصیان تو چشم پوشیده‌ام و در همه حال از نعمتهای تو بی‌بهره نبوده‌ام. آیا، ای خداوند من، همین که به درگاه تو به اعمال ناپسند خود اقرار کنم مرا سودمند است؟ و آیا همین که به درگاه تو به زشتی کردار خویش معترف آیم، رهایی خواهم یافت؟ یا در همین جا که ایستاده‌ام خشم خود بر من گماشته‌ای، یا در همین هنگام که دست دعا به سوی تو بر داشته‌ام، غضب خود قرین من ساخته‌ای؟ ای خداوند، از تو نومید نمی‌شوم، زیرا در توبه به روی من گشوده‌ای، بلکه به درگاه تو می‌نالم: به سان بنده‌ای ذلیل و بر خود ستم کرده و حرمت پروردگار خود شکسته، آن که گناهانش افزون است و افزون‌تر نماید و روزگارش روی به ادبار نهاده و در گذشته است، چندان که زمان عمل را پایان یافته بیند و عمر را به نهایت رسیده، و یقین کند که جز تواس پناهی نیست و از تو گریختن نتواند اینک دست انابت به سوی تو برداشته و از روی اخلاص به درگاه تو توبه می‌کند و با دلی پاک در مقام قرب تو ایستاده است و با آوازی نجواگونه و آهسته با تو راز می‌گوید. به تواضع قامت خم کرده و سرفرو داشته و پیکر چنبر نموده‌است. از بیم، پاهایش می‌لرزد و سرشکش گونه‌هایش را غرقه ساخته‌است. تو را ندا می‌دهد که: ای مهربان‌ترین مهربانان، ای مهربان‌ترین کسی که مقصد جویندگان رحمتی و ای صاحب عطفی که مقصود پویندگان استغفاری، ای خداوندی که عفو از انتقام بیش است و خشنودیت از خشم افزون، ای خداوندی که از گناهان خلق نیکودر می‌گذری و از این رو زیر بار منت تو هستند، ای خداوندی که بندگان خویش را به پذیرش توبه خوگر کرده‌ای و ناصالحانشان را به توبه به صلاح می‌آوری، ای خداوندی که به اندکی از اعمال نیک آنان خشنود می‌گرددی و عملی اندکشان را پاداشی گران عنایت می‌کنی، ای خداوندی که اجابت دعای ایشان را التزام کرده‌ای و به تفضل خویش جزای نیکشان وعده داده‌ای، من گناهکارترین گناهکارانی که آمرزیده‌ای نیستم، من نکوهیده‌ترین عذرخواهانی که از تو پوزش خواسته‌اند و تو پذیرفته‌ای نیستم، من ستمکارترین ستمکارانی که به درگاه تو توبه کرده‌اند و به احسانشان نواخته‌ای نیستم. در این مکان که ایستاده‌ام به درگاه تو توبه می‌کنم؛ توبه کسی که از افراط در گناه نادم شده و از آن بار گران معاصی که بر گردن دارد ترسان است و از ورطه‌ای که در آن افتاده سخت شرم‌منده است. می‌داند که تو عفو کردن از گناهان بزرگ را بزرگ نمی‌شماری و گذشت از خطای عظیم دشوارت نمی‌نماید و تحمل خطاهای فاحش ما بر تو گران نمی‌آید و محبوب‌ترین بندگان تو بنده‌ای است که در برابر تو گردنکشی فروهلدو از اصرار بر گناه دوری جوید و همواره از تو آموزش خواهد. ای خداوند، از گردنکشی در برابر تو بیزاری می‌جویم و از اصرار در گناه به تو پناه می‌آورم و از هر قصور که ورزیده‌ام آموزش می‌خواهم و در هر خدمت که فرومانم از تو یاری می‌طلبم. ای خداوند درود بفرست بر محمد و خاندانش و هر حقی را که ادای آن بر من واجب است بر من ببخش، هر خطایی را که مستوجب عقوبت دوست بر من ببخشی و مرا از آنچه گناهکاران را وحشت است پناه ده، زیرا تو همه عفو و بخشایشی، در تو امید مغفرت است و خود به گذشت و بخشایش شناخته‌ای. جز تو به کس حاجت نبرم و گناهانم را جز تو آمرزنده‌ای نیست. نه، هرگز. بر خود بیمناکم و این بیم جز از تو نیست، که تنها تویی که باید از تو ترسید و تنها تویی که باید از تو آموزش طلبید. ای خداوند، بر محمد و خاندانش او درود بفرست و حاجت من برآور، خواهش من روا فرمای، گناه من بیامرز، مرا از ترس ایمن گردان، که تو بر هر چیزی توانایی و این بر تو آسان است. آمین رب العالمین.

الدعاء الثالث عشر

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ الْخَوَائِجِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى) اللَّهُمَّ يَا مُنْتَهَى مَطْلَبِ الْحَاجَاتِ وَيَا مَنْ عِنْدَهُ نَيْلُ الطَّلِبَاتِ وَيَا مَنْ لَا يَبِيعُ نِعْمَهُ بِالْأَثْمَانِ وَيَا مَنْ لَا يُكَدِّرُ عَطَايَاهُ بِالْأَمْثَانِ وَيَا مَنْ يُسْتَتَغْنَى بِهِ وَلَا يُسْتَتَغْنَى عَنْهُ وَيَا مَنْ يُزْعَبُ إِلَيْهِ وَلَا يُزْعَبُ عَنْهُ وَيَا مَنْ لَا تُفْنِي خَزَائِنُهُ الْمَسَائِلُ وَيَا مَنْ لَا تُبَدِّلُ حِكْمَتَهُ الْوَسَائِلُ وَيَا مَنْ لَا تَنْقَطِعُ عَنْهُ خَوَائِجُ الْمُحْتَاجِينَ وَيَا مَنْ لَا يُعْنِيهِ دُعَاءُ الدَّاعِينَ . تَمَدَّحْتَ بِالْعَنَاءِ عَنِ خَلْقِكَ وَأَنْتَ أَهْلُ الْغِنَى عَنْهُمْ وَنَسَبْتَهُمْ إِلَى الْفَقْرِ وَهُمْ أَهْلُ الْفَقْرِ إِلَيْكَ . فَمَنْ حَاوَلَ سَدَّ خَلَّتِهِ مِنْ عِنْدِكَ ، وَرَامَ صَرْفَ الْفَقْرِ عَنْ نَفْسِهِ بِسُوءِ فَسَدٍ طَلَبَ حَاجَتَهُ فِي مَطَانِنِهَا ، وَأَتَى طَلِبَتَهُ مِنْ وَجْهِهَا . وَمَنْ تَوَجَّهَ بِحَاجَتِهِ إِلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ أَوْ جَعَلَهُ سَبَبَ نُجْحِهَا دُونَكَ فَقَدْ تَعَرَّضَ لِلْحِزْمَانِ ، وَاسْتَحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَوْتَ الْإِحْسَانِ . اللَّهُمَّ وَلِيَّ إِلَيْكَ حَاجِيَةٌ قَدْ قَصَّرَ عَنْهَا جُهْدِي ، وَتَقَطَّعَتْ دُونَهَا حِيلِي ، وَسَوَّلْتُ لِي نَفْسِي رَفَعَهَا إِلَى مَنْ يَرْفَعُ خَوَائِجَهُ إِلَيْكَ ، وَلَا يَسْتَتَغْنَى فِي طَلِبَاتِهِ عَنْكَ ، وَهِيَ زَلَّةٌ مِنْ زَلَلِ الْخَاطِئِينَ ، وَعَثْرَةٌ مِنْ عَثْرَاتِ الْمُدْنِبِينَ . ثُمَّ انْتَبَهْتُ بِتَذَكِيرِكَ لِي مِنْ غَفْلَتِي ، وَنَهَضْتُ بِتَوْفِيقِكَ مِنْ زَلَّتِي ، وَرَجَعْتُ وَنَكَصْتُ بِتَشْدِيدِكَ عَنْ عَثْرَتِي . وَقُلْتُ سُبْحَانَ رَبِّي كَيْفَ يَسْأَلُ مُحْتَاجٌ مُحْتَاجًا وَأَنْتَى يَرْغَبُ مُعْدِمٌ إِلَى مُعْدِمٍ فَقَصِدْتُكَ ، يَا إِلَهِي ، بِالرَّغْبَةِ ، وَأَوْفَدْتُ عَلَيْكَ رَجَائِي بِالثَّقَةِ بِكَ . وَعَلِمْتُ أَنَّ كَثِيرًا مَا أَسْأَلُكَ بِسِيرٍ فِي وُجْدِكَ ، وَأَنَّ خَطِيرًا مَا أَسْتَوْهَبُكَ حَقِيرٍ فِي وُسْعِكَ ، وَأَنَّ كَرَمَكَ لَا يَضِيقُ عَنْ سُؤَالِ أَحَدٍ ، وَأَنَّ يَدَكَ بِالْعَطَايَا أَعْلَى مِنْ كُلِّ يَدٍ . اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاحْمِلْنِي بِكَرَمِكَ عَلَى التَّفَضُّلِ ، وَلَا تَحْمِلْنِي بِعَدْلِكَ عَلَى الْإِسْتِحْقَاقِ ، فَمَا أَنَا بِأَوَّلِ رَاغِبٍ رَاغِبٍ إِلَيْكَ فَأَعْطَيْتَهُ وَهُوَ يَسْتَحِقُّ الْمُنْعَ ، وَلَا بِأَوَّلِ سَائِلٍ سَائِلِكَ فَأَفْضَلْتَ عَلَيْهِ وَهُوَ يَسْتَوْجِبُ الْحِزْمَانَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَكُنْ لِدُعَائِي مُجِيبًا ، وَمِنْ نِدَائِي قَرِيبًا ، وَلِتَضْرُعِي رَاحِمًا ، وَلِصَوْتِي سَامِعًا . وَلَا تَقْطَعْ رَجَائِي عَنْكَ ، وَلَمَا ثَبَّتَ سَبَبِي مِنْكَ ، وَلَمَا تَوَجَّهْتَنِي فِي حَاجَتِي هِدْيَةً وَغَيْرَهَا إِلَى سِوَاكَ (۲۳) وَتَوَلَّيْتَنِي بِنُجْحِ طَلِبَتِي وَقَضَاءِ حَاجَتِي وَنَيْلِ سُؤْلِي قَبْلَ زَوَالِي عَنْ مَوْفِقِي هِدَايَةً بِتَيْسِيرِكَ لِي الْعَسِيرِ وَحَسَنِ تَقْدِيرِكَ لِي فِي جَمِيعِ الْأُمُورِ وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، صَلَاةً دَائِمَةً نَامِيَةً لَا انْقِطَاعَ لِأَبْدِهَا وَلَا مُنْتَهَى لِأَمْدِهَا ، وَاجْعَلْ ذَلِكَ عَوْنًا لِي وَسَبَبًا لِنُجْحِ طَلِبَتِي ، إِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ . وَمِنْ حَاجَتِي يَا رَبِّ كَذَا وَكَذَا [وَتَذَكَّرُ حَاجَتَكَ ثُمَّ تَسْجُدُ وَتَقُولُ فِي سُجُودِكَ فَضْلَكَ آتْسِنِي ، وَإِحْسَانُكَ دَلَّنِي ، فَأَسْأَلُكَ بِكَ وَبِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِمْ ، أَنْ لَا تَرُدَّنِي خَائِبًا .

نیایش سیزدهم

. دعای آن حضرت است به هنگام طلب حاجت از خدای تعالی . بار خدایا ، ای آنکه درگاه تو آخرین مقصد حاجات است و تنها در نزد توست که به خواستهها توان رسید . ای خداوندی که در برابر نعمتهایت بهایی نستانی . ای خداوندی که زلال عطایات را به منت تیره نگردانی . ای خداوندی که همگان به توبی نیاز شوند و کس را از توبی نیازی نیست . ای خداوندی که همگان را به تو رغبت است و کس رارخ تافتن از تو میسر نیست . ای خداوندی که هر چه خواهند گان از تو خواهند ، خزاین نعمت فنا نپذیرد . ای خداوندی که ناموس حکمت راهیچ وسیله‌ای و سببی دگرگون نسازد . ای خداوندی که حاجت حاجتمندان از تو منقطع نشود . ای خداوندی که دعای دعاکنندگان به رنج نیفکند . به بی نیازی از آفریدگانت خود را ستوده‌ای و تو سزاواری که از آنان بی نیازی گزینی . آفریدگانت را به نیازمندی وصف کرده‌ای و آنان را سزاست که به تو نیازمند باشند . پس هر که بخواهد نیازمندی خویش را به خواهش از درگاه تو رفع کند و گرد بینوایی از چهره خود بیفشاند ، حاجت خود از جایی خواسته که بایدش خواست و به دریافت مقصود از راهی رفته است که بایدش رفت . خداوندا ، هر کس که حاجت به یکی از بندگان تو برد یا یکی از بندگانت را سبب روا شدن حاجت خود پندارد ، جز حرمان نصیبی حاصل نکند و سزاوار است که تو احسان از او بازگیری . بار خدایا ، مرا به تو حاجتی است که کوشش من از دست یافتن به آن قاصر آمده بود و راههای چاره به روی من بسته شده بود . نفس من مراوداشت

که بر آوردن آن نیاز، از کسی خواهم که او خود به روا شدن حاجت نیازمند توسل و برای دست یافتن به خواسته‌هایش از تو بی‌نیاز نیست. و این خود خطایی بود از خطاهای خطاکاران و لغزشی از لغزشهای گنهکاران. سپس به هشدار تو از خواب غفلت بیدار شدم و به توفیق تو پس از لغزش بر پای خاستم و چون به صوابم راه نمودی دیگر به سر در نیامدم و باز گردیدم. گفتم: منزه است پروردگار من، چگونه نیازمندی دست نیاز به سوی نیازمند دیگر برد و چسان بینوایی به بینوای دیگر روی کند؟ پس، ای خداوند من، با رغبتی تمام آهنگ تو کردم و با اعتماد به تو روی امید به درگاهت آوردم و دریافتم که هر چه فراوان تر از تو خواهم باز هم در برابر توانگریت نا چیز است و بخشش را هر چه فزون تر خواهم در برابر گشادگی باب عطایت باز هم حقیر است و کرم تو از سؤال هیچ سائلی به تنگنا نمی‌افتد و دست عطای تو فراتر از هر دست دیگر است. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و با من از کرم و عدل خود آن کن که فضل تو را در خور است نه استحقاق مرا. من نخستین کسی نیستم که سزاوار منع و طرد بودن و اکنون به تو رغبت یافت و تو به عطای خود او را نواختی. من نخستین کسی نیستم که مستوجب حرمان از درگاه تو بود و دست طلب به سوی تو دراز کرد و تو نومیدش نساختی. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و دعای مرا اجابت کن و به ندایم پاسخ گوی و به زاریهای من رحمت آور و آوازم را بشنو. مرا از خود نومید مکن، رشته پیوندم را با خود مگسل و در این نیاز که اکنون مراست، یا هر نیاز دیگر، به درگاه دیگرم مران. یاریم نمای که مطلبم برآید و حاجتم روا شود و به خواسته‌ام برسم، پیش از آنکه این مکان را ترک گویم بدان سان که سختیها را بر من آسان سازی و در هر کار آنچه را خیر من در آن نهفته است مقدر داری. بر محمد و خاندان او درود بفرست، درودی پیوسته و دم افزون و بی انقطاع و ابدی. و این درود را یاور من ساز و وسیله برآمدن حاجتم گردان، که تو فراخ نعمت و بخشنده‌ای. ای پروردگار من، حاجت من این است... (حاجت خود یاد کن و سر به سجده بگذار و بگویی) فضل تو آسوده خاطرم گردانید و احسان تو مرا به سوی تو راه نمود، تو را به تو و به محمد و آل محمد (ص) سوگند می‌دهم که مرا نومید باز نگردانی.

دعای چهاردهم

الدعاء الرابع عشر

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اغْتَدَى عَلَيْهِ أَوْ رَأَى مِنَ الظَّالِمِينَ مَا لَا يُحِبُّ) يَا مَنْ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ أَنْبَاءُ الْمُتَظَلِّمِينَ وَيَا مَنْ لَا يَحْتَاجُ فِي قَصَصِهِمْ إِلَى شَهَادَاتِ الشَّاهِدِينَ. وَيَا مَنْ قَرَّبَتْ نُصْرَتُهُ مِنَ الْمُظْلُومِينَ وَيَا مَنْ بَعْدَ عَوْنِهِ عَنِ الظَّالِمِينَ قَدْ عَلِمْتَ، يَا إِلَهِي، مَا نَأْتِي مِنْ فُلَانِ بْنِ فُلَانٍ مِمَّا حَظَرْتَ وَأَنْتَ هُكُّهُ مِنِّي مِمَّا حَبَزْتَ عَلَيْهِ، بَطْرًا فِي نِعْمَتِكَ عِنْدَهُ، وَاعْتِرَارًا بِبِكْرِكَ عَلَيْهِ. اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَخُذْ ظَالِمِي وَعَدُوِّي عَن ظُلْمِي بِقُوَّتِكَ، وَأَقْلِلْ حُدَّةَ عَنِّي بِقُدْرَتِكَ، وَاجْعَلْ لَهُ شُغْلًا فِيمَا يَلِيهِ، وَعَجْزًا عَمَّا يُنَاوِيهِ (۷) اللَّهُمَّ وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَلَا تَسُوِّغْ لَهُ ظُلْمِي، وَأَحْسِنْ عَلَيْهِ عَوْنِي، وَأَعْصِمْنِي مِنْ مِثْلِ أَفْعَالِهِ، وَلَا تَجْعَلْنِي فِي مِثْلِ حَالِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَأَعِيذْنِي عَلَيْهِ عِدُوِّي حَاضِرَةً، تَكُونَ مِنْ غِيظِي بِهِ شَفَاءً، وَمِنْ حَنَقِي عَلَيْهِ وَفَاءً. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ عَوْضِنِي مِنْ ظُلْمِهِ لِي عَفْوِكَ، وَأَبِيدْنِي بِسُوءِ صَنِيعِهِ بِي رَحْمَتِكَ، فَكُلُّ مَكْرُوهِ جَلَلُ دُونَ سَخَطِكَ، وَكُلُّ مَرْزُئَةٍ سِوَاءَ مَعَ مَوْجِدَتِكَ. اللَّهُمَّ فَكَمَا كَرِهْتَ إِلَيَّ أَنْ أَظْلَمَ قَلْبِي مِنْ أَنْ أَظْلَمَ. اللَّهُمَّ لِمَا أَشْكُو إِلَيْكَ أَحَدِ سِوَاكَ، وَلِمَا أَشْتَعِينُ بِحَاكِمِ غَيْرِكَ، حَاشَاكَ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَصَلِّ دُعَائِي بِالْإِجَابَةِ، وَأَقِرْ شِكَايَتِي بِالتَّغْيِيرِ. اللَّهُمَّ لَا تَفْتِنِّي بِالْقُنُوطِ مِنْ إِنْصَافِكَ، وَلَا تَفْتِنُهُ بِالْأَمْنِ مِنْ إِنْكَارِكَ، فَيَصْرَرَ عَلَيَّ ظُلْمِي، وَيَحَاضِرَنِي بِحَقِّي، وَعَرَّفَهُ عَمَّا قَلِيلٌ مَا أَوْعَدْتَ الظَّالِمِينَ، وَعَرَّفْنِي مَا وَعَدْتَ مِنْ إِبْرَاهِيمَ الْمُضْطَرِّينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَوَفَّقْنِي لِقَبُولِ مَا قَضَيْتَ لِي وَعَلَيَّ وَرَضْنِي بِمَا أَخَذْتَ لِي وَمَنِّي، وَاهْدِنِي لِتِي هِيَ أَقْوَمُ، وَاسْتَعْمِلْنِي بِمَا هُوَ أَسْلَمُ. اللَّهُمَّ وَإِنْ كَانَتْ الْخَيْرَةُ لِي عِنْدَكَ فِي تَأْخِيرِ الْأَخْذِ لِي وَتَرْكِ الْإِتِّقَامِ مِمَّنْ ظَلَمْنِي إِلَى يَوْمِ الْفُضْلِ وَ

مَجْمَعِ الْخُصْمِ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَ أَيْدِنِي مِنْكَ بِنَيْئِهِ صَادِقِهِ وَ صَبْرٍ دَائِمٍ وَ أَعِزِّنِي مِنْ سُوءِ الرَّغْبَةِ وَ هَلَعِ أَهْلِ الْحِرْصِ ، وَ صَوِّزْ فِي قَلْبِي مِثَالَ مَا أَدَّخَرْتَ لِي مِنْ ثَوَابِكَ ، وَ أَعِدِّدْ لِحُضْرِي مِنْ جَزَائِكَ وَ عِقَابِكَ ، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ سَبَبًا لِقِنَاعَتِي بِمَا قَضَيْتَ ، وَ ثِقَّتِي بِمَا تَخَيَّرْتَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

نیایش چهاردهم

. دعای آن حضرت است به هنگامی که از ستمکاران بد و ستمی یا مکروهی می‌رسید . ای خداوندی که از درد و رنج دادخواهان آگاهی . ای خداوندی که در دادخواهیشان به گواهی گواهانت نیاز نیست . ای خداوندی که ستمدیدگان را یاوریت نزدیک است و از ستمکاران جانبداریت دور . تو می‌دانیای خداوند منکه فلان فرزند فلان در حق من مرتکب چه کارهایی شده که تو خود از آن منع فرموده‌ای و او رادر بی‌حرمتی به من چه اعمالی است که تو خود از آن نهی کرده‌ای . و این همه از سر مستی اوست به سبب نعمتی که تواس عنایت کرده‌ای و از بی‌باکی اوست در برابر کیفری که تواس مقرر داشته‌ای . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و به نیروی خود آن را که بر من ستم می‌کند یا دشمنی می‌ورزد فرو گیر و به قدرت خود از تیزی سطوتش بکاه و به درماندگیهای خود مشغولش نمای و در پیکار با آن که به خلافش برخاسته است عاجزش گردان . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و خصم مرا رخصت مده که بر من ستم روا دارد . نیک یاریم کن که در برابرش پایداری کنم و مرا از ارتکاب اعمالی چون اعمال او و گرفتار آمدن به حالتی چون حال او ، نگاهدار . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و در حال مرا بر ضد او چنان یآوری کن که خشم مرا فرو نشاند و انتقام من از او بستاند . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و به جای آن ستم که آن ستمکار بر من روا داشته است تو عفو و بخشایش خود بر من ارزانی دار و به جای سوء رفتار او رحمت خود بر من عطا فرمای ، که هر مکروهی در برابر خشم تو ناچیز است و هر مصیبتی در برابر غضب تو سهل . ای خداوند ، آن سان که در دل من ستمدیدی را نکوهیده داشته‌ای مرا نیز توفیق ده که به کس ستم نکنم . ای خداوند ، شکایت جز به تو به دیگر کس نبرم و از دیگری جز توداوری نجویم . هرگز مباد که چنین کنم . پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و دعای مرا به اجابت پیوند و دادخواهی مرا با دگرگون ساختن ستمگر قرین فرمای . ای خداوند ، مرا به نومیدی از انصاف دادن خویش میازمای . و آن را که بر من ستم روا می‌دارد آن چنان ایمن مگردان که کیفر تو از یاد ببرد ، تا در ستم بر من پای فشرده و بر حق من دست تطاول دراز کند . به زودی آن وعده که به ستمکاران داده‌ای در حق او روا دار و آن وعده اجابت که بیچارگان را داده‌ای در باره من به جای آر . ای خداوند ، بر محمد و خاندانش درود فرست و مرا توفیق ده که هر چه بر من مقدر نموده‌ای ، خواه مرا سودمند افتد یا زیانمند ، به آسانی بپذیرم و به هر چه مرا داده‌ای یا از من گرفته‌ای خرسند گردان و به‌راست‌ترین راهها هدایتیم نمای و به سالم‌ترین کاریم بر گمار . ای خداوند ، اگر خیر من در آن است که گرفتن حق من و انتقام من از آن کس که بر من ستم روا داشته است تا روز باز پسینروزی که حق و باطل از یکدیگر جدا شوند و خصمان برای داوری در یک جای گرد آیند به تأخیر افتد ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا به نیتی صادق و صبر دایم مدد فرمای . و از امیال نکوهیده و آزمندی حریصان در پناه خود دار و پاداش نیکی را که برای من اندوخته‌ای و آن کیفر و عقاب را که برای خصم من مهیا ساخته‌ای در آینه دل من عیان کن و سبب خرسندی منش گردان ، در برابر آنچه برای من مقدر ساخته‌ای و باعث اطمینان من است به آنچه برای من اختیار کرده‌ای . آمین رب العالمین ، انک ذو الفضل العظیم و انک علی کل شیء قدیر .

دعای پانزدهم

الدعاء الخامس عشر

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا مَرَضَ أَوْ نَزَلَ بِهِ كَرْبٌ أَوْ بَلِيَّةٌ) اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا لَمْ أزلْ أَتَصَيَّرْ فِيهِ مِنْ سَلَامَةٍ بَدَنِي ، وَ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا أَخِيذْتُ بِى مِنْ عِلَّةٍ فِي جَسَدِي فَمَا أدرى ، يَا إِلَهِي ، أَيُّ الْحَالِينَ أَحَقُّ بِالشُّكْرِ لَكَ ، وَ أَيُّ الْوَقْتِينَ أَوْلَى بِالْحَمْدِ لَكَ أَوْ قُتِ الصِّحَّةِ الَّتِي هَنَأْتَنِي فِيهَا طَيِّبَاتِ رِزْقِكَ ، وَ نَشَّطْتَنِي بِهَا لِابْتِغَاءِ مَرْضَاتِكَ وَ فَضْلِكَ ، وَ قَوَّيْتَنِي مَعَهَا عَلَى مَا وَفَّقْتَنِي لَهُ مِنْ طَاعَتِكَ أَمْ وَ قُتِ الْعِلَّةِ الَّتِي مَحَّضْتَنِي بِهَا ، وَ النُّعْمِ الَّتِي أَتَحَفَّتَنِي بِهَا ، تَخْفِيفًا لِمَا ثَقُلَ بِهِ عَلَيَّ ظَهْرِي مِنَ الْخَطِيئَاتِ ، وَ تَطْهِيرًا لِمَا انْعَمَسْتُ فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ ، وَ تَنْبِيهًا لِتَنَاوُلِ التَّوْبَةِ ، وَ تَذْكَيرًا لِمَحْوِ الْحُوبِ بِقَدِيمِ النُّعْمَةِ وَ فِي خِلَالِ ذَلِكَ مَا كَتَبَ لِي الْكَاتِبَانِ مِنْ زَكَاةِ الْأَعْمَالِ ، مَا لَا قَلْبٌ فَكَّرَ فِيهِ ، وَ لِمَا لَسِيَ أَنْ نَطُقَ بِهِ ، وَ لَا جَارِحَةٌ تَكَلَّفْتُهُ ، بَلْ إِفْضَالًا مِنْكَ عَلَيَّ ، وَ إِحْسَانًا مِنْ صَنِيعِكَ إِلَيَّ . اللَّهُمَّ فَضَّلْ عَلَيَّ مُحَمَّدًا وَ آلِهِ ، وَ حَبِّبْ إِلَيَّ مَا رَضِيَتْ لِي ، وَ يَسِّرْ لِي مَا أَحَلَّتْ لِي ، وَ طَهِّرْ لِي مِنْ دَنْسِ مَا أَسْلَفْتُ ، وَ أَمْحُ عَنِّي شَرًّا مَا قَدَّمْتُ ، وَ أَوْجِدْ لِي حَلَاوَةَ الْعَافِيَةِ ، وَ أَدْفِنِي بِرَدِّ السَّلَامَةِ ، وَ اجْعَلْ مَخْرَجِي عَنْ عِلَّتِي إِلَى عَفْوِكَ ، وَ مَتَّحِلِي عَنْ صِرْعَتِي إِلَى تَجَاوُزِكَ ، وَ خَلَاصَتِي مِنْ كَرْبِي إِلَى رَوْحِكَ ، وَ سِلَامَتِي مِنْ هَيْدَةِ الشَّدَّةِ إِلَى فَرَجِكَ (۷) إِنَّكَ الْمُتَفَضِّلُ بِالْإِحْسَانِ ، الْمُتَطَوِّلُ بِالْإِمْتِنَانِ ، الْوَهَّابُ الْكَرِيمُ ، ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ .

نیایش پانزدهم

. دعای آن حضرت است به هنگام بیماری و محنت و بلا . ای خداوند ، حمد باد تو را ، به سبب آن مایه از تندرستی که همچنان از آن بر خوردارم . و نیز حمد باد تو را به سبب این بیماری که در تن من پدید آورده ای . ای خداوند ، ندانم کدام یک از این دو حالت سزاوارتر به سپاسگزاری توست و کدام یک از این دو وقت به شکر تو اولی است ، آیا آن روزگاران تندرستی که مرا از نعم پاکیزه و گوارای خود روزی من ساختی و به طلب خشنودی و فضل خویش به تلاش و می داشتی و برای فرمانبرداری خود توفیق می دادی و نیرو می بخشیدی ، یا اکنون که بیمارم و مرا به این بیماری آزموده ای و این دردها را چونان نعمتی بر من ارمغان داشته ای ، تا بار گناهانم را که بر پشتم سنگینی می کند سبک گردانی و از گناهانی که در آن غرقه گشته ام پاکیزه سازی و مرا به توبه هشدار دهی و یاد کرد نعمت قدیم را سبب زدودن گناهان کنی ؟ ای خداوند ، در خلال این احوال بسا اعمال پسندیده است که آن دوفرشته در نامه عمل من نوشته اند ، اعمالی که نه هیچ دلی در آن اندیشیده و نه هیچ زبانی از آن سخن گفته و نه هیچ اندامی برای آن تحمل رنجی کرده است ، بلکه همه اینها فضل و بخشایش تو بوده است در حق من واحسان و انعام تو بوده است برای من . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و در دل من بیارای آنچه را که تو خود برای من خواسته ای و بر من آسان ساز آنچه را که تو خود بر سر من فرستاده ای . مرا از لوث گناهان پیشین پاک گردان و بدیهایی را که زین پیش مرتکب شده ام از من بزدا و حلاوت عافیت رادر من پدید آور و خنکی سلامت را به من بچشان و اکنون که مرا شفاعت می کنی بهبود مرا با عفو خویش دم ساز کن و برخاستن از بستر مرا با اغماض و گذشت خویش توأم فرمای و بیرون شدن از چنبراندوهم را با رحمت خود قرین گردان و رهاییم را از این محنت با گشایش خویش همراه کن . تویی تو که به فضل خویش احسان می کنی و نعمتهای بی کران می بخشی . تویی تو بخشاینده کریم و صاحب جلال و بزرگواری .

دعای شانزدهم

الدعاء السادس عشر

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اسْتَقَالَ مِنْ ذُنُوبِهِ ، أَوْ تَصَرَّعَ فِي طَلَبِ الْعَفْوِ عَنْ عُيُوبِهِ) اللَّهُمَّ يَا مَنْ بِرَحْمَتِهِ يَسْتَعِيثُ الْمُذْتَبُونَ وَ يَا مَنْ إِلَى ذِكْرِ إِحْسَانِهِ يَفْرَعُ الْمُضْطَرُّونَ وَ يَا مَنْ لِخِفَّتِهِ يَنْتَجِبُ الْخَاطِئُونَ يَا أُنْسَ كُلِّ مُسْتَوْحِشٍ غَرِيبٍ ، وَ يَا فَرَجَ كُلِّ مَكْرُوبٍ كَثِيبٍ ، وَ يَا

عَوْتُ كُلِّ مَخْدُولٍ فَرِيدٍ ، وَ يَا عَضُدَ كُلِّ مُحْتَاجٍ طَرِيدٍ أَنْتَ الَّذِي وَسَّعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا وَأَنْتَ الَّذِي جَعَلْتَ لِكُلِّ مَخْلُوقٍ فِي نِعْمَتِكَ سَهْمًا وَأَنْتَ الَّذِي عَفُوهُ أَعْلَى مِنْ عِقَابِهِ وَأَنْتَ الَّذِي تَسْمَعِي رَحْمَتُهُ أَمَامَ غَضَبِهِ . وَأَنْتَ الَّذِي عَطَاؤُهُ أَكْثَرُ مِنْ مُنْعِهِ . وَأَنْتَ الَّذِي اتَّسَعَ الْخَلَائِقُ كُلُّهُمْ فِي وَسْعِهِ . وَأَنْتَ الَّذِي لَمَّا يَزْعَبُ فِي جَزَاءٍ مَنْ أَعْطَاهُ . وَأَنْتَ الَّذِي لَا يُفْرَطُ فِي عِقَابٍ مَنْ عَصَاهُ . وَأَنَا ، يَا إِلَهِي ، عَبْدُكَ الَّذِي أَمَرْتَهُ بِالِدُّعَاءِ فَقَالَ لَيْتَكَ وَسِعِدَيْتِكَ ، هَا أَنَا ذَا ، يَا رَبِّ ، مَطْرُوحٌ بَيْنَ يَدَيْكَ . أَنَا الَّذِي أَوْفَرْتِ الْخَطَايَا ظَهْرَهُ ، وَأَنَا الَّذِي أَفْنَتِ الذُّنُوبَ عُمْرَهُ ، وَأَنَا الَّذِي بَجَهْلِهِ عَصَاكَ ، وَلَمْ تَكُنْ أَهْلًا مِنْهُ لِذَاكَ . (۱۵) هَلْ أَنْتَ ، يَا إِلَهِي ، رَاحِمٌ مَنْ دَعَاكَ فَأَبْلَغَ فِي الدُّعَاءِ أَمْ أَنْتَ غَافِرٌ لِمَنْ بَكََاكَ فَاسْرِعَ فِي الْبُكَاءِ أَمْ أَنْتَ مُتَجَاوِزٌ عَمَّنْ عَفَرَ لَكَ وَجْهَهُ تَذَلُّلاً أَمْ أَنْتَ مُغْنٍ مَنْ شَكََا إِلَيْكَ ، فَقَرَّهُ تَوَكُّلاً إِلَهِي لَمَّا تَحَيَّبْتَ مَنْ لَمَّا يَجِدُ مُعْطِيًا غَيْرَكَ ، وَ لَا تَخْذُلُ مَنْ لَا يَسْتَعِينُ عِنْدَكَ بِأَحَدٍ دُونَكَ . إِلَهِي فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا تُعْرِضْ عَنِّي وَ قَدْ أَقْبَلْتُ عَلَيْكَ ، وَ لَا تَحْرِمْنِي وَ قَدْ رَغَبْتُ إِلَيْكَ ، وَ لَا تَجْبُهْنِي بِالرَّدِّ وَ قَدْ انْتَصَيْتُ بَيْنَ يَدَيْكَ . أَنْتَ الَّذِي وَصَيْتُ نَفْسَكَ بِالرَّحْمَةِ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارْحَمْنِي ، وَأَنْتَ الَّذِي سَمَّيْتَ نَفْسَكَ بِالْعَفْوِ فَاعْفُ عَنِّي قَدْ تَرَى يَا إِلَهِي ، فَيَضُ دَمْعِي مِنْ خِيفَتِكَ ، وَ وَجِبَ قَلْبِي مِنْ خَشْيَتِكَ ، وَ انْتِقَاضِ جَوَارِحِي مِنْ هَيْبَتِكَ كُلِّ ذَلِكَ حَيَاءً مِنْكَ لِسُوءِ عَمَلِي ، وَ لِذَاكَ حَمْدَ صَوْتِي عَنِ الْجَارِ إِلَيْكَ ، وَ كُلِّ لِسَانِي عَنْ مُنَاجَاتِكَ . يَا إِلَهِي فَلِكَ الْحَمْدُ فَكَمْ مِنْ عَائِيهِ سَتَرْتَهَا عَلَيَّ فَلَمْ تَفْضَحْنِي ، وَ كَمْ مِنْ ذَنْبٍ غَطَّيْتَهُ عَلَيَّ فَلَمْ تَشْهَرْنِي ، وَ كَمْ مِنْ شَائِيهِ أَلَمَّمْتُ بِهَا فَلَمْ تَهْتِكْ عَنِّي سِتْرَهَا ، وَ لَمْ تُقْلِدْنِي مَكْرُوهَ سَنَارِهَا ، وَ لَمْ تُبْدِ سُوءَ أَيْتِهَا لِمَنْ يَلْتَمِسُ مَعَايِي مِنْ جِبْرَتِي ، وَ حَسِيدِهِ نِعْمَتِكَ عِنْدِي ثُمَّ لَمْ يَنْهَيْ ذَلِكَ عَنْ أَنْ جَرَيْتَ إِلَى سُوءٍ مَا عَجِدْتِ مِنِّي فَمَنْ أَجْهَلُ مِنِّي ، يَا إِلَهِي ، بِرُشْدِهِ وَ مَيَّنْ أَعْمَلُ مِنِّي عَيْنَ حَظِّهِ وَ مَيَّنْ أَبْعِدْ مِنِّي مِنَ اسْتِضْيَاعِ نَفْسِيهِ حِينَ أُفْتَقُ مَا أُجْرَيْتَ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ فِيمَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ مِنْ مَعْصِيَتِكَ وَ مَنْ أَبْعِدْ غَوْرًا فِي الْبَاطِلِ ، وَ أَشَدُّ إِفْسَادًا عَلَى السُّوءِ مِنِّي حِينَ أَقِفُ بَيْنَ دَعْوَتِكَ وَ دَعْوَةِ الشَّيْطَانِ فَاتَّبِعْ دَعْوَتَهُ عَلَى غَيْرِ عَمِي مِنِّي فِي مَعْرِفَتِهِ بِهِ وَ لَمَّا نَسِيَانٍ مِنْ حِفْظِي لَهُ (۲۴) وَ أَنَا حِينَئِذٍ مُوقِنٌ بِأَنَّ مُنْتَهَى دَعْوَتِكَ إِلَى الْجَنَّةِ ، وَ مُنْتَهَى دَعْوَتِهِ إِلَى النَّارِ . سُبْحَانَكَ مَا أَعْجَبَ مَا أَشْهَدُ بِهِ عَلَى نَفْسِي ، وَ أَعَدُّهُ مِنْ مَكْتُومِ أَمْرِي . وَ أَعْجَبُ مِنْ ذَلِكَ أَنَّكَ عَلَيَّ ، وَ إِبْطَاؤُكَ عَنْ مُعَاجَلَتِي ، وَ لَيْسَ ذَلِكَ مِنْ كَرَمِي عَلَيْكَ ، بَلْ تَأْنِيًا مِنْكَ لِي ، وَ تَفَضُّلاً مِنْكَ عَلَيَّ لِأَنَّ أَرْتَدِعَ عَنْ مَعْصِيَتِكَ الْمُسْخِطَهُ ، وَ أَقْلَعُ عَنْ سَيِّئَاتِي الْمُخْلِقَةَ ، وَ لِأَنَّ عَفْوَكَ عَلَيَّ أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ عَفْوَتِي بَلْ أَنَا ، يَا إِلَهِي ، أَكْثَرُ ذُنُوبًا ، وَ أَقْبَحُ آثَارًا ، وَ أَشْنَعُ أَفْعَالًا ، وَ أَشَدُّ فِي الْبَاطِلِ تَهَوُّرًا ، وَ أَضْعَفُ عِنْدَ طَاعَتِكَ تَيْقُظًا ، وَ أَقَلُّ لَوْعِيدِكَ انْتِبَاهًا وَ ارْتِقَابًا مِنْ أَنْ أُحْصِيَ لَكَ عُيُوبِي ، أَوْ أَقْدِرَ عَلَيَّ ذِكْرَ ذُنُوبِي . وَ إِنَّمَا أُوبِخُ بِهَذَا نَفْسِي طَمَعًا فِي رَأْفَتِكَ الَّتِي بِهَا صَلَاحُ أَمْرِ الْمُذْنِبِينَ ، وَ رَجَاءٌ لِرَحْمَتِكَ الَّتِي بِهَا فَكَاكَ رِقَابِ الْخَاطِئِينَ . اللَّهُمَّ وَ هَذِهِ رَقَبَتِي قَدْ أَرْقَفْتَهَا الذُّنُوبُ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اعْتَقِفْهَا بِعَفْوِكَ ، وَ هَذَا ظَهْرِي قَدْ أَثْقَلْتَهُ الْخَطَايَا ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ خَفِّفْ عَنْهُ بِمَنِّكَ يَا إِلَهِي لَوْ بَكَيْتُ إِلَيْكَ حَتَّى تَسْقُطَ أَشْفَاؤُ عَيْنِي ، وَ انْتَحَبْتُ حَتَّى يَنْقَطِعَ صَوْتِي ، وَ قُمْتُ لَكَ حَتَّى تَنْشُرَ قَدَمَايَ ، وَ رَكَعْتُ لَكَ حَتَّى يَنْخَلِعَ صُلْبِي ، وَ سَجَدْتُ لَكَ حَتَّى تَنْفَقَ حَدَقَتَايَ ، وَ أَكَلْتُ تَرَابَ الْأَرْضِ طُولَ عُمْرِي ، وَ شَرِبْتُ مَاءَ الرَّمَادِ آخِرَ دَهْرِي ، وَ ذَكَرْتُكَ فِي خِلَالِ ذَلِكَ حَتَّى يَكُلَّ لِسَانِي ، ثُمَّ لَمْ أَرْفَعْ طَرْفِي إِلَى آفَاقِ السَّمَاءِ اسْتِجِيَاءً مِنْكَ مَا اسْتَوْجَبْتُ بِذَلِكَ مَحْوَ سَيِّئَةٍ وَاحِدَةٍ مِنْ سَيِّئَاتِي . (۳۱) وَ إِن كُنْتُ تَعْفُرُ لِي حِينَ اسْتَوْجَبُ مَغْفِرَتَكَ ، وَ تَعْفُو عَنِّي حِينَ اسْتَحِقُّ عَفْوَكَ فَإِنَّ ذَلِكَ غَيْرُ وَاجِبٍ لِي بِاسْتِحْقَاقِي ، وَ لَا أَنَا أَهْلٌ لَهُ بِاسْتِجَابِ ، إِذْ كَانَ جَزَائِي مِنْكَ فِي أَوَّلِ مَا عَصَيْتُكَ النَّارَ ، فَإِنَّ تَعْدُّبِي فَأَنْتَ غَيْرُ ظَالِمٍ لِي . إِلَهِي فَإِذَا قَدْ تَعَمَّدْتَنِي بِسِتْرِكَ فَلَمْ تَفْضَحْنِي ، وَ تَأْتَيْتَنِي بِكَرَمِكَ فَلَمْ تُعَاجِلْنِي ، وَ حَلَمْتَ عَلَيَّ بِتَفَضُّلِكَ فَلَمْ تُغَيِّرْ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ ، وَ لَمْ تُكَدِّرْ مَعْرُوفَكَ عِنْدِي ، فَارْحَمْ طُولَ تَضَرُّعِي وَ شِدَّةَ مَسِيئَتِي ، وَ سُوءَ مَوْقِفِي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ قِنِي مِنَ الْمَعَاصِي ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِالطَّاعَةِ ، وَ ارْزُقْنِي حُسْنَ الْإِنَابَةِ ، وَ طَهِّرْ نِي بِالْتَّوْبَةِ ، وَ أَيِّدْنِي بِالْعِصْمَةِ ، وَ اسْتَضِيءْ لِحْنِي بِالْعَافِيَةِ ، وَ اذْفِنِي حَلَاوَةَ الْمَغْفِرَةِ ، وَ اجْعَلْنِي طَلِيقَ عَفْوِكَ ، وَ عَرِيقَ رَحْمَتِكَ ، وَ اكْتُبْ لِي أَمَانًا مِنْ سُخْطِكَ ، وَ بَسِّرْنِي بِمِلْدِكَ فِي الْعَاجِلِ دُونَ الْآجِلِ ، بَشْرَى أَعْرِفُهَا ، وَ عَرَّفْنِي فِيهِ عِلْمًا بِهَا . إِنَّ ذَلِكَ لَا يَضِيقُ عَلَيْكَ فِي وَسْعِكَ ، وَ لَا يَتَكَادُكَ فِي قُدْرَتِكَ ، وَ لَا يَتَصَيَّرُ عُدُوكَ فِي أَنْاتِكَ ، وَ لَا يُؤَدُّكَ فِي جَزِيلِ هِبَاتِكَ الَّتِي دَلَّتْ عَلَيْهَا آيَاتُكَ ، إِنَّكَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ ، وَ تَحْكُمُ مَا تُرِيدُ ، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

نیایش شانزدهم

دعای آن حضرت است در طلب بخشش و تضرع در طلب عفو از عیبهای خود. بار خدایا، ای که گناهکاران به امید رحمت تو به فریاد رسیت می خوانند. ای خداوندی که بیچارگان در پناه احسان تو می آرامند. ای خداوندی که خطاکاران از خوف تو می نالند و می گریند. ای انیس آزرندگان دور از خان و مان. ای غمزدای اندوهگنان و شکسته دلان. ای فریادرس خوارشدگان و بی کسان. ای یاور نیازمندان و رانده شدگان. تویی که رحمت تو و علم تو همه چیز را در بر گرفته است. تویی که از نعمتهای خویش هر آفریده را بهره ای داده ای. تویی که عفو را از عقابت پیشی است. تویی که رحمت را بر غضبت پیشی است. تویی که عطای تو بیشتر از منع توست. تویی که همه آفریدگان در حیطه قدرت تو جای دارند. تویی که چون کسی را نعمتی ارزانی داری، پاداشی از اونجویی. تویی که چون عصیانگری را عقوبت کنی، راه افراط نپویی. و من ای پروردگار من، بنده تو هستم، بنده ای که به دعایش فرمان داده ای و او دست انابت به درگاه تو برداشته است، گوید: لیبک وسعدیک. این منم ای پروردگار من، بر پیشگاهت افتاده. این منم که بارگناهانم بر پشتم سنگینی می کند و گناهان عمرم را تباه ساخته است. این منم که از روی جهالت تو را عصیان کرده ام در حالی که تو سزاوار عصیان من نبود. آیا تو ای خداوند، بر کسی که به درگاهت دست به دعا بردارد رحمت می آوری، تا من در دعا مبالغت ورزم؟ آیا تو ای خداوند، کسی را که به درگاهت اشک ریزد می آمرزی، تا من به اشکباری شتابم؟ آیا تو ای خداوند، کسی را که به خواری روی بر خاک درت نهد می بخشایی؟ آیا تو ای خداوند، کسی را که شکایت بینوایی خویش به درگاه تو آورد در حالی که به تو توکل کرده است بی نیاز می سازی؟ ای خداوند، آن را که جز تو بخشنده ای نمی یابد نومید مکن، و آن را که جز تو از دیگری بی نیازی نجوید فرومگذار. ای خداوند، بر محمد و خاندان او درود بفرست و از من اعراض مکن که روی به تو آورده ام، و مرا محروم مدار که دل به تو سپرده ام، و دست رد به رویم مزن که بر درگاهت ایستاده ام. تویی که خود را به رحمت وصف کرده ای. پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و بر من رحمت آورد. تویی که خود را بخشنده نامیده ای، پس گناهان من بر من ببخشای. بار خدایا، می بینی که چسان از خوف تو سر شکم روان است. چسان از خشیت تو دلم لرزان است. چسان از هیبت تو اعضايم درهم شکسته است. چگونه چنین نباشم که از کردارهای ناپسند خود شرم منده ام و آوازم به تضرع بر نمی آید و زبانم نمی جنبد که آهسته آهسته راز و نیاز کنم. ای خداوند من، حمد باد تو را، بسا پرده بر عیبهای من کشیده ای و رسوایم نساخته ای، بسا گناهان من نهان داشته ای و مرا شهره شهرنکرده ای، بسا آلودگیها که مرا هست و تواش فاش نساخته ای و نشان بدنامی به گردنم نیاویخته ای و از همسایگان من، عیبجویان مرا و کسانی را که بر نعمتی که بر من عنایت کرده ای حسد می برند، از عیب و عار من آگاه نکرده ای. این همه مرا از آن باز نداشت که از ادامت اعمال ناپسند خود که تو بر آنها آگاهی ندامت جویم. پس ای خداوند من، چه کسی است نادان تر از من به رستگاری خویش؟ چه کسی است غافل تر از من به نصیب خود؟ چه کسی است دورتر از من به اصلاح نفس اماره اش به هنگامی که آن نعمت بی کران تو را در راه معصیتی که مرا از آن بازداشته ای تباه می کنم؟ چه کسی بیش از من در گرداب باطل غوطه ور و به بدی گراینده تر است چون میان دعوت تو و دعوت شیطان مخیر آیم و در عین بینایی و هشیاری، نه از روی بی خبری و فراموشی در پی دعوت او می روم؟ در حالی که یقین دارم که دعوت تو به بهشت نعیم می انجامد و دعوت شیطان به آتش جحیم. منزهی تو! چه شگفت است که من به زیان خود گواهی می دهم و اعمال نهان خویش بر می شمارم. و شگفت آورتر از این بردباری توست در برابر من و درنگ توست در مؤاخذت سریع من. و این نه بدان سبب است که مرا در نزد تو آبرویی است، بلکه به سبب مدارای توست با من و احسان تو در حق من. باشد که از معصیتی که تو را به خشم آورد باز ایستم و از گناهانی که مرا فرسوده است دست بدارم، که عفو و بخشایش مرا از عقوبت و عذاب من دوست تر داری. منای خداوند منگناهم بیشتر است و اعمالم زشت تر و کردارهایم ناپسند تر. در ارتکاب باطل

بی‌باک ترم و به هنگام طاعت تودر خواب غفلتم و در برابر هشدارهای تو آگاهی و مراقبتم کمتر است . باین حال چگونه می‌توانم عیبهای خود را بر شمارم و از گناهان خویش یاد کنم . ای خداوند ، اگر زبان به نکوهش خویش گشوده‌ام ، بدان سبب است که طمع در رأفت تو دارم که اصلاح حال گنهکاران بدان باز بسته است ، و امید به رحمت تو دارم که آزاد ساختن خطا کاران را وسیلت است . ای خداوند ، این گردن من است در زیر بار گناهان باریک شده ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و به عفو خود آزادش کن . و این پشت من است در زیر بار خطاها خمیده ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و به فضل خود بار خطای من بکاه . ای خداوند ، اگر چندان بگریم که مژگانم فرو ریزد و مویه کنم تا آوازم منقطع شود و بر آستان جلال تو بایستم تا پاهایم آماس کند و رکوع کنم تا استخوانهای پشتم از جای بر آید و سر به سجده نهم تا چشمانم از چشمخانه به در شود و همه عمر جز خاک زمین هیچ نخورم و تا پایان حیات جز آب خاکستر هیچ ننوشم و در خلال این احوال چندان ذکر تو گویم تا زبانم از گفتن بازماند و از شرم تو دیده به سوی آسمان بر نکم ، شایسته آن نیستم که حتی یک گناه از گناهانم را از نامه عملم محو کنی . اگر مرا به هنگامی که مستوجب آمرزش تو شوم بیامرزی و هنگامی که مستحق عفو تو گردم عفو کنی ، باز هم نه به سبب شایستگی من است ، زیرا کیفر من در همان آغاز که سر به عصیان تو برداشتم آتش جهنم بوده است و اگر مرا عذاب کنی در حق من ستم نکرده‌ای . ای خداوند ، اکنون که بر گناه من پرده کشیده‌ای و رسوایم نساخته‌ای ، اکنون که به کرم خود با من مدارا ورزیده‌ای و به مؤاخذت من نشتاییده‌ای ، اکنون که از فضل و احسان خویش مرا به بردباری نواخته‌ای و نعمت خود بر من دیگرگون نساخته‌ای و زلال احسان خود تیره نکرده‌ای ، پس بر این زاریهای دراز من رحمت آور و بر شدت مسکنتم ببخشای و بر نابسامانیم ترحم فرمای . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا از معاصی نگه‌دارو به فرمانبرداری خود برگمار و نعمت انابت نصیب من کن و به آب توبه پاکیزه گردان و یاریم ده که گرد گناه نگردم و به تندرستی ، نیکحالی ام بخش و حلاوت مغفرت به من بچشان و مرا آزاد کرده عفو و رحمت خود گردان و از خشم خود نامه امانم ده و بشارت این نعمتها در این جهان ، پیش از فرا رسیدن آن جهان به من ده ، بشارتی که آن را بشناسم و نشان آن را به من بشناسان . ای خداوند ، اینها در برابر گشادگی عرصه توان تو بر تو دشوار نباشد و تو را در حیطه قدرتت به رنج نیفکند و با آن همه بردباری که تو راست دشوارت نیاید و در بخششهای کرامندت که آیات کتاب تو بر آن دلیل است ، گران ننماید ، که تو کنی هر چه خواهی و فرمان رانی به هر گونه که اراده نمایی . انک علی کل شیء قدير .

دعای هفدهم

الدعاء السابع عشر

(وَكَأَن مِّن دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ذُكِرَ الشَّيْطَانُ فَاسْتَعَاذَ مِنْهُ وَمِنْ عِدَاوَتِهِ وَكَيْدِهِ) اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ نَزَاغَاتِ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَ كَيْدِهِ وَ مَكَائِدِهِ ، وَ مَنِ الثَّقَةِ بِأَمَانِيهِ وَ مَوَاعِيدِهِ وَ غُرُورِهِ وَ مَصَائِدِهِ . وَ أَنْ يُطْمِعَ نَفْسَهُ فِي إِضْلَالِنَا عَنْ طَاعَتِكَ ، وَ امْتِهَانِنَا بِمَعْصِيَتِكَ ، أَوْ أَنْ يَحْسُنَ عِنْدَنَا مَا حَسَنَ لَنَا ، أَوْ أَنْ يَثْقُلَ عَلَيْنَا مَا كَرِهَ إِلَيْنَا . اللَّهُمَّ احْسَأْهُ عَنَّا بِعِبَادَتِكَ ، وَ اكْبِتْهُ بَدْءِ وِبِنَا فِي مَحَبَّتِكَ ، وَ اجْعَلْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُ سِتْرًا لَا يَهْتِكُهُ ، وَ رَدْمًا مُضِيحًا لَا يَفْتِنُهُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اشْغَلْهُ عَنَّا بِبَعْضِ أَعْدَائِكَ ، وَ اعْصِمْنَا مِنْهُ بِحُسْنِ رِعَايَتِكَ ، وَ اكْفِنَا خَيْرَهُ ، وَ وَلِّنَا ظَهْرَهُ ، وَ اقْطَعْ عَنَّا إِثْرَهُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ امْتِنْعِنَا مِنَ الْهُدَى بِمِثْلِ ضَلَالَتِهِ ، وَ زَوِّدْنَا مِنَ التَّقْوَى ضِدَّ غَوَايَتِهِ ، وَ اسْلُكْ بِنَا مِنَ التَّقَى خِلَافَ سَبِيلِهِ مِنَ الرَّدَى . اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ لَهُ فِي قُلُوبِنَا مَدْخَلًا وَ لَا تُؤْتِنَنَّ لَهُ فِي مَآ لَدَيْنَا مَثْرًا . اللَّهُمَّ وَ مَا سَوَّلَ لَنَا مِنْ بَاطِلٍ فَعَرَّفْنَاهُ ، وَ إِذَا عَرَّفْنَاهُ فَقَنَاهُ ، وَ بَصَّرْنَا مَا نَكَابِدُهُ بِهِ ، وَ أَلْهَمْنَا مَا نَعْبُدُهُ لَهُ ، وَ أَيَقِظْنَا عَنْ سِتْنَةِ الْعُفْلَةِ بِالرُّكُونِ إِلَيْهِ ، وَ أَحْسِنْ بِتَوْفِيقِكَ عَوْنِنَا عَلَيْهِ . اللَّهُمَّ وَ أَشْرِبْ قُلُوبِنَا إِتْكَارَ عَمَلِهِ ، وَ الطُّفَّ لِنَا فِي نَقْضِ حِيلِهِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ حَوِّلْ

سُطَانُهُ عَنَّا ، وَ اقْطَعْ رَجَاءَهُ مِنَّا ، وَ ادْرَاهُ عَنِ الْوُلُوعِ بِنَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْ آبَاءَنَا وَ أُمَّهَاتِنَا وَ أَوْلَادَنَا وَ أَهْلِيْنَا وَ ذَوِي
 أَرْحَامِنَا وَ قَرَابَاتِنَا وَ جِيرَانَنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ مِنْهُ فِي حِزْزِ حَارِزٍ ، وَ حِصْنِ حَافِظٍ ، وَ كَهْفِ مَانِعٍ ، وَ أَلْبَسِهِمْ مِنْهُ جُنْنَآ وَ اقِيْبَهُ ، وَ
 اَعْطِهِمْ عَلَيْهِ اَسْلِحَهُ مَا ضِيَّه . اللَّهُمَّ وَ اعْمَمْ بِذَلِكَ مَنْ شَهِدَ لَكَ بِالرُّبُوبِيَّةِ ، وَ اَخْلَصَ لَكَ بِالْوَحْدَانِيَّةِ ، وَ عَادَاهُ لَكَ بِحَقِيْقَةِ الْعُبُوْدِيَّةِ ، وَ
 اسْتَشْطَهَرَ بِكَ عَلَيْهِ فِي مَعْرِفَةِ الْعُلُومِ الرَّبَّائِيَّةِ . (۱۲) اللَّهُمَّ اَحْلُلْ مَا عَقَدَ ، وَ افْتُقْ مَا رَتَقَ ، وَ اَفْسُخْ مَا دَبَّرَ ، وَ تَبْطُهِ اِذَا عَزَمَ ، وَ انْقُضْ مَا اَبْرَمَ .
 اللَّهُمَّ وَ اهْزِمْ جُنْدَهُ ، وَ اَبْطِلْ كَيْدَهُ وَ اهْرِدِمْ كَهْفَهُ ، وَ ارْزِعْ اَنْفَهُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا فِي نَظْمِ اَعْدَائِهِ ، وَ اعْزِلْنَا عَنْ عِدَادِ اَوْلِيَائِهِ ، لَا نُطِيعُ لَهُ اِذَا
 اسْتَيْهَوْنَا ، وَ لَمَّا نَسِيَ تَجِيبُ لَهُ اِذَا دَعَانَا ، نَأْمُرُ بِمُنَاوَاةِ ، مَنْ اَطَاعَ اَمْرَنَا ، وَ نَعْظُ عَنْ مُتَابَعَتِهِ مَنْ اتَّبَعَ زَجْرَنَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ خَاتَمِ
 النَّبِيِّنَ وَ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ وَ عَلَى اَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِيْنَ الطَّاهِرِيْنَ ، وَ اَعْدَانَا وَ اَهْلِيْنَا وَ اِخْوَانَنَا وَ جَمِيْعِ الْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ مِمَّا اسْتَعَدْنَا مِنْهُ ، وَ
 اَجْرْنَا مِمَّا اسْتَجْرْنَا بِكَ مِنْ خَوْفِهِ وَ اسْتِخْ لَنَا مِآ دَعْوَانَا بِهِ ، وَ اَعْطِنَا مَا اَغْفَلْنَا ، وَ اَحْفَظْ لَنَا مَا نَسِيْنَا ، وَ صَيِّرْنَا بِذَلِكَ فِي دَرَجَاتِ
 الصَّالِحِيْنَ وَ مَرَاتِبِ الْمُؤْمِنِيْنَ ، آمِيْنَ رَبَّ الْعَالَمِيْنَ .

نمایش هفدهم

دعای آن حضرت است هنگامی که ذکر شیطان می‌رفت و او از عداوت و مکرش به خدا پناه می‌برد . بار خدایا ، به تو پناه می‌بریم
 از وسوسه‌های شیطان رجیم و کیدها و فریبهای او . و به تو پناه می‌بریم از دل بستن به تمناهای او و وعده‌های او و فریبها و دامهای او
 . بار خدایا ، به تو پناه می‌بریم ، هر گاه شیطان طمع در آن ورزد که ما را از طاعت تو منحرف دارد و از برای خواریمان به راه
 معصیت تو کشاند و گناهانی که در دیده ما بیاراسته است ما را خوشایند بود و طاعتی که در دل ما ناخوش فرا نموده است بر ما
 گران آید . بار خدایا ، ما را نیروی عبادت ده و بدان ، شیطان را از ما بر آن . برسعی ما در راه محبت خود بیفزای و به آن ، شیطان
 را خوار گردان . میان ما و او حجابی قرار ده که بر افکندنش را نتواند و سدی چنان استوار که از رخنه کردنش عاجز آید . بار خدایا
 ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و شیطان را از ما به دشمنانت مشغول دار و ما را نیک نگه‌دار و از او در پناه خود دار و مکر او
 از ما دفع فرمای و چنان کن که پشت کرده از ما بگریزد و نشان پای او از زمین ما برخیزد . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود
 بفرست و در برابر ضلالت شیطان ما را از هدایت خود بهره‌مند گردان و در برابر تلاش او به گمراهی ما ، ما را از پرهیزگاری رهتوشه
 ساز . اگر او ما را به راه تباهی می‌کشد ، تو ما را به راه تقوی راه نمای . بار خدایا ، راه شیطان به دل‌های ما مگشای و جایگاه او در
 آنچه از آن ماست قرار مده . بار خدایا ، حقیقت هر باطل را که شیطان در چشم ما می‌آراید به ما بشناسان . و چون شناساندی ، ما را
 از ارتکاب آن بازدار . و به ما بیاموز که چسان فریبش دهیم و ما را آگاه کن که با چه آلت و عدت با او جدال کنیم و از خواب
 غفلت بیدارمان ساز که بدو نگریم و توفیق خود رفیق ما گردان و در پیکار به خلاف او یاریمان نمای . بار خدایا ، دل‌های ما را از
 انکار اعمال او لبریز کن و لطف خویش همراه ما کن تا رشته حيله‌های او از هم بگسلیم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود
 بفرست و شیطان را بر ما چیره‌مگردان و از ما نومیدش گردان و طمع او از ما ببر . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست ، و
 پدران ما را و مادران ما را و فرزندان ما را و خاندان ما را و خویشاوندان ما را و نزدیکان ما را و همسایگان ما مردان مؤمن و زنان
 مؤمنه را از گزند شیطان در ملاذی منیع و ملجأی رفیع و پناهگاهی استوار جای ده و برای پیکار با او سپرهای نگهدارنده و
 شمشیرهایی برنده عطا فرما . بار خدایا ، همه کسانی را که به پروردگارت گواهی می‌دهند و یگانگی را از روی اخلاص
 پذیرفته‌اند و در عین عبودیت با شیطان در ستیزند و در معرفت علوم ربانی بر ضد او به تو استظهار دارند ، از این دعا بهره‌ای رسان .
 بار خدایا ، در هر کار که شیطان گره افکند گره‌گشایی کن ، و هر در را که بر بندد تو باز کن ، و هر تدبیر که کند گسسته گردان ،
 و هر آهنگ که کند بر هم زن ، و هر رشته که محکم بر تابد پنبه نمای . بار خدایا ، لشکرش بشکن ، کیدش باطل نمای ،
 پناهگاهش ویران ساز و بینی‌اش بر خاک مال . بار خدایا ، ما را در شمار دشمنان شیطان قرار ده و از زمره دوستانش دور دار . چنان

کن که چون آهنگ فریمان کند ، فرمانش اطاعت نکنیم و چون بخواند ، اجابتش نمایم . هر کرا که تابع امر ماست به خصومت با او فرمان دهیم و هر که را تابع نهی ماست از متابعتش باز داریم . بار خدایا ، بر محمد خاتم پیغمبران و سرور فرستادگان و بر خاندان طیبین و طاهرینش درود بفرست . و ما را و کسان ما را و برادران ما را وهمه مردان و زنان مؤمن را ، از هر چه از شر آن به تو پناه آورده ایم پناه ده و ما را از آنچه از بیم آن از تو زهار خواسته ایم زهار ده . ای خداوند ، آنچه را به دعا خواسته ایم روا ساز و هر چه را از ذکر آن غفلت ورزیده ایم به ما عطا کن و هر چه را به فراموشی سپرده ایم برای ما محفوظ دار و بدان سان که ما را به درجات صالحان و مراتب مؤمنان فرابر . آمین رب العالمین .

دعای هجدهم

الدعاء الثامن عشر

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا دَفِعَ عَنْهُ مَا يَحْدِرُ ، أَوْ عَجَلَ لَهُ مَطْلَبُهُ) اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى حُسْنِ فَضَائِكَ ، وَبِمَا صَيَّرْتَ عَنِّي مِنْ بَلَائِكَ ، فَلَا تَجْعَلْ حَطِيءًا مِنْ رَحْمَتِكَ مَا عَجَلْتُ لِي مِنْ عَافِيَتِكَ فَأَكُونَ قَدْ شَقِيتُ بِمَا أَحْبَبْتُ وَسَيِّئًا غَيْرِي بِمَا كَرِهْتُ . وَإِنْ يَكُنْ مَا ظَلَمْتُ فِيهِ أَوْ بَتُّ فِيهِ مِنْ هَيْدَةِ الْعَافِيَةِ بَيْنَ يَدَيَّ بَلَاءٌ لَا يَنْقَطِعُ وَوَزْرٌ لَا يَرْتَفِعُ فَقَدِّمْ لِي مَا أَخَّرْتَ ، وَأَخِّرْ عَنِّي مَا قَدَّمْتَ . (۳) فَغَيْرُ كَثِيرٍ مَا عَاقَبْتَهُ الْفَنَاءُ ، وَغَيْرُ قَلِيلٍ مَا عَاقَبْتَهُ الْبَقَاءُ ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

نیایش هجدهم

. دعای آن حضرت است به هنگامی که چیزی که از آن بیمناک بود از او دور می شد یا نیازی که داشت روا می گردید . ای خداوند ، حمد باد تو را بر آن حسن تقدیر که نصیب من ساخته ای و آن بلاها که از من بگردانیده ای . چنان مباد که این تندرستی که اکنون مرا ارزانی داشته ای ، همه بهره من از رحمت تو باشد ، تا آنچه دوست می داشته ام سبب شوربختی من شود و دیگری ، از آنچه من ناخوش می داشته ام به سعادت رسد . ای خداوند ، اگر این تندرستی که مرا نصیب کرده ای و من شب و روزم را در آن به سر می آورم نشانه بلایی باشد بر دوام یا وبالی پایدار ، پس آنچه را که واپس داشته ای پیش افکن و آنچه را که پیش افکنده ای واپس دار . زیرا چیزی که به فنا انجامد بس ناچیز است هر چند فراوان بود ، و چیزی که به بقا انجامد بسیاری است هر چند اندک نماید . و بر محمد و خاندانش درود بفرست .

دعای نوزدهم

الدعاء التاسع عشر

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ ، عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الْإِسْتِسْقَاءِ بَعْدَ الْجِدْبِ) اللَّهُمَّ اسْقِنَا الْغَيْثَ ، وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ بِغَيْشِكَ الْمُغْدِقِ مِنَ السَّحَابِ الْمُنْسِاقِ لِيَّاتِ أَرْضِكَ الْمُتَوَقِّعِ فِي جَمِيعِ الْأَفَاقِ . وَامْنُنْ عَلَيَّ عِبَادِكَ بِإِنْبَاعِ الثَّمَرَةِ ، وَأَخِي بِلَادِكَ بِبُلُوغِ الزَّهْرَةِ ، وَأَشْهَدُ مَلَائِكَتَكَ الْكَرَامَ السَّفَرَةَ بِسَفِيءِي مِنْكَ نَافِعٌ ، دَائِمٌ غَزْرُهُ ، وَاسِعٌ دَرَرُهُ ، وَابِلٌ سَرِيعٌ عَاجِلٌ . تُحْيِي بِهِ مَا قَدْ مَاتَ ، وَتُرَدُّ بِهِ مَا قَدْ فَاتَ وَتُخْرِجُ بِهِ مَا هُوَ آتٍ ، وَتَوْسَعُ بِهِ فِي الْأَفْوَاقِ ، سَيِّحَابًا مُتْرَاكِمًا هَنِئًا مَرِينًا طَبَقًا مُجَلْجَلًا ، غَيْرَ مُلْتٌ وَدَقُّهُ ، وَ لَا خُلْبٌ بَرَقُهُ . اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيحًا مُمْرِعًا عَرِيضًا وَاسِعًا غَزِيرًا ، تُرَدُّ بِهِ النَّهِيضُ ، وَتَجْبُرُ بِهِ الْمَهِيضُ اللَّهُمَّ اسْقِنَا سَيْقِيًا تَسِيلُ مِنْهُ الظَّرَابَ ، وَتَمَلُّ مِنْهُ الْجِبَابَ ، وَتَفْجُرُ بِهِ الْأَنْهَارَ ، وَتَنْبِتُ بِهِ الْأَشْجَارَ ، وَتَرْخُصُ بِهِ الْأَسْعَارَ فِي جَمِيعِ الْأَمْصَارِ ، وَتَنْعَشُ بِهِ الْبَهَائِمَ وَالْخَلْقَ ، وَتُكْمِلُ لَنَا بِهِ طَيِّبَاتِ الرِّزْقِ ، وَتُنْبِتُ لَنَا بِهِ الزَّرْعَ وَتُدْرِ بِه الضَّرْعَ وَتَرَبِّدُنَا بِهِ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِنَا . (۶) اللَّهُمَّ لِمَا تَجْعَلُ ظِلَّهُ عَلَيْنَا سَهُومًا ، وَ لَا تَجْعَلُ بَرْدَهُ عَلَيْنَا حُسُومًا ، وَ لَا

تَجْعَلْ صَوْبَهُ عَلَيْنَا رُجُومًا ، وَ لَا تَجْعَلْ مَاءَهُ عَلَيْنَا أَسْجَابًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ ارْزُقْنَا مِنْ بَرَكَاتِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

نیایش نوزدهم

. دعای آن حضرت است به هنگام طلب باران در خشکسالی . ای خداوند ، باران بفرست و سیرابمان ساز و همراه با بارانی فزاینده و ریزنده ، از ابری در آفاق رونده و گیاهان زیبا رویاننده ، رحمت خود بر ما ارزانی دار . ای خداوند ، میوه‌ها را برسان و بر بندگانت احسان فرمای ، گلها را شکفته گردان و زمین خود زنده نمای . فرشتگان خود ، آن فرستادگان بزرگوار را بفرمای تا از سوی تو ، بارانی سودمند و پیوسته و فراوان و گسترده و تند بار بیاورند و همه جا را سیراب سازند ، تا زمین مرده را زنده‌نمایی و هر چه را از دست رفته است بازگردانی و آنچه رویدنی است برویانی و در روزی مردم گشایش دهی ، با چنان ابری انبوه ، گرانبار ، خوش و بی‌زیان و از کران تا کران ، که از آن آواز تندر آید و بارانش ملاسیم و پر دوام بود و برقش فریناک نبود . ای خداوند ، ما را از بارانی که به فریاد رسنده ، قحط زداینده ، گیاه‌رویاننده ، فراگیرنده و فراوان بارنده سیراب نمای ، تا گیاهان ایستاده رطارت تازه دهی و گیاهان بر زمین خفته را بر پای داری . ای خداوند ، بارانی برسان آن سان که آبها از تپه‌ها روان داری و چاهها از آنها پر سازی و رودها به خروش آری و نباتات برویانی و در همه شهرها ارزانی پدید آری و چارپایان و مردمان به تن و توش آری و برای ما خوردنیهای خوش و گوارا کامل گردانی و کشته‌های مابرویانی و پستانهای ستوران پر شیر سازی و بر نیروی ما نیرویی دیگر افزایی . ای خداوند ، سایه ابر بر ما باد سموم مگردان و خنکی‌اش را شوم‌نمای . چنان مباد که به جای باران بر سر ما سنگ ببارد و به جای آب‌شیرین و گوارا آب تلخ و شور . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را از برکات زمین و آسمانها روزی ده . انک علی کل شیء قدیر .

دعای بیستم

الدعاء العشرون

وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ وَ مَرْضَى الْأَفْعَالِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ بَلِّغْ يَأِيمَانِي أَكْمَلَ الْإِيمَانِ ، وَ اجْعَلْ يَقِينِي أَفْضَلَ الْيَقِينِ ، وَ أَنْتَهُ بِنَيْتِي إِلَى أَحْسَنِ النَّيَاتِ ، وَ بَعْمَلِي إِلَى أَحْسَنِ الْأَعْمَالِ . اللَّهُمَّ وَفِّرْ بِلُطْفِكَ نَيْتِي ، وَ صَحِّحْ بِمَا عِنْدَكَ يَقِينِي ، وَ اسْتَضْيِئْ بِقُدْرَتِكَ مَا فَسَدَ مِنِّي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنِي مَا يَشْغَلُنِي الْإِهْتِمَامُ بِهِ ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا تَسْأَلُنِي غَدًا عَنْهُ ، وَ اسْتَفْرِغْ أَيَّامِي فِيْمَا خَلَقْتَنِي لَهُ ، وَ اغْنِنِي وَ أَوْسِعْ عَلَيَّ فِي رِزْقِكَ ، وَ لِمَا تَفْتِنِي بِالنَّظَرِ ، وَ اعِزَّنِي وَ لَا تَبْتَلِنِي بِالْكِبْرِ ، وَ عِبْدْنِي لَكَ وَ لَا تُفْسِدْ عِبَادَتِي بِالْعُجْبِ ، وَ أَجْرِ لِلنَّاسِ عَلَيَّ يَدِي الْخَيْرِ وَ لَا تَمَحِّقْهُ بِالْمُنِّ ، وَ هَبْ لِي مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ ، وَ اعِصِّمْنِي مِنَ الْفُخْرِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا تَرْفَعْنِي فِي النَّاسِ دَرَجَةً إِلَّا حَطَطْتَنِي عِنْدَ نَفْسِي مِثْلَهَا ، وَ لَا تُحَدِّثْ لِي عِزًّا ظَاهِرًا إِلَّا أَحَدَّثْتَ لِي ذِلَّةً بَاطِنَةً عِنْدَ نَفْسِي بِقَدْرِهَا . (۵) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ مَتَّعْنِي بِهُدْيِي صَالِحٍ لَا أَسْتَبْدِلُ بِهِ ، وَ طَرِيقَهُ حَقٌّ لَا أَرْيَغُ عَنْهَا ، وَ نِيَّتَهُ رُشْدٌ لَا أَسُكُّ فِيهَا ، وَ عَمْرَنِي مَا كَانَ عُمْرِي بِذِلَّةٍ فِي طَاعَتِكَ ، فَإِذَا كَانَ عُمْرِي مَرْتَعًا لِلشَّيْطَانِ فَاقْبِضْنِي إِلَيْكَ قَبْلَ أَنْ يَسْبِقَ مَقْتِكَ إِلَيَّ ، أَوْ يَسْتَحْكِمَ غَضَبَكَ عَلَيَّ . اللَّهُمَّ لِمَا تَدْعُ خَصِيْلَهُ تَعَابٌ مِنِّي إِلَّا أَضْلَحْتَهَا ، وَ لَا عَائِيَهُ أُؤْتِبُ بِهَا إِلَّا حَسَنْتَهَا ، وَ لَا أُكْرِمِيَهُ فَيِّنِي نَافِصَةً إِلَّا أَتَمَمْتُهَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ أَبْدِلْنِي مِنْ بَعْضَةِ أَهْلِ الشَّانِ الْمَحَبَّةِ ، وَ مِنْ حَسَدِ أَهْلِ الْبَغْيِ الْمَوَدَّةِ ، وَ مِنْ ظَنَّةِ أَهْلِ الصَّلَاحِ التَّمَنَّةِ ، وَ مِنْ عِدَاوَةِ الْمَأْذُنِينَ الْوَلَايَةِ ، وَ مِنْ عُقُوقِ ذَوِي الْأَرْحَامِ الْمَبْرَةِ ، وَ مِنْ خِدْلَانِ الْأَقْرَبِينَ النَّصِيرَةِ ، وَ مِنْ حُبِّ الْمُبْدَارِينَ تَضِيحِ الْمَقَةِ ، وَ مِنْ رَدِّ الْمُلَابَسِينَ كَرَمِ الْعِشْرَةِ ، وَ مِنْ مَرَارَةِ خَوْفِ الظَّالِمِينَ حَلَاوَةِ الْأَمْنَةِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْ لِي

يَدًا عَلَيَّ مِنْ ظَلَمِنِي ، وَ لِسَانًا عَلَيَّ مِنْ خَاصَمَنِي ، وَ ظَفَرًا بِمَنْ عَانَدَنِي ، وَ هَبْ لِي مَكْرًا عَلَيَّ مِنْ كَابِدَنِي ، وَ قُدْرَةً عَلَيَّ مِنْ اضْطَهَدَنِي ، وَ تَكْذِيبًا لِمَنْ قَصَبَنِي ، وَ سِلَامَةً مِمَّنْ تَوَعَّدَنِي ، وَ وَفْقِي لِطَاعِيهِ مِنْ سِدْدَنِي ، وَ مَتَابِعَهُ مِنْ أَرْشَدَنِي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ سِدْدَنِي لِأَنْ أُعَارِضَ مِنْ عَشْنِي بِالنُّصِيحِ ، وَ أَجْزِي مِنْ هَجْرِنِي بِالْبُرِّ ، وَ أُثِيبَ مِنْ حَرَمِنِي بِالْبِدْلِ ، وَ أَكْفَى مِنْ قَطْعِنِي بِالصَّلَاةِ ، وَ أُخَالِفَ مِنْ اغْتَابِنِي إِلَى حُسْنِ الذِّكْرِ ، وَ أَنْ أَشْكُرَ الْحَسَنَةَ ، وَ أُعْصِي عَنِ السَّيِّئَةِ . (۱۰) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ حَلِّنِي بِحِلْيَةِ الصَّالِحِينَ ، وَ أَلْبِسْنِي زِينَةَ الْمُتَّقِينَ ، فِي بَسْطِ الْعُدْلِ ، وَ كَظْمِ الْغَيْظِ ، وَ إِطْفَاءِ النَّارِ ، وَ صَمِّ أَهْلِ الْفُرْقَةِ ، وَ إِصْلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ ، وَ إِفْشَاءِ الْعَارِفَةِ ، وَ سِتْرِ الْعَائِبَةِ ، وَ لِينِ الْعَرِيكَةِ ، وَ خَفْضِ الْجَنَاحِ ، وَ حُسْنِ السَّيْرِ ، وَ سَيْكُونِ الرِّيحِ ، وَ طِيبِ الْمُخَالَفَةِ ، وَ السَّبْقِ إِلَى الْفَضِيلَةِ ، وَ إِثَارِ التَّفَضُّلِ ، وَ تَرْكِ التَّعْيِيرِ ، وَ الْإِفْضَالِ عَلَيَّ غَيْرِ الْمُسْتَحَقِّ ، وَ الْقَوْلِ بِالْحَقِّ وَ إِنْ عَزَّ ، وَ اسْتِقْمَالِ الْخَيْرِ وَ إِنْ كَثُرَ مِنْ قَوْلِي وَ فِعْلِي ، وَ اسْتِيكَارِ الشَّرِّ وَ إِنْ قَلَّ مِنْ قَوْلِي وَ فِعْلِي ، وَ أَكْمِلْ لِي بِدَوَامِ الطَّاعَةِ ، وَ لُزُومِ الْجَمَاعَةِ ، وَ رَفْضِ أَهْلِ الْبِدْعِ ، وَ مُسْتَعْمِلِ الرَّأْيِ الْمُخْتَرِعِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْ أَوْسَعَ رِزْقِكَ عَلَيَّ إِذَا كَبُرْتُ ، وَ أَقْوَى قُوَّتِكَ فِي إِذَا نَصَبْتُ ، وَ لَا تَبْتَلِيَنِي بِالْكَسْبِ عَنْ عِبَادَتِكَ ، وَ لَا الْعَمَى عَنْ سَبِيلِكَ ، وَ لَا بِالْتَّعَرُّضِ لِخِلَافِ مَحَبَّتِكَ ، وَ لَا مُجَامَعَةٍ مِنْ تَفَرُّقِ عَنكَ ، وَ لَا مَفَارَقَةٍ مِنْ اجْتِمَاعِ إِلَيْكَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَصُولَ بِحِكِّ عِنْدَ الضَّرُورَةِ ، وَ أَسْأَلَكَ عِنْدَ الْحَاجَةِ ، وَ أَنْصَرِّحُ إِلَيْكَ عِنْدَ الْمَسْئَلَةِ ، وَ لَا تَفْتِنَنِي بِاللَّاسِيغَانَةِ بِغَيْرِكَ إِذَا اضْطَرَرْتُ ، وَ لَا بِالْخُضُوعِ لِسُؤَالِ غَيْرِكَ إِذَا افْتَقَرْتُ ، وَ لَا بِالْتَّصَرُّعِ إِلَى مَنْ دُونِكَ إِذَا رَهَبْتُ ، فَاسْتَيْحِقْ بِذَلِكَ خِذْلَانِكَ وَ مَنَعَكَ وَ إِعْرَاضَكَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِي رُوعِي مِنَ التَّمَنَّى وَ التَّظَنِّي وَ الْحَسِيدِ ذِكْرًا لِعَظَمَتِكَ ، وَ تَفَكُّرًا فِي قُدْرَتِكَ ، وَ تَذَيُّرًا عَلَيَّ عَدُوِّكَ ، وَ مَا أَجْرِي عَلَيَّ لِسَانِي مِنْ لَفْظَةٍ فُحْشٍ أَوْ هُجْرٍ أَوْ شَتْمٍ عَرِضٍ أَوْ شَهَادَةٍ بَاطِلٍ أَوْ اغْتِيَابٍ مُؤْمِنٍ غَائِبٍ أَوْ سَبِّ حَاضِرٍ وَ مَا أَشْبَهَ ذَلِكَ نُطْقًا بِالْحَمْدِ لَكَ ، وَ إِعْرَاقًا فِي الثَّنَاءِ عَلَيْكَ ، وَ ذَهَابًا فِي تَمْجِيدِكَ ، وَ شُكْرًا لِنِعْمَتِكَ ، وَ اعْتِرَافًا بِإِحْسَانَتِكَ ، وَ إِحْصَاءٍ لِمِنَّتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا أَظْلَمَنَّ وَ أَنْتَ مُطِيقٌ لِلدَّفْعِ عَنِّي ، وَ لَا أَظْلَمَنَّ وَ أَنْتَ الْقَادِرُ عَلَيَّ الْقَبِضِ مِنِّي ، وَ لَا أَضِلَّنَّ وَ قَدْ أَمَكَّنْتَنِي هِدَايَتِي ، وَ لَا أَفْتَقِرَنَّ وَ مِنْ عِنْدِكَ وَسْئِعِي ، وَ لَا أَطْعِنَنَّ وَ مِنْ عِنْدِكَ وَجْهِي . اللَّهُمَّ إِلَى مَغْفِرَتِكَ وَفَدْتُ ، وَ إِلَى عَفْوِكَ قَصِدْتُ ، وَ إِلَى تَجَاوُزِكَ اسْتَفْتْتُ ، وَ بِفَضْلِكَ وَثِقْتُ ، وَ لَيْسَ عِنْدِي مَا يُوجِبُ لِي مَغْفِرَتَكَ ، وَ لَا فِي عَمَلِي مَا اسْتَيْحِقُّ بِهِ عَفْوَكَ ، وَ مَا لِي بَعِيدٌ أَنْ حَكَمْتُ عَلَيَّ نَفْسِي إِلَّا فَضْلُكَ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ تَفَضَّلْ عَلَيَّ . اللَّهُمَّ وَ أَنْظِفْنِي بِالْهُدَى ، وَ أَلْهَمْنِي التَّقْوَى ، وَ وَفَّقْنِي لِلتَّبِيِّ هِيَ أَرْكَى ، وَ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا هُوَ أَرْضَى . اللَّهُمَّ اسْأَلْكَ بِبِي الطَّرِيقَةِ الْمُثَلَّى ، وَ اجْعَلْنِي عَلَيَّ مِلَّتِكَ أَمْوُوتُ وَ أَحْيَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ مَتَّعْنِي بِالْإِقْتِصَادِ ، وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ السَّدَادِ ، وَ مِنْ أَدْلَةِ الرَّشَادِ ، وَ مِنْ صَالِحِ الْعِبَادِ ، وَ ارْزُقْنِي فَوْزَ الْمَعَادِ ، وَ سِلَامَةَ الْمِرْصَادِ . اللَّهُمَّ خُذْ لِنَفْسِكَ مِنْ نَفْسِي مَا يُخْلِصُهَا ، وَ ابْقِ لِنَفْسِي مَا يُصْلِحُهَا ، فَإِنْ نَفْسِي هَالِكَةٌ أَوْ تَعْصَمُهَا . اللَّهُمَّ أَنْتَ عِدَّتِي إِنْ حَزَنْتُ ، وَ أَنْتَ مُنْتَجِعِي إِنْ حُرِمْتُ ، وَ بِكَ اسْتِيغَاثَتِي إِنْ كَرِهْتُ ، وَ عِنْدَكَ مِمَّا فَاتَ خَلْفًا ، وَ لِمَا فَسَدَ صِلَاحًا ، وَ فِيهَا أَنْكَرْتُ تَغْيِيرًا ، فَامْنُنْ عَلَيَّ قَبْلَ الْبَلَاءِ بِالْعَافِيَةِ ، وَ قَبْلَ الطَّلَبِ بِالْجِدَّةِ ، وَ قَبْلَ الضَّلَالِ بِالرَّشَادِ ، وَ اكْفِنِي مَوْنَهُ مَعْرَةَ الْعِبَادِ ، وَ هَبْ لِي أَمْنًا يَوْمَ الْمَعَادِ ، وَ امْنَحْنِي حُسْنَ الْإِرْشَادِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ادْرَأْ عَنِّي بِلُطْفِكَ ، وَ اغْذُنِي بِنِعْمَتِكَ ، وَ أَصِلْخَنِي بِكَرَمِكَ ، وَ دَاوِنِي بِصَبْرِكَ ، وَ أَظْلِمْنِي فِي ذَرَاكَ ، وَ جَلِّئِنِي رِضَاكَ ، وَ وَفَّقْنِي إِذَا اشْتَكَلَتْ عَلَيَّ الْأُمُورُ لِأَهْدَاهَا ، وَ إِذَا تَشَابَهَتْ الْأَعْمَالُ لِأَزْكَاهَا ، وَ إِذَا تَنَاقَصَتِ الْمِلَلُ لِأَرْضَاهَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ تَوَجَّئِنِي بِالْكَفَايَةِ ، وَ سِيغْنِي حُسْنَ الْوَلَايَةِ ، وَ هَبْ لِي صِدْقَ الْهِدَايَةِ ، وَ لَا تَفْتِنَنِي بِالسَّعَةِ ، وَ امْنَحْنِي حُسْنَ الدَّعَةِ ، وَ لَا تَجْعَلْ عَيْشِي كَدًّا كَدًّا ، وَ لَا تَرُدَّ دُعَائِي عَلَيَّ رَدًّا ، فَإِنِّي لَا أَجْعَلُ لَكَ ضِدًّا ، وَ لَا أَدْعُو مَعَكَ نِدًّا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ امْنَحْنِي مِنَ السَّرْفِ ، وَ حَصِّنْ رِزْقِي مِنَ التَّلْفِ ، وَ وَفِّرْ مَلَكَتِي بِالْبَرَكَهَةِ فِيهِ ، وَ أَصِبْ بِي سَبِيلَ الْهِدَايَةِ لِلْبِرِّ فِيمَا أُتْفِقُ مِنْهُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنِي مَوْنَهُ الْاِكْتِسَابِ ، وَ ارْزُقْنِي مِنْ غَيْرِ اِحْتِسَابِ ، فَلَمَّا اسْتَعْلَجَ عَنْ عِبَادَتِكَ بِالطَّلَبِ ، وَ لَا أَحْتَمِلُ إِصْرَ تَبِعَاتِ الْمَكْسَبِ . اللَّهُمَّ فَاطِلْنِي بِقُدْرَتِكَ مَا أَطْلُبُ ، وَ أَجْزِنِي بِعِزَّتِكَ مِمَّا أَزْهَبُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ صُنْ وَجْهِي بِالْيَسَارِ ، وَ لَا تَبْتَدِلْ جَاهِي بِالْإِفْتَارِ فَاسْتَرْزُقْ أَهْلَ رِزْقِكَ ، وَ اسْتَعْطِنِي شِرَارَ خَلْقِكَ ، فَاسْتَيْبِنِ بِحَمِيدٍ مِنْ أَعْطَانِي ، وَ أَبْتَلِنِي بِدَمٍّ مِنْ مَنَعْنِي ، وَ أَنْتَ مِنْ دُونِهِمْ وَلِيُّ الْإِعْطَاءِ وَ الْمَنَعِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ

مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَارْزُقْنِي صِدْقَهُ فِي عِبَادَتِهِ، وَفَرَاغًا فِي زَهَادَتِهِ، وَعِلْمًا فِي اسْتِعْمَالِهِ، وَوَرَعًا فِي إِجْمَالِهِ. اللَّهُمَّ اخْتِمْ بَعْفُوكَ أَجْلِي، وَحَقِّقْ فِي رَحْمَتِكَ رَحْمَتِكَ أَمَلِي، وَسَهِّلْ إِلَيَّ بُلُوغَ رِضَاكَ سَهْلِي، وَحَسِّنْ فِي جَمِيعِ أَحْوَالِي عَمَلِي. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَتَبَهَّنِي لِذِكْرِكَ فِي أَوْقَاتِ الْعَمَلَةِ، وَاسْتَعْمَلْنِي بِطَاعَتِكَ فِي أَيَّامِ الْمَهَلَةِ، وَأَنْهَجْ لِي إِلَى مَحَبَّتِكَ سَبِيلًا سَهْلَةً، أَكْمِلْ لِي بِهَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. اللَّهُمَّ وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ عَلَيَّ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ قَبْلَهُ، وَأَنْتَ مُصَلِّ عَلَيَّ أَحَدٍ بَعْدَهُ، وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَفِي بَرَحْمَتِكَ عَذَابَ النَّارِ.

نیایش بیستم

. دعای آن حضرت است در طلب اخلاق ستوده و افعال پسندیده. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و ایمان مرا به کامل‌ترین درجات ایمان و یقین مرا به برترین مراتب یقین و نیت مرا به نیکوترین نیتها و عمل مرا به بهترین اعمال فرا بر. ای خداوند، به لطف خود نیت مرا از هر شائبه مصون دار و به رحمت خود یقین مرا استوار گردان، و به قدرت خود فساد مرا به صلاح بدل نمای. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا از هر کار که پرداختن به آن از پرداختنم به تو باز می‌دارد، بی‌نیاز گردان و به کاری بر گمار که در روز باز پسین از من خواهی و روزهای عمر مرا در کاری که مرا برای آن آفریده‌ای مصروف دار و مرا بی‌نیاز فرمای و در روزی بر من بگشای و به نگرستن به حسرت در مال و جاه کسان گرفتار مساز و عزیزم دار و به خود پسندی دچارم مکن. مرا به بندگی خود گیر و عبادتم را به عجب و غرور تباه مکن. و بر دست من، در حق مردم کارهای خیرجاری کن و کارهای خیر من به شائبه منت نهادن بر خلق خدای میامیز و از اخلاق متعالی بهره‌ورم دار و از نازش بر خویش در امان. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و هر گاه مرا در نظر مردم به درجتی فرا می‌بری به همان قدر در نفس خود خوارم گردان و هر گاه مرا به عزتی آشکار می‌نوازی به همان قدر در نفس خود ذلیل گردان. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا به راه شایسته‌هدایت راه بنمای و چنان کن که راه دیگرگون نکنم، و طریق حق پیش‌پای من بگشای و چنان کن که به راه باطل نگریم، و نیتی صوابم ده و چنان کن که در آن تردید روا ندارم، و عمر مرا دراز نمای و چنان کن که در طاعت تو به سر شود و چون مرتع عمر من چراگاه اهریمن گردد، پیش از آنکه خصومت تو بر من تازد یا خشم تو مرا به سر در اندازد، جان من بستان. ای خداوند، هر خصلت بد که در من است به صلاح آور و هر زشتی که با من است و موجب نکوهش من، به زیبایی بدل نمای و هر کرامت کمال نایافته که در من است کامل فرمای. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و بدل بفرمای کینه‌توزی دشمنان مرا به محبت و حسد حسودان مرا به مودت و بدگمانی صالحان را در حق من به اعتماد و دشمنی نزدیکان را به دوستی و کژتابی خویشاوندان را به نیکخواهی و فرو گذاشتن اقربا را به یاریگری و دوستی ناپایدار مجامله‌گران را به دوستی پایدار و ناسازگاری معاشران را به معاشرتی کریمانه و تلخی بیم از ستمکاران را به شیرینی ایمنی از تجاوز ایشان. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا در برابر آن که بر من ستم می‌کند، تنی توانا ده و در برابر آن که با من به بحث و جدال برخاسته، زبانی گویا ده و در برابر کسی که با من دشمنی می‌ورزد، پیروزی ده و در برابر کسی که بر من حيله می‌کند، مکر ارزانی دار و در برابر کسی که مرا مقهور خود خواهد، قدرت عطا فرمای و دروغ کسی را که مرا دشنام می‌دهد آشکار ساز و از آن که تهدیدم می‌کند مرا به سلامت دار و توفیقم ده که فرمانبردار کسی باشم که مرا به راه راست بردو تابع آن که مرا به طریق رشاد می‌کشد. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و رستگاری بخش مراتا کسی را که با من ناراستی کند به اخلاص پاسخ دهم و کسی را که از من دوری گزیند به نیکویی جزا دهم و کسی را که مرا محروم می‌دارد به بذل و احسان بنوازم و با آن کس که رشته مودت بریده است ببیوندم و کسی را که از من به بدی یاد کرده به نیکی یاد کنم و خوبی را سپاس گویم و از بدی چشم فرو بندم. ای خداوند، مرا سیمای صالحان ده و جامه پرهیزگاران: در گستردن عدل و فرو خوردن خشم و خاموش کردن آتش دشمنی و به هم

پیوستن تفرقه جویان و آشتی دادن خصمان و فاش کردن نیکی و پوشیدن عیبه‌ها و نرمخویی و فروتنی و نیک سیرتی و بیرون راندن باد غرور از سر و خوشخویی و سبقت در فضیلت و ایثار در بخشش و دم فرو بستن از عیب‌دیگران و ترک افضال در حق کسی که در خور افضال نباشد و گفتن سخن حق، هر چند دشوار بود و اندک شمردن نیکیهای خود در کردار و گفتار هر چند بسیار بود و بسیار شمردن بدیهای خود در کردار و گفتار هر چند اندک بود. ای خداوند، این صفات را در من به کمال رسان به دوام طاعت خود و همسویی با جماعت مقبول و دوری از بدعت جویان و پیروان باورهای مجعول. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و فراخ‌ترین روزی‌ات را به هنگام پیری به من ارزانی دار و نیرومندترین نیرویت را به هنگام در ماندگی. در عبادت دچار کاهلیم مگردان و چنان مکن که دیدگانم از دیدن راه تو نایبنا بود یا به خلاف محبت تو گام بردارم، یا به آنان که از تو بریده‌اند پیوندم، یا از آنان که به تو پیوسته‌اند بریده شوم. ای خداوند، چنان کن که به هنگام ضرورت به نیروی تو بتازم و به هنگام نیاز از تو یاری خواهم و به هنگام مسکنت به درگاه تو تضرع کنم. و مرا میازمای که به هنگام اضطرار از جز تویی یاری جویم و به هنگام بینوایی به پیشگاه جز تویی خاضع شوم و به هنگام ترس در برابر جز تویی تضرع کنم، تا آنگاه مستحق خذلان و منع و اعراض تو گردم. ای مهربان‌ترین مهربانان. ای خداوند، هر آرزو و گمان و حسد که اهریمن در دل من افکند تو آن را به ذکر عظمت و تفکر در قدرت و تدبیر بر ضد دشمنت بدل نمای. هر ناسزا و لغو و دشنام در آبرو، یا شهادت باطل، یا غیبت مؤمن غایب یا ناسزا به حاضران و از این گونه که اهریمن بر زبان من می‌افکند تو آن را به حمد و سپاس خود و افزونی در ثنای خود و بیان مجد و عظمت خود و سپاس نعمت خود و اعتراف به احسان خود و شمارش نعم خود بدل فرمای. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش. کس بر من ستم روا ندارد، زیرا تو را توان دفع ستم از من هست و من بر کس ستم نکنم، زیرا تو قادری که مرا از ستمگری باز داری. هر گز گمراه نخواهم شد زیرا تو می‌توانی مرا به راه هدایت اندازی. هر گز فقیر نشوم، زیرا که توانگری‌ام از توست و هر گز گردنکشی نکنم که قدرت و توان من از توست. ای خداوند، بر آستان مغفرت تو فرود آمده‌ام و به امید عفو تو آهنگ کرده‌ام و به بخشایش تو دل بسته‌ام و به فضل و احسان تو اعتماد کرده‌ام و مرا آنچه سبب آموزش تو شود، در دست نیست و کاری نکرده‌ام که به پاداش آن شایسته عفو تو باشم و چون بدین سان خویشتن را محکوم کرده‌ام دیگر جز فضل و احسان تو پناهی ندارم. پس درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا به فضل خویش بنواز. ای خداوند، زبانم به هدایت بگشای و پرهیزگاری را به من الهام کن و مرا به هر کاری که پاکیزه‌تر است توفیق ده و به هر چه خشنودی تو در آن است بر گمار. ای خداوند، مرا به طریقت اعلی رهبری کن و چنان کن که بر دین تو بمیرم و بر دین تو زنده شوم. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا از میانه‌روی بهره‌مند ساز و در زمره اهل صواب در آور. مرا از راهنمایان طریق حق قرار ده و در شمار بندگان صالح. در قیامت رستگاری را نصیب من فرمای و از آتش دوزخم در امان دار. ای خداوند، هر خصلتی را که خلاص نفس من در آن نیست، از من بستان و هر خصلتی را که اصلاح نفس مرا سبب است برای من باقی گذار. زیرا نفس اگر تواس در امان خود نداری هلاک شونده است. ای خداوند، چون محزون شوم تویی ساز و برگ من و چون محروم دارم طلب روزی را به سوی تو آیم. هر گاه مصیبتی به من رسد به درگاه تو استغاثه کنم و هر چه از دست رود تواس جبران می‌کنی و هر چه تباه شود تواس به صلاح می‌آوری و هر چه تو را ناپسند افتد تواس دگرگون توانی کرد. پس ای خداوند، پیش از در رسیدن بلا، نعمت عافیتم ده و پیش از آنکه دست طلب فرا کنم، توانگریم بخش و پیش از آنکه کارم به گمراهی کشد، راه هدایتم بنمای. رنج عیبجویی مردم از من دور بدار و ایمنی روز رستخیز نصیب من فرمای و ارشاد نیک‌دیگران را به من بیخش. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و به لطف خود آسیب‌حوادث از من دور دار و به نعمت خود مرا بپروران و به کرم خود اصلاح فرمای و درد من دوا نمای و مرا در سایه امن خود جای ده و پیکر من به جامه خشنودی خود بیارای و چون کارها بر من آشوبد به گزاردن درست‌ترین آنها توفیقم ده و چون امور به یکدیگر مشتبه شوند به پاکیزه‌ترین آنها راه نمای و چون میان عقاید خلاف بر خیزد، تو مرا به آن مذهب رهبری کن

که بیشتر مورد رضای توست . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و تاج بی‌نیازی بر سر من نه و بر آنم دار که هر کار که می‌کنم نیکو به انجامش رسانم و هدایت صادق آموز و مفتون مال و جاهم مساز و آسودگیم عنایت کن و زندگی من به رنج میامیز و دعای من اجابت ناکرده بر سر من مزین که من تو را همتایی نشناسم و با وجود تو از دیگری چیزی نخواهم . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا از اسرافکاری باز دار و روزی من از تلف و تباهی برهان و بر دارایی من به برکت بیفزای و چون انفاق می‌کنم راه درست را به من بنمای . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا از رنج تحصیل معاش بی‌نیازی ده و بی حساب روزی‌ام ده ، تا از عبادت تو به طلب‌روزی نپردازم و بار گران عواقب کسب و کار بر دوش نگیرم . ای خداوند ، آنچه را از تو طلب می‌کنم به قدرت خود روا گردان و از هر چه بیمناکم به عزت خویش پناه ده . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و آبرویم به توانگری مصون دار و جاه و منزلتم را به بینوایی مکاه ، آن سان که از دیگر روزی خوارانت روزی بطلبم و دست پیش بندگان شریر تو دراز کنم ، آنگاه به ستایش کسی که به من بخشیده است فریفته شوم و به نکوهش کسی که دست منع فرا روی من داشته مبتلی گردم ، و حال آنکه کسی که توان بخشیدن و منعمش هست تنها تویی و بس . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا تندرستی ده که تورا پرستش کنم و آسایش عطا کن تا دامن از جهان در چینم و علم مرا باعمل همراه فرمای و پرهیزگاریم را با میانه‌روی قرین نمای . ای خداوند ، عمر من با عفو خود به پایان بر و آرزویم را با امید به رحمت خویش مقرون دار و راه مرا در رسیدن به خشنودیت آسان گردان و در هر حال که هستم کار من نیکو کن . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و در اوقات غفلتم به یاد خود آگاهی ده و در ایام فرصتم به طاعت خود برگمار و برای وصول به آستان محبت خود راهی هموار پیش پای من گشای و در آن راه خیر دنیا و آخرت را به تمامی ارزانیم دار . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش ، بهترین درودهایی که پیش از او به یکی از آفریدگانت فرستاده‌ای ، یا بعد از او به یکی از آفریدگانت خواهی فرستاد . و ما را در این جهان و هم در آن جهان نیکی عطا کن و به حرمت خویش مرا از عذاب آتش نگاهدار .

دعای بیست و یکم

الدعاء الحادی والعشرون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا حَزَنَهُ أَمْرٌ وَأَهْمَتْهُ الْخَطَايَا) اللَّهُمَّ يَا كَافِيَ الْفَرْدِ الضَّعِيفِ ، وَ وَاقِيَ الْأَمْرِ الْمُخَوِّفِ ، أْفَرَدْتَنِي الْخَطَايَا فَلَا صَاحِبَ مَعِيَ ، وَ ضَعُفْتُ عَنْ غَضَبِكَ فَلَا مُؤَيِّدَ لِي ، وَ أَشْرَفْتُ عَلَى خَوْفٍ لِقَائِكَ فَلَا مُسَكِّنَ لِرَوْعَتِي وَ مَنْ يُؤْمِنِي مِنْكَ وَ أَنْتَ أَحَقُّنِي ، وَ مَنْ يُسَاعِدُنِي وَ أَنْتَ أَفْرَدْتَنِي ، وَ مَنْ يُقَوِّينِي وَ أَنْتَ أَضْعَفْتَنِي لِمَا يُجِيرُ ، يَا إِلَهِي ، إِلَّا رَبُّ عَلَى مَرْبُوبٍ ، وَ لِمَا يُؤْمِنُ إِلَّا عَالِبٌ عَلَى مَغْلُوبٍ ، وَ لِمَا يُعِينُ إِلَّا طَالِبٌ عَلَى مَطْلُوبٍ . وَ بِيَدِكَ ، يَا إِلَهِي ، جَمِيعُ ذَلِكَ السَّبَبِ ، وَ إِلَيْكَ الْمَفْرُوعُ وَ الْمَهْرَبُ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَجِزْ هَرْبِي ، وَ أَنْجِجْ مَطْلَبِي . (۵) اللَّهُمَّ إِنَّكَ إِنْ صَرَفْتَ عَنِّي وَجْهَكَ الْكَرِيمَ أَوْ مَنَعْتَنِي فَضْلَكَ الْجَسِيمَ أَوْ حَظَرْتَ عَلَيَّ رِزْقَكَ أَوْ قَطَعْتَ عَنِّي سَبِيلَكَ لَمْ أَجِدِ السَّبِيلَ إِلَى شَيْءٍ مِنْ أَمَلِي غَيْرَكَ ، وَ لَمْ أَقْدِرْ عَلَى مَا عِنْدَكَ بِمَعُونَةِ سِوَاكَ ، فَإِنِّي عَبْدُكَ وَ فِي قَبْضَتِكَ ، نَاصِيَتِي بِيَدِكَ . لَا أَمْرَ لِي مَعَ أَمْرِكَ ، مَا ضَافَ فِي حُكْمِكَ ، عَدْلٌ فِي قَضَاؤِكَ ، وَ لَا قُوَّةَ لِي عَلَى الْخُرُوجِ مِنْ سُلْطَانِكَ ، وَ لَا أَشْيَءَ يُطِيعُ مُجَاوِزَةً قُدْرَتِكَ ، وَ لَا أَسْتَمِيلُ هَوَاكَ ، وَ لَا أَبْلُغُ رِضَاكَ ، وَ لَا أَنَالُ مَا عِنْدَكَ إِلَّا بِطَاعَتِكَ وَ بِفَضْلِ رَحْمَتِكَ . إِلَهِي أَصْبَحْتُ وَ أَمْسَيْتُ عَبْدًا دَاخِرًا لَكَ ، لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا إِلَّا بِكَ ، أَشْهَدُ بِذَلِكَ عَلَى نَفْسِي ، وَ أَعْتَرِفُ بِضَعْفِ قُوَّتِي وَ قِلَّةِ حِيلَتِي ، فَأَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي ، وَ تَمِّمْ لِي مَا آتَيْتَنِي ، فَإِنِّي عَبْدُكَ الْمُسْتَكِينُ الضَّعِيفُ الضَّرِيرُ الْحَقِيرُ الْمُهِنُ الْفَقِيرُ الْخَائِفُ الْمُسْتَجِيرُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا تَجْعَلْنِي نَاسِيًا لِذِكْرِكَ فِيمَا أَوْلَيْتَنِي ، وَ لَا غَافِلًا لِإِحْسَانِكَ فِيمَا أَوْلَيْتَنِي ، وَ لَا آيسًا مِنْ إِجَابَتِكَ لِي وَ إِنْ أَبْطَأْتُ عَنِّي ، فِي سِرَّاءٍ كُنْتُ أَوْ ضَرَّاءٍ ، أَوْ شِدَّةٍ أَوْ رِخَاءٍ ، أَوْ عَافِيَةٍ أَوْ بَلَاءٍ ، أَوْ بُؤْسٍ أَوْ نِعْمَاءٍ ، أَوْ جِدَّةٍ أَوْ لَأْوَاءٍ ، أَوْ فَقْرٍ أَوْ غِنَى .

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْ ثَنَائِي عَلَيْكَ، وَمِدْحِي إِلَيْكَ، وَحَمِيدِي لِمَكَ فِي كُلِّ حَالَتِي حَتَّى لَا أَفْرَحَ بِمَا آتَيْتَنِي مِنَ الدُّنْيَا، وَلَا أَخْزَنَ عَلَيَّ مَا مَنَعْتَنِي فِيهَا، وَأَشْعِرْ قَلْبِي تَقْوَاكَ، وَاشْتَعْمِلْ بَدَنِي فِيمَا تَقَبَّلُهُ مِنِّي، وَأَشْغَلْ بِطَاعَتِكَ نَفْسِي عَنْ كُلِّ مَا يَرُدُّ عَلَيَّ حَتَّىٰ لِمَا أَحَبَّ شَيْئًا مِنْ سُخْطِكَ، وَلَا مَا أَسِيخَطُ شَيْئًا مِنْ رِضَاكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَفَرِّغْ قَلْبِي لِمَحَبَّتِكَ، وَأَشْغَلْهُ بِذِكْرِكَ، وَأَنْعَشْهُ بِخَوْفِكَ وَبِالْوَجَلِ مِنْكَ، وَقَوِّهِ بِالرَّغْبَةِ إِلَيْكَ، وَأَمَلْهُ إِلَى طَاعَتِكَ، وَأَجْرِ بِهِ فِي أَحَبِّ السُّبُلِ إِلَيْكَ، وَذَلِّلْهُ بِالرَّغْبَةِ فِيمَا عِنْدَكَ أَيَّامَ حَيَاتِي كُلَّهَا. وَاجْعَلْ تَقْوَاكَ مِنَ الدُّنْيَا زَادِي، وَإِلَى رَحْمَتِكَ رِخْلَتِي، وَفِي مَرْضَاتِكَ مِدْخَلِي، وَاجْعَلْ فِي جَنَّتِكَ مَثْوَايَ، وَهَبْ لِي قُوَّةَ أَحْتَمِلُ بِهَا جَمِيعَ مَرْضَاتِكَ، وَاجْعَلْ فِرَارِي إِلَيْكَ، وَرَغْبَتِي فِيمَا عِنْدَكَ، وَأَلْبَسْ قَلْبِي الْوَحْشَةَ مِنْ شِرَارِ خَلْقِكَ، وَهَبْ لِي الْأَنْسَ بِكَ وَبِأَوْلِيَائِكَ وَأَهْلِ طَاعَتِكَ. وَلَا تَجْعَلْ لِفَاجِرٍ وَلَا كَافِرٍ عَلَيَّ مَنَّةً، وَلَا لَهُ عِنْدِي يَدًا، وَلَا بِي إِلَيْهِمْ حَاجَةً، بَلْ اجْعَلْ سُكُونَ قَلْبِي وَأَنْسَ نَفْسِي وَاشْتِغَائِي وَكِفَايَتِي بِكَ وَبِخِيَارِ خَلْقِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي لَهُمْ قَرِينًا، وَاجْعَلْنِي لَهُمْ نَصِيرًا، وَآمِنُنْ عَلَيَّ بِشَوْقِ إِلَيْكَ، وَبِالْعَمَلِ لَكَ بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ.

نیایش بیست و یکم

دعای آن حضرت است هنگامی که چیزی غمگینش می‌ساخت یا گناهان سبب اندوهش می‌شد. ای خداوندی که تنها تو بسنده‌ای بنده تنها و ناتوان را، و ای خداوندی که تنها تو نگهدارنده‌ای از هر چه سهمناک و وحشت خیزاست. خطاهای من سبب تنهایی من شده و یاور و همراهی برای من نمانده است. از خشم تو ناتوان گشته‌ام و کس مرا مددکار نیست. وحشت از دیدار تو بر من چیره شده و وحشتم را تسکین دهنده‌ای نیست. ای خداوند، چه کسی مرا از ایمنی بخشد، اگر تو مرا به وحشت افکنده باشی؟ چه کسی مرا یاری دهد، اگر تویی کس و تنهایم ساخته باشی؟ چه کسی مرا توانایی بخشد، اگر تو ناتوانم خواسته باشی؟ ای خداوند من، تنها پرورنده است که پرورده خود پناه تواند داد و غالب است که مغلوب خود را ایمنی تواند بخشید و جوینده است که گریخته را یاری تواند داد. ای خداوند من، همه اینها به دست توست و گریزگاهی جز به آستان تو نیست. پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و اکنون که به سوی تو گریخته‌ام پناهم ده و اکنون که حاجت به تو آورده‌ام حاجت من بر آور. ای خداوند، اگر تو روی نیکوی خود از من بگردانی، یا مرا از فضل و احسان عظیم خویش منع فرمایی، یا روزیت را از من دریغ داری، یارشته عنایت خود از من ببری، باز هم برای رسیدن به آرزوهایم راهی جز تو نمی‌یابم و برای رسیدن به رحمت تو جز تو یاور نمی‌جویم، که من بنده تو هستم، و در قبضه اقتدار تو و موی سرم چون زمام من به دست توست. ای خداوند، جز آنچه تو فرمایی مرا فرمانی نیست. حکم تو بر من روان است. هر چه برای من مقدر گردانی عین عدالت است و مرا یارای بیرون شدن از حیطه فرمانروایی تو نباشد. از دایره قدرت تو پای بیرون نتوانم نهاد. و نیاورم که خود را محبوب تو گردانم و تو را از خود خشنود سازم. و به آنچه در نزد توست جز به طاعت و بخشش و بخشایش تو نتوانم رسید. ای خداوند، شب را به روز می‌آورم و روز را به شب می‌رسانم، درحالی که بنده ذلیل تو هستم. مالک سود و زیان خود نیستم مگر به نیروی تو. بر این گواهی می‌دهم و به ناتوانی و بیچارگی خود معترفم. پس ای خداوند، آن وعده که مرا داده‌ای بر آور و هر چه مرا عطا کرده‌ای به کمال رسان، که من بنده بینوای زار ناتوان زیان دیده حقیر بی‌مقدار فقیر ترسان پناهنده توام. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و چنان مکن که سپاسگزاری در برابر نعمت را فراموش کنم، یا از ذکر احسان و بخشش تو غافل شوم، یا از استجابت دعایمهر چند به تأخیر افتد نومید گردم، چه در مسرت باشم یا اندوه، چه در سختی باشم یا آسایش، چه در عافیت به سر برم یا در بلا، چه در توانگری باشم یا بینوایی، چه در فراخی نعمت باشم یا در تنگی معیشت و چه در فقر یا غنا. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا در همه حال توفیق ده که ذکر جمیل تو گویم و به ستایش تو بر خیزم و سپاست بگذارم، تا به آنچه از مال دنیا بر من ارزانی داشته‌ای دلخوش نباشم و به منع

تواندوه نخورم . خوف خود شعار دلم گردان و تنم را به کاری برگمار که تو اش می‌پسندی و مرا از هر چه به من روی آورد ، به فرمانبرداری خود مشغول دار ، تا چیزی که تو را به خشم آورد به دوستی‌نگیرم و از چیزی که رضای تو در آن است خشم‌نگیرم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و دلم از هر محبتی تهی گردان تا تنها جای محبت تو باشد ، و به یاد خود مشغول دار و از بیم خود توانگر نمای و رغبت آن به خود برانگیز و به طاعت خود گرایش ده و بدان راه که بیشترش دوست داری روان بدار و چنان کن که تا زنده‌ام مقهور رغبت به چیزی باشد که در نزد توست . ای خداوند ، چنان کن که در این جهان پرهیزگاری رهتوشه من باشد و مقصد من در این سفر رسیدن به رحمت تو و خشنودی تو سرای من و بهشت تو جایگاه من . و مرا نیرویی ده که بار رضای تو بر دوش تو انم کشید و از هر که گریزم در تو گریزم و خواست من چیزی باشد که در نزد تو باشد . قلبم را از بدسیرتان به بیم افکن و انس خود و دوستان خود و بندگان فرمانبرداری را نصیب من کن . بار خدایا ، بار منت هیچ گنهکار و کافر بر دوش من منه و برای هیچ‌یک از آنان در نزد من نعمت و بهره‌ای قرار مده و مرا نیز به آنان محتاج مکن ، بلکه آرامش دل و آسایش جان و بی‌نیازی و کفایت مرا تنها به خود و بندگان نیکو کارت منحصر فرمای . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا همدم ایشان ساز و مرا یاور ایشان گردان و بر من منت نه و شوق خود در دل من افکن و به کاریم بر گمار که تو اش دوست بداری و تو از آن خشنود شوی ، که تو بر هر کاری توانایی . و ذلک علیک یسیر .

دعای بیست و دوم

الدعاء الثاني العشرون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ الشَّدَّةِ وَالْجَهْدِ وَ تَعَسَّرِ الْأُمُورِ) اللَّهُمَّ إِنَّكَ كَلَّفْتَنِي مِنْ نَفْسِي مَا أَنْتَ أَمْلِكُ بِهِ مِنِّي ، وَ قَدَّرْتَكْ عَلَيْهِ وَعَلَى أَغْلَبُ مِنْ قُدْرَتِي ، فَأَعْطِنِي مِنْ نَفْسِي مَا يُرْضِيكَ عَنِّي ، وَ خُذْ لِنَفْسِكَ رِضَاهَا مِنْ نَفْسِي فِي عَافِيَةٍ . (۲) اللَّهُمَّ لَا طَاقَةَ لِي بِالْجَهْدِ ، وَ لَا صَبْرَ لِي عَلَى الْبَلَاءِ ، وَ لَا قُوَّةَ لِي عَلَى الْفَقْرِ ، فَلَا تَحْظُرْ عَلَيَّ رِزْقِي ، وَ لَا تَكْلِنِي إِلَى خَلْقِكَ ، بَلْ تَفَرِّدْ بِحَاجَتِي ، وَ تَوَلَّ كِفَايَتِي . وَ انْظُرْ إِلَيَّ وَ انْظُرْ لِي فِي جَمِيعِ أُمُورِي ، فَإِنَّكَ إِنْ وَكَلْتَنِي إِلَى نَفْسِي عَجَزْتُ عَنْهَا وَ لَمْ أُفِمْ مَا فِيهِ مَصِیْلَتُهَا ، وَ إِنْ وَكَلْتَنِي إِلَى خَلْقِكَ تَجَهَّمُونِي ، وَ إِنْ أَلْحَأْتَنِي إِلَى قَرَابَتِي حَرَمُونِي ، وَ إِنْ أَعْطُوا قَلِيلًا نَكِدًا ، وَ مَنْوَا عَلَيَّ طَوِيلًا ، وَ ذَمُّوا كَثِيرًا . فِيفَضِّلِكَ ، اللَّهُمَّ ، فَأَغْنِنِي ، وَ بَعْظَمْتِكَ فَانْعَشِنِي ، وَ بَسَّعْتِكَ ، فَابْسُطْ يَدِي ، وَ بَمَا عِنْدَكَ فَكَفِّنِي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ خَلِّصْنِي مِنَ الْحَسَدِ ، وَ اخْصِرْنِي عَنِ الدُّنُوبِ ، وَ وَرِّعْنِي عَنِ الْمَحَارِمِ ، وَ لَا تَجَرِّئْنِي عَلَى الْمَعَاصِي ، وَ اجْعَلْ هَوَايَ عِنْدَكَ ، وَ رِضَايَ فِيمَا يَرُدُّ عَلَيَّ مِنْكَ ، وَ بَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي وَ فِيمَا حَوَّلْتَنِي وَ فِيمَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ ، وَ اجْعَلْنِي فِي كُلِّ حَالَتِي مَحْفُوظًا مَكْلُوءًا مَسِيئُورًا مُنْمُونًا مُعَاذًا مُجَارًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَفْضِ عَنِّي كُلَّ مَا أَلْزَمْتَنِيهِ وَ فَرَضْتَهُ عَلَيَّ لِمَكَ فِي وَجْهِ مِنْ وَجْهِ طَاعَتِكَ أَوْ لِيَخْلُقِي مِنْ خَلْقِكَ وَ إِنْ ضَعُفَ عَنْ ذَلِكَ بَدَنِي ، وَ وَهَنْتَ عَنْهُ قُوَّتِي ، وَ لَمْ تَلَهُ مَقْدَرَتِي ، وَ لَمْ يَسِعْهُ مَالِي وَ لَا ذَاتُ يَدِي ، ذَكَرْتُهُ أَوْ نَسِيتُهُ . هُوَ ، يَا رَبِّ ، مِمَّا قَدْ أَحْصَيْتَهُ عَلَيَّ وَ أَغْفَلْتَهُ أَنَا مِنْ نَفْسِي ، فَأَدِّهِ عَنِّي مِنْ جَزِيلِ عَطِيَّتِكَ وَ كَثِيرِ مَا عِنْدَكَ ، فَإِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ ، حَتَّى لَا يَبْقَى عَلَيَّ شَيْءٌ مِنْهُ تُرِيدُ أَنْ تُقَاصِنِي بِهِ مِنْ حَسَنَاتِي ، أَوْ تُضَاعِفَ بِهِ مِنْ سَيِّئَاتِي يَوْمَ الْفَلَاحِ يَا رَبِّ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارْزُقْنِي الرَّغْبَةَ فِي الْعَمَلِ لَكَ لِأَجْرَتِي حَتَّى أَعْرِفَ صِدْقَ ذَلِكَ مِنْ قَلْبِي ، وَ حَتَّى يَكُونَ الْعَالِبُ عَلَيَّ الزُّهْدُ فِي دُنْيَايَ ، وَ حَتَّى أَعْمَلَ الْحَسَنَاتِ شَوْقًا ، وَ آمَنَ مِنَ السَّيِّئَاتِ فَرَقًا وَ خَوْفًا ، وَ هَبْ لِي نُورًا أَمْشِي بِهِ فِي النَّاسِ ، وَ أَهْتِدِي بِهِ فِي الظُّلُمَاتِ ، وَ اسْتَفْضِيءُ بِهِ مِنَ الشُّكِّ وَ الشُّبُهَاتِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارْزُقْنِي خَوْفَ غَمِّ الْوَعِيدِ ، وَ شَوْقَ ثَوَابِ الْمَوْعُودِ حَتَّى أَجِدَ لِنَفْسِي مَا أَدْعُوكَ لَهُ ، وَ كَأَيِّهِ مَا أَسْتَجِيرُ بِكَ مِنْهُ اللَّهُمَّ قَدْ تَعَلَّمْتُ مَا يُصْلِحُنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَ آخِرَتِي فَكُنْ بِحَوَائِجِي حَفِيًّا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ ارْزُقْنِي الْحَقَّ عِنْدَ تَقْصِيرِي فِي الشُّكْرِ لَكَ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فِي الْيُسْرِ وَ الْعُسْرِ وَ الصَّحَّةِ وَ السَّقَمِ ، حَتَّى أَتَعَرَّفَ مِنْ نَفْسِي رُوحَ الرِّضَا وَ طَمَئِنَّةَ النَّفْسِ

مِنِّي بِمَا يَجِبُ لَكَ فِيمَا يَخْدُثُ فِي حَالَ الْخَوْفِ وَالْأَمْنِ وَالرِّضَا وَالسُّخْطِ وَالضَّرِّ وَالنَّفْعِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَارزُقْنِي سَلَامَةَ الصَّدْرِ مِنَ الْحَسَدِ حَتَّى لَا أُحْسَدَ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ عَلَيَّ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِكَ ، وَحَتَّى لَا أَرَى نِعْمَةً مِنْ نِعْمِكَ عَلَيَّ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ فِي دِينٍ أَوْ دُنْيَا أَوْ عَافِيَةٍ أَوْ تَقْوَى أَوْ سَعَةٍ أَوْ رَحَاءٍ إِلَّا رَجَوْتُ لِنَفْسِي أَفْضَلَ ذَلِكَ بِكَ وَ مِنْكَ وَخِدَاكَ لَا شَرِيكَ لَكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَارزُقْنِي التَّحْفُظَ مِنَ الْخَطَايَا ، وَالاخْتِرَاسَ مِنَ الزَّلَلِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فِي حَالِ الرِّضَا وَالْعُصْبِ ، حَتَّى أَكُونَ بِمَا يَرِدُ عَلَيَّ مِنْهُمْ بِمَنْزِلَةِ سَوَاءٍ ، عَامِلًا بِطَاعَتِكَ ، مُؤْتِرًا لِرِضَاكَ عَلَيَّ مَا سِوَاهُمَا فِي الْأَوْلِيَاءِ وَالْأَعْدَاءِ ، حَتَّى يَأْمَنَ عِدُوِّي مِنْ ظُلْمِي وَجَوْرِي ، وَيَيْئَسَ وَلِيِّي مِنْ مِيلِي وَانْحِطَاطِ هَوَايَ وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ يَدْعُوكَ مُخْلِصًا فِي الرِّخَاءِ دُعَاءَ الْمُخْلِصِينَ الْمُضْطَرِّينَ لَكَ فِي الدُّعَاءِ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

نیایش بیست و دوم

. دعای آن حضرت است به هنگام سختی و مشقت و بسته شدن کارها . بار خدایا ، مرا در اصلاح خویش به کاری فرمان داده‌ای که خود به گزاردن آن توانا تر از من هستی و قدرت تو بر آن و بر من از قدرت من بیش است . پس مرا به کاری بر انگیز که تو را از من خشنود می گرداند و خشنودی خود از من بخواه ، بدان هنگام که از عافیت بر خوردار باشم . بار خدایا ، مرا طاقت رنج نیست و مرا یارای شکیبایی در بلا نیست و مرا توان درویشی نیست . پس روزی من از من دریغ مدار و مرا به دیگر آفریدگانت وامگذار و تو خود نیاز من بر آر و تو خود کفاف من بر عهده دار . بار خدایا ، در من بنگر و همه کارهای من زیر نظر دار ، که اگر مرا به خود واگذاری ، از گزاردن هر کار ناتوانم و زمام مصلحت خویش از کف بدهم . و اگر کار من به آفریدگان خود واگذاری ، بر من روی ترش کنند و اگر مرا به پناه خویشاوندانم فرستی ، محروم دارند و اگر دهند ، اندک دهند و بی مقدار و بسی بر من منت نهند و مرا مذمت کنند . بار خدایا ، به فضل خود توانگرم گردان و به عظمت خود مرتبتی بزرگم ده و به توانگری خود گشاده دستی ام عطا کن و از هر چه تو راست به من بخش تا بی نیاز گردم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا از حسد برهان و از گناهان در امان دار و از حرامها پرهیز ده و مرا بر ارتکاب معاصی گستاخ مفرمای و میل و خواهش مرا به ساحت خود معطوف دار و چنان کن که به هر چه از تو می رسد خرسند باشم . ای خداوند ، در هر چه مرا روزی کرده‌ای و در هر چه بخشیده‌ای و در هر چه نعمت که ارزانی ام داشته‌ای برکت ده و چنان کن که در هر حالت که هستم ، در حفظ تو باشم و در حراست تو باشم و مستور از چشم بدخواهان باشم و دور از تناول دشمنان باشم و در پناه تو باشم و در زینهار تو باشم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا توفیق ادای آن ده که مرا بر آن ملزم ساخته‌ای و در راه طاعت خویش یا خدمت به خلق بر عهده من گذاشته‌ای ، هر چند تم از گزاردن آن ناتوان باشی و نیرویم به سستی گراید و توانم بدان پایه نرسد و مال و دارایی ام از آن قاصر آید ، خواه به یادش داشته باشم یا از یادش برده باشم . ای پروردگار من ، آن وظیفه‌ای است که تو بر من مقرر داشته‌ای و من از آن غفلت ورزیده‌ام . آن را تو خود ، از جانب من ، از عطای جزیت و نعمت کثیرت ادا فرما ، که تو بس توانگر و بخشنده‌ای ، آن سان که چیزی از آن بر ذمه من نماند تا موجب آن شود که از حسنات من بکاهی یا در روز دیدار بر سیئات من بیفزایی . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و روزی من چنان قرار ده که شوق عمل در راه تو توشه روز باز پسینم باشد ، آن سان که صدق آن در دل خود نیک احساس کنم و آن سان که دل بر کندن از دنیا بر رغبت من غالب آید و با اشتیاق تمام به انجام حسنات پردازم و از روی بیم و هراس از سیئات در امان مانم . بار خدایا ، بر من فروغی تابناک افکن که در پرتو آن در میان مردم راه بسپریم و در تاریکیها راه خود بیابم و در روشنایی آن از دام هر شک و شبهه برهم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و وحشت از اندوه عذاب و شوق ثواب موعود را بر من ارزانی دار ، تا لذت چیزی را که تو را برای حصول آن می خوانم و اندوه چیزی را که از وصول آن به تو پناه می برم ، دریابم . بار خدایا ، تو می دانی که دنیا و آخرت مرا چه چیز به صلاح می آورد ، پس به مهربانی

حوایج من بر آور . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و بدان هنگام که در سپاسگزاری در برابر نعمتهای تو که در آسودگی و سختی و تندرستی و بیماری به من عطا کرده‌ای قصور و رزم ، تو حقیقت را روزی من ساز تا در حالت بیم و آسودگی و خشنودی و خشم و زیان و سود ، روحانیت خشنودی و آرامش جان خود را در انجام وظایفم نسبت به تو نیک احساس کنم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و سینه مرا از حسد خالی گردان ، آن سان که بر هیچ یک از بندگان تو که در حق آنان احسان کرده‌ای رشک نبرم ، و تا به جایی رسم که چون بنگرم که به یکی از بندگان در دین و دنیا و تندرستی و پرهیزگاری و توانگری و آسودگی نعمتی داده‌ای ، من نیز برای خود از تو آرزوی برتر از آن کنم ، ای خدای یکتای بی‌همتا . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا در این جهان و آن جهان ، چه خشنود باشم چه خشمگین ، از خطاها دور دار و از لغزشها بر کنار ، آن سان که در برابر آنچه موجب خشنودی یا خشم است بر یک حال باشم و در کار فرمانبرداری تو باشم و در حق دوستان و دشمنان تو رضایت تو را بر خشنودی و خشم خود ترجیح دهم ، تا دشمن من از جور من در امان ماند و دوست من از توجه و هوای نفسم نومید گردد . بار خدایا ، مرا از کسانی قرار ده که تو را از روی اخلاص می‌خوانند به هنگام آسودگی ، آن سان که درماندگان از روی اخلاص می‌خوانند به هنگام درماندگی . انک حمید مجید .

دعای بیست و سوم

الدعاء الثالث والعشرون

(وَ كَمَا مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا سَأَلَ اللَّهَ الْعَافِيَةَ وَ شَكَرَهَا) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَلْسِنِي عَافِيَتَكَ ، وَ جَلِّلْنِي عَافِيَتَكَ ، وَ حَصِّنِي بِعَافِيَتِكَ ، وَ أَكْرِمْنِي بِعَافِيَتِكَ ، وَ أَعِنِّي بِعَافِيَتِكَ ، وَ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَافِيَتِكَ ، وَ هَبْ لِي عَافِيَتَكَ وَ أَفْرِشْنِي عَافِيَتَكَ ، وَ أَصْلِحْ لِي عَافِيَتَكَ ، وَ لَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَ بَيْنَ عَافِيَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ عَافِنِي عَافِيَةَ كَافِيَةَ شَافِيَةَ عَالِيَةَ نَامِيَةَ ، عَافِيَةَ تَوْلُدٍ فِي يَدَيْهِ الْعَافِيَةَ ، عَافِيَةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ . وَ ائْتِنِي عَلَى بِالصَّحَّةِ وَ الْأَمْنِ وَ السَّلَامَةِ فِي دِينِي وَ بَدَنِي ، وَ الْبَصَةِ يَرَهُ فِي قَلْبِي ، وَ النَّفَازِ فِي أُمُورِي ، وَ الْخُشْيَةِ لَكَ ، وَ الْخُوفِ مِنْكَ ، وَ الْقُوَّةِ عَلَيَّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ مِنْ طَاعَتِكَ ، وَ الْاجْتِنَابِ لِمَا نَهَيْتَنِي عَنْهُ مِنْ مَعْصِيَتِكَ . اللَّهُمَّ وَ ائْتِنِي عَلَى بِالْحَيِّجِ وَ الْعُمَرَةِ ، وَ زِيَارَةِ قَبْرِ رَسُولِكَ ، وَ لِمَا أَوْلَيْتَكَ عَلَيْهِ وَ رَحْمَتِكَ وَ بَرَكَاتِكَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ ، وَ آلِ رَسُولِكَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَيْدِيًا مَا أَبْتَيْتَنِي فِي عَامِي هَذَا وَ فِي كُلِّ عَامٍ ، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ مَقْبُولًا مَشْكُورًا ، مَذْكُورًا لَدَيْكَ ، مَذْخُورًا عِنْدَكَ . وَ أَنْطِقْ بِحَمْدِكَ وَ شُكْرِكَ وَ ذِكْرِكَ وَ حُسْنِ الثَّنَاءِ عَلَيْكَ لِسَانِي ، وَ اشْرَحْ لِمَرَاشِدِ دِينِكَ قَلْبِي . ۶) وَ أَعِزَّنِي وَ ذُرِّيَّتِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ، وَ مِنْ شَرِّ السَّامَةِ وَ الْهَامَةِ وَ الْعَامَةِ وَ اللَّامَةِ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ سُلْطَانٍ عَنِيدٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ مُتْرَفٍ حَفِيدٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ ضَعِيفٍ وَ شَدِيدٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَرِيفٍ وَ وَضِيعٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ صَغِيرٍ وَ كَبِيرٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ قَرِيبٍ وَ بَعِيدٍ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ مَنْ نَصَبَ لِرَسُولِكَ وَ لِأَهْلِ بَيْتِهِ حَرْبًا مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ ، وَ مِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتَيْهَا ، إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ فَاصْرِفْهُ عَنِّي ، وَ اذْخِرْ عَنِّي مَكْرَهُ ، وَ ادرَأْ عَنِّي شَرَّهُ ، وَ رُدِّ كَيْدَهُ فِي نَحْرِهِ . وَ اجْعَلْ بَيْنَ يَدَيْهِ سُدًّا حَتَّى تُعْمِيَ عَنِّي بَصِيرَتَهُ ، وَ تُصَمِّمْ عَنِّي ذِكْرِي سَمْعَهُ ، وَ تُفْقِلَ دُونَ إِخْطَارِي قَلْبَهُ ، وَ تُخْرِسَ عَنِّي لِسَانَهُ ، وَ تَقَمِّعَ رَأْسَهُ ، وَ تَذِلَّ عِزَّهُ ، وَ تَكْسِرَ جَبْرُوتَهُ ، وَ تَذِلَّ رَقَبَتَهُ ، وَ تَفْسَحَ كِبْرَهُ ، وَ تُؤْمِنَنِي مِنْ جَمِيعِ ضَرِّهِ وَ شَرِّهِ وَ غَمِّهِ وَ هَمِّهِ وَ لَمَزِهِ وَ حَسَدِهِ وَ عَدَاوَتِهِ وَ حَبَائِلِهِ وَ مَصَائِدِهِ وَ رَجَلِهِ وَ حَيْلِهِ ، إِنَّكَ عَزِيزٌ قَدِيرٌ .

نیایش بیست و سوم

. دعای آن حضرت است به هنگامی که از خدا طلب عافیت می‌کرد و شکر بر عافیت . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان

او و جامه عافیت خویش بر تن من بیوش و مرا در عافیت خود فروپوشان و در حصار عافیت خود جای ده و به عافیت خود گرامی دار و به عافیت خود بی نیاز فرمای و عافیت خود به من بخش و عافیت خود به من ارزانی دار و عافیت خود برای من بگستران و عافیت خود در خور من گردان و میان من و عافیت خود در دنیا و آخرت جدایی میفکن . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا عافیت ده ، عافیتی کفایت کننده و شفا بخش و عالی و افزاینده ، عافیتی که از آن در تن من تندرستی زاید ، عافیت این جهانی و آن جهانی . ای خداوند ، بر من احسان نمای به اعطای تندرستی و امنیت و سلامت در دین من و جسم من . و مرا به ارزانی داشتن بصیرت دل و نفاذ امر و خشیت در برابر عظمت تو و خوف از تو بنواز و نیرویم ده بر طاعتی که بدان فرمان داده‌ای و اجتناب از هر معصیت که از آن نهی فرموده‌ای . ای خداوند ، بر من احسان نمای به اعطای نعمت ادای حج و عمره و زیارت قبر پیامبرتصلوات تو و رحمت تو و برکات تو بر او و آلش بادو زیارت خاندان پیامبرتبر ایشان سلام بادهمواره تا هرگاه که مرا زندگی بخشیده‌ای در این سال و هر سال دیگر ، زیارتی که مقبول و مشکور تو افتد و تو را در نظر آید و در نزد تو ذخیره روز بازپسین باشد . ای خداوند ، زبانم را به حمد خود و شکر خود و ذکر خود و ثنای نیک خود گویا کن و دریچه‌های دلم را در برابر مقاصد دین خود بگشای . ای خداوند ، مرا و ذریه مرا از شیطان رجیم در پناه خود دار و از آسیب هر گزنده زهر دارنده و هر بیم و هراس و بلا و چشم زخم در امان دار و از شر هر شیطان سرکش و هر پادشاه ستمگر کینه توز و هر مخدوم غرقه در ناز و نعمت و هر ناتوان و نیرومند و هر بلند پایه و فرومایه و هر خرد و کلان و هر نزدیک و دور و هر کساز پریان و آدمیانکه به خلاف رسول تو و اهل بیت او برخاسته و هر جنبنده‌ای که زمامش به دست قدرت توست ، پناه ده . تو که فرمانروای دادگر و راستکاری . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و هر کس را که با نیتی پلید آهنگ من کند ، از من بازگردان و مکر او از من دور دار و آسایش از من دفع فرمای و نیرنگش را بر سر او زن . بار خدایا ، در برابر او سدی بر آر تا دیده‌اش از دیدن من نابینا گردد و گوشش از آنچه درباره من گویند ناشنوا . و در قلب او را قفل بر نه که یادمن بدان در نیاید . و زبانش را از بردن نام من لال کن و سرش فروکوب و عزتش را به ذلت آور و باد غرور از سرش بیرون بر و از همه زیانهای او و بدیهای او و غمازی او و غیبت کردن او و عیبجویی او و رشک بردن او و عداوت او و بندها و دامهای او و پیادگان و سواران او ، مرا در امان دار . انک عزیز قدیر .

پی نوشتها

توضیح آنکه «عافیت» معنی وسیع تری از تندرستی دارد . و آن عبارت است از سلامت از بیماری و مکروهات در بدن و باطن و دین و دنیا و آخرت .

دعای بیست و چهارم

الدعاء الرابع والعشرون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَبَوَيْهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ ، وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ ، وَ اخْصِصْهُمْ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ رَحْمَتِكَ وَ بَرَكَاتِكَ وَ سِلَامِكَ . وَ اخْصِصِ اللَّهُمَّ وَالِدَتِي بِالْكَرَامَةِ لَدَيْكَ ، وَ الصَّلَاةَ مِنْكَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَلْهِمْنِي عِلْمَ مَا يَجِبُ لَهُمَا عَلَى الْهَامَا ، وَ اجْمَعْ لِي عِلْمَ ذَلِكَ كُلِّهِ تَمَامًا ، ثُمَّ اسْتَعْمَلْنِي بِمَا تَلْهِمْنِي مِنْهُ ، وَ وَفَّقْنِي لِلتَّفُؤُذِ فِيمَا تُبْصِرُنِي مِنْ عِلْمِهِ حَتَّى لَا يَقُوتَنِي اسْتِعْمَالُ شَيْءٍ عَلَّمْتَنِيهِ ، وَ لَا تَنْقُلْ أَرْكَانِي عَنِ الْحُقُوفِ فِيمَا أَلْهِمْتَنِيهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ كَمَا سَرَفْتَنَا بِهِ ، وَ صِلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، كَمَا أَوْجَبْتَ لَنَا الْحَقَّ عَلَى الْخَلْقِ بِسَبَبِهِ . اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي أَهَابَهُمَا هَيْبَةَ السُّلْطَانِ الْعُسُوفِ ، وَ أَبْرَهُمَا بَرَّ الْأُمِّ الرَّءُوفِ ، وَ اجْعَلْ طَاعَتِي لَوَالِدَتِي وَ بَرِّي بِهِمَا أَقْرَبَ لِعَيْنِي مِنْ رَقْمَةِ الْوَسْمَانِ ، وَ أَنْلِجْ لِي دَرِي مِنْ

شَرِبَهُ الظَّمَانِ حَتَّى أَوْثَرَ عَلَى هَوَايَ هَوَاهِمَا ، وَأَقَدَّم عَلَى رِضَايَ رِضَاهُمَا وَأَسْتَكْثِرُ بِرَهْمَا بِي وَإِنْ قَلَّ ، وَأَسْتَقِيلُ بِرِي بِهِمَا وَإِنْ كَثُرَ .
اللَّهُمَّ خَفِّضْ لَهُمَا صَوْتِي ، وَأَطْبِ لَهُمَا كَلَامِي ، وَأَلِنْ لَهُمَا عَرِيكَتِي ، وَأَعْطِفْ عَلَيْهِمَا قَلْبِي ، وَصَيِّرْنِي بِهِمَا رَفِيقًا ، وَعَلَيْهِمَا شَفِيقًا .
اللَّهُمَّ اشْكُرْ لَهُمَا تَزْيِيتِي ، وَأَثْبِتْهُمَا عَلَى تَكْرِمَتِي ، وَاحْفَظْ لَهُمَا مَا حَفِظَاهُ مِنِّي فِي صِعْرِي . اللَّهُمَّ وَمَا مَسَّهُمَا مِنِّي مِنْ أَدَى ، أَوْ خَلَصَ
إِلَيْهِمَا عَنِّي مِنْ مَكْرُوهِ ، أَوْ ضَاعَ قَلْبِي لَهُمَا مِنْ حَقٍّ فَاجْعَلْهُ حِطَّةً لِمَنْ تُوْبُهُمَا ، وَعُلُوًّا فِي دَرَجَاتِهِمَا ، وَزِيَادَةً فِي حَسَنَاتِهِمَا ، يَا مُبَدِّلَ
السَّيِّئَاتِ بِأَضْعَافِهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ . اللَّهُمَّ وَمَا تَعَدَّيَا عَلَيَّ فِيهِ مِنْ قَوْلٍ ، أَوْ أَسْرَفَا عَلَيَّ فِيهِ مِنْ فِعْلٍ ، أَوْ ضَيَّعَا لِي مِنْ حَقٍّ ، أَوْ قَصَّرَا بِي عَنْهُ
مِنْ وَاجِبٍ فَقَدْ وَهَبْتُهُ لَهُمَا ، وَجَدْتُ بِهِ عَلَيْهِمَا وَرَغِبْتُ إِلَيْكَ فِي وَضْعِ تَبِعْتَهُ عَنْهُمَا ، فَإِنِّي لَا أَتَهُمُهَا عَلَى نَفْسِي ، وَلَا أَسْتَبْطِئُهُمَا فِي
بِرِّي ، وَلَا أَكْرَهُ مَا تَوَلَّيَاهُ مِنْ أَمْرِي يَا رَبِّ . فَهُمَا أَوْجِبُ حَقًّا عَلَيَّ ، وَأَقْدِمُ إِحْسَانًا إِلَيَّْ ، وَأَعْظُمُ مِنْهُ لِدَدِي مِنْ أَنْ أَقَاصَهُمَا بِعَدْلِ ، أَوْ
أَجَازِيَهُمَا عَلَى مِثْلِ ، أَيْنَ إِذَا يَا إِلَهِي طُولُ سُغْلِهِمَا بِتَزْيِيتِي وَأَيْنَ شِدَّةُ تَعَبِهِمَا فِي حِرَاسَتِي وَأَيْنَ إِقْتَارُهُمَا عَلَيَّ أَنْفُسِهِمَا لِلتَّوَسُّعِ عَنِّي
هَيْهَاتَ مَا يَسْتَتَوَفَّيَانِ مِنِّي حَفَّهَمَا ، وَلَا أَدْرِكُ مَا يَجِبُ عَلَيَّ لَهُمَا ، وَلَا أَنَا بِقَاضٍ وَظِيْفَةٌ خِدْمَتِهِمَا ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَأَعْنِي يَا
خَيْرَ مَنْ اسْتَعِينَ بِهِ ، وَوَفَّقْنِي يَا أَهْدَى مَنْ رُغِبَ إِلَيْهِ ، وَلَا تَجْعَلْنِي فِي أَهْلِ الْعُقُوقِ لِلآبَاءِ وَالْأُمَّهَاتِ يَوْمَ تُجْزَى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَ
هُمَ لَمَّا يُظْلَمُونَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَذُرِّيَّتِهِ ، وَأَخْصِيْضِ أَبِي بِيْرِهِمَا بِرِهْمَا بِي مَعْفَرَةً حَتْمًا ، وَارْضَ عَنْهُمَا بِشَفَاعَتِي لَهُمَا رِضَى عَزْمًا ، وَبَلِّغُهُمَا
أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اللَّهُمَّ لَا تُنْسِنِي ذِكْرَهُمَا فِي أَذْبَارِ صَلَوَاتِي ، وَفِي إِنِّي مِنْ آتَاءِ لَيْلِي ، وَفِي كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ سَاعَاتِ نَهَارِي . اللَّهُمَّ صَلِّ
عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاعْفِرْ لِي بِدُعَائِي لَهُمَا ، وَاعْفِرْ لَهُمَا بِرِهْمَا بِي مَعْفَرَةً حَتْمًا ، وَارْضَ عَنْهُمَا بِشَفَاعَتِي لَهُمَا رِضَى عَزْمًا ، وَبَلِّغُهُمَا
بِالْكَرَامَةِ مَوَاطِنَ السَّلَامَةِ . اللَّهُمَّ وَإِنْ سَبَقَتْ مَعْفَرَتُكَ لَهُمَا فَشَفِّعْهُمَا فِيَّ ، وَإِنْ سَبَقَتْ مَعْفَرَتُكَ لِي فَشَفِّعْنِي فِيهِمَا حَتَّى نَجْتَمِعَ بِرَأْفَتِكَ
فِي دَارِ كَرَامَتِكَ وَمَحَلِّ مَعْفَرَتِكَ وَرَحْمَتِكَ ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ، وَالْمَنَّ الْقَدِيمِ ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ .

نیایش بیست و چهارم

. دعای آن حضرت است در حق پدر و مادرش . توضیح آنکه مادر ایشان به روایتی شهربانو دخت یزدگرد سوم آخرین شهریار
ساسانی بود . بار خدایا ، درود بفرست بر بندهات و پیامبرت محمد و خاندان او که همه پاکانند . و برترین صلوات خود و رحمت
خود و برکات و سلام خود ، خاص آنان گردان . ای خداوند ، پدر و مادر مرا نیز به کرامت خود و رحمت خود مخصوص گردان ،
ای مهربان‌ترین مهربانان . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و وظیفه‌ام را نسبت به پدر و مادرم به من الهام کن و همه
دانش خدمتگزاری به آن دو را به من بیاموز و مرا به گزاردن آنچه به من الهام کرده‌ای برگمار و توفیق ده تا آنچه را که از علم به
من ارزانی داشته‌ای به کار بندم ، تا چیزی از آنچه مرا آموخته‌ای فرونگذارم و بیکرم از آنجا آنچه مرا الهام کرده‌ای مانده نگردد .
بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش همچنان که ما را به وجود او شرافت بخشیدی ، و درود بفرست بر محمد و
خاندانش همچنان که به برکت وجود او برای ما بر دیگر مردم حقی واجب گردانیدی . بار خدایا ، چنان کن که هیبت پدر و مادرم
در دل من چنان باشد که هیبت پادشاهی سخت مهیب ، و به آن دو نیکی و مهربانی کنم آن سان که مادری مهربان به فرزند خود
نیکی و مهربانی کند . خداوندا ، فرمانبرداری از پدر و مادر و نیکی و مهربانی مرا در حق ایشان برای من شادی بخش تر گردان از به
خواب رفتن بی خوابی کشیدگان و آب سردنوشیدن جگر سوختگان ، تا میل و خواهش ایشان را بر میل و خواهش خویش برتری
نهم و خشنودیشان را بر خشنودی خود پیش دارم . خداوندا ، چنان کن که نیکی و مهربانی آن دو را در حق خود بسیار شرم‌هر
چند اندک بود و نیکی و مهربانی خود را در حق آن دو اندک شرم‌هر چند بسیار بود . خداوندا ، آواز مرا در پیشگاه ایشان پست
گردان و سختم را خوشایندشان نمای و با ایشان نرمخویم ده و دل من بر ایشان مهربان‌ساز و چنان کن که با آنان به مدارا رفتار کنم
و بر آنان مشفق باشم . خداوندا ، آن دو را پاداش ده که مرا پرورده‌اند و از ثواب بهره‌مند گردان که مرا گرامی داشته‌اند ، و حق
ایشان نگه‌دار که مرا در خردی محافظت کرده‌اند . بار خدایا ، هر آزار که از من به آن دو رسیده و هر ناپسند که از من در حق آن

دو سر زده و هر حقی از آن دو که من ضایع کرده‌ام، همه را سبب کاستن از گناهانشان و علو درجاتشان و افزونی حسناتشان قرار ده، ای خداوندی که سیئات را به چند برابر حسنات بدل می‌فرمایی. خداوندا، هر تعدی که در گفتار و هر تجاوز که در رفتار بر من روا داشته‌اند و هر حقی که از من تباه کرده‌اند و هر قصور که در وظایف خودنسبت به من ورزیده‌اند، همه را به ایشان بخشیدم و به احسان ارزانی داشتم. از تو خواهم که بار عواقب آن از دوش آن دو برداری، که مرا به آن دو ادعایی نیست و نمی‌گویم که در نیکی و مهربانی با من دستخوش مسامحه گشته‌اند و از آنچه بر من روا داشته‌اند ملول نیستم، ای پروردگار من. ای خداوند، حق ایشان بر من واجب تر است و احسانشان در حق من دیرینه تر و نعمتشان بیش از آن است که من بخواهم به عدالت قصاص کنم یا به مثل مقابله. ای خداوند، اگر چنین کنم، پس آن همه سالها که در پرورش من سر کردند و آن همه رنج که در نگهداری من برخود هموار ساختند و آن همه سختی که به جان خریدند تا من در آسایش باشم، چه خواهد شد؟ نه! هرگز نتوانند همه حقی را که بر گردن من دارند به تمامی استیفا کنند و من نیز آن سان که شایسته آنهاست هرگز نتوانم حقشان شناخت و هرگز نتوانم حق خدمتشان را به جای آورم. پس درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا یاری دهی بهتر از هر کس دیگر که از او یاری خواهند و توفیق دهی راه‌نماینده‌ترین کسان که بدو روی می‌نهند و مرا در روزی که هر کس در برابر عملش جزا داده می‌شود و بر کس ستم نرود، در شمار آن گروه که پدر و مادر را نافرمانی کرده‌اند قرار مده. بار خدایا، بر محمد و آل او و ذریه او درود بفرست و پدر و مادر مرا به برترین موهبتهایی که خاص پدران و مادران بندگان مومن خود گردانیده‌ای، مخصوص گردان. ای مهربان‌ترین مهربانان. خداوندا، پس از هر نماز من و در هر وقت دیگر از اوقات شب و در هر ساعت از ساعات روز، پدر و مادرم را از یاد من مبر. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا به سبب دعایی که در حق ایشان می‌کنم بیمارز و آن دو را به سبب نیکی و مهربانی که در حق من کرده‌اند به مغفرت خویش بنواز و به شفاعت من از ایشان خشنود شو و نیک خشنود شو. و آنان را گرمی دار و به جایهای امن و آسایش بهشت رسان. خداوندا، آن دو را شفیع من گردان اگر پیش از من آمرزیده‌ای، و مرا شفیع ایشان گردان اگر پیش از ایشان آمرزیده‌ای، تا من و پدرم و مادرم در سایه لطف و رأفت تو، در سرای کرامت و جایگاه مغفرت و رحمت تو، همنشین هم گردیم، که تو را بخشایش بزرگ است و نعمت دیر ساله. و انت ارحم الراحمین.

دعای بیست و پنجم

الدعاء الخامس والعشرون

وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَوْلَدِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ اللَّهُمَّ وَمَنْ عَلَى بَقَاءِ وُلْدِي وَ بِإِضْمَالِهِمْ لِي وَ بِإِثْمَاعِي بِهِمْ . إِلَهِي امْدُدْ لِي فِي أَعْمَارِهِمْ ، وَ زِدْ لِي فِي آخِرَالِهِمْ ، وَ رَبِّ لِي صِدْقِهِمْ ، وَ قَوْلِي ضَعِيفُهُمْ ، وَ أَصِحِّحْ لِي أَبْدَانَهُمْ وَ أَدْرِيَانَهُمْ وَ أَخْلَاقَهُمْ ، وَ عَافِيَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ وَ فِي جَوَارِحِهِمْ وَ فِي كُلِّ مَا عُنَيْتُ بِهِ مِنْ أَمْرِهِمْ ، وَ أَدْرِ لِي وَ عَلَى يَدِي أَرْزَاقَهُمْ . وَ اجْعَلْهُمْ أَبْرَاراً أَتَّقِيَاءَ بُصِيرَاءَ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ لِمَكَ ، وَ لِأَوْلِيَائِكَ مُحِيتِينَ مُنَاصِحِينَ ، وَ لِجَمِيعِ أَعْدَائِكَ مُعَانِدِينَ وَ مُبْغِضِينَ ، آمِينَ . اللَّهُمَّ اشْدُدْ بِهِمْ عَضْدِي ، وَ أَقِمْ بِهِمْ أَوْدِي ، وَ كَثِّرْ بِهِمْ عِدْدِي ، وَ زَيِّنْ بِهِمْ مَحْضَرِي ، وَ أَحْيِي بِهِمْ ذِكْرِي ، وَ أَكْفِنِي بِهِمْ فِي غَيْبِي ، وَ أَعِنِّي بِهِمْ عَلَى حَاجَتِي ، وَ اجْعَلْهُمْ لِي مُحِيتِينَ ، وَ عَلَى خِدْبِينَ مُقْبِلِينَ مُسْتَقِيمِينَ لِي ، مُطِيعِينَ ، غَيْرِ عَاصِيِينَ وَ لَمَّا عَاقِبِينَ وَ لَمَّا خَاطِبِينَ . وَ أَعِنِّي عَلَى تَرْبِيَّتِهِمْ وَ تَأْدِيبِهِمْ ، وَ بَرِّهِمْ ، وَ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ مَعَهُمْ أَوْلَاداً ذُكُوراً ، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ خَيْراً لِي ، وَ اجْعَلْهُمْ لِي عَوْناً عَلَى مَا سَأَلْتُكَ . وَ أَعِدْنِي وَ ذُرِّيَّتِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ، فَإِنَّكَ خَلَقْتَنَا وَ أَمَرْتَنَا وَ نَهَيْتَنَا وَ رَغَبْتَنَا فِي ثَوَابِ مَا أَمَرْتَنَا وَ رَهَبْتَنَا عِقَابَهُ ، وَ جَعَلْتَ لَنَا عِدْواً يَكِيدُنَا ، سَلَطْتَهُ مِنَّا عَلَى مَا لَمْ تُسَلِّطْنَا عَلَيْهِ مِنْهُ ، أَشَدَّ كَيْدَهُ صُدُورَنَا ، وَ أَجْرِيَّتَهُ مَجَارِي دِمَائِنَا ، لَأَيُغْفَلَ إِنَّ غَفْلَنَا ، وَ لَأَيَسْسِي إِنَّ نَيْسِنَا ، يُؤَمِّنُنَا عِقَابَكَ ، وَ يُخَوِّفُنَا بِغَيْرِكَ . إِنَّ هَمَمَنَا بِفَاحِشَتِهِ شَجَعَنَا عَلَيْهَا ، وَ إِنْ هَمَمْنَا بِعَمَلٍ صَالِحٍ تَبَطَّنَا عَنْهُ ، يَتَعَرَّضُ لَنَا بِالشَّهَوَاتِ ، وَ يُنْصِبُ لَنَا بِالشُّبُهَاتِ ،

إِنْ وَعَدْنَا كَذَبْنَا، وَإِنْ مَنَّا أَخْلَفْنَا، وَإِلَّا تَصْرِفَ عَنَّا كَيْدَهُ يُضِلُّنَا، وَإِلَّا تَقِنَا خَبَالَهُ يَسْتَرِلْنَا. اللَّهُمَّ فَاقْهَرُ سُلْطَانَهُ عَنَّا بِسُلْطَانِكَ حَتَّى تَحْبِسَهُ عَنَّا بِكَثْرَةِ الدُّعَاءِ لَكَ فَضْضِبْحِ مِنْ كَيْدِهِ فِي الْمَعْصُومِينَ بِكَ. اللَّهُمَّ أَعْطِنِي كُلَّ سُؤْلِي، وَأَقْضِ لِي حَوَائِجِي، وَلَمَّا تَمَنَعْنِي الْإِجَابَةَ وَقَدْ ضَمِنْتَهَا لِي، وَلَا تَحْجُبْ دُعَائِي عَنْكَ وَقَدْ أَمَرْتَنِي بِهِ، وَآمَنْتُ عَلَىٰ كُلِّ مَا يُصْلِحُنِي فِي دُنْيَايَ وَآخِرَتِي مَا ذَكَرْتُ مِنْهُ وَمَا نَسَيْتُ، أَوْ أَظْهَرْتُ أَوْ أَخْفَيْتُ أَوْ أَعْلَنْتُ أَوْ أَسْرَرْتُ. وَاجْعَلْنِي فِي جَمِيعِ ذَلِكَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ بِسُؤَالِي إِيَّاكَ، الْمُنْجِحِينَ بِالطَّلَبِ إِلَيْكَ غَيْرِ الْمَمْتُونِينَ بِالتَّوَكُّلِ عَلَيْكَ. الْمُعْوَدِينَ بِالتَّعَوُّذِ بِكَ، الرَّابِحِينَ فِي التَّجَارَةِ عَلَيْكَ، الْمُجَارِينَ بِعِزِّكَ، الْمَوْسَعِ عَلَيْهِمُ الرِّزْقَ الْحَلَالَ مِنْ فَضْلِكَ، الْوَاسِعِ بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ، الْمَعْرِينَ مِنَ الدُّلِّ بِكَ، وَالْمَجَارِينَ مِنَ الظُّلْمِ بِعَدْلِكَ، وَالْمَعْيَافِينَ مِنَ الْبَلَاءِ بِرَحْمَتِكَ، وَالْمُغْنِينَ مِنَ الْفَقْرِ بِغِنَاكَ، وَالْمَعْصُومِينَ مِنَ الذُّنُوبِ وَالزَّلَالِ وَالْخَطَا بِتَقْوَاكَ، وَالْمُؤَفَّقِينَ لِلْخَيْرِ وَالرُّشْدِ وَالصَّوَابِ بِطَاعَتِكَ، وَالْمُحَالِ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الذُّنُوبِ بِقُدْرَتِكَ، التَّارِكِينَ لِكُلِّ مَعْصِيَةٍ بِكَ، السَّاكِنِينَ فِي جَوَارِكَ. (۱۲) اللَّهُمَّ أَعْطِنَا جَمِيعَ ذَلِكَ بِتَوْفِيقِكَ وَرَحْمَتِكَ، وَأَعِدَّنَا مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ، وَأَعْطِ جَمِيعَ الْمُشْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ مِثْلَ الَّذِي سَأَلْتَكَ لِنَفْسِي وَلَوْلَدِي فِي عَاجِلِ الدُّنْيَا وَآجِلِ الْآخِرَةِ، إِنَّكَ قَرِيبٌ مُجِيبٌ سَمِيعٌ عَلِيمٌ عَفُوٌّ غَفُورٌ رءُوفٌ رَحِيمٌ. وَآتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

نیایش بیست و پنجم

. دعای آن حضرت است در حق فرزندان علیهم السلام. ای خداوند، بر من احسان کن و فرزندانم را برایم باقی گذار و شایستگیشان بخش و مرا از ایشان بهره‌مند گردان. ای خداوند، برای من، عمرشان دراز نمای و برزندگانیشان بیفزای. خردسالشان را پرورش ده. ناتوانشان توانا گردان. تنشان و دینشان و اخلاقشان به سلامت دار. در جانشان و جسمشان و در هر کار از کارهایشان که روی در من دارد، عافیت بخش و وظیفه روزی ایشان، برای من و بر دست من پیوسته گردان. ای خداوند، فرزندان مرا همه نیکان و پرهیزگاران و بینایان قرار ده. و چنان کن که فرمانهای تو را بنیوشند و اطاعت کنند، یاران تو را محبان و نیکخواهان و با دشمنان تو دشمنان و کینه‌توزان باشند. آمین. بار خدایا، بازوی من به نیروی فرزندانم توانا گردان و به آنان، نابسامانیهای من به سامان آور و به ایشان، شمار یاران من فزونی ده و مجلس من به وجود ایشان بیارای و نام من به ایشان زنده دار و در غیاب من ایشان را کارساز من گردان و به ایشان یاریم ده که بر حاجت خود دست یابم. ای خداوند، چنان کن که فرزندان من دوستدار من باشند و بر من مهر ورزند. روی دلشان با من باشد و در یاری من پایدار باشند. فرمانبرداران من باشند نه عصیانگران و نه نافرمانان و نه مخالفان و نه خطاکاران. بار خدایا، مرا به تربیت ایشان و تأدیب ایشان و نیکی و مهربانی در حق ایشان یاری فرمای. و افزون بر ایشان مرا فرزندان نرینه عطا کن و خیر مرا در آن قرار ده و آنان را یاوران من بر هر چه از تو می‌طلبم. ای خداوند، مرا و نسل مرا از شیطان رجیم در پناه خود دار. تو ما را آفریده‌ای و به نیکی امر کرده‌ای و از بدی نهی و به ثواب آنچه ما را بدان امر کرده‌ای مشتاق و از عقاب آن بیمناک. برای ما دشمنی ساخته‌ای همواره در کار نیرنگ و فریب ما. در اموری بر ما چیره‌اش گردانیده‌ای که ما را بر او چیرگی نداده‌ای. در درون سینه ما جایش داده‌ای و چون خون در رگهای ما روانش گردانیده‌ای. اگر ما از او غافل شویم، او از ما غافل نشود. اگر ما فراموشش کنیم، او ما را فراموش نکند. عقاب تو را در نظر ما ناچیز می‌نماید و ما را از دیگری جز تو بیم می‌دهد. اگر آهنگ گناه کنیم، در ارتکاب آن دلیرمان گرداند و اگر آهنگ کاری شایسته کنیم، از گزاردن آن بازمان دارد. برای ما هر چه می‌طلبد هواهای نفسانی است و به هر چه اشارت می‌کند اعمال شبیه‌آمیز. اگر وعده دهد، وعده‌اش دروغ است و اگر آرزویی در دل ما برانگیزد، خود به‌خلاف آن برخیزد. ای خداوند ما، اگر مکرش را از ما باز نگردانی، گمراهمان کند و اگر ما را از تبهکاریهایش در امان نداری، پای ثبات ما بلغزاند. بار خدایا، به قدرت خویش مقهورش کن که بر ما سلطه نیابد، تا آنگاه که دست دعا به سوی تو بر می‌داریم نگذاری که سوی ما راه‌جوید و در زمره مصون ماندگان از کید او در

آییم . بار خدایا ، هر چه از تو خواسته‌ام به من عطا کن و حوایج من برآور . و چون بر عهده گرفته‌ای که دعای من به اجابت رسانی ، پس دعای من از درگاه خود مران . و چون خود مرا به دعا فرمان داده‌ای ، دعای من از آن پیشگاه محبوب مدار . ای خداوند ، از فضل خویش هر چه سبب اصلاح من در دنیا و آخرت شود ، به من عطا کن ، خواه آن را بر زبان آورده باشم یا فراموش کرده باشم ، آشکار کرده باشم یا نهان داشته باشم ، دیگران را از آن آگاه کرده باشم یا از دیگران پنهان کرده باشم . خداوند ، چنان کن که در همه حال به درخواستی که از تو می‌کنم درزمره مصلحان در آییم و به چیزی که از تو طلب می‌دارم در شمار کام‌یافتگان و به توکل بر تو در عداد آن کسان که دست ردشان بر سینه‌نرده‌ای . ای خداوند ، در شمار آنانم بر که خو گرفته‌اند پناه جستن به تو را و سودها برده‌اند از سودای با تو و پناه گرفته‌اند در مامن عز تو و تو از خزانه فضل و نعمت خویش به فراوانی روزی حلالشان داده‌ای و به‌جود و کرم تو فراخ نعمتی یافته‌اند و به تو از ذلت به عزت رسیده‌اند و از جور و ستم ستمکاران در سایه دادگری تو غنوده‌اند و به رحمت تو از بلارهیده‌اند و به توانگری تو از بینوایی به توانگری رسیده‌اند و به یمن تقوای تو از گناه و لغزش و خطا در امان مانده‌اند و به طاعت تو به خیر و رشاد و صواب توفیق یافته‌اند و به قدرت تو میان ایشان و گناهان مانع پدید آمده است ، آن کسان که همه معاصی تو را ترک گفته‌اند و در جوار رحمت تو خفته‌اند . ای خداوند ، همه این موهبتها را به توفیق و رحمت خود به من‌ارزانی دار و ما را از عذاب دوزخ ننگه دار و همه مردان مسلمان و زنان مسلمان و همه مردان مؤمن و زنان مؤمن را در این جهان گذران و آن جهان آینده ، هر چه برای خود و فرزندانم از تو طلب داشته‌ام عنایت فرما ، زیرا تو نزدیکی و اجابت کننده‌ای ، تو شنوایی و دانایی ، تو عفو کننده‌ای و آمرزنده‌ای ، تو مشفق و مهربانی . ما را در این دنیا نیکی ده و در آخرت نیکی ده و از عذاب آتش حفظ فرما .

دعای بیست و ششم

الدعاء السادس والعشرون

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِحَيْرَانِهِ وَ أَوْلِيَائِهِ إِذَا ذَكَرَهُمْ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ تَوَلَّنِي فِي حَيْرَانِي وَ مَوَالِيِّ الْعَارِفِينَ بِحَقِّنَا ، وَ الْمَنَابِذِينَ لِأَعْيَادِنَا بِأَفْضَلِ وَ لَاتِيكَ . وَ وَفَّقَهُمْ لِإِقَامَتِهِ سُنَّتِكَ ، وَ الْأَخْذِ بِمَحَاسِنِ أَدَبِكَ فِي إِزْفَاقِ ضَعْفِيهِمْ ، وَ سَدِّ خَلَّتِيهِمْ ، وَ عِيَادَةِ مَرِيضَتِهِمْ ، وَ هِدَايَةِ مُسْتَرْشِدِهِمْ ، وَ مَنَاصِيحِهِ مُسْتَشِيرِهِمْ ، وَ تَعَهُدِ قَادِمِهِمْ ، وَ كِتْمَانِ أَسْرَارِهِمْ ، وَ سِتْرِ عَوْرَاتِهِمْ ، وَ نُصْرَةِ مَظْلُومِهِمْ ، وَ حُسْنِ مُوَاسَاةَتِهِمْ بِالْمِعَاوِينِ ، وَ الْعِيُودِ عَلَيْهِمْ بِالْجِدَّةِ وَ الْإِفْضَالِ ، وَ إِعْطَاءِ مَا يَجِبُ لَهُمْ قَبْلَ السُّؤَالِ وَ اجْعَلْنِي اللَّهُمَّ أَجْزِي بِالْإِحْسَانِ مُسَيِّئُهُمْ ، وَ أَعْرِضْ بِالتَّجَاوُزِ عَن ظَالِمِهِمْ ، وَ أَسْتَعْمِلْ حُسْنَ الظَّنِّ فِي كَافِيَتِهِمْ ، وَ اتَوَلَّى بِالْبِرِّ عَامَّتَهُمْ ، وَ أَعْصُ بِصِرِّي عَنْهُمْ عَفْءً ، وَ أَلِينْ جَانِبِي لَهُمْ تَوَاضِعاً ، وَ أَرِقْ عَلَى أَهْلِ الْبَلَاءِ مِنْهُمْ رَحْمَةً ، وَ أَسِرُّ لَهُمْ بِالْغَيْبِ مَوَدَّةً ، وَ أَحِبُّ بَقَاءَ النُّعْمَةِ عِنْدَهُمْ نُصِيحاً ، وَ أَوْجِبْ لَهُمْ مَا أُوجِبُ لِحَامَتِي ، وَ أَرْعَى لَهُمْ مَا أَرْعَى لِخَاصَّتِي . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَرْزُقْنِي مِثْلَ ذَلِكَ مِنْهُمْ ، وَ اجْعَلْ لِي أَوْفَى الْحُطُوطِ فِيمَا عِنْدَهُمْ ، وَ زِدْهُمْ بِصِيرَةٍ فِي حَقِّي ، وَ مَعْرِفَةٍ بِفَضْلِي حَتَّى يَسْعُدُوا بِي وَ أَسْعَدَ بِهِمْ ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ .

نیایش بیست و ششم

. دعای آن حضرت است به هنگام یاد کردن از همسایگان و دوستانش . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا یاری فرما که حق آن گروه از همسایگان و دوستان خود را که حق ما را می‌شناسند و بادشمنان ما دشمنی می‌ورزند به وجهی نیکوتر بگزارم . بار خدایا ، همسایگان و دوستان مرا یاری ده که سنت تو بر پای دارند و رهنمودهای نیکوی تو را فرا گیرند : در یاری ناتوانان نشان و رفع نیاز از نیازمندان نشان و عیادت بیمارانشان و راهنمایی رهجویانشان و اندرز به مشورت کنندگان نشان و دیدار

مسافرانشان به هنگامی که باز می‌گردند و نهان داشتن اسرارشان و پوشیدن عیبهایشان و یاری ستمدیدگانشان و دستگیری از ایشان به اطعام و سود رسانیدن به ایشان به عطایا و بخششها و بر آوردن نیازهایشان زان پیش که لب به سؤال بگشایند . بار خدایا ، مرا بر گمار که همسایگان و دوستان بد کردار خود را به نیکی پاداش دهم و از ستمکارشان در گذرم و از بد گمانی در حق ایشان پرهیزم و با همگان مشفق و مهربان باشم و پاس پاکدامنی را دیده از نگرستن بر بندم و با آنان از روی تواضع به نرمی سر کنم و بر دردمندانشان به رحمت نظر کنم و در غیبت ایشان مودت خویش نشان دهم و از روی خیر خواهی خواستار دوام نعمتشان باشم و هر چه برای خویشاوندان خود می‌خواهم برای ایشان بخواهم و هر چه برای خاصان خود منظور می‌دارم برای ایشان منظور دارم . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و آنچه من برای ایشان خواسته‌ام ، مرا نیز از سوی ایشان ، همانند آن ، روزی ده . به فراوانی از ایشان بهره‌مند گردان . و بر بصیرتشان بیفزای که حق مرا رعایت کنند و فضل مرا بشناسند ، تا ایشان به من نیکبخت شوند و من به ایشان . آمین رب العالمین .

دعای بیست و هفتم

الدعاء السابع والعشرون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَهْلِ الثُّغُورِ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَحَصِّنْ ثُغُورَ الْمُسْلِمِينَ بِعِزَّتِكَ ، وَآيِدْ حِمَاتَهَا بِقُوَّتِكَ ، وَ أَسِيغْ عَطَايَاهُمْ مِنْ جِدَّتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَ كَثِّرْ عِدَّتَهُمْ ، وَ اشْحَذْ أَسْلِحَتَهُمْ ، وَ اخْرُسْ حَوَزَتَهُمْ ، وَ امْنَعْ حَوْمَتَهُمْ ، وَ أَلْفِ جَمْعَهُمْ ، وَ دَبِّرْ أَمْرَهُمْ ، وَ وَاثِرْ بَيْنَ مِيرِهِمْ ، وَ تَوَحَّدْ بِكِفَايَةِ مُؤْنِهِمْ ، وَ اغْضُدْهُمْ بِالنُّصْرِ ، وَ اعْنَهُمْ بِالصَّبْرِ ، وَ الطَّفْ لَهُمْ فِي الْمَكْرِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَ عَرَّفُهُمْ مَا يَجْهَلُونَ ، وَ عَلَّمُهُمْ مَا لَا يَغْلُمُونَ ، وَ بَصَّرُهُمْ مَا لَا يُبْصِرُونَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَ أَنْسِهِمْ عِنْدَ لِقَائِهِمُ الْعِدُوِّ ذِكْرَ دُنْيَاهُمْ الْخَدَاعَةِ الْعُرُورِ ، وَ امْحُ عَنْ قُلُوبِهِمْ خَطَرَاتِ الْمَالِ الْفُتُونِ ، وَ اجْعَلِ الْجَنَّةَ نُصْبَ أَعْيُنِهِمْ ، وَ لَوْحَ مِنْهَا لِابْصَارِهِمْ مَا أَعْدَدْتَ فِيهَا مِنْ مَسَاكِنِ الْخُلْدِ وَ مَنَازِلِ الْكِرَامَةِ وَ الْحُورِ الْحَسَانِ وَ الْأَنْهَارِ الْمُطْرَدَةِ بِأَنْوَاعِ الْأَشْرَبَةِ وَ الْأَشْجَارِ الْمُتَدَلِّيَةِ بِصُيُوفِ النَّمْرِ حَتَّى لَا يَهُمَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ بِالْإِدْبَارِ ، وَ لَا يَحْدُثُ نَفْسُهُ عَنْ قَرْبِهِ بِفِرَارٍ . اللَّهُمَّ أَقْلُ بِذَلِكَ عِدْوَهُمْ ، وَ أَقْلِمْ عَنْهُمْ أَظْفَارَهُمْ ، وَ فَرِّقْ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَسْلِحَتِهِمْ ، وَ اخْلَعْ وَثَائِقَ أَفْئِدَتِهِمْ ، وَ بَاعِدْ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَرْوَدَتِهِمْ ، وَ حَيِّزْهُمْ فِي سُبُلِهِمْ ، وَ ضَلِّلْهُمْ عَنْ وَجْهِهِمْ ، وَ اقْطَعْ عَنْهُمْ الْمَيْدَدَ ، وَ انْقُصْ مِنْهُمْ الْعِدَدَ ، وَ امْلَأْ أَفْئِدَتَهُمُ الرُّعْبَ ، وَ اقْبِضْ أَيْدِيَهُمْ عَنِ الْبَسْطِ ، وَ اخْزِمِ أَلْسِنَتَهُمْ عَنِ النُّطْقِ ، وَ شَرِّدْ بِهِمْ مَنْ حَلَفَهُمْ وَ نَكَلَ بِهِمْ مَنْ وَرَاءَهُمْ ، وَ اقْطَعْ بِخَزِيئِهِمْ أَطْمَاعَ مَنْ بَعْدَهُمْ . اللَّهُمَّ عَقِّمْ أَرْحَامَ نِسَائِهِمْ ، وَ يَبِّسْ أَضْيَالَ رِجَالِهِمْ ، وَ اقْطَعْ نَسِيلَ دَوَابِّهِمْ وَ أَنْعَامِهِمْ ، لَا تَأْذُنْ لِسِيَمَائِهِمْ فِي قَطْرِ ، وَ لَا لِأَرْضِيهِمْ فِي نَبَاتٍ . اللَّهُمَّ وَ قُوِّ بِذَلِكَ مِحَالِ أَهْلِ الْإِسْلَامِ ، وَ حَصِّنْ بِهِ دِيَارَهُمْ ، وَ تَمَرِّ بِهِ أَمْوَالَهُمْ ، وَ فَرِّغْهُمْ عَنْ مَحَارِبِهِمْ لِعِبَادَتِكَ ، وَ عَنْ مُنَابَذَتِهِمْ لِلْخَلْوَةِ بِكَ حَتَّى لَا يُعْبِدَ فِي بَقَاعِ الْأَرْضِ غَيْرُكَ ، وَ لَا تُعْفَرَ لِأَحَدٍ مِنْهُمْ جَبْهَةٌ دُونَكَ . اللَّهُمَّ اغْزِ بِكُلِّ نَاحِيَةٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَلَى مَنْ يَارِئِهِمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ، وَ أَمْدِدْهُمْ بِمَلَائِكَةٍ مِنْ عِنْدِكَ مُرْدِفِينَ حَتَّى يَكْتَسِبُوا فَوْهَمَ إِلَى مُنْقَطِعِ التُّرَابِ قَتْلًا فِي أَرْضِكَ وَ أَسِيرًا ، أَوْ يُقَرُّوا بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ خِدَاكَ لَا شَرِيكَ لَكَ . اللَّهُمَّ وَ اعْظِمْ بِذَلِكَ أَعْدَاءَكَ فِي أَقْطَارِ الْبِلَادِ مِنَ الْهِنْدِ وَ الرُّومِ وَ التُّرْكِ وَ الْخَزَرِ وَ الْحَبَشِ وَ النَّوْبَةِ وَ الزَّنْجِ وَ السَّقَالِيَةِ وَ الدِّيَالِمَةِ وَ سَائِرِ أُمَّمِ الشُّرُوكِ ، الَّذِينَ تَخْفَى أَسْمَاؤُهُمْ وَ صَمَاتُهُمْ ، وَ قَدْ أَحْصَيْتَهُمْ بِمَعْرِفَتِكَ ، وَ أَشْرَفْتَ عَلَيْهِمْ بِمُدْرَتِكَ . اللَّهُمَّ اشْغَلِ الْمُشْرِكِينَ بِالْمُشْرِكِينَ عَنْ تَنَاوُلِ أَطْرَافِ الْمُسْلِمِينَ ، وَ خَذُهُمْ بِالنَّقْصِ عَنْ تَنْفِصِهِمْ ، وَ بَطِّطْهُمْ بِالْفُرْقَةِ عَنِ الْإِحْتِشَادِ عَلَيْهِمْ . اللَّهُمَّ أَخْلِ قُلُوبَهُمْ مِنَ الْأَمَنَةِ ، وَ أَبْدَانَهُمْ مِنَ الْقُوَّةِ ، وَ أَذْهِلْ قُلُوبَهُمْ عَنِ الْإِحْتِيَالِ ، وَ أَوْهِنْ أَرْكَانَهُمْ عَنْ مُنَازَلَةِ الرَّجَالِ ، وَ جَبِّطْهُمْ عَنْ مُقَارَعَةِ الْأَبْطَالِ ، وَ ابْعَثْ عَلَيْهِمْ جُنْدًا مِنْ مَلَائِكَتِكَ بِبِئْسَ مِنْ بَأْسِكَ كَفْعَلِكَ يَوْمَ يَدِرُ ، تَقْطَعُ بِهِ دَابِرَهُمْ وَ تَحْصِيْدُ بِهِ شَوْكَتَهُمْ ، وَ تَفَرِّقُ بِهِ عِيْدَهُمْ . اللَّهُمَّ وَ امْرُجْ مِيَاهَهُمْ بِالْوَبَاءِ ، وَ أَطْعِمْتَهُمْ بِالْأَدْوَاءِ ، وَ ارْمِ بِلَادَهُمْ بِالْخُسُوفِ ، وَ أَلْحَجَّ عَلَيْهَا بِالْقُدُوفِ ، وَ أْفْرِغْهَا بِالْمُحُولِ ، وَ اجْعَلْ مِيرَهُمْ فِي

أَحْصِ أَرْضِكَ وَأَبْعِدْهَا عَنْهُمْ، وَامْنَعْ حُصُونَهَا مِنْهُمْ، أَصْنِبْهُمْ بِالْجُوعِ الْمُقِيمِ وَالسُّقْمِ الْأَلِيمِ . اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا غَازٍ غَزَاهُمْ مِنْ أَهْلِ مِلَّتِكَ ، أَوْ مُجَاهِدٍ جَاهِدَهُمْ مِنْ أَتْبَاعِ شَيْئِكَ لِيَكُونَ دِينُكَ الْمَأْعَى وَ جَزْبُكَ الْمَأْقُورِ وَ حَظُّكَ الْمَأْوَفَى فَلَقَّهُ الْبَشِيرَ ، وَ هَيَّئِ لَهُ الْأَمْرَ ، وَ تَوَلَّهُ بِالنُّجْحِ ، وَ تَخَيَّرْ لَهُ الْأَضْيَاحَ ، وَ اسْتَقْوِ لَهُ ، الظُّهْرَ ، وَ أَسْبِغْ عَلَيْهِ فِي النَّفَقَةِ ، وَ مَتَّعْهُ بِالنَّشَاطِ ، وَ أَطْفِ عَنهُ حَرَارَةَ الشُّوقِ ، وَ أَجْزِهِ مِنْ عَمِّ الْوَحْشَةِ ، وَ أَنَسِهِ ذِكْرَ الْأَهْلِ وَ الْوَلَدِ . وَ أَثُرَ لَهُ حُسْنَ النَّيِّ ، وَ تَوَلَّهُ بِالْعَافِيَةِ ، وَ أَصْحِبْهُ السَّلَامَةَ ، وَ أَعْنِهِ مِنَ الْجُبْنِ ، وَ أَلْهَمْهُ الْجُرْأَةَ ، وَ ارْزُقْهُ الشَّدَّةَ ، وَ أَيِّدْهُ بِالنُّصِيرَةِ ، وَ عَلِّمْهُ السَّيْرَ وَ السُّنَنَ ، وَ سَيِّدْهُ فِي الْحُكْمِ ، وَ اعْرِزْ عَنهُ الرِّيَاءَ ، وَ خَلِّصْهُ مِنَ السُّمْعَةِ ، وَ اجْعَلْ فِكْرَهُ وَ ذِكْرَهُ وَ طَعْنَهُ وَ إِقَامَتَهُ ، فَيْكَ وَ لَيْكَ . فَإِذَا صَافَ عِدُوكَ وَ عَادُوهُ فَقَلِّلْهُمْ فِي عَيْنِهِ ، وَ صَيِّرْ شَأْنَهُمْ فِي قَلْبِهِ ، وَ ادْلُ لَهُ مِنْهُمْ ، وَ لَا تُدِلُّهُمْ مِنْهُ ، فَإِنْ خَتَمْتَ لَهُ بِالسَّعَادَةِ ، وَ قَضَيْتَ لَهُ بِالشَّهَادَةِ فَبَعْدَ أَنْ يَجْتَاحَ عِدُوكَ بِالْقَتْلِ ، وَ بَعْدَ أَنْ يَجْهَدَ بِهِمُ الْأَسِيرُ ، وَ بَعْدَ أَنْ تَأْمَنَ أَطْرَافُ الْمُسْلِمِينَ ، وَ بَعْدَ أَنْ يُوَلَّى عِدُوكَ مُدْبِرِينَ . اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا مُسْلِمٍ خَلَفَ غَازِيًا أَوْ مُرَابِطًا فِي دَارِهِ ، أَوْ تَعَهَّدَ خَالِفِيهِ فِي غَيْبَتِهِ ، أَوْ أَعَانَهُ بِطَائِفَةٍ مِنْ مَالِهِ ، أَوْ أَمَدَّهُ بِعِتَادٍ ، أَوْ سَحَدَهُ عَلَى جِهَادٍ ، أَوْ اتَّبَعَهُ فِي وَجْهِ دَعْوَةٍ ، أَوْ رَعَى لَهُ مِنْ وَرَائِهِ حُرْمَةً ، فَاجْزِ لَهُ مِثْلَ أَجْرِهِ وَرِنًا بِوَرْنٍ وَ مِثْلًا بِمِثْلِ ، وَ عَوِضْهُ مِنْ فِعْلِهِ عَوِضًا حَاضِرًا يَتَّعَجَّلُ بِهِ نَفْعَ مَا قَدَّمَ وَ سُرُورَ مَا أَتَى بِهِ ، إِلَى أَنْ يَنْتَهِيَ بِهِ الْوَقْتُ إِلَى مَا أَجْرِيَتْ لَهُ مِنْ فَضْلِكَ ، وَ اعْدِدْ لَهُ مِنْ كَرَامَتِكَ . اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا مُسْلِمٍ أَهَمَّهُ أَمْرُ الْإِسْلَامِ ، وَ أَحْزَنَهُ تَحَرُّبُ أَهْلِ الشَّرْكِ عَلَيْهِمْ فَتَوَى غَزَا ، أَوْ هَمَّ بِجِهَادٍ فَفَعَدَ بِهِ ضَعْفٌ ، أَوْ أَبْطَأَتْ بِهِ فِاقَةٌ ، أَوْ أَحْزَهُ عَنهُ حَادِثٌ ، أَوْ عَرَضَ لَهُ دُونَ إِرَادَتِهِ مَانِعٌ فَارْتَبِ اسْمُهُ فِي الْعَابِدِينَ ، وَ أَوْجِبْ لَهُ ثَوَابَ الْمُجَاهِدِينَ ، وَ اجْعَلْهُ فِي نِظَامِ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، صِيْلًا عَالِيَةً عَلَى الصَّلَوَاتِ ، مُشْرِفَةً فَوْقَ النَّحِيَّاتِ ، صِيْلًا لِمَا يَنْتَهَى أَمِيدُهَا ، وَ لِمَا يَنْقَطِعُ عِيدُهَا كَمَا تَمَّ مَا مَضَى مِنْ صِيْلَوَاتِكَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَائِكَ ، إِنَّكَ الْمَنَّانُ الْحَمِيدُ الْمُبْدِي الْمَعِيدُ الْفَعَالُ لِمَا تُرِيدُ .

نیایش بیست و هفتم

. دعای آن حضرت است درباره مرزبانان . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرزهای مسلمانان را به پیروزمندی خویش استوار گردان و مرزبانان را به نیروی خود یاری ده و از خزانه افضال خویش عطایشان به فراوانی ارزانی دار . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و شمارشان افزون کن و سلاحشان برنده . حوزه‌هاشان حراست فرمای و پیرامونشان رانغوذ ناپذیر گردان . جمعشان متحد کن و خود به تدبیر کارهاشان پرداز . سر رشته آذوقه‌شان گسسته مگردان و دشواریها از پیش پایشان بردار . آنان را به نصرت خویش قوت بخش و به شکیبایی مدد نمای و دفع مکر دشمن را به ایشان بیاموز . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و به مدافعان مرزها هر چه نمی‌شناسند بشناسان و ایشان را هر چه نمی‌دانند بیاموز و چشمانشان را بر هر چه نمی‌بینند بگشای . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و چون با دشمنان رویاروی شوند ، یاد دنیای مکار فریبنده از خاطرشان بزدای و هوس حطام فتنه‌انگیز این جهانی از دلشان محو کن و بهشت را پیش چشم‌ایشان دار و آن مساکن جاوید و آن منازل کریم و آن حوران خوبروی و آن جویباران سرشار از آشامیدنیهای نغز و گوارا و آن درختان سر فرو داشته و بارور از میوه‌های گونه‌گون بهشتی را به آنان بنمای ، تاهوای پشت کردن به دشمن در دل هیچ یک از ایشان نجنبد و خیال‌گریختن از هم‌آورد از خاطر کس نگذرد . ای خداوند ، به این نیایش ، خصمشان درهم شکن و چنگال دشمن از تنشان کوتاه کن و میان دشمنان و سلاحهایشان جدایی افکن و بنددلشان بگسل و چنان کن که میان ایشان و زاد و توشه ایشان فاصله‌ای بزرگ پدید آید و در راه سرگشته و حیرانسان گردان و آن سان کن که راه‌خویش گم کنند . ای خداوند ، دشمنان‌شان را راه مدد بر بند و از شمارشان بکاه و قلوبشان لبریز از وحشت نمای و دستشان از تناول کوتاه کن و زبان‌شان از گفتن به بند آر و چنان کن که شکست ایشان سبب پراکندگی و عبرت آن کسان گردد که از پی‌شان می‌آیند و چون ایشان را به خواری در افکنی از آن پس هیچ لشکر انگیز طمع در ستیز با مانکند . ای خداوند ، زنان‌شان از زادن سترون دار و مردان‌شان را از آب پشت‌بخشکان و نسل چارپایان و ستوران‌شان

منقطع گردان . آسمانشان رامفرمای که بر آنان قطره‌ای بیارد و زمینشان را مفرمای که گیاهی برویاند . بار خدایا ، بدین نیایش ، بلاد مسلمانان نیرومند گردان و شهرهاشان استوار . اموالشان را فرونی ده و چنان کن که از نبرد با دشمن فراغت جویند و روی به پرستش تو نهند و به جای پیکار با دشمن با تو خلوت کنند ، تا مردم سراسر زمین کسی جز تو نپرستند و در برابر کس جز تو چهره بر خاک نسایند . بار خدایا ، مسلمانان هر ثغری را برای نبرد با مشرکانی که در برابرایشانند بسیج فرمای و آنان را به گروههایی از ملائکه که پی در پی ، از پس هم ، به یاریشان فرود می‌آیند یاری نمای ، تا دشمنان تو را تا آنجا که خاک زمین به پایان می‌رسد به کشتن و اسیر کردن واپس رانند ، یا آنکه مشرکان اقرار کنند که تویی الله ، آن خدای که جز او خدایی نیست ، یکتا و بی‌انبار . ای خداوند ، چنان کن که این دعا همه دشمنانت را در اقطار بلاد در بر گیرد : از هندوان و رومیان و ترکان و خزران و حبشیان و مردم نوبه و زنگبار و سقلاییان و دیلمیان و دیگر امم مشرک که نام و صفاتشان کس نداند و تو خود به علم خود شمارشان کرده‌ای و به قدرت خود بر آنان اشراف داری . ای خداوند ، مشرکان را به مشرکان مشغول دار تا از تطاول بر بلاد اسلامیان باز مانند و از شمار ایشان بکاه تا از شمار مسلمانان نگاهند . میانشان جدایی افکن تا بر ضد مسلمانان متحد شدن نتوانند . بار خدایا ، آرامش از دلشان و نیرومندی از تنشان دور کن و اندیشه هر حيله و نیرنگ از قلوبشان پرداز . به هنگام نبرد با مردان ما دست و پایشان سست گردان و در دلشان بیم افکن تا از جدال و آویز باسلحشوران اسلام عاجز آیند . لشکری از ملائکه خود ، همراه با خشم و عذاب خود بر سرشان فرست ، آن سان که در جنگ بدر فرستادی ، تارگ حیاتشان قطع کنی و جاه و جلالشان از میان ببری و جمعشان پراکنده سازی . ای خداوند ، آبهاشان را به وبا بیالای و طعامشان به دردها بیامیز و شهرهاشان در زمین فرو بر و پی در پی سنگ بلا بر سرزمینشان بیار و آنرا به قحطسال دچار کن و توشه و زادشان را در بی‌باران‌ترین و خشک‌ترین و دورترین زمینها قرار ده ، پناهگاههای زمین به رویشان سد کن و به گرسنگی مداوم و بیماری دردناک مبتلایشان گردان . بار خدایا ، هر جنگجویی از گروندگان به آیین تو که به جنگ با آنان برخیزد و هر مجاهدی از پیروان سنت تو که با آنان جهاد کند تا دین توییشتراعتلا یابد و حزب تو تواناتر شود و نصیب تو افزون‌تر گردد ، پس هر چه خواهد برایش میسر گردان و اسباب کار او مهیا کن و بر عهده گیر که پیروزی اش دهی . خداوند ، یارانی موافقش ده و پشتش محکم گردان و هزینه‌اش به فراوانی ارزانی دار و او را به نشاط و خرمی متمتع ساز و آتش اشتیاق او به یار و دیار در دلش فرو نشان و از غم تنهاییش در پناه خود دار و یاد زن و فرزند از خاطرش محو کن . خداوند ، به حسن نیتش راه نمای و عافیتش بخش و سلامتت بدار و ترس از او دور دار و دلش به جرئت و شهامت قوی گردان و صلابت و سختی اش ده و به نصرت خویش یاری نما و سیرتها و سنتهای دین به او بیاموز و در فرماندهی راه صوابش پیش پای بگشای و از ریاکاری بر کنار دار و از دل بستگی به نام و آوازه برهان و چنان کن که فکر و سخن و سفر و حضرش در تو و برای تو باشد . ای خداوند ، هر گاه با دشمن تو و دشمن خود مصاف در پیوندد ، شمارهماوردان در چشمش اندک آور و هیبتشان در دلش خرد بنمای . او را بردشمن چیره گردان و دشمن را بر او چیره مگردان . و اگر خواهی زندگی اش را به نیکبختی پایان دهی و به خلعت شهادتش بنوازی ، چنان کن که شهادت او پس از آن باشد که دشمنت را هلاک ساخته باشد . یا به بند اسارت آورده باشد و اطراف بلاد اسلامیان از تجاوز خصم ایمن گردیده باشد و دشمنان تو پشت کرده روی به هزیمت نهاده باشند . ای خداوند ، هر مسلمانی که پس از رفتن یکی از غازیان یا مرزبانان به میدان نبرد ، به جای او عهده‌دار امور خانه‌اش گردد ، یا بازماندگانش را سرپرستی کند یا به بخشی از مال خود جنگجو را مدد رساند یا به سازو برگ نبرد یاری دهد ، یا بر جهادش بر انگیزد ، یا دعای خیر خود بدرقه راهش گرداند ، یا در غیاب او حرمتش رعایت کند ، او را پاداشی ده همچند پاداش آن جنگجو ، به همان مقدار و همان گونه . ای خداوند ، جزای کار او ، بهری در این دنیا عطا کن که سود آن مال که تقدیم داشته و شادمانی عملی که به جای آورده ، به زودی فراچنگ آرد و چون عمرش به پایان رسد فضل و نعمتی که برایش قرار داده‌ای و کرامتی که مهیاداشته‌ای ، نصیبش گردد . بار خدایا ، هر مسلمانی که امر اسلام دل مشغولش دارد و بسیج مشرکان بر ضد مسلمانان ملولش کند و آهنگ

جنگ در دل او پدید آید یا جهاد را کار بندد، سپس به سبب ناتوانی جسم از کار بازماند یا فقر و بینوایی کار او به تعویق افکند، یا حادثه‌ای از عزمش باز دارد، یا به ناگه‌مانعی بر سر راهش پدید آید، نامش در زمره عابدان بنگار و ثواب مجاهدانش ده و در شمار شهیدان و صالحانش در آر. بار خدایا، بر محمد بنده خود و رسول خود و آل محمد درود بفرست، درودی برتر از هر درود دیگر و فراتر از هر تحیت، درودی که زمانش پایان نیابد و شمارش منقطع نگردد، درودی تمام‌تر و کامل‌تر از هر درود دیگر که یکی دیگر از دوستان را فرستاده‌ای، که تو بخشنده‌ای و ستوده‌ای، پدید آورنده‌ای و به صندوق عدم باز گرداننده‌ای و هر چه خواهی همان کنی.

دعای بیست و هشتم

الدعاء الثامن والعشرون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مُتَفَرِّعًا إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ) اللَّهُمَّ إِنِّي أَخْلَصْتُ بِانْقِطَاعِي إِلَيْكَ وَأَقْبَلْتُ بِكُلِّي عَلَيْكَ وَصَيَّرْتُ وَجْهِي عَمَّنْ يَحْتَاجُ إِلَى رِفْدِكَ وَقَلْبْتُ مَسْأَلَتِي عَمَّنْ لَمْ يَسْتَتِعْنِ عَنْ فَضْلِكَ وَرَأَيْتُ أَنَّ طَلَبَ الْمُحْتَاجِ إِلَى الْمُحْتَاجِ سَيْفَةٌ مِنْ رَأْيِهِ وَضَلَّةٌ مِنْ عَقْلِهِ. فَكَمْ قَدْ رَأَيْتُ يَا إِلَهِي مِنْ أَنْاسٍ طَلَبُوا الْعِزَّ بِغَيْرِكَ فَذَلُّوا، وَرَأَمُوا الثَّرْوَةَ مِنْ سِوَاكَ فَافْتَقَرُوا، وَحَاوَلُوا الِازْتِفَاعَ فَانْتَضَعُوا، فَصَحَّ بِمَعَايِنَتِهِ أَمْثَالِهِمْ حَازِمٌ وَقَفَّهُ اعْتِبَارُهُ، وَارْشَدَهُ إِلَى طَرِيقِ صَوَابِهِ اخْتِيَارُهُ. فَأَنْتَ يَا مَوْلَايَ دُونَ كُلِّ مَسْئُولٍ مَوْضِعَ مَسْأَلَتِي، وَدُونَ كُلِّ مَطْلُوبٍ إِلَيْهِ وَلِيٍّ حَاجَتِي أَنْتَ الْمَخْصُوصُ قَبْلَ كُلِّ مِيدَعُوٍّ بِدَعْوَتِي، لَا يَشْرُكُكَ أَحَدٌ فِي رَجَائِي، وَ لَا يَنْفِقُ أَحَدٌ مَعَكَ فِي دُعَائِي، وَ لَا يَنْظُمُهُ وَ إِيَّاكَ نِدَائِي لَكَ يَا إِلَهِي وَخِدَائِيهِ الْعَدَدِ، وَ مَلَكَةُ الْقُدْرَةِ الصَّمَدِ، وَ فَضِيلَةُ الْحَوْلِ وَ الْقُوَّةِ، وَ دَرَجَةُ الْعُلُوِّ وَ الرَّفْعَةِ. وَ مَنْ سِوَاكَ مَرْحُومٌ فِي عُمْرِهِ، مَغْلُوبٌ عَلَى أَمْرِهِ، مَقْهُورٌ عَلَى شَأْنِهِ، مُخْتَلِفٌ الْحَالَاتِ، مُتَنَقِّلٌ فِي الصِّفَاتِ فَتَعَالَيْتَ عَنِ الْأَشْبَاهِ وَ الْأَضْدَادِ، وَ تَكَبَّرْتَ عَنِ الْأَمْثَالِ وَ الْأَنْدَادِ، فَسُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ.

نیایش بیست و هشتم

دعای آن حضرت است به هنگام زاری به درگاه خداوند عز و جل. ای خداوند، من از روی اخلاص، تنها و تنها تو را برگزیده‌ام و با همه وجودم به تو روی آورده‌ام و از هر کس که خود نیازمند توست رو بر تافته‌ام و به هر کس که از نعمت تواس بی‌نیازی نیست تمنایی نکرده‌ام. و بر آنم که در خواست نیازمندی از نیازمند دیگر سفاهت رأی است و ضلالت عقل. چه بسای خداوند مندیده‌ام کسانی را که عزت نه از توطبیده‌اند و به ذلت افتاده‌اند و جز از خزانه فضل تو توانگری جسته‌اند و بینوا شده‌اند و آهنگ بلندی کرده‌اند و به پستی گراییده‌اند. پس آن دور اندیش که از سر اعتبار نگریسته و چنین کسان را دیده، در دور اندیشی خویش به راه خطا نرفته است و اختیارش به راه صواب رهنمون گشته است. تویی ای سرور و مولای منکه تنها و تنها پیشگاه توست که باید دست طلب به سوی آن دراز کرد، نه هر کس دیگر که از او چیزی می‌طلبند، تنها و تنها درگاه توست که باید از آنجا حاجت خواست، نه هر کس دیگر که از او حاجت می‌خواهند. پیش از آنکه دیگری را بخوانم تنها و تنها تو را می‌خوانم و تنها به تو امید می‌بندم و تنها دست دعا به آستان تو بر می‌دارم و تنها تو را ندایم دهم. تویی ای خداوند من که به شمار یکتایی و آن توانایی که در آن ناتوانی راه نیابد، تنها و تنها صفت توست. قدرت و نیرومندی و علو درجت و رفعت، تنها و تنها از آن توست. هر کس جز تو، در زندگی‌اش خواستار ترحم است، در کارش مغلوب است و مقهور، دستخوش گونه‌گون حالات است و سرگشته گونه‌گون صفات. ای خداوند، تو برتر از آنی که تو را همتیانی باشند یا اضدادی، بزرگ‌تر از آنی که تو را همانندانی باشند یا اقارنی. منزهی تو و هیچ‌خدایی جز تو نیست.

دعای بیست ونهم

الدعاء التاسع والعشرون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا قُتِرَ عَلَيْهِ الرِّزْقُ) اللَّهُمَّ إِنَّكَ ابْتَلَيْتَنَا فِي أَرْزَاقِنَا بِسُوءِ الظَّنِّ، وَفِي آجَالِنَا بِطُولِ الْأَمَلِ حَتَّى التَّمَسُّنَا أَرْزَاقَكَ مِنْ عِنْدِ الْمَرْزُوقِينَ، وَطَمَعِنَا بِأَمَالِنَا فِي أَعْمَارِ الْمُعَمَّرِينَ. فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لَنَا يَقِينًا صَادِقًا تَكْفِينًا بِهِ مِنْ مُؤَنَةِ الطَّلَبِ، وَالْهَمِّ نِقْمَةً خَالِصَةً تُغْفِينَا بِهَا مِنْ شِدَّةِ النَّصَبِ وَاجْعَلْ مَا صَيَّرَحْتَ بِهِ مِنْ عَمَلِكَ فِي وَحْيِكَ، وَاتَّبَعْتَهُ مِنْ قَسَمِكَ فِي كِتَابِكَ، قَاطِعًا لَاهْتِمَامِنَا بِالرِّزْقِ الَّذِي تَكَفَّلْتَ بِهِ، وَحَسِيمًا لِلِاشْتِغَالِ بِمَا ضَمِنْتَ الْكِفَايَةَ لَهُ فَقُلْتَ وَقَوْلِكَ الْحَقُّ الْأَصْدَقُ، وَأَقْسَمْتَ وَ قَسَمَكَ الْأَبْرُّ الْأَوْفَى وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوْعَدُونَ. ثُمَّ قُلْتَ فَو رَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ.

نیایش بیست و نهم

دعای آن حضرت است به هنگامی که روزی بر او تنگ می‌شد. خداوندا، تو ما را آزمودی تا در کم و بیش روزیهایمان بدگمان شدیم و در مدت عمرمان به آرزوهای دور و دراز گرفتار آمدیم، تا آنگاه که روزی خود از درگاه دیگر روزیخواران طلبیدیم و به عمری دراز چون عمر پیران کهنسال طمع بستیم. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را به یقینی صادق برسان که ما را از رنج طلب معاش کفایت کند و اطمینانی خالص بخش که ما را از شدت تعب معاف دارد. خداوندا، آن وعده‌ای را که در وحی خود بر پیامبر (ص) بدان تصریح کرده‌ای و در قرآن بر آن سوگند خورده‌ای سبب قطع دلمشغولی ما به رزقی که خود آن را تکفل کرده‌ای قرار ده. خداوندا، تو خود گفته‌ای «روزی شما و هر چه به شما وعده شده در آسمان است.» (۱) و در پی آن سوگند خورده‌ای که «سوگند به پروردگار آسمانها و زمین که این سخن آن چنان که سخن می‌گویند حتمی است.» (۲) ای خداوند گفته تو راست‌ترین گفته‌هاست و سوگند تودرست‌ترین و کامل‌ترین سوگندهاست.

پی‌نوشتها

۱. و فی السماء رزقکم و ما توعدون. (سوره ۵۱/آیه ۲۲) ۲. فو رب السماء و الارض انه لحق مثل ما انکم تنطقون. (سوره ۵۱/آیه

(۲۳)

دعای سی ام

الدعاء الثلاثون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْمُعُونَةِ عَلَى قَضَاءِ الدَّيْنِ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لِي الْعَافِيَةَ مِنْ دَيْنٍ تُخَلِّقُ بِهِ وَجْهِي، وَ يَحَارُ فِيهِ ذَهْنِي، وَيَشْتَعِبُ لَهُ فِكْرِي، وَ يَطُولُ بِمَمَارَسَتِهِ شُغْلِي وَأَعُوذُ بِكَ، يَا رَبِّ، مِنْ هَمِّ الدَّيْنِ وَفِكْرِهِ، وَ شُغْلِ الدَّيْنِ وَ سَهْرِهِ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَعِزَّنِي مِنْهُ، وَ أَسْتَجِيرُ بِكَ، يَا رَبِّ، مِنْ ذَلَّتِهِ فِي الْحَيَاةِ، وَ مِنْ تَبَعْتِهِ بَعْدَ الْوَفَاةِ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَجْرُنِي مِنْهُ بِوَسْطِ فَاضِلٍ أَوْ كِفَافٍ وَاصِلٍ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ أَحْجِنِّي عَنِ السَّرَفِ وَالْإِزْدِيَادِ، وَ قَوْمِنِي بِالْبِذْلِ وَ الْبِقْتَصَادِ، وَ عَلَّمْنِي حُسْنَ التَّقْدِيرِ، وَ أَقْبِضْنِي بِلُطْفِكَ عَنِ التَّبْدِيرِ، وَ أَجْرٍ مِنْ أَسْبَابِ الْحَلَالِ أَرْزَاقِي، وَ وَجْهٍ فِي أَبْوَابِ الْبِرِّ إِنْفَاقِي، وَ أَرْزُقْنِي مِنْ مَيِّالِ مَا يُحْدِثُ لِي مَخِيلَةً أَوْ تَأْدِيبًا إِلَى بَغْيٍ أَوْ مَا أَتَعَقَّبُ مِنْهُ طُغْيَانًا. اللَّهُمَّ حَبِّبْ إِلَيَّ صُحْبَةَ الْفُقَرَاءِ، وَ أَعِنِّي عَلَى صُحْبَتِهِمْ بِحُسْنِ الصَّبْرِ وَ مَا زَوَيْتَ عَنِّي مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْفَائِزَةِ فَادْخِرْهُ لِي فِي خَزَائِنِكَ الْبَاقِيَةِ وَ اجْعَلْ مَا حَوَّلْتَنِي مِنْ حُطَامِهَا، وَ عَجَّلْتَ

لِي مِنْ مَتَاعِهَا بُلْغَةً إِلَى جِوَارِكَ وَ وُضِلَّةً إِلَى قُرْبِكَ وَ ذَرِيعَةً إِلَى جَنَّتِكَ ، إِنَّكَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ، وَأَنْتَ الْجَوَادُ الْكَرِيمُ .

نیایش سی ام

. دعای آن حضرت است در یاری خواستن بر ادای وام . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا عافیت بخش ازوامی که بدن چهره‌ام دژم شود و خاطر من پریشان گردد و فکرم پراکنده‌ماند و تلاش من در ادای آن به دراز کشد . خداوندا ، به تو پناه می‌آورم از اندوه و امداری و اندیشه آن و دل‌مشغولی برای آن و بی‌خوابی کشیدن در غم آن . پس درود بفرست بر محمد و خاندانش و مرا از وام در پناه خوددار . ای پروردگار من ، از تونهار می‌خواهم از ذلت و امداری در این جهان و از تبعات و عواقب آن‌پس از مرگ . پس درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا در امان خود گیر ، یا به مالی سرشار یا به کفافی ناگسستی . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا از اسراف و زیاده‌روی دور دار و به بخشش همراه با میانه‌روی از کجروی بازدار و به‌من بیاموز آن روش نیکو را که هزینه‌ام از درآمد بیش نبود و به لطف خویش از تبتیر نگه‌دار و روزی من از حلال روان گردان و انفاقهای مرابه راههای خیر متوجه ساز و از من بستان آن مال که مرا مغرور سازد یا به‌ستمگری اندازد یا به طغیانم کشاند . ای خداوند ، محبوب من گردان همنشینی با درویشان را و یاری‌ام ده که بر مصاحبت آنان شکبیا باشم . هر چه از متاع این جهانی از من گرفته‌ای ، در خزاین باقی خود برای من اندوخته گردان . و آنچه را از خواسته دنیوی نصیب من ساخته‌ای و در این جهان به من عطا کرده‌ای وسیله‌ای ساز برای رسیدن من به آستان عز خود و پیوستن من به مقام قرب خود و دست یافتن من به بهشت جاوید خود . انک ذو الفضل العظیم و انت الجواد الکریم .

دعای سی و یکم

الدعاء الحاوی و الثلاثون

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي ذِكْرِ التَّوْبَةِ وَ طَلِبِهَا) اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَصِفُهُ نَعْتُ الْوَاصِعِينَ وَ يَا مَنْ لَا يُجَاوِزُهُ رَجَاءُ الرَّاجِينَ وَ يَا مَنْ لَا يَضِيغُ لَدَيْهِ أَجْرُ الْمُحْسِنِينَ وَ يَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَى خَوْفِ الْعَابِدِينَ . وَ يَا مَنْ هُوَ غَايَةُ خَشْيَةِ الْمُتَّقِينَ هَذَا مَقَامٌ مِنْ تَدَاوُلَتِهِ أَيْدِي الدُّنُوبِ ، وَ قَادَتُهُ أَرْزَمَةُ الْخَطَايَا ، وَ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِ الشَّيْطَانُ ، فَتَصَرَّ عَمَّا أَمَرَتْ بِهِ تَفْرِيطًا ، وَ تَعَاطَى مَا نَهَيْتَ عَنْهُ تَعْرِيرًا . كَالْجَاهِلِ بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهِ ، أَوْ كَالْمُنْكَرِ فَضْلَ إِحْسَانِكَ إِلَيْهِ حَتَّى إِذَا انْفَتَحَ لَهُ بَصِيرُ الْهُدَى ، وَ تَفَشَّعَتْ عَنْهُ سَيِّحَاتِبُ الْعَمَى ، أَحْصَى مِا ظَلَمَ بِهِ نَفْسَهُ ، وَ فَكَّرَ فِيمَا خَالَفَ بِهِ رَبَّهُ ، فَزَأَى كَبِيرَ عَضْبَانِهِ كَبِيرًا وَ جَلِيلَ مُخَالَفَتِهِ جَلِيلًا . فَأَقْبَلَ نَحْوَكَ مُؤْمَلًا لَكَ مُسْتَحْيِيًا مِنْكَ ، وَ وَجَّهَ رَغْبَتَهُ إِلَيْكَ ثَقَّةً بِكَ ، فَأَمَكَ بِطَمَعِهِ يَقِينًا ، وَ قَصَّ دَكَ بِخَوْفِهِ إِخْلَاصًا ، فَذُ خَلَا طَمَعُهُ مِنْ كُلِّ مَطْمُوعٍ فِيهِ غَيْرُكَ ، وَ أَفْرَخَ رَوْعُهُ مِنْ كُلِّ مَحْدُورٍ مِنْهُ سِوَاكَ . فَمَثَلَ بَيْنَ يَدَيْكَ مُتَضَرِّعًا ، وَ عَمَّضَ بَصِيرَهُ إِلَى الْأَرْضِ مُتَخَشِّعًا ، وَ طَاطَأَ رَأْسَهُ لِعِزَّتِكَ مُتَبَدِّلًا ، وَ أَبْتَنَكَ مِنْ سِرِّهِ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنْهُ خُضُوعًا ، وَ عِيدَدَ مِنْ ذُنُوبِهِ مَا أَنْتَ أَحْصَى لَهَا خُشُوعًا ، وَ اسْتَتَعَتْ بِكَ مِنْ عَظِيمِ مَا وَقَعَ بِهِ فِي عِلْمِكَ وَ قَبِيحِ مَا فَضَّحَهُ فِي حُكْمِكَ مِنْ ذُنُوبٍ أَذْبَرَتْ لَهَا فِدَاهَتَهَا فَذَهَبَتْ ، وَ أَقَامَتْ تَبِعَاتَهَا فَلَزِمَتْ . لَا يُنْكَرُ يَا إِلَهِي عِدْلَكَ إِنْ عَاقَبْتَهُ ، وَ لَا يَسِي تَعْظُمُ عَفْوَكَ إِنْ عَفَوْتَ عَنْهُ وَ رَحْمَتُهُ ، لِأَنَّكَ الرَّبُّ الْكَرِيمُ الَّذِي لَا يَتَعَاضَمُهُ غَفْرَانِ الذَّنْبِ الْعَظِيمِ اللَّهُمَّ فَهَذَا قَدْ جِئْتُكَ مُطِيعًا لِأَمْرِكَ فِيمَا أَمَرْتَ بِهِ مِنَ الدُّعَاءِ ، مُتَّجِرًا وَ عِيدَكَ فِيمَا وَعَدْتَ بِهِ مِنَ الْإِجَابَةِ ، إِذْ تَقُولُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ . اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ الْقِنِي بِمَغْفِرَتِكَ كَمَا لَقَيْتَكَ بِإِقْرَارِي ، وَ ارْفَعْنِي عَنْ مَصَارِعِ الدُّنُوبِ كَمَا وَضَعْتَ لَكَ نَفْسِي ، وَ اسْتُرْنِي بِسِتْرِكَ كَمَا تَأْتِيْتَنِي عَنِ الْإِنْتِقَامِ مِنِّي . اللَّهُمَّ وَ تَبَّتْ فِي طَاعَتِكَ نَبِيَّتِي ، وَ أَحْكِمْ فِي عِبَادَتِكَ بَصِيرَتِي ، وَ وَفِّقْنِي مِنَ الْأَعْمَالِ لِمَا تَعْسَلُ بِهِ دَسَسَ الْخَطَايَا عَنِّي ، وَ تَوَفِّقْنِي عَلَى مِلَّتِكَ وَ مِلَّةِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا تَوَفَّقْتَنِي . اللَّهُمَّ إِنِّي أَتُوبُ إِلَيْكَ فِي مَقَامِي هَذَا مِنْ كَبَائِرِ ذُنُوبِي وَ صَغَائِرِهَا ، وَ بَوَاطِنِ سَيِّئَاتِي وَ ظَوَاهِرِهَا ،

وَسَوَالِفِ زَلَاتِي وَحَوَادِثِهَا، تَوْبَةً مِنْ لَأِ يُحَدِّثُ نَفْسَهُ بِمَعْصِيَةٍ، وَلَا يُضْمِرُ أَنْ يُعَوِّدَ فِي خَطِيئَةٍ وَقَدْ قُلْتُ يَا إِلَهِي فِي مُحْكَمِ كِتَابِكَ إِنَّكَ تَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِكَ، وَتَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ، وَتُحِبُّ التَّوَّابِينَ، فَاقْبَلْ تَوْبَتِي كَمَا وَعَدْتَ، وَاعْفُ عَن سَيِّئَاتِي كَمَا ضَمَنْتَ، وَوَجِبْ لِي مَحَبَّتَكَ كَمَا شَرَطْتَ وَلَكَ يَا رَبِّ شَرْطِي أَلَّا أَعُوذَ فِي مَكْرُوهِكَ، وَضَمَانِي أَنْ لَا أَرْجِعَ فِي مِذْمُومِكَ، وَعَهْدِي أَنْ أَهْجَرَ جَمِيعَ مَعَاصِيِكَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَعْلَمُ بِمَا عَمِلْتُ فَأَعِزَّنِي لِي مَا عَلِمْتَ، وَاصْرِفْنِي بِقُدْرَتِكَ إِلَيَّ مَا أَحْبَبْتَ. اللَّهُمَّ وَعَلَيَّ تَبِعَاتٌ قَدْ حَفِظْتُهُنَّ، وَتَبِعَاتٌ قَدْ نَسَيْتُهُنَّ، وَكُلُّهُنَّ بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ، وَعِلْمِكَ الَّذِي لَا يَنْسِي، فَعَوِّضْ مِنْهَا أَهْلَهَا، وَاحْطُطْ عَنِّي وَزُرْهَا، وَخَفِّفْ عَنِّي ثِقَلَهَا، وَاعْصِمْنِي مِنْ أَنْ أَفَارِفَ مِثْلَهَا. اللَّهُمَّ وَإِنَّهُ لَا وَفَاءَ لِي بِالتَّوْبَةِ إِلَّا بِعِصْمَتِكَ، وَلَا اسْتِمْسَاكَ بِي عَنِ الْخَطَايَا إِلَّا عَن قُوَّتِكَ، فَتَقَوَّنِي بِقُوَّةِ كَافِيَةٍ، وَتَوَلَّنِي بِعِصْمَةِ مَانِعِيَةٍ. اللَّهُمَّ أَيُّمَا عَيْدٍ تَابَ إِلَيْكَ وَهُوَ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ فَاسْخُحْ لِتَوْبَتِي، وَعَانِدْ فِي ذَنْبِي وَخَطِيئَتِي، فَإِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَكُونَ كَذَلِكَ، فَاجْعَلْ تَوْبَتِي هِدْيَةً تَوْبِيَةً لَا أَحْتَاجُ بَعْدَهَا إِلَى تَوْبَةٍ، تَوْبَةً مُوجِبَةً لِمَحْوِ مَا سَلَفَ، وَالسَّلَامَةَ فِيهَا بَقِي. (۲۱) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ جَهْلِي، وَاسْتِزْهِبْكَ سُوءَ فِعْلِي، فَاصْمُمْنِي إِلَى كَنْفِ رَحْمَتِكَ تَطَوُّلاً، وَاسْتُرْنِي بِسِتْرِ عَافِيَتِكَ تَفَضُّلاً. اللَّهُمَّ وَإِنِّي أَنْوِبُ إِلَيْكَ مِنْ كُلِّ مَا خَالَفَ إِرَادَتَكَ، أَوْ زَالَ عَن مَحَبَّتِكَ مِنْ خَطَرَاتِ قَلْبِي، وَلَحَظَاتِ عَيْنِي، وَحِكَايَاتِ لِسَانِي، تَوْبَةً تَسْلِمُ بِهَا كُلُّ جَارِحَةٍ عَلَيَّ حِيَالَهَا مِنْ تَبِعَاتِكَ، وَتَأْمَنُ مِمَّا يَخَافُ الْمُعْتَدُونَ مِنْ أَلِيمِ سَطَوَاتِكَ. اللَّهُمَّ فَارْحَمْ وَخِدْتِي بَيْنَ يَدَيْكَ، وَوَجِبْ قَلْبِي مِنْ خَشْيَتِكَ، وَاضْطِرَابِ أَرْكَانِي مِنْ هَيْبَتِكَ، فَقَدْ أَقَامْتَنِي يَا رَبُّ ذُنُوبِي مَقَامَ الْخِزْيِ بِفَنَائِكَ، فَإِنْ سَكَتُ لَمْ يَنْطِقْ عَنِّي أَحَدٌ، وَإِنْ شَفَعْتَ فَلَسْتُ بِأَهْلِ الشَّفَاعَةِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَشَفِّعْ فِي خَطَايَايَ كَرَمَكَ، وَعُدْ عَلَيَّ سَيِّئَاتِي بِعَفْوِكَ، وَلَا تَجْزِنِي جَزَائِي مِنْ عَفْوَتِكَ، وَابْسُطْ عَلَيَّ طَوْلَكَ، وَجَلِّئِي بِسِتْرِكَ، وَافْعَلْ بِي فِعْلَ عَزِيزٍ تَضَرَّعَ إِلَيْهِ عَبْدٌ ذَلِيلٌ فَرَحِمَهُ، أَوْ عَيْنِي تَعَرَّضَ لَهُ عَبْدٌ فَعَبَّرَ فَنَعَشَهُ. اللَّهُمَّ لَا خَفِيرَ لِي مِنْكَ فَلِيخْفُرْنِي عِزُّكَ، وَلَا شَفِيعَ لِي إِلَيْكَ فَلِيَشْفَعْ لِي فَضْلُكَ، وَقَدْ أَوْجَلْتَنِي خَطَايَايَ فَلْيُؤَمِّنِي عَفْوُكَ. فَمَا كُلُّ مَا نَطَقْتُ بِهِ عَن جَهْلٍ مَنِي بِسُوءِ أَثْرِي، وَلَا نَسْيَانٍ لِمَا سَبَقَ مِنْ ذَمِيمِ فِعْلِي، لَكِنْ لَسَمِعَ سَمَائِكَ وَمَنْ فِيهَا وَأَرْضِكَ وَمَنْ عَلَيْهَا مَا أَظْهَرْتُ لَكَ مِنَ النَّدَمِ، وَلَجَأْتُ إِلَيْكَ فِيهِ مِنَ التَّوْبَةِ. فَلَعَلَّ بَعْضَهُمْ بِرَحْمَتِكَ يَرْحُمْنِي لِسُوءِ مَوْقِفِي، أَوْ تُدْرِكُهُ الرَّقَّةُ عَلَيَّ لِسُوءِ حَالِي فَيُنَالِنِي مِنْهُ بِدَعْوِهِ هِيَ أَسْمَعُ لَدَيْكَ مِنْ دُعَائِي، أَوْ شَفَاعَتُهُ أَوْ كَدُّ عِنْدَكَ مِنْ شَفَاعَتِي تَكُونُ بِهَا نَجَاتِي مِنْ غَضَبِكَ وَفُوزَتِي بِرِضَاكَ. (۲۸) اللَّهُمَّ إِنْ يَكُنِ النَّدَمُ تَوْبَةً إِلَيْكَ فَأَنَا أُنْدَمُ النَّادِمِينَ، وَإِنْ يَكُنِ التَّرُّكُ لِمَعْصِيَتِكَ إِبَانَةً فَأَنَا أَوَّلُ الْمُنِيبِينَ، وَإِنْ يَكُنِ الْإِسْتِغْفَارُ حِطَّةً لِلذُّنُوبِ فَإِنِّي لَكَ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِينَ. اللَّهُمَّ فَكَمَا أَمَرْتَ بِالتَّوْبَةِ، وَضَمَنْتَ الْقَبُولَ، وَحَشَّتْ عَلَيَّ الدُّعَاءَ، وَوَعَدْتَ الْإِجَابَةَ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاقْبَلْ تَوْبَتِي، وَلا تَرْجِعْنِي مَرْجِعَ الْخَبِيئَةِ مِنْ رَحْمَتِكَ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ عَلَيَّ الْمُذْنِبِينَ، وَالرَّحِيمُ لِلْخَاطِئِينَ الْمُنِيبِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، كَمَا هَدَيْتَنَا بِهِ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، كَمَا اسْتَقْدَتْنَا بِهِ، وَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، صَلَاةً تَشْفَعُ لَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَوْمَ الْفَاقَةِ إِلَيْكَ، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَهُوَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ.

نیایش سی و یکم

دعای آن حضرت است در ذکر توبه و طلب توبه. بار خدایا، ای آن که توصیف و اصفان، و وصف کردنت نتواند و ای آن که امید امیدواران از تو در نگذرد و ای آن که پاداش نیکوکاران در نزد توتباه نگردد. ای خداوندی که پرستندگان چون از تو ترسند از دیگر کس ترسند و ای خداوندی که پرهیزگاران چون بیم تو به دل دارند، بیم کس به دل راه ندهند. اینجا که من ایستاده‌ام، جایگاه کسی است که بازیچه دست گناهان است و زمام اختیارش در کف خطاها و لغزشها. شیطان بر او تاخته و چیرگی یافته، پس از روی تفریط، از انجام هر چه بدان فرمان داده‌ای قصور ورزیده و از سر غرور، هر چه را از آن نهی کرده‌ای مرتکب شده، همانند کسی که گسترده‌گی عرصه قدرت تو را نمی‌شناسد یا آنکه احسان تو را در حق خود انکار می‌کند. و آنگاه که دیده هدایتش بینا شود و آن ابرهایی که بصیرتش را فرو پوشانیده پراکنده گردد، آن‌ستمها که در حق خود کرده بر شمرد و در آن خلفها که در امر پروردگارش مرتکب شده بیندیشد. پس عصیان بزرگ خود را به همان بزرگی که هست بنگرد و خلاف عظیم

خود را به همان عظمت که هست مشاهده کند. آنگاه با دلی پر امید به تو روی نهد در حالی که دیده از پشت پای خجالت بر نتواند داشت. همه رغبت خویش در تو بسته و تنها اعتمادش به توست. با امیدی که در دل خود پرورده از روی یقین آهنگ تو کرده و با دلی بیمناک و اخلاصی تمام به درگاه تو روی آورده است. واگر دیگران طمع در دیگری بسته‌اند او جز در تو طمع نبسته، اگر دیگران از دیگری هراسانند او را جز از تو هراسی در دل نیست. بار خدایا، بنده تو در پیشگاه تو به تضرع ایستاده و به خشوع چشم بر زمین دوخته و در پیشگاه عز تو سر به خواری فرو داشته و خاضعانه راز دلش را که تو خودبدان آگاه‌تری با تو در میان نهاده و فروتنانه گناهانش را که تو خود شمارشان بهتر می‌دانی یک یک بر می‌شمرد. به درگاه تو استغاثه می‌کند از واقعه شگرفی که بدان گرفتار آمده و تو خود از آن با خبری و زاری می‌کنی از عملی ناپسند که به سبب سرپیچی از حکم تو اش رسوا ساخته: همان گناهانی که لذات آنها سپری گشته و شتابان گریخته‌است و عواقب شومشان باقی است چنان که گویی هرگز سر رفتنش نیست. ای خداوند من، چنین بنده‌ای اگر به عدل خود عقوبتش کنی زبان به انکار نمی‌گشاید و اگر عفو کنی و بر او رحمت آوری عفو و رحمت را در برابر عظمت بزرگ نشمارد. زیرا تو آن پروردگار کریمی هستی که آمرزش گناهان بزرگ را بزرگ نمی‌شمی. ای خداوند، این منم که به سوی تو آمده‌ام، مطیع فرمان توام آنجا که فرمان داده‌ای که بندگانت دست به دعا بردارند. اینک خواهم به آن وعده اجابت که داده‌ای وفا کنی، که تو خود گفته‌ای: بخوانید مرا تا شمارا اجابت کنم. (۱) بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و آن سان که من در برابر تو به گناه خود اعتراف کرده‌ام، تو نیز به آمرزش خود مرا بپذیر. و آن سان که خود را در برابر تو پست گردانیده‌ام مرا از لغزشگاههای گناه برگیر و آن سان که در انتقام گرفتن از من درنگ کرده‌ای، مرا در پرده رحمت خویش مستور دار. بار خدایا، قصد مرا در اطاعت خویش پایداری بخش و بصیرتم را در پرستش قوی گردان و مرا توفیق کارهایی ده که با آن از آلودگی گناه شست و شویم دهی، و چون بمیرانی بر آیین خود و آیین پیامبرت محمد علیه السلام بمیران. ای خداوند، در همین مکان که ایستاده‌ام، از گناهان خرد و کلان خود، از بدیهای پنهان و آشکار خود، از لغزشهای گذشته و حال خود به درگاه تو توبه می‌کنم، چونان توبه کسی که از آن پس حتی با خود سخن از گناه نگوید و در خاطر نگذارد که خطای پیشین از سر گیرد. ای خداوند من، تو خود در کتاب محکمت گفته‌ای که توبه بندگانت را می‌پذیری و گناهانشان را عفو می‌کنی (۲) و توبه کنندگان را دوست می‌داری (۳)، پس همچنان که وعده داده‌ای توبه من بپذیر و همچنان که برعهده گرفته‌ای از خطاهای من در گذر و آن سان که شرط کرده‌ای محبت خود نصیب من ساز. ای پروردگار من، من نیز شرط می‌کنم که زین پس کاری را که تو اش ناخوش داشته‌ای مرتکب نشوم و بر عهده می‌گیرم که عملی را که تو اش ناپسند دانسته‌ای انجام ندهم و از هر چه معصیت توست دوری بگیرم. ای خداوند، تو بهتر می‌دانی که من چه کرده‌ام، پس آن گناهان را که خود بدانها آگاهی بیامرز و به قدرت خود مرا بدان سو ببر که خود دوست داری. ای خداوند، بر ذمه من تبعاتی است که در حفظ دارم و تبعاتی که از یاد برده‌ام، ولی همه را چشم تو که هرگز به خواب نمی‌رود می‌نگرد و علم تو که هیچ چیز از آن پنهان نمی‌ماند، می‌داند. تو خود کسانی را که بر من ذمه دارند عوض ده و بار گناه آن از دوش من برگیر و از سنگینی آن بکاه و مرا از ارتکاب چنان گناهانی نگاهدار. ای خداوند، من در توبه خویش پایداری نتوانم، مگر تو مرا از گناه‌نگه‌داری و از گناه پرهیز نتوانم مگر تو توان آنم دهی. پس مرا به نیرویی به حد کفایت توانا گردان و به عصمتی باز دارنده از گناه مدد فرمای. ای خداوند، هر بنده‌ای، به درگاه تو توبه می‌کند و حال آنکه تو به علم خود می‌دانی که توبه خود خواهد شکست و بار دیگر به گناه و خطای خود باز خواهد گشت. خداوند، به تو پناه می‌آورم اگر در این زمره باشم. ای خداوند، این توبه من از آن گونه قرارده که بعد از آن نیازمند توبه نشوم. توبه‌ای که موجب زدایدن گناهان گذشته من باشد و سبب در امان ماندن در باقی عمر از گنهکاری. ای خداوند، از نادانی خود، از درگاه تو، پوزش می‌طلبم و بخشایش کردار بدم را از تو می‌خواهم. به احسان خویش مرا در کف رحمت خود جای ده و به فضل و کرم خویش در پرده عافیت خود ببوشان. ای خداوند، به درگاه تو توبه می‌کنم از هر خاطره بد که در دلم خطور کرده و هر نگاه گناه

آلود که چشم مرتکب شده و هر سخن بیجا که بر زبانم جاری گشته که خلاف اراده تو و بیرون از دایره دوستی تو بوده است ، توبه می کنم آن چنان که یک یک اعضايم از عقوبتهای تو به سلامت مانند و از خشم دردناک تو که متجاوزان و ستمکاران از آن بیمناکند در امان باشند . بار خدایا به تنهایی من در برابر خود و تپیدنهای دلم از خوف خود ولرزش اعضايم از هیبت خود رحمت آور ، که گناهانم ، ای پروردگار من ، مرا در پیشگاه تو در مقام رسوایی بر پای داشته . اگر خود خاموشی گزینم ، کسی درباره من سخن نخواهد گفت و اگر شفیع بطلبم ، دانم که سزاوار شفاعت نیستم تا کسی مرا شفاعت کند . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و کرمت را شفیع خطاهای من قرار ده و به عفو و بخشایش خود گناهانم عفو کن و مرا به عقوبتی که سزاوار آنم جزا مده و احسان خود به فراوانی به من ارزانی دار و مرا در پرده عفو خود ببوشان . ای خداوند ، با من همانند پیروزمندی رفتار کن که بنده‌ای ذلیل در برابرش زاری می کند و آن پیروزمند بر او رحمت می آورد ، یا همانند توانگری که فقیری راه بر او می گیرد و آن توانگر بی نیازش می سازد . بار خدایا ، کس نیست که مرا پناه دهد ، سایه عزت توست که بایست مرا پناه دهد . کس نیست که به درگاه تو شفیع من شود ، فضل و کرم توست که بایست مرا شفاعت کند . گناهانم مرا می ترساند ، عفو توست که بایست مرا ایمنی بخشد . ای خداوند من ، آنچه بر زبان می آورم نه از آن روست که از اعمال ناستوده خود بی خبرم ، یا کردارهای ناپسند خود از یاد برده‌ام ، بل برای آن است که آسمانها و ساکنان آنها و زمین و هر چه بر روی آن است ، پشیمانی مرا که در برابر تو اظهار کرده‌ام بشنوند و بدانند که توبه کرده‌ام و به تو پناه آورده‌ام . باشد که یکی از آنها بر شوربختی من رحمت آرد یا بر بد حالی منش رقت آید و در حق من دعایی کند که توزودتر از دعای من مستجاب فرمایی ، یا روی شفاعت بر زمین نهد و شفاعت او از درخواست من مقبول تر افتد و سبب رهایی من از خشم تو و توفیق یافتن من به خوشنودی تو باشد . بار خدایا ، اگر پشیمانی به درگاه تو توبه است ، من پشیمان ترین پشیمانانم و اگر ترک گناه بازگشت به توست ، من نخستین بازگشتگانم و اگر استغفار است که گناهان را می ریزد ، من در زمره استغفار کنندگانم . ای خداوند ، همچنان که ما را به توبه فرمان داده‌ای و پذیرفتنش بر عهده گرفته‌ای ، همچنان که ما را به دعا بر انگیخته‌ای و وعده اجابت داده‌ای ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و توبه من بپذیر و به جایی که نومیدان از رحمت خود را باز می گردانی باز مگردان . تویی آن که توبه گنهکاران می پذیری و با خطاکاران بازگشته از خطا مهربان هستی . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست آن سان که ما را به سبب او راه هدایت نمودی . بر محمد و خاندانش درود بفرست آن سان که ما را به هدایت او نجات بخشیدی . بر محمد و خاندانش درود بفرست ، درودی که در روز بازپسین ، روز بینوایی ، شفیع ما به نزد تو باشد ، که تو بر هر کاری توانایی . و هو علیک سیر .

پی‌نوشتها

- ۱ . ادعونی استجب لکم . (سوره ۴۰/آیه ۶۰ . و هو الذی یقبل التوبه عن عباده و یعفو عن السيئات و یعلم ما تفعلون . (سوره ۴۲/آیه ۲۵) ۳ . ان الله یحب التوابین و یحب المتطهرین . (سوره ۲/آیه ۲۲۲)

دعای سی و دوم

الدعاء الثاني و الثلاثون

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعِيدَ الْفَرَاغِ مِنْ صِلْمَةِ اللَّيْلِ لِنَفْسِهِ فِي الْإِعْتِرَافِ بِالذَّنْبِ) اللَّهُمَّ يَا ذَا الْمُلْكِ الْمُتَأَبَّدِ بِالْخُلُودِ وَالسُّلْطَانَ الْمُؤْتَمِّنِ بِغَيْرِ جُنُودٍ وَلَا أَعْوَانَ . وَالْعِزُّ الْبَاقِي عَلَى مَرِّ الدُّهُورِ وَ حَوَالِي الْأَعْوَامِ وَ مَوَاضِي الْأَزْمَانِ وَالْأَيَّامِ عَزَّ سُلْطَانُكَ عِزًّا لَا حَدَّ لَهُ بِأَوْلِيَّتِهِ ، وَ لَمَّا مُتَّهَى لَهُ بِآخِرِيَّةٍ وَ اسْتَعْلَى مُلْكُكَ عَلْوًا سَقَطَتِ الْأَشْيَاءُ دُونَ بُلُوغِ أَمْدِهِ وَ لَمَّا يَبْلُغُ أَدْنَى مَا اسْتَثَأْنَتْ بِهِ مِنْ ذَلِكَ أَقْصَى نَعْتِ

النَّاعِيْنَ . ضَلَّتْ فِيكَ الصِّفَاتُ ، وَ تَفَسَّخَتْ دُونَكَ النُّعُوتُ ، وَ حَارَتْ فِي كِبْرِيَائِكَ لَطَائِفُ الْأَوْهَامِ كَذَلِكَ أَنْتَ اللَّهُ الْأَوَّلُ فِي أَوْلِيَّتِكَ ، وَ عَلَى ذَلِكَ أَنْتَ دَائِمٌ لَا تَزُولُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الضَّعِيفُ عَمَلًا ، الْجَسِيءُ أَمَلًا ، خَرَجْتُ مِنْ يَدِي أَشْبَابُ الْوُصَلَاتِ إِلَّا مَا وَصَلَهُ رَحْمَتُكَ ، وَ تَقَطَّعْتُ عَنِّي عِصْمُ الْأَمَالِ إِلَّا مَا أَنَا مُعْتَصِمٌ بِهِ مِنْ عَفْوِكَ قَلَّ عِنْدِي مَا أَعْتَدُ بِهِ مِنْ طَاعَتِكَ ، وَ كَثُرَ عَلَيَّ مَا أَبُوءُ بِهِ مِنْ مَعْصِيَتِكَ وَ لَنْ يَضِيَقَ عَلَيْكَ عَفْوٌ عَنِّ عِبَادِكَ وَ إِنْ أَسَاءَ ، فَاعْفُ عَنِّي . اللَّهُمَّ وَ قَدْ أَشْرَفَ عَلَى خَفَايَا الْأَعْمَالِ عَلَيْكَ ، وَ انْكَشَفَ كُلُّ مَسْتُورٍ دُونَ خُبْرِكَ ، وَ لَا تَنْطَوِي عَنْكَ دَفَائِقُ الْأُمُورِ ، وَ لَا تَعْرُبُ عَنْكَ غَيْبَاتُ السَّرَائِرِ وَ قَدْ اسْتَحْوَذَ عَلَيَّ عَدُوُّكَ الَّذِي اسْتَنْظَرَكَ لِعَوَائِي فَأَنْظَرْتَهُ ، وَ اسْتَمَهَلَكَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ لِإِضْمَالِي فَاسْمَهَلْتَهُ . فَأَوْقَعْنِي وَ قَدْ هَرَبْتُ إِلَيْكَ مِنْ صِغَائِرِ ذُنُوبٍ مُوبِقَةٍ ، وَ كِبَائِرِ أَعْمَالٍ مُزْدِرِيَةٍ حَتَّى إِذَا قَارَفْتُ مَعْصِيَتِكَ ، وَ اسْتَوْجِبْتُ بِسُوءِ سَعْيِي سَخَطَتِكَ ، فَتَلَّ عَنِّي عِدَارَ عَدْرِهِ ، وَ تَلَقَّانِي بِكَلِمَةٍ كُفْرِهِ ، وَ تَوَلَّى الْبِرَاءَةَ مِنِّي ، وَ أَذْبَرَ مُوَلِيًّا عَنِّي ، فَأُضِيحِرْنِي لِعِصْبِكَ فَرِيدًا ، وَ أَخْرَجْنِي إِلَى فِنَاءِ نَفْسِكَ طَرِيدًا . لَا سَفِيحَ يَسْفَعُ لِي إِلَيْكَ ، وَ لَا خَفِيرَ يُؤْمِنِي عَلَيْكَ ، وَ لَا حِصْنَ يَحْجُبُنِي عَنْكَ ، وَ لَا مَلَأْدَ أَلْبَأُ إِلَيْهِ مِنْكَ . فَهَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ ، وَ مَحَلُّ الْمُعْتَرِفِ لَكَ ، فَلَا يَضِيَقَنَّ عَنِّي فَضْلُكَ ، وَ لَا يَفْصُرَنَّ دُونِي عَفْوُكَ ، وَ لَا أَكُنْ أَحْيَبَ عِبَادِكَ التَّائِبِينَ ، وَ لَا أَقْنَطُ وَفُودَكَ الْأَمِلِينَ ، وَ اغْفِرْ لِي ، إِنَّكَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ . اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَمَرْتَنِي فَتَرَكْتُ ، وَ نَهَيْتَنِي فَرَكِبْتُ ، وَ سَوَّلَ لِي الْخَطَاءَ خَاطِرُ السُّوءِ فَفَرَطْتُ . (۱۷) وَ لَا اسْتَشْهِدْ عَلَيَّ صِيَامِي نَهَارًا ، وَ لَا اسْتَجِيرْ بِتَهْجِدِي لَيْلًا ، وَ لَا تُثْنِي عَلَيَّ بِإِحْيَائِهَا سُنَّةَ حَاشَا فُرُوضِكَ الَّتِي مَنِّعْتَهَا هَلَكًا . [وَ لَسْتُ أَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِفَضْلِ نَافِلَةٍ مَعَ كَثِيرٍ مَا أَغْفَلْتُ مِنْ وَطَائِفِ فُرُوضِكَ ، وَ تَعَدَّيْتُ عَنْ مَقَامَاتِ حُدُودِكَ إِلَى حُرْمَاتِ انْتِهَاجِهَا ، وَ كِبَائِرِ ذُنُوبِ اجْتِرَاحِهَا ، كَانَتْ عَافِيَتِكَ لِي مِنْ فَضَائِحِهَا سِتْرًا . وَ هَذَا مَقَامٌ مَنِ اسْتَحْيَا لِنَفْسِهِ مِنْكَ ، وَ سَخِطَ عَلَيْهَا ، وَ رَضِيَ عَنكَ ، فَتَلَقَّاكَ بِنَفْسٍ خَاشِعَةٍ ، وَ رَقَبَةٍ خَاضِعَةٍ ، وَ ظَهَرَ مُثْقَلٌ مِنَ الْخَطَايَا وَاقِفًا بَيْنَ الرَّغْبَةِ إِلَيْكَ وَ الرَّهْبَةِ مِنْكَ . وَ أَنْتَ أَوْلَى مَنْ رَجَاهُ ، وَ أَحَقُّ مَنْ خَشِيَهُ وَ اتَّقَاهُ ، فَاعْطِنِي يَا رَبِّ مَا رَجَوْتُ ، وَ آمَنْتِي مَا حَذَرْتُ ، وَ عُدَّ عَلَيَّ بِعَائِدِهِ رَحْمَتِكَ ، إِنَّكَ أَكْرَمُ الْمَسْئُولِينَ . اللَّهُمَّ وَ إِذْ سَتَرْتَنِي بِعَفْوِكَ ، وَ تَعَمَّدْتَنِي بِفَضْلِكَ فِي دَارِ الْفِنَاءِ بِحَضْرَةِ الْأَكْفَاءِ ، فَاجْزِنِي مِنْ فَضْتِ يَحَاتِ دَارِ الْبُقَاءِ عِنْدَ مَوَاقِفِ الْأَشْهَادِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ ، وَ الرُّسُلِ الْمُكْرَمِينَ ، وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ ، مِنْ جَارِ كُنْتُ أَكْرَامُهُ سَيِّئَاتِي ، وَ مِنْ ذِي رَحْمٍ كُنْتُ أَحْسَنُ مِنْهُ فِي سِرِّيَاتِي . لَمْ أَثِقْ بِهِمْ رَبِّ فِي الشَّرِّ عَلَيَّ ، وَ وَثِقْتُ بِكَ رَبِّ فِي الْمَغْفِرَةِ لِي ، وَ أَنْتَ أَوْلَى مَنْ وَثِقَ بِهِ ، وَ أَعْطَى مَنْ رَغِبَ إِلَيْهِ ، وَ أَرَأْفُ مَنْ اسْتَرْجَمَ ، فَارْحَمْنِي . اللَّهُمَّ وَ أَنْتَ حَادَرْتَنِي مِيَاءَ مَهِينًا مِنْ صِلْبِ مُتَصَائِقِ الْعِظَامِ ، حَرَجَ الْمَسَالِكِ إِلَى رَحِمِ صَدِيقَةٍ سَتَرْتَهَا بِالْحُجُبِ ، تُصَيِّرُنِي حَالًا عَنِّ حَالٍ حَتَّى انْتَهَيْتَ بِي إِلَى تَمَامِ الصُّورَةِ ، وَ أَثَبَّتْ فِي الْجَوَارِحِ كَمَا نَعَتْ فِي كِتَابِكَ نُطْفَةَ ثُمَّ عَلَقَهُ ثُمَّ مَضَعَهُ ثُمَّ عَظَّمَهُ ثُمَّ كَسَوَتْ الْعِظَامَ لَحْمًا ، ثُمَّ أَنْشَأْتَنِي خَلْقًا آخَرَ كَمَا سَمَّيْتَ . حَتَّى إِذَا احْتَجَجْتُ إِلَى رِزْقِكَ ، وَ لَمْ أَسْتَعْنِ عَنْ غِيَاثِ فَضْلِكَ ، جَعَلْتَ لِي قُوتًا مِنْ فَضْلِ طَعَامٍ وَ شَرَابٍ أَجْرِيتهُ لِأَمْتِكَ الَّتِي أَسْكَنْتَنِي جَوْفَهَا ، وَ أَوْدَعْتَنِي قَرَارَ رَحِمِهَا . وَ لَوْ تَكَلَّنِي يَا رَبِّ فِي تِلْكَ الْحَالَاتِ إِلَى حَوْلِي ، أَوْ تَضَطَّرَّنِي إِلَى قُوَّتِي لَكَانَ الْحَوْلُ عَنِّي مُعْتَرِلًا ، وَ لَكَانَتِ الْقُوَّةُ مِنِّي بَعِيدَةً . فَغَدَوْتَنِي بِفَضْلِكَ عِذَاءَ الْبُرِّ اللَّطِيفِ ، تَفَعَّلَ ذَلِكَ بِي تَطَوُّلاً عَلَيَّ إِلَى غَايَتِي هَيْدِهِ ، لَا أَعِيدُ بِرَّكَ ، وَ لَا يُبْطِئُ بِي حُسْنُ صَنِيعِكَ ، وَ لَا تَتَاكَّدُ مَعَ ذَلِكَ نَفْسِي فَاتَّفَرَّغَ لِمَا هُوَ أَحْطَى لِي عِنْدَكَ . قَدْ مَلَكَ الشَّيْطَانُ عِنَانِي فِي سُوءِ الظَّنِّ وَ ضَعْفِ الْيَقِينِ ، فَأَنَا أَشْكُو سُوءَ مُجَاوَرَتِهِ لِي ، وَ طَاعَةَ نَفْسِي لَهُ ، وَ اسْتَعَصَمْتُكَ مِنْ مَلَكَتِهِ ، وَ اتَّضَرَّعْتُ إِلَيْكَ فِي صِرْفِ كَيْدِهِ عَنِّي . وَ أَسْأَلُكَ فِي أَنْ تُسَهِّلَ إِلَيَّ رِزْقِي سَبِيلًا ، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى ابْتِدَائِكَ بِالنِّعَمِ الْجَسَامِ ، وَ إِلَهَائِكَ الشُّكْرَ عَلَى الْإِحْسَانِ وَ الْإِنْعَامِ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ سَهِّلْ عَلَيَّ رِزْقِي ، وَ أَنْ تُقْنَعَنِي بِتَقْدِيرِكَ لِي ، وَ أَنْ تُرْضِيَنِي بِحِصَّتِي فِيمَا قَسَمْتَ لِي ، وَ أَنْ تَجْعَلَ مَا ذَهَبَ مِنْ جِسْمِي وَ عُمْرِي فِي سَبِيلِ طَاعَتِكَ ، إِنَّكَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَارٍ تَغْلُظُ بِهَا عَلَيَّ مِنْ عَصَاكَ ، وَ تَوَعَّدَتْ بِهَا مَنْ صَدَفَ عَنْ رِضَاكَ ، وَ مِنْ نَارٍ نُورُهَا ظُلْمَةٌ ، وَ هَيْبَتُهَا أَلِيمٌ ، وَ بَعِيدَتُهَا قَرِيبٌ ، وَ مِنْ نَارٍ يَأْكُلُ بَعْضُهَا بَعْضًا ، وَ يَصُولُ بَعْضُهَا عَلَيَّ بَعْضًا . وَ مِنْ نَارٍ تَذَرُ الْعِظَامَ رَمِيمًا ، وَ تَسْقِي أَهْلَهَا حَمِيمًا ، وَ مِنْ نَارٍ لَا تُبْقِي عَلَيَّ مَنْ تَضَرَّعَ إِلَيْهَا ، وَ لَا تَرْحَمُ مَنْ اسْتَعَطَفَهَا ، وَ لَا تَقْدِرُ عَلَى التَّخْفِيفِ عَمَّنْ خَشَعَ لَهَا وَ اسْتَسَلِمَ إِلَيْهَا تَلْقَى سِيكَانَهَا بِأَحْرَّ مَا لَدَيْهَا مِنْ أَلِيمِ النَّكَالِ وَ شَدِيدِ الْوَبَالِ (۳۱) وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَقَارِبِهَا الْفَاعِرَةِ أَفْوَاهُهَا ، وَ حَيَاتِهَا الصَّالِقَةِ بِأَنْبَابِهَا ، وَ شَرَابِهَا الَّذِي يَقْطَعُ أَمْعَاءَ وَ أَفْنِدَةَ سُكَّانِهَا ، وَ يَنْزِعُ قُلُوبَهُمْ ، وَ اسْتَهْدِيكَ لِمَا بَاعَدَ مِنْهَا ، وَ أَخَّرَ عَنْهَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ

مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَجْرِي مِنْهَا بِفَضْلِ رَحْمَتِكَ ، وَ أَقْلِي عَثْرَاتِي بِحَسَنِ إِقَالَتِكَ ، وَ لَا تَخْذُلْنِي يَا خَيْرَ الْمُجِيرِينَ اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَقِي الْكُرَيْهَةَ ، وَ تُعْطِي الْحَسَنَةَ ، وَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، إِذَا ذُكِرَ الْأَبْرَارُ ، وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، مَا اخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ ، صِلَامَةً لَا يَنْقُطِعُ مِدَدُهَا ، وَ لَا يُحْصِي عَدْدُهَا ، صِلَامَةً تَشْحَنُ الْهَوَاءَ ، وَ تَمَلُّ الْأَرْضَ وَ السَّمَاءَ . صَلِّ اللَّهُ عَلَيْهِ حَتَّى يَرْضَى ، وَ صَلِّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بَعْدَ الرُّضَا ، صَلَامَةً لَا حَدَّ لَهَا وَ لَا مُتْتَهَى ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

نیایش سی و دوم

. دعای آن حضرت است در حق خود پس از فراغت از نافله شب و اعتراف اوست به گناهان . ای خداوندی که از آن توست پادشاهی ابدی جاویدان . ای خداوندی که از آن توست آن سلطه نیرومند بی مدد هیچ لشکر و هیچ یاور . ای خداوندی که از آن توست عزت و غلبه جاودانه ، هر چند روزگاران بگذرند و سالها به سر آیند و زمانها و روزها سپری شوند . سلطه تو را آن پیروزمندی است که نه آغاز شناسد و نه انجام . ملک تو را رفعتی است که هیچ چیزش در نیابد و توصیف و اصفان هر چه فرا رود ، به فروترین پایه آن رفعت و اعتلا که برای خود برگزیده‌ای نخواهد رسید . در ساحت تو اوصاف گم شود و رشته هر نعمتی گسسته آید و اندیشه مردمان ، هر چند دقیق و لطیف ، در پیشگاه کبریای تو حیران ماند . آری ، تویی آن خداوند که در ازلیت خود بی‌آغازی و تویی آن خداوند که همواره هستی و زوال در تو راه نیابد . و من ، بنده‌ای هستم به عمل ناتوان و به آرزو بزرگ ، رشته پیوندها از کف داده‌ام مگر رحمت توام سر رشته به دست دهد ، و سلسله امیدم از دل گسیخته جز سلسله عفو تو که در آن چنگ زده‌ام . ای خداوند من ، چون خواهم طاعات خویش بر شمرم ، اندک است و چون بخواهم به معاصی خود اعتراف کنم ، بسیار است . بنده تو ، هر چه بد کردار بود ، بخشایش خود از او دریغ نداری ، پس مرا ببخشای . ای خداوند من ، علم تو بر اعمال نماند و هر نماند و هر نماند در برابر علم تو آشکار است . نه خردترین چیزها از تو پوشیده است و نه هیچ راز نهانی از تو پنهان . ای خداوند من ، شیطان ، آن دشمن تو که از تو زمان خواست تا مرا بفریبد و تو زمانش دادی ، و برای گمراه ساختن من از تو تا روز قیامت مهلت طلبید و تو مهلتش عطا کردی ، اینک بر من غلبه یافته است . پس در آن حال که از گناهان خرد که هلاک من در آنها بود و گناهان بزرگ که تباهی مرا در پی داشت ، به سوی تو می‌گریختم ، مرا به سر در آورد . تا چون مرتکب معصیت تو شدم و به کردار زشتم سزاوار خشم تو گشتم ، لگام غدر خویش بازچید و سخن کفرش بر من خواند (۱) . سپس بر من پشت کرد و از من بیزاری جست و به راه شوم خود رفت و در وادی تنهایی در برابر غضب تو ره‌ایم ساخت و بر آستان خشم تو مطرودم بیفکند . نه شفיעی که در نزد تو شفاعتم کند ، نه نگهبانی که در برابر تو ایمنیم بخشد ، نه حصاری که از چشم توام پنهان دارد ، نه پناهگاهی که از خشم توام پناه دهد . ای خداوند من ، در اینجا کسی ایستاده که جز آستان تواس پناهی نیست و در مقابل تو به گناه خویش معترف است . مباد که فضل تو از من دریغ آید و دستم به دامان بخشایش تو نرسد . و مباد که من نومیدترین بندگان تو باشم که روی توبه به درگاه تو آورده‌اند ، و مباد که من محروم‌ترین آنان باشم که با دلی پر امید روی به سوی تو نهاده‌اند . خدایا مرا بیامرزد که تو بهترین آمرزندگان . بار خدایا ، تو مرا فرمان دادی و من ترک فرمان کردم . تو مرا نهی فرمودی و من به جای آوردم . اندیشه بد ، خطا را در چشم من بیار است و من مرتکب تقصیر شدم . ای خداوند من ، هیچ روزی را نیک روزه نداشته‌ام تا آن را به شهادت گیرم و هیچ شبی را نیک زنده‌دار نبوده‌ام تا به آن پناه جویم و هیچ مستحبی به جای نیآورده‌ام تا در خور تمجید باشم . اگر به جای آورده‌ام ، فرایض تو بوده که هر که ضایعش گذارد به هلاکت رسد . چگونه توانم به فضیلت نوافل خود توسل جویم ، حال آنکه از بسیاری از وظایف خویش در ادای فرایض تو غفلت کرده‌ام و از مرز مناهی تو گذشته و مرتکب اعمال حرام و گناهان بزرگ شده‌ام ، گناهانی که عافیت تو چونان پرده‌ای مرا از رسواییهای آن در امان داشته است . بار خدایا ، در اینجا کسی ایستاده است که به سبب اعمال خود ، از توشرمند ، بر خود خشمگین و از تو خشنود است . پس با قلبی خاشع و گردنی کج و پشتی خمیده

از بار گناه، امیدوار به تو و ترسان از تو به پیشگاه تو ایستاده است. سزاوارتر از تو کس نیافته که دل در او بندد، یا از او بترسد، یا از او بپرهیزد. ای پروردگار من، آنچه را بدان امید بسته‌ام به من ارزانی دار و از آنچه بیمناکم امان ده و رحمت سودمند خویش صله من ساز، که تو کریم‌تر کسی هستی که دست سؤال پیش او دارند. ای خداوند من، همچنان که مرا در این جهان فانی، در محضر اقران و همسران پرده عفو بر گناهان کشیدی و فضل و احسان خویش ارزانی داشتی، در آن جهان باقی هم در محضر ملائکه مقرب و رسولان مکرم و شهیدان و صالحان، از رسوایی نزد آن همسایه که گناهان خود از او پوشیده می‌داشتم و آن خویشاوند که در اعمال نهانی خود از او شرم می‌داشتم، در پناه خود دار. ای پروردگار من، به آنان اعتماد نکردم که راز مرا پوشیده دارند و به توای پروردگار مناعت‌مدارم که مرا می‌آموزی و تنها تو شایان آنی که بر تو اعتماد کنند. تو بخشنده‌ترین کسان هستی که به او روی توان کرد، تو مهربان‌ترین کسان هستی که از او رحمت توان خواست. پس بر من رحمت آور. بار خدایا، من قطره آبی بی مقدار بودم که مرا از پشت پدر از میان آن استخوانهای درهم فشرده و راههای باریک به تنگنای رحم مادر در پس آن پرده‌ها که بر آن پوشیده‌ای فرو افکندی. مرا از حالی به حالی در آوردی، تا آنگاه که صورتی تمام یافتم و اعضا و جوارح من قوام گرفت، آن سان که در کتاب خود آورده‌ای: نطفه‌ای بود آن را خونی لخته ساختی، سپس چیزی همانند گوشت جویده، سپس استخوان آفریدی و آن استخوان به گوشت پوشانیدی و مرا چنان که خود خواسته بودی، آفرینش دیگر دادی. (۲). تا چون نیازمند روزی تو شدم و از فریادرسی فضل و احسان تو بی‌نیاز نبودم، از زیاد آمد طعام و آبی که به کنیز خود همان که مرا در درون او در قرارگاه زهدانش نشانیدی روزی می‌دادی، قوت مرا مقرر داشتی. ای پروردگار من، اگر مرا در این حالات به توان خود و می‌گذاشتی یا ناچارم می‌ساختی که از نیروی خویش مدد جویم، نه توانم می‌بود و نه نیرویی. تو مرا از روی احسان به مهربانی و لطف غذا دادی و آن مهربانی و لطف تا این زمان که هستم همچنان از من دریغ نداشته‌ای. سایه نیکی و مهربانی تو همچنان بر سر من است و جویبار احسان تویی هیچ درنگی همچنان روان است. با این همه، اعتماد به روزی دادن تو استواری نگیرد، تا همه سعی خویش در پرستش تو به کار دارم و آن سود کرماند سرشار نصیب من گردد. شیطان عنان من به دست گرفته و مرا به عرصه بدگمانی می‌کشد و پایه‌های یقین من سست می‌گرداند. پس ای خداوند من، از مجاورت چنین همنشین نابکار، که مرا به اطاعت خود و می‌دارد، به تو شکایت می‌کنم و از تسلط او بر خود، به تو پناه می‌آورم و به درگاه تو زاری می‌کنم، مگر کید و مکر او از من دور داری. بار خدایا، از تو می‌خواهم که راه مرا به روزی ام هموار سازی. پس حمد باد تو را بر آن نعمتهای بزرگم که در آغاز دادی، و حمد باد تو را که سپاس احسان و انعام خود به من الهام فرمودی. بر محمد و خاندانش درود بفرست و روزی من به آسانی به من برسان و به هر مقدار که برای من مقدر می‌فرمایی خرسند گردان و به حصه‌ای که برای من مقرر می‌داری خشنودم ساز و چنان کن که هر چه از جسم من می‌کاهد و از عمر من سپری می‌شود، در راه فرمانبرداری تو باشد، که تو بهترین روزی دهندگانی. ای خداوند، پناه می‌برم به تو از آتشی که به لیب آن هر که را از تو فرمان نبرد به سختی بیم داده‌ای و هر که را در راه خشنودی تو گام نزنند، به عذاب تهدید کرده‌ای، از آتشی که روشنایی آن تاریکی است و اندک آن دردناک است و اگر چه دور باشد گویی نزدیک است، از آتشی که شعله‌هایش یکدیگر را می‌بلعند و بر یکدیگر می‌پیچند، از آتشی که استخوانها را می‌پوشاند و ساکنانش را آب جوشان به کام می‌ریزد، از آتشی که نه بر آن کس که زاری کند ابقا کند و نه بر آن کس که از او ترحم جوید رحمت آورد و یارای آتش نیست که بر خاشعان و تسلیم شدگان اندکی سبک‌تر تازد، بلکه آنان را با سوزنده‌ترین و دردناک‌ترین شکنجه و سخت‌ترین عقاب بگدازد. ای خداوند، به تو پناه می‌برم از کژدمهای سهمناک آن، که دهانها گشوده‌اند و از مارهای دهشت افزای آن، که نیشها آخته‌اند و از آن آب جوشان که احشاء و امعاء دوزخیان را شرحه شرحه کند و دل‌هایشان را از جای بر کند. ای خداوند، از تو راهی می‌جویم که از آن آتشم دور گرداند. و واپس دارد. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا به فضل و رحمت خود از آن آتش پناه ده و به حسن عفو خویش از خطاهایم در گذر.

ای بهترین پناه‌دهندگان، خوارم مگردان و فرو مگذارم. بار خدایا، تو بندگانت را از هر رنج و مصیبت ننگه می‌داری و حسنا نشان ارزانی می‌داری و هر چه خواهی کنی، که تو بر هر کاری توانایی. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او هنگامی که از نیک‌...به نیکی یاد شود و شب و روز از پی یکدیگر آیند، درودی که امدادش را انقطاع نباشد و عددش در شمار نیاید، درودی که هوا را در بر گیرد و زمین و آسمان را لبریز گرداند. درود خدا بر محمد باد، تا آنگاه که خشنود گردد. درود خدا بر او باد، پس از آنکه خشنود گردید، درودی بی‌حد و بی‌انتهایا. یا ارحم الراحمین.

پی‌نوشتها

۱. اشاره است به این آیه: اذ قال للانسان اكفر فلما كفر قال انى برىء منك. (سوره ۵۹/آیه ۱۶) ۲. اشاره است به این آیه: ثم خلقنا النطفة علقه فخلقنا العلقه مضغه فخلقنا المضغه عظاما فكسونا العظام لحما، ثم انشأناه خلقا آخر، فتبارك الله احسن الخالقين. (سوره ۲۳/آیه ۱۴)

سی و سوم

الدعاء الثالث و الثلاثون

(وَ كَدَانَ، مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِسْتِخَارَةِ) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَفْضِلْ لِي بِالْخَيْرَةِ وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَةَ الْإِخْتِيَارِ، وَ اجْعَلْ ذَلِكَ ذَرِيَعَةً إِلَيَّ الرِّضَا بِمَا قَضَيْتَ لَنَا وَ التَّسْلِيمَ لِمَا حَكَمْتَ فَأَرْخِ عَنَّا رَبِّبَ الْإِرْتِيَابِ، وَ أَيْدِنَا بَيِّقِينَ الْمُخْلِصِينَ. وَ لَا تَسِيئْنَا عَجْزَ الْمَعْرِفَةِ عَمَّا تَخَيَّرْتَ فَتَغْمِطَ قَدْرَكَ، وَ نَكْرَةَ مَوْضِعِ رِضَاكَ، وَ نَجْنَحِ إِلَى التِّي هِيَ أَبْعَدُ مِنْ حُسْنِ الْعَاقِبَةِ، وَ أَقْرَبُ إِلَى ضِدِّ الْعَاقِبَةِ حَبِّبِ إِلَيْنَا مَا نَكْرَهُ مِنْ قَضَائِكَ، وَ سَهِّلْ عَلَيْنَا مَا نَسْتَصْرِعُ مِنْ حُكْمِكَ وَ أَلْهِمْنَا الْإِنْتِقَادَ لِمَا أوردت عَلَيْنَا مِنْ مَشِيئِكَ حَتَّى لَا نُحِبَّ تَأْخِيرَ مَا عَجَلْتَ، وَ لَا تَعْجِلَ مَا أَخَّرْتَ، وَ لَا نَكْرَهُ مَا أَحْبَبْتَ، وَ لَا نَتَخَيَّرَ مَا كَرِهْتَ. وَ أَخِنِمْنَا لَنَا بِالتِّي هِيَ أَحْمَدُ عَاقِبَةٍ، وَ أَكْرَمُ مَصِيرًا، إِنَّكَ تُفِيدُ الْكَرِيمَةَ، وَ تُعْطِي الْجَسِيمَةَ، وَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

نیایش سی و سوم

. دعای آن حضرت است در طلب خیر. بار خدایا، از تو راه خیر را می‌طلبم، که تو به آن آگاهی. پس درود بفرست بر محمد و خاندان او و هر چه خیر است برای من مقدر فرمای. و به ما الهام کن شناخت راهی را که باید اختیار کنیم. و آن را وسیله‌ای ساز که به آنچه برای ما مقرر کرده‌ای راضی باشیم و در برابر حکم تو تسلیم شویم. پس غبار تردید از دل ما بزدای و ما را به یقینی چون یقین مخلصان یاری فرمای. بار خدایا، برای ما مخواه که در شناخت آنچه برای ما گزیده‌ای عاجز آییم، آنگاه تقدیر تو را حقیر شماریم و آنچه را خشنودی تو در آن است مکروه داریم و به راهی رویم که ما را از سرانجام نیک دور دارد و به غیر عافیت نزدیک گرداند. خداوندا، ناخشنودی ما را از قضای خود به خشنودی بدل فرمای و هر حکم تو را که دشوار می‌شماریم بر ما آسان گردان. در دل ما انداز که مطیع اراده و منقاد مشیت تو باشیم، تا در گزاردن هر کار که فرمان داده‌ای در آن شتاب و ورزیم درنگ نکنیم و در هر کار که خواسته‌ای درنگ کنیم شتاب نورزیم و آنچه را که تو دوست می‌داری ناخوش نینگاریم و آنچه را تو ناخوش می‌داری اختیار نکنیم. بار خدایا، کار ما به راهی انداز که فرجامش پسندیده‌تر بود و سرانجامش بهتر، که هر فایده‌ای که از تو رسد گرانبهاست و هر بخشش که کنی عظیم است و هر چه خواهی کنی، و انت علی کل شیء قدیر.

دعای سی و چهارم

الدعاء الرابع و الثلاثون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا ابْتُلِيَ أَوْ رَأَى مُبْتَلًى بِفَضَّةٍ يَحِيهِ بِذَنْبٍ) اللَّهُمَّ لِمَكَ الْحَمْدُ عَلَى سِرِّكَ بَعِيدِ عِلْمِكَ ، وَ مُعَافَاتِكَ بَعْدَ خُبْرِكَ ، فَكُلُّنَا قَدْ اقْتَرَفَ الْعَاقِبَةَ فَلَمْ تَشْهَرُهُ ، وَ ارْتَكَبَ الْفَاحِشَةَ فَلَمْ تَفْضَحْهُ ، وَ تَسْتَرَّ بِالْمَسَاوِيِّ فَلَمْ تَدُلُّ عَلَيْهِ . كَمْ نَهَى لَكَ قَدْ أَتَيْنَاهُ ، وَ أَمْرٌ قَدْ وَقَفْتَنَا عَلَيْهِ فَتَعَدَّيْنَاهُ ، وَ سَيِّئَةٌ اِكْتَسَبْنَاهَا ، وَ خَطِيئَةٌ ارْتَكَبْنَاهَا ، كُنْتَ الْمُطَّلِعَ عَلَيْهَا دُونَ النَّاطِرِينَ ، وَ الْقَادِرَ عَلَى إِعْلَانِهَا فَوْقَ الْقَادِرِينَ ، كَانَتْ عَافِيَتُكَ لَنَا حِجَابًا دُونَ أَبْصَارِهِمْ ، وَ رَدْمًا دُونَ أَسْمَاعِهِمْ فَاجْعَلْ مَا سَتَرْتَ مِنَ الْعَوْرَةِ ، وَ أَخْفَيْتَ مِنَ الدَّخِيلَةِ ، وَاعِظْنَا لَنَا ، وَ زَاجِرًا عَنِ سُوءِ الْخُلُقِ ، وَ اقْتِرَافِ الْخَطِيئَةِ ، وَ سَعِيًّا إِلَى التَّوْبَةِ الْمَاجِيَةِ ، وَ الطَّرِيقِ الْمَحْمُودَةِ وَ قَرَبِ الْوَقْتِ فِيهِ ، وَ لَا تَسْمِنَا الْعُقْلَةَ عَنْكَ ، إِنَّا إِلَيْكَ رَاغِبُونَ ، وَ مِنَ الذُّنُوبِ تَائِبُونَ . (۵) وَ صَلِّ عَلَى خَيْرِ رَسُلِكَ اللَّهُمَّ مِنْ خَلْقِكَ مُحَمَّدٍ وَ عَثَرْتَهُ الصَّفْوَةَ مِنْ بَرِيَّتِكَ الطَّاهِرِينَ ، وَ اجْعَلْنَا لَهُمْ سَامِعِينَ وَ مُطِيعِينَ كَمَا أَمَرْتَ .

نیایش سی و چهارم

. دعای آن حضرت است به هنگام ابتلا و یا به هنگامی که کسی را به رسوایی گناهی گرفتار می‌دید . ای خداوند ، حمد باد تو را که گناهان را می‌دانی و می‌پوشانی . حمد باد تو را که بر حال درون ما آگاهی و ما را عافیت عطا می‌کنی . ای خداوند ، ما همگان در پی عیب و عار بوده‌ایم و حال آنکه تو ما را بر زبانها نیفکنده‌ای ، مرتکب گناهان بزرگ شده‌ایم و حال آنکه تورسوایمان نساخته‌ای . در نهان بدیها کرده‌ایم و حال آنکه تو کسی را بر بدیهای ما راه ننموده‌ای . بسا کارها که نهی فرموده‌ای و ما به جای آورده‌ایم . بسا کارها که فرمان داده‌ای و ما را بر آنها آگاه ساخته‌ای ، و ما تجاوز ورزیده‌ایم . بسا گناهان که در کسب آن کوشیده‌ایم و بسا خطاها که مرتکب شده‌ایم و تنها تو از آن آگاه بوده‌ای نه نگرندگان و تو از هر کس دیگر به افشای آن تواناتر بوده‌ای . ای خداوند ، عافیت تو چونان پرده‌ای بر روی چشمانشان فرو افتاد و چون سدی راه گوشه‌ایشان را بگرفت . ای خداوند ، چنان کن که هر عیب ما که پوشیده داشته‌ای و هر گناه که نهان کرده‌ای ، ما را اندرز دهنده‌ای شود که از اخلاق بد و ارتکاب خطاها بازمان دارد و به سوی توبه‌ای محو کننده گناهان براند و به آن راه که پسندت بکشاند . ای خداوند ، زمان توبه ما نزدیک گردان و به غفلت گرفتارمان مساز ، که ما به تو می‌گراییم و از گناهان توبه می‌کنیم . بار خدایا ، درود بفرست بر آن برگزیدگان از میان آفریدگانت : محمد و عترت او ، آن پاکان و گزیدگان ، و چنان که خود فرمان داده‌ای ما را نبوشنده سخن ایشان و فرمانبردار حکم ایشان قرار ده .

دعای سی و پنجم

الدعاء الخامس و الثلاثون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الرِّضَا إِذَا نَظَرَ إِلَى أَصْحَابِ الدُّنْيَا) الْحَمْدُ لِلَّهِ رِضَى بِحُكْمِ اللَّهِ ، شَهِدْتُ أَنَّ اللَّهَ قَسَمَ مَعَاشَ عِبَادِهِ بِالْعَدْلِ ، وَ أَخَذَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ بِالْفَضْلِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ لَا تَفْتِنِّي بِمَا أُعْطِيْتَهُمْ ، وَ لَا تَفْتِنَهُمْ بِمَا مَنَعْتَنِي فَأَحْسَدَ خَلْقَكَ ، وَ أَعْطَيْتَ حُكْمَكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ طَيِّبْ بِقَضَائِكَ نَفْسِي ، وَ وَسِّعْ بِمَوَاقِعِ حُكْمِكَ صِدْرِي ، وَ هَبْ لِي الثَّمَةَ لِأَقْرَبِ مَعَهَا بَأَنَّ قَضَاءَكَ لَمْ يَجْرِ إِلَّا بِالْخَيْرِ ، وَ اجْعَلْ شُكْرِي لَكَ عَلَى مَا زَوَيْتَ عَنِّي أَوْفَرَ مِنْ شُكْرِي إِيَّاكَ عَلَى مَا حَوَّلْتَنِي وَ اعْصِمْنِي مِنْ أَنْ أَظُنَّ بِبِدَى عَيْدَمِ حَسَاسِيَّةٍ ، أَوْ أَظُنَّ بِصِدَائِحِبِ نَزْوَةٍ فَضْلًا ، فَإِنَّ الشَّرِيفَ مَنْ شَرَفْتَهُ طَاعَتُكَ ، وَ الْعَزِيزَ مَنْ أَعَزَّتَهُ عِبَادَتُكَ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ مَتَّعْنَا بِنَزْوَةٍ لَا تَفْضُدُ ، وَ أَيَّدْنَا بِعِزٍّ لَا يُفْقَدُ ، وَ اسْرِحْنَا فِي مُلْكِكَ الْأَبِيدِ ، إِنَّكَ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ ، الَّذِي لَمْ تَلِدْ وَ لَمْ

تُولَدُ وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفُوًا أَحَدٌ .

نیایش سی و پنجم

. دعای آن حضرت است در مقام رضا هنگامی که دنیا داران را می‌دید . حمد خداوند را رضا به قضای خداوندی را . شهادت می‌دهم که خدای یکتا روزیهای بندگانش را به عدالت تقسیم کرده و با همه بندگانش به فضل و احسان رفتار کند . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و مرا به آنچه توانگران را عطا کرده‌ای مفتون منماید و آنان را به آنچه مرا نداده‌ای به عجب می‌فکن ، تا مباد بر آفرید گانت رشک برم و تقدیر تو حقیر شمارم . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و خاطر من به قضای خود شاد دار و آنجا که تقدیر توست سینه من بگشای و همتی بلند عطا کن و دلم را اطمینانی چنان بخش که به پایمردی آن اقرار کنم که قضای تو جز به خیر و نیکی روان نگشته است . ای خداوند ، سپاس مرا به درگاهت بر آنچه مرا نداده‌ای افزون تر نمای از سپاس من به درگاهت بر آنچه مرا عطا کرده‌ای . ای خداوند ، مرا در امان دار از اینکه به درویشی گمان فرومایگی برم یا به توانگری گمان فضل و شرف . زیرا شریف کسی است که فرمانبرداری تو شرافتش بخشیده باشد و عزیز کسی است که از پرستش تو عزت یافته باشد . پس بر محمد و خاندان او درود بفرست و ما را از خواسته‌ای بهره‌مند گردان که پایان نپذیرد و به عزتی یاری ده که زوال نگیرد و ما رابه آن ملک ابدی روانه فرمای ، که تو آن خدای یکتایی هستی که به کس نیارت نیست ، فرزندی نیاورده‌ای و فرزند کس نبوده‌ای و تو را هیچ‌همتا و همسری نیست .

دعای سی و ششم

الدعاء السادس والثلاثون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نَظَرَ إِلَى السَّحَابِ وَالْبُرُقِ وَ سَمِعَ صَوْتَ الرَّعْدِ) اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَيْنِ آيَاتِنِ مِنْ آيَاتِكَ ، وَ هَذَيْنِ عَوْنَانِ مِنْ أَعْوَانِكَ ، يَتَيَدِرَانِ طَاعَتِكَ بِرَحْمَةٍ نَافِعَةٍ أَوْ نِقْمَةٍ ضَارَّةٍ ، فَلَمَّا تُفِطِرُنَا بِهِمَا مَطَرَ السَّوَاءِ ، وَ لَا تُلْبِسُنَا بِهِمَا لِبَاسَ الْبَلَاءِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَنْزِلْ عَلَيْنَا نَفْعَ هَذِهِ السَّحَابِ وَ بَرَكَتَهَا ، وَ اصْرِفْ عَنَّا أَذَاهَا وَ مَضَرَّتَهَا ، وَ لَا تُصِبْنَا فِيهَا بِآفَةٍ ، وَ لَا تُرْسِلْ عَلَيَّ مَعَايِشَنَا عَاهَةً . اللَّهُمَّ وَ إِن كُنْتُ بَعَثْتَهَا نِقْمَةً وَ أَرْسَلْتَهَا سَخَطَةً فَإِنَّا نَسْتَجِيرُكَ مِنْ غَضَبِكَ ، وَ نَبْتَهِلُ إِلَيْكَ فِي سُؤَالِ عَفْوِكَ ، فَمَلِّ بِالْغَضَبِ إِلَى الْمُشْرِكِينَ ، وَ أَدْرِ رَحَى نِقْمَتِكَ عَلَى الْمُلْحِدِينَ . اللَّهُمَّ أَذْهِبْ مَحَلَّ بِلَادِنَا بِسُقْيَاكَ ، وَ أَخْرِجْ وَحَرَ صُدُورِنَا بِرِزْقِكَ ، وَ لَا تَشْغَلْنَا عَنْكَ بِغَيْرِكَ ، وَ لَا تَقْطَعْ عَنَّا كَافِتِيَا مَادَّةَ بَرِّكَ ، فَإِنَّ الْغِنَى مِنْ أَعْيُنِي ، وَ إِنِّ السَّلَامَ مِنْ وَقِيَّتِ مَا عِنْدَ أَحَدٍ دُونِكَ دِفَاعٌ ، وَ لَا بِأَحَدٍ عَن سَطْوَتِكَ امْتِنَاعٌ ، تَحْكُمُ بِمَا شِئْتَ عَلَيَّ مَنْ شِئْتَ ، وَ تَقْضِي بِمَا أَرَدْتَ فِيمَنْ أَرَدْتَ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَيَّ مَا وَقَيْتَنَا مِنَ الْبَلَاءِ ، وَ لَكَ الشُّكْرُ عَلَيَّ مَا حَوَّلْتَنَا مِنَ النُّعْمَاءِ ، حَمِيداً يُخَلِّفُ حَمِيدَ الْحَامِدِينَ وَرَاءَهُ ، حَمِيداً يَمْلَأُ أَرْضَهُ وَ سَمَاءَهُ (۷) إِنَّكَ الْمَنَّانُ بِجِسْمِ الْمَنِّ ، الْوَهَّابُ لِعَظِيمِ النُّعْمِ ، الْقَابِلُ بِسِيرِ الْحَمْدِ ، الشَّاكِرُ قَلِيلَ الشُّكْرِ ، الْمُحْسِنُ الْمُجْمَلُ ذُو الطُّوْلِ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، إِلَيْكَ الْمَصِيرُ .

نیایش سی و ششم

. دعای آن حضرت است به هنگامی که به ابر و برق می‌نگریست یا آواز رعد می‌شنید . بار خدایا ، این دو ، دو نشانه از نشانه‌های تو و دو کار گزار از کار گزاران تواند ، که به فرمانبرداری تو می‌شتابند ، آنگاه که بخواهی رحمت سودمند خود را فرستی یا عقوبت و عذاب زیانبار خویش را . ای خداوند ، به آن دو ، باران عذاب بر ما مبار و جامه محنت و بلا بر مامپوشان . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندانش و سود و برکت این ابرها را بر ما بیاران و آزار و زینشان از ما دور گردان و به آفت آن گرفتار مساز و

برگ معیشت ما دچار بلا- مگردان . ای خداوند ، اگر این ابر برانگیخته‌ای که ما را بدان عذاب کنی ، یا از سر خشم و سخط فرستاده‌ای ، از خشم و سخط تو به تو پناه می‌آوریم و به درگاہت زاری می‌کنیم مگر عفوت را به ما ارزانی داری . ای خداوند ، خشم و سخط خویش بر سر مشرکان بگمار و آسیاب انتقامت را بر سر ملحدان به چرخش آر . ای خداوند ، باران بفرست و خشکی از زمینهای تشنه ما ببر و به‌رزقی که ما را ارزانی می‌داری وسوسه و اضطراب از دل ما بزدای و ما را از خود به دیگری مشغول مدار . ماده فضل و کرم خویش از ما همگان منقطع مفرمای ، که غنی کسی است که تو اش غنی گردانیده باشی و تندرست کسی است که تو اش از بلا ننگه‌داری . کس در برابر تو دفاع نتواند و کس در برابر سطوت تو پناهی نیابد . بر هر کس به هر چه خواهی حکم کنی و بر هر کس به هر چه خواهی قضا رانی . حمد باد تو را که ما را از بلا در امان داشته‌ای . سپاس تو را که نعم خودبه ما عطا فرمودی . حمدی که حمد دیگر حمد گویان را واپس گذارد ، حمدی که زمین و آسمانها را بینبارد . تویی که انعامت ، نعمتهای بزرگ است . تویی که بخشایشت ، بخششهای سترگ است . ستایشی اندک را پذیرنده‌ای و سپاسی ناچیز را سپاسگوی . احسان کننده‌ای ، نیکی رساننده‌ای ، صاحب نعمتی ، هیچ خدایی جز تو نیست و سرانجام همگان به سوی توست .

دعای سی و هفتم

الدعاء السابع و الثلاثون

(وَكَانَ مَن دُعَايِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا اعْتَرَفَ بِالتَّقْصِيرِ عَنِ تَأْدِيَةِ الشُّكْرِ) اللَّهُمَّ إِنِّ أَحِيدًا لَمَّا يَبْلُغُ مِنْ شُكْرِكَ غَايَةَ إِلَّا حَصَلَ عَلَيْهِ مِنْ إِحْسَانِكَ مَا يُلْزِمُهُ شُكْرًا . وَ لَا يَبْلُغُ مَبْلَغًا مِنْ طَاعَتِكَ وَ إِنِّ اجْتَهَدَ إِلَّا كَانَ مُقْصِرًا دُونَ اسْتِحْقَاقِكَ بِفَضْلِكَ فَأَشْكُرُ عِبَادَكَ عَاجِزٌ عَنِ شُكْرِكَ ، وَ أَعْبُدُهُمْ مُقْصِرٌ عَنْ طَاعَتِكَ لَا يَجِبُ لِأَحَدٍ أَنْ تَغْفِرَ لَهُ بِاسْتِحْقَاقِهِ ، وَ لَا أَنْ تَرْضَى عَنْهُ بِاسْتِجَابِهِ فَمَنْ غَفَرْتَ لَهُ فَبَطُولِكَ ، وَ مَنْ رَضَيْتَ عَنْهُ بِفَضْلِكَ تَشْكُرُ يَسِيرَ مَا شَكَرْتَهُ ، وَ تَثِيبُ عَلَى قَلِيلٍ مَا تَطَاعَ فِيهِ حَتَّى كَأَنَّ شُكْرَ عِبَادِكَ الَّذِي أَوْجَبْتَ عَلَيْهِ ثَوَابَهُمْ وَ أَعْظَمْتَ عَنْهُ جَزَاءَهُمْ أَمْرٌ مَلَكُوا اسْتِطَاعَةَ الْإِمْتِنَاعِ مِنْهُ دُونَكَ فَكَافَيْتَهُمْ ، أَوْ لَمْ يَكُنْ سَبَبُهُ بِيَدِكَ فَجَازَيْتَهُمْ بَلْ مَلَكْتَ يَا إِلَهِي أَمْرَهُمْ قَبْلَ أَنْ يَمْلِكُوا عِبَادَتَكَ ، وَ أَعِدَدْتَ ثَوَابَهُمْ قَبْلَ أَنْ يُفِيضُوا فِي طَاعَتِكَ ، وَ ذَلِكَ أَنَّ سَيِّئَكَ الْإِفْضَالَ ، وَ عَادَتَكَ الْإِحْسَانَ ، وَ سَبِيلَكَ الْعَفْوَ (۸) فَكُلُّ الْبَرِيَّةِ مُعْتَرِفَةٌ بِأَنَّكَ غَيْرُ ظَالِمٍ لِمَنْ عَاقَبْتَ ، وَ شَاهِدَةٌ بِأَنَّكَ مُتَّفَضِّلٌ عَلَى مَنْ عَافَيْتَ ، وَ كُلُّ مُقَرَّرٍ عَلَى نَفْسِهِ بِالتَّقْصِيرِ عَمَّا اسْتَوْجَبْتَ فَلَوْ لَا أَنَّ الشَّيْطَانَ يَخْتِدِعُهُمْ عَنْ طَاعَتِكَ مَا عَصَاكَ عَاصٍ ، وَ لَوْ لَا أَنَّهُ صَوَّرَ لَهُمُ الْبَاطِلَ فِي مِثَالِ الْحَقِّ مَا ضَلَّ عَنْ طَرِيقِكَ ضَالٌّ فَسَبَّحَانَكَ يَا أَمِينَ كَرَمِيكَ فِي مُعَامَلَةٍ مِنْ أَطَاعِكَ أَوْ عَصَاكَ تَشْكُرُ لِلْمُطِيعِ مَا أَنْتَ تَوَلَّيْتَهُ لَهُ ، وَ تَعْلَى لِلْعَاصِي فِي مَا تَمَلَّكَ مُعَاجَلَتُهُ فِيهِ . أَعْطَيْتَ كُلًّا مِنْهُمَا مَا لَمْ يَجِبْ لَهُ ، وَ تَفَضَّلْتَ عَلَى كُلِّ مِنْهُمَا بِمَا يَقْضِي عَمَلُهُ عَنْهُ . وَ لَوْ كَافَأْتَ الْمُطِيعَ عَلَى مَا أَنْتَ تَوَلَّيْتَهُ لَأَوْشَكَ أَنْ يَفْقِدَ ثَوَابَكَ ، وَ أَنْ تَزُولَ عَنْهُ نِعْمَتُكَ ، وَ لِكِنَّكَ بِكَرَمِكَ جَازَيْتَهُ عَلَى الْمِدَّةِ الْقَصِيرَةِ الْفَائِيَةِ بِالْمِدَّةِ الطَّوِيلَةِ الْخَالِدَةِ ، وَ عَلَى الْغَايَةِ الْقَرِيبَةِ الرَّائِلَةِ بِالْغَايَةِ الْمَدِيدَةِ الْبَاقِيَةِ . ثُمَّ لَمْ تَسْمُهُ الْقِصَاصَ فِيمَا أَكَلَ مِنْ رِزْقِكَ الَّذِي يَقْوَى بِهِ عَلَى طَاعَتِكَ ، وَ لَمْ تَحْمِلْهُ عَلَى الْمَنَاقِشَاتِ فِي الْأَلَاتِ الَّتِي تَسَبَّبَ بِاسْتِعْمَالِهَا إِلَى مَغْفِرَتِكَ ، وَ لَوْ فَعَلْتَ ذَلِكَ بِهِ لَهَذَبَ بِجَمِيعِ مَا كَدَحَ لَهُ وَ جُمَلَهُ مَا سَعَى فِيهِ جَزَاءً لِلصُّغْرَى مِنْ أَيَادِيكَ وَ مَنِّكَ ، وَ لَبَقِيَ رَهِينًا بَيْنَ يَدَيْكَ بِسَائِرِ نِعْمِكَ ، فَمَتَى كَانَ يَسْتَحِقُّ شَيْئًا مِنْ ثَوَابِكَ لَا مَتَى هَذَا يَا إِلَهِي حَالٌ مِنْ أَطَاعِكَ ، وَ سَبِيلٌ مِنْ تَعَبُّدِكَ ، فَأَمَّا الْعَاصِي أَمْرَكَ وَ الْمَوَاقِعَ نَهْيِكَ فَلَمْ تُعَاجِلْهُ بِنِقْمَتِكَ لِكِنِّي يَسْتَبَدِّلُ بِحَالِهِ فِي مَعْصِيَتِكَ حَالِ الْإِنَابَةِ إِلَى طَاعَتِكَ ، وَ لَقَدْ كَانَ يَسْتَحِقُّ فِي أَوَّلِ مَا هَمَّ بِعِصْيَانِكَ كُلَّ مَا أَعِدَدْتَ لِجَمِيعِ خَلْقِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ . فَجَمِيعُ مَا أَخْرَجْتَ عَنْهُ مِنَ الْعَذَابِ وَ أَبْطَأَتْ بِهِ عَلَيْهِ مِنْ سَيِّئَاتِ النِّقْمَةِ وَ الْعِقَابِ تَوَكُّرٌ مِنْ حَقِّكَ ، وَ رِضَى بِدُونِ وَاجِبِكَ (۱۶) فَمَنْ أَكْرَمَ يَا إِلَهِي مِنْكَ ، وَ مَنْ أَشَقَى مِمَّنْ هَلَمَكَ عَلَيْكَ لَمَّا مَنْ فَتَبَارَكْتَ أَنْ تُوصَفَ إِلَّا بِالْإِحْسَانِ ، وَ كَرُمْتَ أَنْ يُخَافَ مِنْكَ إِلَّا الْعِدْلُ ، لَا يُخْشَى جَوْرَكَ عَلَى مَنْ عَصَاكَ ، وَ لَا يُخَافُ إِغْفَالَكَ ثَوَابَ مَنْ أَرْضَاكَ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ هَبْ لِي أَمَلِي ، وَ زِدْنِي مِنْ هُدَاكَ مَا أَصِلُ بِهِ

إِلَى التَّوْفِيقِ فِي عَمَلِي ، إِنَّكَ مَنَّانٌ كَرِيمٌ .

نیایش سی و هفتم

. دعای آن حضرت است در اعتراف به تقصیر در ادای شکر . بار خدایا ، کس هنوز سپاس نعمت را چنان که باید به جای نیاورده که نعمت دیگرش ارزانی داری و شکر دیگرش واجب گردانی . بار خدایا ، بنده تو ، هر چه در طاعت تو کوشد به جایی نرسد و از طاعت تو ، آن سان که در خور فضل توست ، قاصر آید . بار خدایا ، شکر گزارترین بندگان تو از سپاس تو عاجزاند و عبادت کننده ترین عبادان تو در عبادت خویش قاصر . هیچ کس مستحق آن نیست که تو اش بیمارزی و آمرزش تو به پاس شایستگی او باشد ، و هیچ کس مستحق آن نیست که تو از او خشنود باشی و بحق سزاوار این خشنودی تو بود . پس هر که را آمرزیده‌ای از انعام توست و از هر که خشنود گشته‌ای از فضل و احسان تو . بار خدایا ، در برابر اندک سپاسی جزای فراوان دهی و در برابر اندک طاعتی ثواب بسیار ، چنان که گویی شکرگزاری بندگانتبا آنکه در برابر آن برایشان ثوابی مقرر داشته‌ای و اجری عظیم داده‌ای چیزی است که آنان را در برابر تو یارای سر بر تافتن از آن بوده است که پاداششان می‌دهی ، یا آنکه خود سبب آن نبوده‌ای که اکنون جز ایشان عطا می‌فرمایی ! نه چنین استای خداوند منکه زمام کار بندگان تو به دست تو بوده پیش از آنکه توان عبادتشان باشد و ثواب ایشان رامهیا کرده‌ای پیش از آنکه به اطاعتت روی آرند . زیرا شیوه توبخشندگی است و خوی تو نیکوکاری است و راه و آیین توبخشندگی . بار خدایا ، همه آفریدگان معترفند که هر که را عقوبت کنی بر او ستم نکرده‌ای و همگان بر این گواهند که هر که را از عذاب رهایی بخشی در حق او احسان کرده‌ای و همه اقرار می‌کنند که حق عبادت و شکر تو را آن چنان که در خور آن هستی به جای نیاورده‌اند . بار خدایا ، اگر آدمیان را شیطان نفریفته و از طاعت تو باز نداشته بود ، هیچ گنهکاری جامه جان به گناه نمی‌آلود و اگر باطل را در چهره حق جلوه نمی‌داد ، هیچ گمگشته‌ای راه تو گم نمی‌کرد . خداوندا ، مزهی تو . وه که چه آشکار است نشان کرم تو در معامله با آن که اطاعتت کند یا معصیت ورزد : فرمانبردار را پاداش نیکو می‌دهی و حال آنکه تو خود توان فرمانبرداری اش داده‌ای و کیفر گناهکار را با آنکه در موآخذتش قدرت داری به تأخیر می‌افکنی . هر دو را چیزی عنایت می‌کنی که نه سزاوار آن بوده‌اند و اعمالشان از احسانی که در حقشان روا می‌داری قاصر است . بار خدایا ، اگر آن را که فرمانبردار توست ، به مقتضای عملش که تو خود بر آنش گماشته‌ای پاداش می‌دادی ، بیم آن بود که ثواب تو از دست بدهد و نعمتی که عنایتش داشته‌ای زایل گردد . ولی تو به کرم خود ، در برابر اندک زمانی عبادت در این دنیای فانی ، پاداشی طولانی و جاویدان می‌دهی و در برابر اعمالی زود گذر ثوابی بی‌پایان و بی‌زوال عطا می‌فرمایی . فراتر از این ، از بنده خود که از روزی تو خورده است و هم بدان توان طاعتش بود عوض مطالبه نکرده‌ای . برای رسیدن به آمرزش تو ابزاری به کار داشته که تو برسر آن بر او تنگ نگرفته‌ای . بار خدایا ، اگر نه چنین کرده بودی ، بنده تو همه آنچه را به رنج فراهم کرده و به کوشش فراچنگ آورده بود در برابر کمترین انعام و احسانت از دست می‌داد و خود در گرو دیگر نعمتهایت در نزد تو باقی می‌ماند . پس در این حال چه وقت مستحق چیزی از ثواب تو می‌بود ؟ هیچ گاه . ای خدای من ، این حال کسی است که تو را فرمان برده باشد و راه کسی است که تو را عبادت کرده باشد . اما در کیفر آن کس که در امر تو عصیان ورزیده و مرتکب مناهمی شده ، تعجیل نکردی ، باشد که از معصیت تو دست بردارد و به طاعت تو باز گردد ، حال آنکه در همان نخستین گناه مستحق همه عقوبتهایی بود که برای همه آفریدگانت مهیا داشته‌ای . بار خدایا ، اگر کیفر گناهان را به تأخیر افکنده‌ای و در خشم و انتقام و عقاب درنگ کرده‌ای چشم پوشی توست از حق تو ، و خشنودی توست ، بی آنکه چنین خشنودی بر تو لازم آمده باشد . پس ای خداوند ، چه کسی از تو کریم تر است ؟ چه کسی شقی تراست از آن شوربخت که پای در راه خلاف رضای تو نهد و خود را به هلاکت رساند . نه ، هیچ کس . بار خدایا ، تو فراتر از آن هستی که جز به احسانت وصف کنند و کریم تر از آن هستی که جز به سبب دادگری ، از تو بیمناک شوند . از جور تو بر کسی

که عصیان می‌کند حیفی نیست و کسی که به راه رضای تو می‌رود از آن بیم ندارد که در پاداش او غفلت‌ورزی . پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و آنچه مرا آرزوست بر من ارزانی دار و بر هدایت من بیفزای تا توفیق علمم نصیب گردد . انک منان کریم .

دعای سی و هشتم

الدعاء الثامن و الثلاثون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْاِعْتِدَارِ مِنْ تَبَعَاتِ الْعِبَادِ وَ مِنَ التَّفَصِيرِ فِي حُقُوقِهِمْ وَ فِي فَكَاكِ رَقَبَتِهِ مِنَ النَّارِ) اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَذِرُ إِلَيْكَ مِنْ مَظْلُومٍ ظَلَمْتُ بِحَضْرَتِي فَلَمْ أَنْصُرْهُ ، وَ مِنْ مَعْرُوفٍ أَسَدَيْتُ إِلَيْهِ فَلَمْ أَشْكُرْهُ ، وَ مِنْ مُسِيءٍ اِعْتَدَرَ إِلَيَّ فَلَمْ أَعْذُرْهُ ، وَ مِنْ ذِي فَاقَةٍ سَاءَلَنِي فَلَمْ أُؤْتِرْهُ ، وَ مِنْ حَقِّ ذِي حَقٍّ لَزِمَنِي لِمُؤْمِنٍ فَلَمْ أُؤْفِرْهُ ، وَ مِنْ عَيْبٍ مُؤْمِنٍ ظَهَرَ لِي فَلَمْ أُسْتِرْهُ ، وَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ عَرَضَ لِي فَلَمْ أَهْجُرْهُ . اَعْتَذِرُ إِلَيْكَ يَا إِلَهِي مِنْهُمْ وَ مِنْ نَظَائِرِهِنَّ اِعْتِدَارَ نَدَامَةٍ يَكُونُ وَاِعْظًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنْ أَشْبَاهِهِنَّ . فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اجْعَلْ نَدَامَتِي عَلَيَّ مَا وَقَعْتُ فِيهِ مِنَ الزَّلَّاتِ ، وَ عَزِمِي عَلَيَّ تَرْكِ مَا يَغْرِضُ لِي مِنَ السَّيِّئَاتِ ، تَوْبَةً تُوجِبُ لِي مَحَبَّتَكَ ، يَا مُجِيبَ التَّوَابِينَ .

نیایش سی و هشتم

. دعای آن حضرت است در پوزش خواستن از تقصیر در ادای حقوق مردم . بار خدایا ، از درگاه تو پوزش می‌طلبم : اگر در محضر من بر ستم‌دیده‌ای ستمی رفته و من به یاری او بر نخاسته باشم ، اگر کسی در حق من نیکی کرده و من سپاسش نگفته باشم ، اگر خطا کاری از من عذری خواسته و من عذرش نپذیرفته باشم ، اگر بینوایی از من چیزی طلبیده و من بر او ایثار نکرده باشم ، اگر مؤمنی را بر من حقی بوده و من به تمامی ادایش نکرده باشم ، اگر بر عیب مؤمنی آگاه شده‌ام و آن را نپوشیده باشم ، اگر با گناهی رویاروی شده‌ام و از آن دوری نگزیده باشم . ای خدای من ، از این خطاها و همانند این خطاها ، همراه با پشیمانی ، از تو عذر می‌خواهم . تا چون بار دیگر چنان خطاهایی پیش آید ، مرا واعظی باشد . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او و پشیمانی مرا در آن لغزشها که مرتکب شده‌ام و عزم مرا بر ترک گناهایی که بر من روی می‌آورند ، توبه من قرار ده ، توبه‌ای که دوستی تو را سبب شود . ای خدایی که توبه‌کنندگان را دوست می‌داری .

دعای سی و نهم

الدعاء التاسع و الثلاثون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ الْعَفْوِ وَ الرَّحْمَةِ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْسِرْ شَهْوَتِي عَنْ كُلِّ مُحْرَمٍ ، وَ اَزْوِ حِرْصَتِي عَنْ كُلِّ مَأْتَمٍ ، وَ اَمْنَعْنِي عَنْ أَدَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ ، وَ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ . اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا عَبْدٍ نَالَ مِنِّي مَا حَظَرْتَ عَلَيْهِ ، وَ أَنْتَهَكَ مِنِّي مَا حَبَرْتَ عَلَيْهِ ، فَامْضَى بِطَلَامَتِي مَيْتًا ، أَوْ حَصَلَتْ لِي قَبْلَهُ حَيًّا فَاعْفُ لِي مَا أَلَمَ بِهِ مِنِّي ، وَ اعْفُ لَهُ عَمَّا أَدْبَرَ بِهِ عَنِّي ، وَ لَا تَقْفُهُ عَلَيَّ مَا ارْتَكَبْتُ فِيَّ ، وَ لِمَا تَكْتَسِمُهُ عَمَّا اِكْتَسَبَ بِي ، وَ اجْعَلْ لِي مِمَّا سَمَحْتَ بِهِ مِنَ الْعَفْوِ عَنْهُمْ ، وَ تَبَرَّعْتَ بِهِ مِنَ الصَّدَقَةِ عَلَيْهِمْ أَزْكَى صِدَقَاتِ الْمُتَصَدِّقِينَ ، وَ اَعْلَى صِلَاتِ الْمُتَقَرَّبِينَ وَ عَوْضَتِي مِنْ عَفْوِي عَنْهُمْ عَفْوُكَ ، وَ مِنْ دُعَائِي لَهُمْ رَحْمَتِكَ حَيْثُ يَسْجُدُ كُلُّ وَاحِدٍ مِنَّا بِفَضْلِكَ ، وَ يَنْجُو كُلُّ مِنَّا بِمَنِّكَ . اللَّهُمَّ وَ أَيُّمَا عَبْدٍ مِنْ عِبِيدِكَ أَدْرَكَهُ مِنِّي دَرَكٌ ، أَوْ مَسَّهُ مِنْ نَاجِيَتِي أَدَى ، أَوْ لِحِقَهُ بِي أَوْ سَبِيْبِي ظَلَمْتُ فَفْتَهُ بِحَقِّهِ ، أَوْ سَبَقْتُهُ بِمَظْلَمَتِهِ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اَرْضِهِ عَنِّي مِنْ وُجْدِكَ ، وَ اَوْفِهِ حَقَّهُ مِنْ عِنْدِكَ ثُمَّ قِنِي مَا يُوجِبُ لَهُ حُكْمَكَ ، وَ خَلِّصْنِي مِمَّا يَحْكُمُ بِهِ عَدْلُكَ ، فَإِنَّ قُوَّتِي لَا تَسْتَقْبِلُ بِنَقْمَتِكَ ، وَ إِنَّ طَاقَتِي لَا تَنْهَضُ بِسُخْطِكَ ، فَإِنَّكَ إِن تَكْفِنِي بِالْحَقِّ

تُهْلِكُنِي، وَإِلَّا تَعْمَدُنِي بِرَحْمَتِكَ تُوبِقُنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَؤْهِبُكَ يَا إِلَهِي مَا لِمَا يُتَّقُصُّكَ يَدُلُّهُ، وَأَسْتَحْمِلُكَ، مَا لَا يَبْهَظُكَ حَمْلُهُ. أَسْتَؤْهِبُكَ يَا إِلَهِي نَفْسِي الَّتِي لَمْ تَخْلُقْهَا لِتَمْتَنِعَ بِهَا مِنْ سُوءٍ، أَوْ لِتَطَّرَقَ بِهَا إِلَى نَفْعٍ، وَلَكِنْ أَنْشَأْتَهَا إِثْبَاتًا لِقُدْرَتِكَ عَلَى مِثْلِهَا، وَاحْتِجَاجًا بِهَا عَلَى شِكْلِهَا. وَأَسْتَحْمِلُكَ مِنْ ذُنُوبِي مَا قَدْ بَهَظَنِي حَمْلُهُ، وَأَسْتَعِينُ بِكَ عَلَى مَا قَدْ فَدَحَنِي ثِقَلُهُ. فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَهَبْ لِنَفْسِي عَلَى ظُلْمِهَا نَفْسِي، وَوَكِّلْ رَحْمَتَكَ بِاحْتِمَالِ إِضْرِي، فَكَمْ قَدْ لَحِقَتْ رَحْمَتُكَ بِالْمُسَيِّئِينَ، وَكَمْ قَدْ شَمِلَ عَفْوُكَ الظَّالِمِينَ. فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي أُسْوَةً مَنْ قَدْ أَنْهَضَتْهُ بَتَجَاوُزِكَ عَنْ مَصَارِعِ الْخَاطِئِينَ، وَخَلَصَتْهُ بِنُؤْفِيقِكَ مِنْ وَرَطَاتِ الْمُجْرِمِينَ، فَأَصْبِحْ طَلِيقَ عَفْوِكَ مِنْ إِسَارِ سَيْخُطِكَ، وَعَتِيقَ صُنْعِكَ مِنْ وَثَاقِ عَيْدِكَ. إِنَّكَ إِنْ تَفَعَّلَ ذَلِكَ يَا إِلَهِي تَفَعَّلَهُ بِمَنْ لَا يَحْجِدُ أَسْتَحْقَاقَ عَفْوِيكَ، وَلَمَّا يُبْرَأُ نَفْسَهُ مِنْ اسْتِجَابِ نِقْمَتِكَ تَفَعَّلَ ذَلِكَ يَا إِلَهِي بِمَنْ خَوْفُهُ مِنْكَ أَكْثَرَ مِنْ طَمَعِهِ فِيكَ، وَبِمَنْ يَأْسُهُ مِنَ النَّجَاةِ أَوْ كُدُّ مِنْ رَجَائِهِ لِلْخَلَّاصِ، لَا أَنْ يَكُونَ يَأْسُهُ قُنُوطًا، أَوْ أَنْ يَكُونَ طَمَعُهُ اغْتِرَارًا، بَلْ لِقَلْبِهِ حَسَنَاتِهِ بَيْنَ سَيِّئَاتِهِ، وَضَعْفِ حُجْبِهِ فِي جَمِيعِ تَبَعَاتِهِ فَأَمَّا أَنْتَ يَا إِلَهِي فَأَهْلِيلْ أَنْ لَمَّا يَعْتَرِّ بِكَ الصَّادِقُونَ، وَلَا يِنَاسُ مِنْكَ الْمُجْرِمُونَ، لِأَنَّكَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ الَّذِي لَا يَمْنَعُ أَحَدًا فَضْلَهُ، وَلَا يَسْتَفْصِي مِنْ أَحَدٍ حَقَّهُ. تَعَالَى ذِكْرُكَ عَنِ الْمَذْكُورِينَ، وَتَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُكَ عَنِ الْمُسَوِّبِينَ، وَفَسَّتْ نِعْمَتُكَ فِي جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ، فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى ذَلِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

نیایش سی و نهم

. دعای آن حضرت است در طلب عفو و رحمت. بار خدایا، بر محمد و خاندان او درود بفرست و سورت شهوت مراجون به حرام نزدیک می‌شوم بشکن و چنان کن که آزمند ارتکاب هیچ گناهی نشوم. بار خدایا مرا از آزرده هر مرد و زن مؤمن و هر مرد و زن مسلمان بازدار. بار خدایا، هر بنده‌ای که درباره من مرتکب عملی شده که تو آن را نهی کرده‌ای، یا در آنچه تو منع فرموده‌ای پرده حرمت من دریده، و اینکه که حق مرا ضایع کرده در گذشته، یا هنوز زنده است و حقی از من برگردن اوست، او را در این ستمی که بر من روا داشته و اکنون گریبانگیر اوست بیامرز، و در حقی که از من تباه کرده عفو نمای. بار خدایا، اگر در حق من خلافتی به جای آورده است، او را سرزنش مکن. اگر به سبب آزار من گناهی بر اوست، او را رسوا مساز. ای خداوند، این عفو و گذشت مرا و این صدقه‌ای را که به آنان ارزانی داشته‌ام پاک‌ترین صدقه بخشدگان و برتر از هر صله و عطیه‌ای قرار ده که برای تقرب جستن به تو ارزانی شده است. آن سان که من از آنان در گذشته‌ام، تو نیز از من در گذر و آن سان که من در حق آنان دعای خیر کرده‌ام تو نیز رحمت خود از من دریغ مدار، تاهم من و هم ایشان به برکت فضل و احسان تو به سعادت رسیم و رهایی یابیم. بار خدایا، هر بنده‌ای از بندگانت که از من به او آسیبی رسیده یا از من آزاری دیده یا به سبب من ستمی بر او شده و من حقش را ضایع کرده‌ام یا مانع دادخواهی او شده‌ام، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و به بزرگواری و بخشندگی خویش از من خشنودش گردان و از خزانه کرمت حقش ادا فرما. آنگاه مرا از کفری که به موجب حکم تو مستوجب آنم در امان آر و از عقوبتی که به مقتضای عدل توست رهایی بخش، زیرا که مرا نیروی تحمل خشم و انتقام تو نیست و تاب و توان من غضب تو را بر نمی‌تابد، که اگر به مقتضای استحقاق من جزایم دهی هلاکم ساخته‌ای و اگر جامه رحمت خود بر من نپوشانی تباهم کرده‌ای. ای خداوند من، از تو چیزی را می‌طلبم که عطای آن از تو هیچ‌نگاهد و برگرفتن باری را در خواست می‌کنم که بر تو گران نمی‌آید. از تو می‌طلبم بخشایش نفسم را، نفسی که او را نیافریدی تا از خود، زیانی را دور سازی یا به سودی دست یابی، بلکه او را آفریده‌ای تا قدرت خویش در آفرینش چنان چیزها به اثبات رسانی و آن را دلیل توانایی خود بر خلقت همانندان آن قرار دهی. بار خدایا، از تو می‌خواهم که بار گناه من برگیری، که سخت‌گرا نیارم ساخته. از تو در تحمل بار گرانی که از پیام در آورده است یاری می‌جویم. پس بر محمد و خاندان او درود بفرست و مرا که بر خود ستم کرده‌ام عفو کن و رحمت خود بر گمار تا سبکیارم سازد. چه بسا رحمت تو گنهکاران را رسد و چه بسا ستمکاران که مشمول عفو تو گردند. پس بر محمد و خاندان او درود بفرست

و مرا سر دسته کسانی قرار ده که از گناهانشان گذشته‌ای و از گودالی که خطاکاران در آن سرنگون شوند بیرون آورده‌ای و به توفیق خود از ورطه هلاکت مجرمان خلاصی داده‌ای، تا آزاد کرده عفو تو از بند اسارت سخط تو گشتند و رهایی یافته‌احسان تو از زندان عدالت تو شدند. ای خدای من، اگر با من چنین کنی، این لطف و رحمت در حق کسی کرده‌ای که خود منکر آن نیست که مستحق عقوبت توست، و خویشتن مرا نمی‌داند که سزاوار خشم توست. ای خدای من، اگر با من چنین کنی، این لطف و رحمت در حق کسی است که بيمش از تو از آزمندیش در رحمت تو بیش است و نومیدش از رهایی، استوارتر از امیدش به رهایی است. نه چنان است که نومیدش، نومیدی از رحمت تو باشد، یا امیدش از آن روست که می‌خواهد خود را به رحمت تو بفرید، بلکه به سبب قلت حسنات اوست در برابر کثرت سیئاتش و ضعف حجت اوست در دادگاه داوری تو. اما تو ای خدای من، شایسته‌ای که صدیقان به رحمت تو مغرور نشوند و مجرمان از رحمت تو نومید نگردند، که تو آن پروردگار بزرگ هستی که فضل خود از کسی باز نداری و در گرفتن حق خود از دیگران سخت‌گیری. یاد تو از هر چه در یاد آید، برتر است و نام تو مقدس‌تر از آن است که مردمان بر خود نهند. نعمت تو در میان همه آفریدگانت پراکنده است. فَلَکَ الْحَمْدُ عَلٰی ذَٰلِکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ .

دعای چهارم

الدعاء الاربعون

(وَ کَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نَعِيَ إِلَيْهِ مَيِّتٌ ، أَوْ ذَكَرَ الْمَوْتَ) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنَا طُولَ الْأَمَلِ ، وَ قَصْرَهُ عَنَّا بِصَدَقِ الْعَمَلِ حَتَّى لَا نُؤْمَلَ أَشِيَّتَمَامَ سَاعَةٍ بَعْدَ سَاعَةٍ ، وَ لَا اشْتِيفَاءَ يَوْمٍ بَعْدَ يَوْمٍ ، وَ لَا اتِّصَالَ نَفْسٍ بِنَفْسٍ ، وَ لَا لُحُوقَ قَدَمٍ بِقَدَمٍ وَ سَلْمَنَا مِنْ غُرُورِهِ ، وَ آمِنًا مِنْ شُرُورِهِ ، وَ انْصِبِ الْمَوْتَ بَيْنَ أَيْدِينَا نَضِيبًا ، وَ لَا تَجْعَلْ ذِكْرَنَا لَهُ غِبًّا وَ اجْعَلْ لَنَا مِنْ صَالِحِ الْأَعْمَالِ عَمَلًا نَشْتَبِطُ بِمَعَهُ الْمَصِيرَ إِلَيْكَ ، وَ نَحْرُضْ لَهُ عَلَيَّ وَ شَكَكَ اللَّحِاقَ بِكَ حَتَّى يَكُونَ الْمَوْتُ مَأْتِسًا الَّذِي نَأْتِسُ بِهِ ، وَ مَا لَفْنَا الَّذِي نَشْتَأِقُ إِلَيْهِ ، وَ حَامَتْنَا الَّتِي نُحِبُّ الدُّنْيَا مِنْهَا فَإِذَا أَوْرَدْتَهُ عَلَيْنَا وَ أَنْزَلْتَهُ بِنَا فَأَسْرِ عِدْنَا بِهِ زَائِرًا ، وَ أَنْسِنَا بِهِ قَادِمًا ، وَ لَا تُشَقِّنَا بِضِيَاغَتِهِ ، وَ لَا تُخْرِزْنَا بِزِيَارَتِهِ ، وَ اجْعَلْهُ بَابًا مِنْ أَبْوَابِ مَغْفِرَتِكَ ، وَ مِفْتَاحًا مِنْ مَفَاتِيحِ رَحْمَتِكَ أَمِنَّا مُهْتَدِينَ غَيْرِ ضَالِّينَ ، طَائِعِينَ غَيْرِ مُسْتَكْرِهِينَ ، تَائِبِينَ غَيْرِ عَاصِينَ وَ لَا مُصْرِينَ ، يَا ضَامِنَ جَزَاءِ الْمُحْسِنِينَ ، وَ مُسْتَصْلِحَ عَمَلِ الْمُفْسِدِينَ .

نیایش چهارم

. دعای آن حضرت است هنگامی که خبر مرگ کسی به او می‌رسید یا خود مرگ را یاد می‌کرد. ای خداوند، بر محمد و خاندان او درود فرست و ما را از آرزوهای دور و دراز در امان دار و به صدق عمل آرزوهای ما تنگ میدان ساز، آن‌سان که ما را آرزوی آن نبود که به سر آوریم ساعتی را پس از ساعت دیگر و به پایان بریم روزی را پس از روز دیگر و بیوندم نفسی را به نفس دیگر و بر داریم گامی را از پی گام دیگر. ای خداوند، ما را از فریب سراب آرزوها به سلامت دار و از شر و فساد آن ایمنی بخش و مرگ را در برابر ما بدار و روزی مباد که از یاد مرگ غافل باشیم. ای خداوند، در این جهان، آن چنان از عمل صالح بر خوردارمان فرمای که وعده دیدار تو را با همه نزدیکی‌اش دیر شماریم و آتش اشتیاق ما در پیوستن به تو در دل زبانه کشد، آن‌سان که مرگ سرای انس ما شود که بدان دل بر بندیم و آشیانه الفت ما که به سوی آن پر بگشاییم و خویشاوند ما که نزدیک شدن به او را دوست بداریم. چون مرگ را بر سر ما آوری و بر ما فرود آری، ما را به چنان مهمانی نیکبخت گردان. و چون بیامد، آرامش جان ما بدو قرار ده. مهمان ما را سبب شوربختی ما مگردان و از دیدار او ما را به خواری میفکن. او رادری از درهای

آمزش و کلیدی از کلیدهای رحمت خویش قرار ده . ای خداوندی که جزای نیکوکاران را بر عهده گرفته‌ای ، ای خداوندی که عمل مفسدان را به صلاح می‌آوری ، ما را در زمره هدایت‌یافتگان بمیران ، نه گمراهان . چنان کن که مرگ را به پیشباز رویم ، نه ناپسندش شمیریم . چنان کن که در شمار ثابتان باشیم ، نه در شمار عاصیان و نه در شمار اصرار کنندگان بر گناه .

دعای چهل و یکم

الدعاء الحادی و الاربعون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طَلَبِ السُّرِّ وَالْوَقَايَةِ) اللَّهُمَّ صِلْ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَأَفْرِشْنِي مِهَادَ كَرَامَتِكَ ، وَأُورِدْنِي مَشَارِعَ رَحْمَتِكَ ، وَأَخْلِلْنِي بِحُبُوحَةِ جَنَّتِكَ ، وَ لَا تَسْمِنِي بِالرَّدِّ عَنْكَ ، وَ لَا تَحْرِمْنِي بِالْخَيْبَةِ مِنْكَ . وَ لَا تُقَاصِنِي بِمَا اجْتَرَحْتُ وَ لَا تُنَاقِشْنِي بِمَا اكْتَسَبْتُ ، وَ لِمَا تَبَرَّزْتُ مَكْتُومِي ، وَ لَا تَكْشِفْ مَسْتُورِي ، وَ لَا تَحْمِلْ عَلَيَّ مِيزَانَ الْإِنصَافِ عَمَلِي ، وَ لَا تُغْلِنْ عَلَيَّ عُيُونَ الْمَلَأِ خَبْرِي أَخْفِ عَنْهُمْ مَا يَكُونُ نَشْرُهُ عَلَيَّ عَارًا ، وَ اطْوِ عَنْهُمْ مَا يُلْحِقُنِي عِنْدَكَ شَرًّا شَرَّفَ دَرَجَتِي بِرِضْوَانِكَ ، وَ أَكْمِلْ كَرَامَتِي بِغُفْرَانِكَ ، وَ انظُمْنِي فِي أَصْحَابِ الْيَمِينِ ، وَ وَجَّهْنِي فِي مَسَالِكِ الْأَمِينِ ، وَ اجْعَلْنِي فِي فَوْجِ الْفَائِزِينَ ، وَ اعْمُرْ بِي مَجَالِسَ الصَّالِحِينَ ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ .

نیایش چهل و یکم

. دعای آن حضرت است در طلب پرده‌پوشی و نگهداری از گناه . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و فرشهای کرامت خویش برای من بگستران و مرا به آبشخور رحمت خود در آور و در درون بهشت جای ده و از درگاهت مران که رنجیده شوم و از خود نومیدمگردان که محروم مانم . به آنچه مرتکب شده‌ام قصاص مکن . به آنچه کرده‌ام خرده مگیر . آنچه را نهان داشته‌ام آشکار منمای . از آنچه پوشیده داشته‌ام پرده بر مگیر . اعمال من به ترازوی عدالت مسنج . کردارهای پنهانی‌ام را در برابر مردم فاش مگوی . هر چه را افشای آن مرا ننگین می‌سازد از مردم پوشیده دار . هر چه را سبب رسوایی من نزد تو می‌شود ، از ایشان نهان کن . به خشنودی خود مقام و مرتبت من فرا برو به آمزش خویش کرامت من به کمال رسان . مرا در زمره اصحاب‌الیمین در آور و به راه ایمنی یافتگان بران . مرا در شمار رستگاران قرارده . مجالس صالحان را به من آبادانی و رونق بخش . آمین رب العالمین .

دعای چهل و دوم

الدعاء الثانی و الاربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عِنْدَ خْتَمِ الْقُرْآنِ) اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَعْتَنِي عَلَى خْتَمِ كِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَهُ نُورًا ، وَ جَعَلْتَهُ مَهْيَمًا عَلَى كُلِّ كِتَابٍ أَنْزَلْتَهُ ، وَ فَضَّلْتَهُ عَلَيَّ كُلِّ حَدِيثٍ فَضَّضْتَهُ . وَ فُوقَانَا فَرَقْتَ بَيْنَ حَلَالِكَ وَ حَرَامِكَ ، وَ فُوقَانَا أَعْرَبْتَ بِي عَنْ شَرَائِعِ أَحْكَامِكَ وَ كِتَابًا فَضَّلْتَهُ لِعِبَادِكَ تَفْصِيلاً ، وَ وَحِيًّا أَنْزَلْتَهُ عَلَيَّ نَبِيَّكَ مُحَمَّدٍ صِلَمَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ تَنْزِيلاً . وَ جَعَلْتَهُ نُورًا نَهْتَدِي مِنْ ظُلْمِ الضَّلَالَةِ وَ الْجَهَالَةِ بِاتِّبَاعِهِ ، وَ شِفَاءً لِمَنْ أَنْصَتَ بِفَهْمِ التَّضْيِيقِ إِلَى اسْتِمَاعِهِ ، وَ مِيزَانَ قِسْطٍ لَا يَحِيْفُ عَنِ الْحَقِّ لِسَانُهُ ، وَ نُورَ هُدًى لَا يَطْفَأُ عَنِ الشَّاهِدِينَ بُرْهَانُهُ ، وَ عَلَّمَ نَجَاةً لَا يَضِلُّ مَنْ أَمَّ قَصْدَ سَبِيلِهِ ، وَ لَا تَنَالُ أَيْدِي الْهَلَكَاتِ مَنْ تَعَلَّقَ بِعُرْوَةِ عِصْمَتِهِ . اللَّهُمَّ فَإِذَا أَفَدْتَنَا الْمَعُونَةَ عَلَيَّ تِلَاوَتِهِ ، وَ سَهَّلْتَ جَوَاسِي أَلْسِنَتِنَا بِحُسْنِ عِبَارَتِهِ ، فَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَزْعَاهُ حَقُّ رِعَايَتِهِ ، وَ يَدِينُ لَكَ بِاعْتِقَادِ التَّسْلِيمِ لِمُحْكَمِ آيَاتِهِ ، وَ يَفْرَعُ إِلَى الْإِفْرَارِ بِمُتَشَابِهِهِ ، وَ مَوْضِحَاتِ بَيِّنَاتِهِ . اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَهُ عَلَيَّ نَبِيَّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مُجَمَّلاً ، وَ أَلْهَمْتَهُ عِلْمَ عَجَائِبِهِ مُكْمَلًا ، وَ وَرَّثْتَنَا عِلْمَهُ مُفَسَّرًا ، وَ فَضَّلْتَنَا عَلَيَّ مَنْ جَهَلَ عِلْمَهُ ، وَ قَوَّيْتَنَا عَلَيْهِ لِتَرْفَعَنَا فَوْقَ مَنْ لَمْ يُطِقْ حَمْلَهُ . اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَ قُلُوبَنَا لَهُ حَمَلَةً ، وَ عَرَفْتَنَا

بِرَحْمَتِكَ شَرَفَهُ وَفَضَلَهُ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْخَطِيبِ بِهِ ، وَعَلَى آلِهِ الْخِرَانِ لَهُ ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَعْتَرِفُ بِأَنَّهُ مِنْ عِنْدِكَ حَتَّى لَا يُعَارِضَنَا الشُّكُّ فِي تَصَدِيقِهِ ، وَلَمَّا يَخْتَلِجِنَا الزَّيْغُ عَيْنَ قَضِيْدِ طَرِيْقِهِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْعَلْنَا مِمَّنْ يَعْتَصِمُ بِحَبْلِهِ ، وَيَأْوِي مِنَ الْمُتَشَابِهَاتِ إِلَى حِزْزِ مَعْقِلِهِ ، وَيَسْكُنُ فِي ظِلِّ جَنَاحِهِ ، وَيَهْتَدِي بِضَوْءِ صَبَاحِهِ ، وَيَقْتَدِي بِبَلْجِ أَشْفَاةِ رَاهِهِ ، وَيَسْتَضِيءُ بِمِضْبَاحِهِ ، وَلَا يَلْتَمِسُ الْهُدَى فِي غَيْرِهِ . اللَّهُمَّ وَكَمَا نَصَبْتَ بِهِ مُحَمَّدًا عَلَمًا لِلدَّلَالَةِ عَلَيْكَ ، وَأَنْهَجْتَ بِآلِهِ سُبُلَ الرِّضَا إِلَيْكَ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْعَلِ الْقُرْآنَ وَسِيلَةً لَنَا إِلَى أَشْرَفِ مَنَازِلِ الْكِرَامَةِ ، وَسَلْمًا نَعْرُجُ فِيهِ إِلَى مَحَلِّ السَّلَامَةِ ، وَسَبَبًا نُجْزِي بِهِ النَّجَاةَ فِي عَرْضِهِ الْقِيَامَةِ ، وَدَرِيْعَةً نَقْدَمُ بِهَا عَلَى نَعِيمِ دَارِ الْمَقَامَةِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاخْطُطْ بِالْقُرْآنِ عَنَّا ثِقَلَ الْأَوْزَارِ ، وَهَبْ لَنَا حُسْنَ شَمَائِلِ الْأَبْرَارِ ، وَاقْفُ بِنَا آثَارَ الَّذِينَ قَامُوا لَمَكَ بِهِ آثَارَ اللَّيْلِ وَأَطْرَافِ النَّهَارِ حَتَّى تُطَهِّرَنَا مِنْ كُلِّ دَنَسٍ بَطَّيْهِرِهِ ، وَتَقْفُو بِنَا آثَارَ الَّذِينَ اسْتَضَاءُوا بِنُورِهِ ، وَلَمْ يُلْهِمَهُمُ الْأَمْلُ عَنِ الْعَمَلِ فَيَقْطَعَهُمْ بِخُدَعِ غُرُورِهِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي ظِلْمِ اللَّيَالِي مُونِسًا ، وَمِنْ نَزَعَاتِ الشَّيْطَانِ وَخَطَرَاتِ الْوَسْوَاسِ حَارِسًا ، وَلِأَقْدَامِنَا عَن نَقْلِهَا إِلَى الْمَعَاصِي حَابِسًا ، وَلِالْحُسْنَيْنَيْنِ عَنِ الْخَوْصِ فِي الْبَاطِلِ مِنْ غَيْرِ مَا آفَهُ مُخْرَسًا ، وَلِجَوَارِحِنَا عَنِ اقْتِرَافِ الْأَثَامِ زَاجِرًا ، وَلِمَا طَوَتِ الْعُقْلَةُ عَنَّا مِنْ تَصَدُّقِ الْعَبْتَارِ نَاشِرًا ، حَتَّى تُوصِلَ إِلَى قُلُوبِنَا فَهَمَّ عَجَائِبِهِ ، وَزَوَاجِرِ أَمْثَالِهِ الَّتِي ضَعَفَتِ الْجِبَالُ الرُّوَاسِيَّ عَلَى صَلَابَتِهَا عَنِ احْتِمَالِهِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَادْمُ بِالْقُرْآنِ صَلَاحَ ظَاهِرِنَا ، وَاجْحُبْ بِهِ خَطَرَاتِ الْوَسْوَاسِ عَن صَحَّةِ صَمَائِرِنَا ، وَاعْسِلْ بِهِ دَرْنَ قُلُوبِنَا وَعَلَاقِقَ أَوْزَارِنَا ، وَاجْمَعْ بِهِ مُتَشَتَّرَ أُمُورِنَا ، وَأَرُوْ بِهِ فِي مَوْقِفِ الْعُرْضِ عَلَيْكَ ظَمِيمًا هَوَاجِرِنَا ، وَاكْسِدْنَا بِهِ حُلَّ الْأَمَانِ يَوْمَ الْفِرَاقِ الْأَكْبَرِ فِي نُشُورِنَا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْبُرْ بِالْقُرْآنِ خَلْتَنَا مِنْ عَدَمِ الْإِمْلَاقِ ، وَسُقِّ إِلَيْنَا بِهِ رَعْدَ الْعَيْشِ وَخِصْبَ سَيْعَةِ الْأَرْزَاقِ ، وَجَنِّبْنَا بِهِ الضَّرَائِبَ الْمَذْمُومَةَ وَمَدَانِي الْأَخْلَاقِ ، وَاعْصِمْنَا بِهِ مِنْ هَوَّةِ الْكُفْرِ وَدَوَاعِي النَّفَاقِ حَتَّى يَكُونَ لَنَا فِي الْقِيَامَةِ إِلَى رِضْوَانِكَ وَجَنَانِكَ فَائِدًا ، وَلَنَا فِي الدُّنْيَا عَن سِيْخُطِكَ وَتَعَدَّى حُدُودِكَ ذَائِدًا ، وَلِمَا عِنْدَكَ بِتَحْلِيلِ حَلَالِهِ وَتَحْرِيمِ حَرَامِهِ شَاهِدًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَهُونْ بِالْقُرْآنِ عِنْدَ الْمَوْتِ عَلَى أَنْفُسِنَا كَرْبَ السِّيَاقِ ، وَجَهْدَ الْأَيْنِ ، وَتَرَادُفِ الْحَشَارِحِ إِذَا بَلَغَتِ النُّفُوسُ التَّرَاقِي ، وَقِيلَ مَنْ رَاقَ وَتَجَلَّى مَلَكُ الْمَوْتِ لِقَبْضَتِهَا مِنْ حُجْبِ الْعُيُوبِ ، وَرَمَاهَا عَن قَوْسِ الْمَنَايَا بِأَسْهُمِ وَخَشَّةِ الْفِرَاقِ ، وَدَافَ لَهَا مِنْ دُعَافِ الْمَوْتِ كَأَسَا مَسْمُومَةَ الْمِدَاقِ ، وَدَنَا مِنَّا إِلَى الْآخِرَةِ رَحِيلٌ وَانْطِمَاقٌ ، وَصَارَتِ الْأَعْمَالُ قَلَائِدَ فِي الْأَغْنَاقِ ، وَكَانَتِ الْقُبُورُ هِيَ الْمَأْوَى إِلَى مِيقَاتِ يَوْمِ التَّلَاقِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَبَارِكْ لَنَا فِي حُلُولِ دَارِ الْبَلَى ، وَطُولِ الْمَقَامَةِ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى ، وَاجْعَلِ الْقُبُورَ بَعِيدَ فِرَاقِ الدُّنْيَا خَيْرَ مَنَازِلِنَا ، وَافْسُخْ لَنَا بِرَحْمَتِكَ فِي ضَيْقِ مَلَاخِدِنَا ، وَلَمَّا تَفَضَّحْنَا فِي حَاضِرِي الْقِيَامَةِ بِمُوبِقَاتِ آثَامِنَا . وَارْحَمْ بِالْقُرْآنِ فِي مَوْقِفِ الْعُرْضِ عَلَيْكَ ذُلَّ مَقَامِنَا ، وَتَبَّتْ بِهِ عِنْدَ اضْطِرَابِ جِسْرِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْمَجَازِ عَلَيْهَا زَلَلُ أَقْدَامِنَا ، وَتَوَّرَّ بِهِ قَبْلَ النُّبْعِ سِدْفَ قُبُورِنَا ، وَنَجِّنَا بِهِ مِنْ كُلِّ كَرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَشَدَائِدِ أَهْوَالِ يَوْمِ الطَّامَةِ وَبَيْضِ وَجُوهِنَا يَوْمَ تَسْوَدَ وَجُوهَ الظُّلْمَةِ فِي يَوْمِ الْحَسِرَةِ وَالتَّدَامَةِ ، وَاجْعَلْ لَنَا فِي صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ وَدَا ، وَلا تَجْعَلِ الْحَيَاةَ عَلَيْنَا نَكْدًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ كَمَا بَلَغَ رِسَالَتَكَ ، وَصَدِّعْ بِأَمْرِكَ ، وَنَصِّحْ لِعِبَادِكَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْ نَبِيَّنَا صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَقْرَبَ النَّبِيِّينَ مِنْكَ مَجْلِسًا ، وَأَمْكَنَهُمْ مِنْكَ شَفَاعَةً ، وَاجْلَهُمْ عِنْدَكَ قَدْرًا ، وَأَوْجَهُهُمْ عِنْدَكَ جَاهًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ ، وَشَرَّفْ بُنْيَانَهُ ، وَعَظَّمْ بُرْهَانَهُ ، وَثَقَّلْ مِيزَانَهُ ، وَتَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ ، وَقَرَّبْ وَسِيلَتَهُ ، وَبَيِّضْ وَجْهَهُ ، وَاتِّمَّ نُورَهُ ، وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ وَأَحِينَا عَلَى سُنَّتِهِ ، وَتَوَقَّفْنَا عَلَى مِلَّتِهِ وَخُذْ بِنَا مِنْهَاجَهُ ، وَاسْلِكْ بِنَا سَبِيلَهُ ، وَاجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ ، وَاحْشُرْنَا فِي زُمْرَتِهِ ، وَأُورِدْنَا حَوْضَهُ ، وَاسْقِنَا بِكَأْسِهِ وَصَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، صِلَامَةً تُبَلِّغُهُ بِهَا أَفْضَلَ مَا يَأْمُلُ مِنْ خَيْرِكَ وَفَضْلِكَ وَكَرَامَتِكَ ، إِنَّكَ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ ، وَفَضْلٍ كَرِيمٍ . اللَّهُمَّ اجْزِهِ بِمَا بَلَغَ مِنْ رِسَالَتِكَ ، وَادِّى مِنْ آيَاتِكَ ، وَنَصِّحْ لِعِبَادِكَ ، وَجَاهِدْ فِي سَبِيلِكَ ، أَفْضَلَ مَا جَزَيْتَ أَحَدًا مِنْ مَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ ، وَأَنْبِيَاءِكَ الْمُرْسَلِينَ الْمُصْطَفَيْنَ ، وَالسَّلَامَ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَرَحْمَةَ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ .

دعای آن حضرت است پس از ختم قرآن. ای خداوند، تو مرا یاری دادی که کتاب تو را از آغاز تا انجام تلاوت کنم، کتابی که آن را همانند نوری نازل کرده‌ای و بر هر کتاب که زین‌پیش نازل کرده‌ای گواهی ساخته‌ای و بر هر سخن که گفته‌ای برتریش نهاده‌ای. فرقانی است که بدو حلالیت را و حرمت را از هم جدا کرده‌ای. قرآنی است که بدو شرایع و احکام خویش آشکار ساخته‌ای. کتابی است که در او برای بندگان هر چیز را واضح و روشن بیان کرده‌ای. وحیی است که بر پیامبرت محمدصلواتک علیه و آله نازل کرده‌ای. بار خدایا، قرآن را نوری قرار داده‌ای که در پرتو آن از تاریکیهای گمراهی و نادانی برهیم، و شفایی برای هر که از سر تصدیق بر آن گوش نهد، و ترازوی عدلی که زبانهاش از حق منحرف نشود، و چراغ هدایتی که فروغ برهانش را خاموشی نیست، و رایت نجاتی که هر که قدم در پی‌اش نهاد و آیین او پیشه ساخت گمراه نگردد و آن که چنگ در دست آویز عصمتش زد دست هلاکت بدو نرسد. ای خداوند، همچنان که ما را به تلاوت قرآن یاری دادی و به عبارات نیکویش خشونت از زبان ما بر گزفتی، اینک ما را از کسانی قرار ده که در نگهداشت و حراست او آن سان که در خور اوست سعی می‌ورزند و با اعتقاد به تسلیم در برابر آیات محکماتش، تو را عبادت می‌کنند و در برابر مشابهاً و دلایل واضحاتش از سر تسلیم اقرار می‌نمایند. بار خدایا، تو این قرآن را بی‌هیچ شرح و تفسیری، بر پیامبرت محمد صلی الله علیه و آله فرستادی و علم به شگفتیهایش را سراسر به او الهام فرمودی، و علم تفسیر آن را به ما به میراث دادی و ما را بر آن کس که از علم قرآنش بهره‌ای نبود برتری نهادی و ما را به شناخت قرآن توانایی بخشیدی، تا بر کسانی که یارای حمل آن ندارند شرف و برتری دهی. بار خدایا، همچنان که دلهای ما را حاملان قرآن ساختی و به رحمت خود شرف و فضیلت آن به ما شناساندی، بر محمد(ص) که خطیب قرآن است و خاندان او که خازنان علم قرآنند، درود بفرست و ما را در زمره کسانی قرار ده که از سر صدق معترفند که قرآن از نزد تو نازل شده، تا هیچ شک و تردید، با یقین ما معارضه نکند و چون قدم به راه راست قرآن نهادیم هیچ چیز ما را در راه نلغزاند. بار خدایا، بر محمد و خاندان او درود بفرست و ما را در زمره کسانی قرار ده که در ریسمان قرآن چنگ می‌زنند و چون در شناخت حق از باطل وامانند به دژ استوار او پناه می‌جویند و در سایه گسترده بالهایش می‌آرامند و در پرتو صبح تابناکش راه خویش می‌یابند و آن مشعل فروزان را فرا راه خود می‌دارند و چراغ معرفت خویش از چراغ اومی‌افروزند و جز او از کس هدایت نمی‌آموزند. ای خداوند، همچنان که محمد را قرآن دادی و او را چون علمی بر افراشتی تا راهنمای خلق به سوی تو باشد و به راهنمایی آل محمد راههای خشنودی خویش آشکار ساختی، پس بر محمد و خاندان او درود بفرست و قرآن را برای ما وسیله‌ای ساز که بدان بر شریف‌ترین منازل کرامت فرارویم، و نردبانی که بدان به جایگاه امن و سلامت عروج کنیم، و سببی که بدان رهایی در عرصه رستاخیز را پاداش یابیم و دست‌افزاری که بدان از نعیم دارالمقام بهشت تمتع جویم. بار خدایا، بر محمد و خاندان او درود بفرست و به یمن قرآن بارسنگینی گناهان از دوش ما بردار و صفات و خصال نیکانمان ارزانی دارو به راه آنان بر که در همه حال، شب هنگام و بامداد و شامگاه، برای رضای تو قرآن می‌خوانند و به کارش می‌بندند، تا به آب رحمتش ما را از هر آلودگی پاکیزه سازی و راه کسانی فرا پیشمان گذاری که از نور قرآن روشنایی جسته‌اند و آرزوها و خواهشهای نفسانی از کارشان باز نداشت تا به خدعه و فریب تباهشان سازد. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و قرآن را در تاریکی شب مونس ما گردان و در برابر کششها و گرایشهای شیطان و خاطرات و سوسه انگیز، نگهبان ما قرار ده. و چنان کن که قرآن پایهای ما را از سپردن راه معاصی باز دارد و زبان را از گفتن سخن باطلی هیچ آفتی که زبان را رسیده باشد لال گرداند، و اعضا و جوارح ما را از ارتکاب گناهان مانع آید و طومار عبرتها را که به دست غفلت پیچیده شده پیش روی ما بگشاید، تا عجایب قرآن و مثلها و قصه‌های هشدار دهنده آن که کوههای سخت از تحمل آن ناتوانند به دلهای ما راه یابد. بار خدایا، بر محمد و خاندان او درود بفرست و به قرآن آراستگی ظاهر ما را دوام بخش و تطاول خاطرهای و سوسه‌انگیز از صفای ضمیر ما دور بدار و آلودگی از دلهای ما بزدای و پیوند دل ما از گناهان بگسل و پریشانیهای ما به سامان آور و چون در گرمای طاقت سوزقیامت بازخواست را به پیشگاه تو می‌ایستیم، تشنگی ما تسکین ده و

در روز رستاخیز روز وحشت بزرگبر پیکر ما جامه ایمنی بپوش . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و به یمن قرآن ، بینوایی ما را به بی‌نیازی جبران نمای و زندگی خوش و فراوانی نعمت و وسعت رزق به ما عطا کن و ما را از صفات ناپسند و خصال نکوهیده دوردار و از فروغلتیدن به گودال کفر و آنچه موجب نفاق است در امان دار ، تا در قیامت رهنمای ما به سوی خوشنودی و بهشت تو باشد و ما را در دنیا از سخط تو و تجاوز از حدود تو حفظ کند و احکام حلال و حرام تو را گواه باشد . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و چون مرگ فرا رسد ، به مدد قرآن بر ما آسان کن اندوه جان کنندن را و رنج نالیدن را و به تنگنافتادن نفسها را به هنگامی که جان به گلوگاه می‌رسد و در آن حال یکی گوید : آیا افسون کننده‌ای نیست ؟ (۱) در این حال فرشته مرگ برای گرفتن جان ، از درون پرده‌های غیب آشکار شود و از کمان مرگ تیرهای وحشت فراق به سوی او بگشاید و برایش جامی از زهر قتال مرگ بیامرزد و زمان رحیل و رخت بر بستن به سرای آخرت نزدیک شود و اعمال چونان قلاده‌هایی (۲) بر گردن‌ها افتد و از آن پس تا روز رستاخیز گورها مأوای ما شود . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ورود ما را به آن سرای کهنه و درنگ دراز ما را میان طبقات خاک سرد بر ما مبارک گردان . پس از بیرون شدن ما از دنیا ، گورهای ما را بهترین منازل ما گردان و به فضل و رحمت خویش گورهای تنگ ما فراخ ساز و ما را در میان انبوه مردم که در عرصات گرد می‌آیند ، به کیفر گناهان تباه کننده مان رسوامساز . ای خداوند ، در آن هنگام که در پیشگاه تو به صف ایستاده‌ایم ، به برکت قرآن برخوردار و بیچارگی ما رحمت آور و به هنگام گذشتن از پل لرزان جهنم ما را به قرآن ثبات بخش که پاهایمان نلغزد . ای خداوند ، زان پیش که از گورمان بر انگیزی ، ظلمت گورهای ما به قرآن روشنی بخش و از اندوه روز حساب و لحظات هول انگیز قیامت رهایی ده . ای خداوند ، در آن روز حسرت و ندامت که ستمکاران سیاه رویند ، ما را سپید روی گردان و دوستی ما در دل‌های مؤمنان انداز و زندگی ما بر ما دشوار مگردان . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد بنده خود و پیامبر خود ، به پاس آنکه پیام تو به مردم رسانید و فرمان تو به آواز بلند در گوش خلق کشید و بندگانت را اندر زهای نیکو داد . ای خداوند ، چنان کن که نشستگه پیامبر ما ، صلوات الله علیه و علی آله ، در روز حشر از همه پیامبران نزدیک تر به تو باشد و شفاعتش از همه پذیرفته تر و منزلتش در نزد تو از همه فراتر و جاه و حشمتش از همه افزون تر باشد . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و بنای دین او از همه دینها افراشته تر دار و برهان او عظیم تر گردان و ترازوی حسنات او سنگین تر نمای و شفاعتش پذیر و مقرب خود گردان و روسپیدش فرمای و نورش به کمال رسان و در جتش فرا بر و ما را بر سنت او زنده بدار و بر دین او بمیران و در راه او سیر ده و بر طریقه او روانه دار و فرمانبردار او گردان و به گروه او در آور و بر سر حوض او بر و از جام او سیراب نمای . درود بفرست ای خدای من بر محمد و خاندان او ، درودی که به برکت آن او را به برترین مایه از خیر و فضل و کرامت که امید می‌دارد برسانی ، که عرصه رحمت تو بس پهناور است و تویی آن خدای بخشنده کریم . بار خدایا ، محمد را به پاداش رسانیدن پیامهای تو و عرضه آیات تو و اندرز دادنش به بندگان تو و جهاد در راه تو ، جزای خیر ده ، جزایی برتر از هر جزایی که ملائکه مقرب و پیامبران مرسل و برگزیده خود راداده‌ای . و السلام علیه و علی آله الطیبین الطاهرین و رحمه الله وبرکاته .

پی نوشتها

۱ . سوره ۷۵/آیه ۲۶ و ۲۷ . سوره ۱۷/آیه ۱۳

دعای سی و چهارم

الدعاء الثالث و الاربعون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا نَظَرَ إِلَى الْهَلَالِ) أَيُّهَا الْخَلْقُ الْمُطِيعُ ، الدَّائِبُ السَّرِيعُ ، الْمَتَرَدُّدُ فِي مَنَازِلِ التَّقْدِيرِ ، الْمُنْصَرِّفُ فِي فَلَكِ التَّدْبِيرِ . آمَنْتُ بِمَنْ نَوَّرَ بِكَ الظُّلْمَ ، وَأَوْضَحَ بِكَ الْبُهْمَ ، وَجَعَلَكَ آيَةً مِنْ آيَاتِ مُلْكِهِ ، وَعَلَامَةً مِنْ عَلَامَاتِ سُلْطَانِهِ ، وَامْتَهَنَكَ بِالزِّيَادَةِ وَالتَّقْصِيرِ ، وَالطُّلُوعِ وَالْأُفُولِ ، وَالْإِنَارَةِ وَالْكَشُوفِ ، فِي كُلِّ ذَلِكَ أَنْتَ لَهُ مُطِيعٌ ، وَإِلَى إِرَادَتِهِ سَيْرِيْعٌ سُبْحَانَهُ مَا أَعْجَبَ مَا دَبَّرَ فِي أَمْرِكَ وَاللَّطْفَ مَا صَدَّعَ فِي شَأْنِكَ جَعَلَكَ مِفْتَاحَ شَهْرِ حَادِثٍ لِأَمْرِ حَادِثٍ فَاسْأَلُ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكَ ، وَخَالِقِي وَخَالِقَكَ ، وَمُقَدِّرِي وَمُقَدِّرَكَ ، وَمُصَوِّرِي وَمُصَوِّرَكَ أَنْ يَصِلَنِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَأَنْ يَجْعَلَكَ هِمَالًا بَرَكَهٌ لِمَا تَمَحَّقَهَا الْيَأْمُ ، وَطَهَارَةً لَا تُدْنِسُهَا الْآثَامُ هِمَالًا أَمِنَ مِنَ الْآفَاتِ ، وَسَلَامَةً مِنَ السَّيِّئَاتِ ، هِمَالًا سَعِدَ لَا نَحْسَ فِيهِ ، وَيَمُنَ لَا نَكَدَ مَعَهُ ، وَيَسِرَ لَا يُمَازِجُهُ عُسْرٌ ، وَخَيْرَ لَا يَشْوِبُهُ شَرٌّ ، هِمَالًا أَمِنَ وَإِيمَانٍ وَنِعْمَةٍ وَإِحْسَانٍ وَسَلَامَةٍ وَإِسْلَامٍ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْعَلْنَا مِنْ أَرْضِي مَنْ طَلَعَ عَلَيْهِ ، وَ أَرْكَى مَنْ نَظَرَ إِلَيْهِ ، وَأَسْعَدَ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ ، وَوَفَّقَنَا فِيهِ لِلتَّوْبَةِ ، وَاعْصِمْنَا فِيهِ مِنَ الْحَوِيَّةِ ، وَاحْفَظْنَا فِيهِ مِنْ مُبَاشَرَةِ مَعْصِيَتِكَ وَ أَوْزَعْنَا فِيهِ شُكْرَ نِعْمَتِكَ ، وَالْبَسِيْنَا فِيهِ جَنْنَ الْعَافِيَةِ ، وَآتِمِّمْ عَلَيْنَا بِاسْتِكْمَالِ طَاعَتِكَ فِيهِ الْإِمْنَةَ ، إِنَّكَ الْمَنَّانُ الْحَمِيدُ ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ .

نیایش چهل و سوم

دعای آن حضرت است به هنگام دیدن هلال ماه نو . ای موجود فرمانبردار ، ای کوشنده گرمپوی ، ای آینده و رونده در منازل که خداوندت مقرر داشته ، ای کارگزار خداوندی بر سپهر ، ایمان آوردم به آن خداوندی که تاریکیها را به فروغ تو روشن ساخت و سایه‌های مبهم را به پرتو تو پدیدار کرد و تو را آیتی از آیات عرصه فرمانروایی و نشانی از نشانه‌های قدرت خویش گردانید و به افزودن و کاستن و بر آمدن و فرو شدن و درخشندگی و تیرگی ، در فرمان خود گرفت و در همه این احوال مطیع فرمان او بوده‌ای و شتابان به اراده او در تکاپو . منزله است ذات پروردگار ، شگفتا که در کار تو چه تدبیرها کرده و در آفرینش چه لطافتها به کار داشته . تو را کلید ماه نو قرار داد که در آن کارهای نو خواهد بود . پس ، از آن خداوند که پروردگار من است و پروردگار تو ، آفریننده من است و آفریننده تو ، تقدیر کننده سرنوشت من است و تقدیر کننده سرنوشت تو ، صورتگر نقش من است و صورتگر نقش تو ، می‌خواهم که بر محمد و خاندانش درود بفرستد و تو را هلال برکت گرداند ، برکتی که با گذشت روزگار از میان نرود . تو را هلال پاک و پاکیزگی سازد ، آن پاک که لوث گناهانش نیلاید . تو را هلال ایمنی از آفات و سلامت از سیئات گرداند ، هلال نیکبختی که در آن شور بختی و بد اختری راه نیابد ، هلال فرخندگی که در آن از رنج و بلا نشانی نباشد ، هلال آسودگی که از محنت بر کنار بود ، هلال نیکی که بدی با آن نیامیزد ، هلال ایمنی و ایمان و نعمت و احسان و سلامت و اسلام . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را در شمار خشنودترین کسان قرار ده که این هلال بر آنان طلوع می‌کند و منزله‌ترین کسان که به این هلال نگریسته‌اند و نیکبخت‌ترین کسان که در این ماه تو را می‌پرستند ، ما را در این ماه توفیق توبه عنایت کن و از گناه در امان دار و از ارتکاب معاصی خود حفظ فرمای . ای خداوند ، ما را در این ماه به سپاس نعمت خود بر گمار و جامه عافیت بر ما بپوشان و تا نعمت خویش بر ما تمام کنی ما را بر آن دار که در طاعت تو به حد کمال بکوشیم ، که تو بخشنده نعمتهایی و تو ستوده‌ای . و درود خدا بر محمد و خاندان طیبین و طاهرین او .

دعای چهل و چهارم

الدعاء الرابع والاربعون

(وَكَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا دَخَلَ شَهْرَ رَمَضَانَ) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِحَمْدِهِ ، وَجَعَلَنَا مِنْ أَهْلِهِ لِنَكُونَ لِإِحْسَانِهِ مِنَ الشَّاكِرِينَ ، وَ

لِيَجْزِيَنَا عَلَى ذَلِكَ جَزَاءَ الْمُحْسِنِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي حَبَانَا بِدِينِهِ ، وَ اخْتَصَّنَا بِمِلَّتِهِ ، وَ سَبَّلَنَا فِي سُبُلِ إِحْسَانِهِ لِنَسْلُكَهَا بِمَنِّهِ إِلَى رِضْوَانِهِ ، حَمْدًا يَتَقَبَّلُهُ مِنَّا ، وَ يَرْضَى بِهِ عَنَّا وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ مِنْ تِلْكَ السُّبُلِ شَهْرَهُ رَمَضَانَ ، شَهْرَ الصِّيَامِ ، وَ شَهْرَ الْإِسْلَامِ ، وَ شَهْرَ الطَّهْوَرِ ، وَ شَهْرَ التَّمَجِيسِ ، وَ شَهْرَ الْقِيَامِ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ ، هُدًى لِلنَّاسِ ، وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانِ فَأَبَانَ فَصَّةَ بَيْتِهِ عَلَى سَائِرِ الشُّهُورِ بِمَا جَعَلَ لَهُ مِنَ الْحُرْمَاتِ الْمُؤَفَّرَةِ ، وَ الْفَضَائِلِ الْمَشْهُورَةِ ، فَحَرَّمَ فِيهِ مَا أَحَلَّ فِي غَيْرِهِ إِعْظَامًا ، وَ حَجَرَ فِيهِ الْمَطَاعِمَ وَ الْمَشَارِبَ إِكْرَامًا ، وَ جَعَلَ لَهُ وَقْتًا بَيْنًا لَا يُجِزُّ جَلٌّ وَ عَزَّ أَنْ يُقَدَّمَ قَبْلَهُ ، وَ لَا يَقْبَلُ أَنْ يُؤَخَّرَ عَنْهُ . ثُمَّ فَضَّلَ لَيْلَهُ وَاحِدَةً مِنْ لَيَالِيهِ عَلَى لَيَالِي أَلْفِ شَهْرٍ ، وَ سَيَّمَاهَا لَيْلَةَ الْقَدْرِ ، تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَ الرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ سَلَامًا ، دَائِمُ الْبَرَكَةِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ بِمَا أَحْكَمَ مِنْ قَضَائِهِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَةَ فَضْلِهِ وَ إِجْلَالَ حُرْمَتِهِ ، وَ التَّحَفُّظَ مِمَّا حَظَرْتَ فِيهِ ، وَ أَعِنَّا عَلَى صِيَامِهِ بِكِفِّ الْجَوَارِحِ عَنْ مَعْاصِيكَ ، وَ اسْتِعْمَالِهَا فِيهِ بِمَا يُرِضُ بِكَ حَتَّى لَا نُضِغِي بِأَشِيمَاعِنَا إِلَى لَعْوٍ ، وَ لَا نُسْرِعَ بِأَبْصَارِنَا إِلَى لَهْوٍ وَ حَتَّى لَا نَبْسُطَ أَيْدِينَا إِلَى مَحْظُورٍ ، وَ لَا نَخْطُوَ بِأَقْدَامِنَا إِلَى مَحْجُورٍ ، وَ حَتَّى لَا تَعْبَى بَطُونُنَا إِلَّا مَا أَحَلَّتَ ، وَ لَا تَنْطَلِقَ أَلْسِنَتُنَا إِلَّا بِمَا مَثَلْتَ ، وَ لِمَا تَتَكَلَّفُ إِلَّا مَا يُدْنِي مِنْ ثَوَابِكَ ، وَ لِمَا تَنْعَاطِي إِلَّا الَّذِي يَبْقَى مِنْ عِقَابِكَ ، ثُمَّ خَلِّصْ ذَلِكَ كُلَّهُ مِنْ رِئَاءِ الْمُرَائِينَ ، وَ سَمْعَةِ الْمُسْمِعِينَ ، لِمَا نُشْرِكُ فِيهِ أَحَدًا دُونَكَ ، وَ لَا نَبْتَغِي فِيهِ مُرَادًا سِوَاكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ قَفْنَا فِيهِ عَلَى مَوَاقِبِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ بِحُدُودِهَا الَّتِي حَدَدْتَ ، وَ فُرُوضِهَا الَّتِي فَرَضْتَ ، وَ وَظَائِفِهَا الَّتِي وَظَفْتَ ، وَ أَوْقَاتِهَا الَّتِي وَقَّتَ وَ أَنْزَلْنَا فِيهَا مَنْزِلَةَ الْمُصْتَبِينَ لِمَنَازِلِهَا ، الْحَافِظِينَ لِأَرْكَانِهَا ، الْمُؤَدِّينَ لَهَا فِي أَوْقَاتِهَا عَلَى مَا سَيَّئَهُ عِبْدُكَ وَ رَسُولُكَ صِلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي رُكُوعِهَا وَ سُجُودِهَا وَ جَمِيعِ فَوَاضِحِهَا عَلَى أَتَمِّ الطَّهْوَرِ وَ أَشْبِغِهِ ، وَ أَتَمِّينِ الْخُشُوعِ وَ أَلْبَغِهِ . وَ وَقَّفْنَا فِيهِ لِأَنْ نَصَلَّ أَرْحَامَنَا بِالْبُرِّ وَ الصَّلَاةِ ، وَ أَنْ نَتَعَاهِدَ جِيرَانَنَا بِالْإِفْضَالِ وَ الْعَطِيَّةِ ، وَ أَنْ نُخَلِّصَ أَمْوَالَنَا مِنَ التَّبَعَاتِ ، وَ أَنْ نُنْظِرَهَا بِإِخْرَاجِ الرِّكَوَاتِ ، وَ أَنْ نُزَاجِعَ مِنْ هَاجِرِنَا ، وَ أَنْ نُنْصِفَ مَنْ ظَلَمْنَا ، وَ أَنْ نُسَالِمَ مَنْ عَادَانَا حَاشَى مَنْ عَوَدَى فِيكَ وَ لَكَ ، فَإِنَّهُ الْعِدُوُّ الَّذِي لَا تَوَالِيَهُ ، وَ الْحِزْبُ الَّذِي لَا نُصَافِيهِ . وَ أَنْ تَتَقَرَّبَ إِلَيْكَ فِيهِ مِنْ الْأَعْمَالِ الرَّائِيَةِ بِمَا تَطَهَّرْنَا بِهِ مِنَ الذُّنُوبِ ، وَ تَعَصَّ مِنْهَا فِيهِ مِمَّا نَسْتَأْتِفُ مِنَ الْعُيُوبِ ، حَتَّى لَا يُورِدَ عَلَيْكَ أَحَدٌ مِنْ مَلَائِكَتِكَ إِلَّا دُونَ مَا نُورِدُ مِنْ أَبْوَابِ الطَّاعَةِ لَكَ ، وَ أَنْوَاعِ الْقُرْبَى إِلَيْكَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الشَّهْرِ ، وَ بِحَقِّ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ مِنْ ابْتِدَائِهِ إِلَى وَقْتِ فَنَائِهِ مِنْ مَلِكِ قَرْبَتِهِ ، أَوْ نَبِيِّ أَرْسَلْتَهُ ، أَوْ عَبِيدِ صَالِحِ اخْتَصَصْتَهُ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَهْلُنَا فِيهِ لِمَا وَعَدْتَ أَوْلِيَاءَكَ مِنْ كَرَامَتِكَ ، وَ أَوْجِبْ لَنَا فِيهِ مَا أَوْجِبْتَ لِأَهْلِ الْمُبَالِغَةِ فِي طَاعَتِكَ ، وَ اجْعَلْنَا فِي نِظْمِ مَنْ اسْتَحَقَّ الرَّفِيعَ الْأَعْلَى بِرَحْمَتِكَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ جَنَّبْنَا الْإِلْحَادَ فِي تَوْجِيدِكَ ، وَ التَّفْصِيرَ فِي تَمْجِيدِكَ ، وَ الشُّكَّ فِي دِينِكَ ، وَ الْعَمَى عَنِ سَبِيلِكَ ، وَ الْإِغْفَالَ لِحُرْمَتِكَ ، وَ الْإِنْحِدَاعَ لِعِدُوِّكَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ إِذَا كَانَ لَكَ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْ لَيَالِي شَهْرِنَا هَذَا رِقَابٌ يُعْقِبُهَا عَفْوُكَ ، أَوْ يَهَبُهَا صِفْحُكَ فَاجْعَلْ رِقَابَنَا مِنْ تِلْكَ الرِّقَابِ ، وَ اجْعَلْنَا لِشَهْرِنَا مِنْ خَيْرِ أَهْلِ وَ أَصْحَابِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ائْتِحِقْ ذُنُوبَنَا مَعَ امِّحَاقِ هَلَالِهِ ، وَ اسْلِخْ عَنَّا تَبِعَاتِنَا مَعَ انْسِلَاخِ أَيَّامِهِ حَتَّى يَنْقُضَ عَنَّا وَ قَدْ صَفَيْتُنَا فِيهِ مِنَ الْخَطِيئَاتِ ، وَ أَخْلَصْتُنَا فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ إِنْ مَلْنَا فِيهِ فَعِدْلُنَا ، وَ إِنْ زُغْنَا فِيهِ فَقَوْمُنَا ، وَ إِنْ اشْتَمَلْ عَلَيْنَا عِدُوُّكَ الشَّيْطَانُ فَاسْتَنْقِدْنَا مِنْهُ . اللَّهُمَّ اشْحَنَّهُ بِعِبَادَتِنَا إِيَّاكَ ، وَ زَيِّنْ أَوْقَاتَهُ بِطَاعَتِنَا لَكَ ، وَ أَعِنَّا فِي نَهَارِهِ عَلَى صِيَامِهِ ، وَ فِي لَيْلِهِ عَلَى الصَّلَاةِ وَ التَّضَرُّعِ إِلَيْكَ ، وَ الْخُشُوعِ لَكَ ، وَ الدَّلَّةِ بَيْنَ يَدَيْكَ حَتَّى لَا يَشْهَدَ نَهَارُهُ عَلَيْنَا بِغَفْلَةٍ ، وَ لَا لَيْلُهُ بِتَفْرِيطٍ . اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْنَا فِي سَائِرِ الشُّهُورِ وَ الْأَيَّامِ كَذَلِكَ مَا عَمَرْتَنَا ، وَ اجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ الَّذِينَ يَرْتُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ، وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ ، أَنْتَهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ، وَ مِنَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَ هُمْ لَهَا سَابِقُونَ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، فِي كُلِّ وَقْتٍ وَ كُلِّ أَوَانٍ وَ عَلَى كُلِّ حَالٍ عَدَدًا مَا صَلَّيْتَ عَلَيَّ مِنْ صَلَاةٍ عَلَيْهِ ، وَ أَضْعَافَ ذَلِكَ كُلَّهُ بِالْأَضْعَافِ الَّتِي لَا يُحْصَى بِهَا غَيْرُكَ ، إِنَّكَ فَعَالٌ لِمَا تُرِيدُ .

دعای آن حضرت است هنگامی که ماه رمضان فرا می‌رسید. حمد و سپاس خداوندی را که ما را به حمد و سپاس خویش راه نمود و از جمله حامدان خود قرار داد، تا از شکرگزاران احسان او باشیم. و ما را در برابر حمد و سپاس خویش پاداش داد، آن سان که نیکوکاران را پاداش دهد. حمد و سپاس خداوندی را که دین خود به ما ارزانی فرمود و ما را به آیین خویش اختصاص داد و به راههای احسان خود در آورد، تا به مدد احسانش در طریق خشنودی‌اش گام برداریم. حمد و سپاسی که شایان قبولش افتد و بدان از ما خشنود گردد. حمد و سپاس خداوندی را که یکی از آن راهها که در برابر ما گشوده، ماه خود، ماه رمضان است، ماه صیام و ماه اسلام، ماه پاکیزگی از آلودگیها، ماه رهایی از گناهان، ماه نماز، ماهی که در آن قرآن نازل شده، قرآنی که راهنمای مردم است و نشانه آشکار هدایت است و تمیز دهنده حق از باطل است. پس به حرمت بی‌شمار و فضیلت بسیاری که بدین ماه ارزانی داشت، برتری آن را بر دیگر ماهها آشکار ساخت. برای بزرگداشت آن، هر چیز را که در دیگر ماهها حلال داشته بود، در این ماه حرام کرد. گرامیداشت آن را هر خوردنی و آشامیدنی ممنوع داشت و برای آن زمانی معین قرار داد، آن سان که اجازت ندهد روزه آن پیشتر ادا گردد و نپذیرد که به تأخیر افتد. آنگاه شبی از شبهای این ماه برگزید و بر شبهای هزار ماه برتری داد. و آن شب را «لیله القدر» نامید. در آن شب، فرشتگان و روح، به فرمان پروردگارشان، بر هر یک از بندگان او که بخواهد نازل می‌شوند، همراه با تقدیری تغییر ناپذیر. آن شب، شب سلام و درود فرشتگان است و دامنه برکاتش تا سپیده دم کشیده شود. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندانش و شناخت فضیلت این ماه و بزرگداشت حرمت آن و پرهیز از هر چه در این ماه ما را از آن منع کرده‌ای. به ما الهام کن. و ما را به روزه داشتن یاری ده: آن سان که اعضای بدن خویش از معاصی تو بازداریم و در آنچه سبب خشنودی‌توست به کار داریم، تا به هیچ سخن بیهوده گوش نسپاریم و به هیچ لهو و بازیچه ننگریم و به هیچ ممنوع دست نکشاییم و به سوی هیچ حرامی گام بر نداریم و چیزی جز آنچه تو حلال کرده‌ای در شکمهای خود جای ندهیم و زبانمان جز سخن تو نگوئیم و رنجی بر خود هموار نکنیم جز آنکه ما را به ثواب تو نزدیک سازد و کاری نکنیم جز آنچه ما را از عقاب تو در امان دارد. ای خداوند، از تو می‌خواهیم که این همه اعمال را از ریای ریاکاران و آوازه در افکندن آوازه افکنان دور نگه داری. و چنان باد که کسی را در عبادت با تو شریک نسازیم و جز تو برای خود مرادی نجویم. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او و در این ماه ما را به اوقات نمازهای پنجگانه آگاه فرما: به حدود و احکامش که مقرر داشته‌ای و واجباتش که واجب ساخته‌ای و شروط و هنگامش که معین کرده‌ای. ای خداوند، چنان کن که به هنگام نماز همانند کسانی باشیم که به منازل والای آن راه می‌یابند و همه ارکان آن رعایت می‌کنند و آن را به وقت خود، به آیین بنده تو و رسول تو محمد صلی الله علیه و آله در رکوع و سجود و همه فضیلتهايش، به کامل‌ترین وضوء و طهارت و در نهایت خشوع به جای می‌آورند. ای خداوند، در این ماه ما را موفق دار که به خویشاوندانمان نیکی کنیم و به دیدارشان بشتابیم و همسایگانمان را به بخشش و عطای خویش بنوازیم و اموالمان را از هر چه به ناحق بر آن افزوده‌ایم پیراسته داریم و با ادای زکات پاکیزه گردانیم و با آنان که از ما گسیخته‌اند پیوندیم و با آن که در حق ما ستمی روا داشته به مقتضای انصاف رفتار کنیم و با آن که با ما دشمنی ورزیده دوستی کنیم، جز آن کسان که به خاطر رضای تو با آنان دشمن شده‌ایم، که با چنین دشمنی هیچ‌گاه سخن از دوستی نگوئیم و همدل نشویم. ای خداوند، در این ماه ما را توفیق ده که به کردارهای پسندیده به تو تقرب جوئیم، آن سان که ما را از گناهان پاک داری و از بازگشت به اعمال ناشایست نگه داری، تا هیچ یک از ملائکه تو طاعتی به درگاهت نیارود جز آنکه از طاعت ما کمتر باشد و در تقرب به پایه تقرب ما نرسد. ای خداوند، به حق این ماه و به حق آن کس که در این ماه از آغاز تا انجام جبین عبادت به درگاه تو سوده، خواه ملکی بوده که او را مقرب خود ساخته‌ای، یا پیامبری که به رسالتش فرستاده‌ای، یا بنده‌ای صالح که از میان بندگان برگزیده‌ای، بر محمد و خاندانش درود بفرست و ما را سزاوار کرامتی کن که به دوستان خود وعده داده‌ای. هر چه مبالغان در عبادت خود را نصیب داشته‌ای ما را نیز نصیب دار و به رحمت خود ما را در زمره کسانی قرار ده که بهشت آن بالاترین مرتبترا سزاوارند. بار خدایا، درود بفرست بر محمد

و خاندان او و ما را دور دار از الحاد در توحید خود و قصور در بزرگداشت خود و شک در دین خود و نابینایی در طریق خود و غفلت از تعظیم خود و فریفته شدن به دشمنی، آن شیطان رجیم. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او و چون در شبهای این ماه اراده عفو و بخشایش کنی ما را در شمار آن بندگان در آور که به عفو تو آزاد می‌شوند و در خور بخشایش تو می‌گردند. ای خداوند، ما را از بهترین کسانی قرار ده که در این ماه زیسته‌اند و این ماه به سر آورده‌اند. بار خدایا، درود بفرست بر محمد و خاندان او و آنگاه که هلال ماه رمضان به محاق می‌افتد، گناهان ما محو کن. و چون به سلخ رسد و روزهایش به آخر آید، جامه شوخکن گناهان از تن ما بیرون کن، آن‌سان که چون به سر شود ما را از هر خطا پیراسته و از هر گناه، پاک ساخته باشی. بار خدایا، بر محمد و خاندان او درود بفرست. اگر در این ماه به راه کج رفته‌ایم، به راه راستمان آور و اگر از حق عدول کرده‌ایم، به حقمان بازگردان و اگر دشمن تو، شیطان، بر ما چیره شد، ما را از چنگال او رهایی بخش. ای خداوند، ماه رمضان را از زمزمه عبادت ما پرساز و شب و روزش را به طاعات ما آراسته گردان. ما را یاری ده که روزهایش را روزه بداریم و شبهایش را به نماز و تضرع و خشوع و مذلت در پیشگاه تو به سحر رسانیم، تا مباد که روزهایش به غفلت ما شهادت دهند و شبهایش به سهل انگاری ما. ای خداوند، چنان کن که در دیگر ماهها و روزها تا زنده‌ایم چنین باشیم. چنان کن که در شمار بندگان صالح تو در آییم: آنان که بهشت را به میراث برده‌اند و در آن جاویدانند، آنان که همه آنچه را که باید ادا کنند ادا می‌کنند و باز هم دلپایشان ترسان است، آنان که باید نزد پروردگارش باز گردند، آنان که به کارهای نیک می‌شتابند و در آن بر یکدیگر سبقت می‌گیرند. بار خدایا، در هر وقت و در هر زمان و در هر حال بر محمد و خاندانش درود بفرست، به شمار درودهایی که بر همه کسانی که شایان درود توبوده‌اند فرستاده‌ای و چندین برابر آنها، آن‌سان که هیچ کس جز توشمارش نتواند کرد. انک فعال لما ترید.

دعای چهل و پنجم

الدعاء الخامس و الأربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي وَدَاعِ شَهْرِ رَمَضَانَ) اللَّهُمَّ يَا مَنْ لَا يَزْغُبُ فِي الْجَزَاءِ وَيَا مَنْ لَا يَنْدُمُ عَلَى الْعَطَاءِ وَيَا مَنْ لَا يَكْفِي عِبْدَهُ عَلَى السَّوَاءِ. مَنَّكَ إِيْدَاءً، وَ عَفْوَكَ تَفْضُلًا، وَ عَقُوبَتَكَ عَيْدًا، وَ قَضَاؤَكَ خَيْرَةً إِنْ أُعْطِيَ لَمْ تَشِبْ عَطَاءَكَ بِمَنْ، وَ إِنْ مَنَعْتَ لَمْ يَكُنْ مَنُوعَكَ تَعْدِيًا. تَشْكُرُ مَنْ شَكَرَكَ وَ أَنْتَ أَلْهَمْتَهُ شُكْرَكَ. وَ تَكْفِي مَنْ حَمَدَكَ وَ أَنْتَ عَلَّمْتَهُ حَمْدَكَ. تَسْتُرُ عَلَى مَنْ لَوْ شِئْتَ فَضَحْتَهُ، وَ تَجُودُ عَلَى مَنْ لَوْ شِئْتَ مَنَعْتَهُ، وَ كَلَاهِمَا أَهْلٌ مِنْكَ لِلْفَضْلِ وَ الْمَنَعِ غَيْرَ أَنَّكَ بَنَيْتَ أَعْمَالَكَ عَلَى التَّفْضِيلِ، وَ أَجْرِيَتْ قُدْرَتُكَ عَلَى التَّجَاوُزِ. وَ تَلَقَّيْتَ مَنْ عَصَاكَ بِالْحِلْمِ، وَ أَمَهَلْتَ مَنْ قَصِدَ لِنَفْسِهِ بِالظُّلْمِ، تَسْتَنْظِرُهُمْ بِأَنَاتِكَ إِلَى الْإِنَابَةِ، وَ تَتْرُكُ مُعَاجَلَتَهُمْ إِلَى التَّوْبَةِ لِكَيْلَا يَهْلِكَ عَلَيْكَ هَالِكُهُمْ، وَ لَا يَسْقَى بِنِعْمَتِكَ شَقِيئَهُمْ إِلَّا عَنْ طَوْلِ الْأَعْدَارِ إِلَيْهِ، وَ بَعِيدِ تَرَادُفِ الْحُجَّةِ عَلَيْهِ، كَرَمًا مِنْ عَفْوِكَ يَا كَرِيمَ، وَ عَائِدَةً مِنْ عَطْفِكَ يَا حَلِيمَ. أَنْتَ الَّذِي فَتَحْتَ لِعِبَادِكَ بَابًا إِلَى عَفْوِكَ، وَ سَمَّيْتَهُ التَّوْبَةَ، وَ جَعَلْتَ عَلَى ذَلِكَ الْبَابِ دَلِيلًا مِنْ وَحْيِكَ لئَلَّا يَضِلُّوا عَنْهُ، فَقُلْتَ تَبَارَكَ اسْمُكَ تُوْبُوا إِلَى اللَّهِ تُوْبَةً نَصُوحًا عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَ يُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ. يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ، نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ بَأْيَمَانِهِمْ، يَقُولُونَ رَبَّنَا أَنْتُمْ لَنَا نُورٌ، وَ اغْفِرْ لَنَا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. فَمَا عَيْدُرُ مَنْ أَعْلَلَ دُخُولَ ذَلِكَ الْمَنْزِلِ بَعِيدٌ فَتِيحِ الْبَابِ وَ إِقَامَةِ الدَّلِيلِ وَ أَنْتَ الَّذِي زِدْتَ فِي السُّؤْمِ عَلَى نَفْسِكَ لِعِبَادِكَ، تُرِيدُ رِبْحَهُمْ فِي مُتَاجَرَتِهِمْ لَمْكَ، وَ فَوْزَهُمْ بِالْوَفَادَةِ عَلَيْكَ، وَ الزِّيَادَةَ مِنْكَ، فَقُلْتَ تَبَارَكَ اسْمُكَ وَ تَعَالَيْتَ مِنْ جَاءِ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا، وَ مِنْ جَاءِ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا. وَ قُلْتَ مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَتَتْ سَبْعَ سِنَابِلٍ فِي كُلِّ سَبِيلَةٍ مِائَةٌ حَبَّةٌ، وَ اللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ، وَ قُلْتَ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً. وَ مَا أَنْزَلْتَ مِنْ نَظَائِرِهِنَّ فِي الْقُرْآنِ مِنْ تَضَاعِيفِ الْحَسَنَاتِ. وَ أَنْتَ الَّذِي دَلَلْتَهُمْ بِقَوْلِكَ مِنْ غِيْبِكَ وَ

تَرْغِيبِكَ الَّذِي فِيهِ حَظُّهُمْ عَلَيَّ مَا لَوْ سَيَّرْتَهُ عَنْهُمْ لَمْ تُدْرِكْهُ أَبْصَارُهُمْ ، وَ لَمْ تَعِهْ أَسْمَاعُهُمْ ، وَ لَمْ تَلْحَقْهُ أَوْهَامُهُمْ ، فَقُلْتَ اذْكُرُونِي اذْكُرْكُمْ ، وَ اَشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونَ ، وَ قُلْتَ لَيْنَ شُكْرَتُمْ لِأَزِيدَنَّكُمْ ، وَ لَيْزِنَ كَفْرَتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ . وَ قُلْتَ اذْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ، إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَكِبُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ، فَسَمَّيْتُ دُعَاءَكَ عِبَادَةً ، وَ تَرَكْتُهُ اسْمِي تَكْبَارًا ، وَ تَوَعَّدْتُ عَلَى تَرْكِهِ دُخُولَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ . فَذَكَّرُوكَ بِمَنِّكَ ، وَ شَكَرُوكَ بِفَضْلِكَ ، وَ دَعَوُوكَ بِأَمْرِكَ ، وَ تَصَدَّقُوا لَكَ طَلْبًا لِمَزِيدِكَ ، وَ فِيهَا كَانَتْ نَجَاتُهُمْ مِنْ غَضَبِكَ ، وَ فَوْزُهُمْ بِرِضَاكَ . وَ لَوْ دَلَّ مَخْلُوقٌ مَخْلُوقًا مِنْ نَفْسِهِ عَلَى مِثْلِ الَّذِي دَلَّتْ عَلَيْهِ عِبَادَتُكَ مِنْكَ كَانَ مَوْصُوفًا بِالْإِحْسَانِ ، وَ مَنُوعًا بِالْإِيمَانِ ، وَ مَحْمُودًا بِكُلِّ لِسَانٍ ، فَلكَ الْحَمِيدُ مَا وَجِدَ فِي حَمِيدِكَ مَذْهَبٌ ، وَ مَا بَقِيَ لِلْحَمْدِ لَفْظٌ تُحْمَدُ بِهِ ، وَ مَعْنَى يَنْصَرِفُ إِلَيْهِ . يَا مَنْ تَحَمَّدَ إِلَى عِبَادِهِ بِالْإِحْسَانِ وَ الْفَضْلِ ، وَ عَمَّرَهُمْ بِالْمَنِّ وَ الطَّوْلِ ، مَا أَفْشَى فِيْنَا نِعْمَتَكَ ، وَ أَسْبَغَ عَلَيْنَا مِثَّتَكَ ، وَ أَخَصَّنَا بِبِرِّكَ هَيْدَيْتَنَا لِدِينِكَ الَّذِي اضْطَفَيْتَ ، وَ مَلَيْتَكَ الَّتِي ارْتَضَيْتَ ، وَ سَبَّيْتَكَ الَّذِي سَهَّلْتَ ، وَ بَصَّرْتَنَا الزُّلْفَةَ لِمَدِينِكَ ، وَ الْوُصُولَ إِلَى كَرَامَتِكَ اللَّهُمَّ وَ أَنْتَ جَعَلْتَ مِنْ صَيِّمَاتِكَ الْوُطَائِفَ ، وَ خَصَائِصِ تِلْكَ الْوُطَائِفِ ، وَ خَصَائِصِ تِلْكَ الْوُطَائِفِ شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي اخْتَصَصْتَهُ مِنْ سَائِرِ الشُّهُورِ ، وَ تَخَيَّرْتَهُ مِنْ جَمِيعِ الْأَزْمِنَةِ وَ الدُّهُورِ ، وَ آثَرْتَهُ عَلَى كُلِّ أَوْقَاتِ السَّنَةِ بِمَا أَنْزَلْتَ فِيهِ مِنَ الْقُرْآنِ وَ التُّورِ ، وَ ضَاعَفْتَ فِيهِ مِنَ الْإِيمَانِ ، وَ فَرَضْتَ فِيهِ مِنَ الصِّيَامِ ، وَ رَعَبْتَ فِيهِ مِنَ الْقِيَامِ ، وَ أَجَلَلْتَ فِيهِ مِنْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ . ثُمَّ آثَرْتَنَا بِهِ عَلَى سَائِرِ الْأُمَمِ ، وَ اضْطَفَيْتَنَا بِفَضْلِهِ دُونَ أَهْلِ الْمَلِئِ ، فَصُمْنَا بِأَمْرِكَ نَهَارَهُ ، وَ قُمْنَا بِعَوْنِكَ لَيْلَهُ ، مُتَعَرِّضِينَ بِصِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ لِمَا عَرَّضْتَنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ ، وَ تَسَبَّبْنَا إِلَيْهِ مِنْ مَثُوبَتِكَ ، وَ أَنْتَ الْمَلِيُّ بِمَا رَغِبَ فِيهِ إِلَيْكَ ، الْجَوَادُ بِمَا سُئِلْتَ مِنْ فَضْلِكَ ، الْقَرِيبُ إِلَى مَنْ حَاوَلَ قُرْبَكَ . وَ قَدْ أَقَامَ فِيْنَا هَذَا الشُّهُرُ مَقَامَ حَمِيدٍ ، وَ صَيِّبًا صِيحْبَةً مَبْرُورٍ ، وَ أَرْبِحَنَا أَفْضَلَ أَرْبَاحِ الْعَالَمِينَ ، ثُمَّ قَدْ فَارَقْنَا عِنْدَ تَمَامِ وَقْتِهِ ، وَ انْقَطَعَ مَدَدُهُ ، وَ فَاءَ عَيْدِهِ . فَنَحْنُ مُودِعُوهُ وَ دَاعٍ مَنْ عَزَّ فِرَاقُهُ عَلَيْنَا ، وَ عَمَّنَا وَ أَوْحَشْنَا انْصِرَافَهُ عَنَّا ، وَ لَزِمْنَا لَهُ الدَّمَامَ الْمُحْفُوظَ ، وَ الْحُرْمَةَ الْمُرْعِيَّةَ ، وَ الْحَقَّ الْمُقْضَى ، فَنَحْنُ قَائِلُونَ السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا شَهْرَ اللَّهِ الْأَكْبَرَ ، وَ يَا عِيدَ أَوْلِيَائِهِ . السَّلَامَ عَلَيْكَ يَا أَكْرَمَ مَصْحُوبٍ مِنَ الْأَوْقَاتِ ، وَ يَا خَيْرَ شَهْرٍ فِي الْأَيَّامِ وَ السَّاعَاتِ . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ قَرُبَتْ فِيهِ الْأَمَالُ ، وَ نُشِرَتْ فِيهِ الْأَعْمَالُ . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ قَرِينِ جَلِّ قَدْرُهُ مَوْجُودًا ، وَ أَفْجَعِ فَقْدُهُ مَفْقُودًا ، وَ مَرْجُوِّ أَلَمِ فِرَاقِهِ . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ أَلْفِ آنَسٍ مُقْبِلًا فَسِرَّ ، وَ أَوْحَشٍ مُنْقِضًا يَا فَمَضَّ السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ مُجَاوِرٍ رَقَّتْ فِيهِ الْقُلُوبُ ، وَ قَلَّتْ فِيهِ الذُّنُوبُ . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ نَاصِرٍ أَعَانَ عَلَى الشَّيْطَانِ ، وَ صَاحِبٍ سَهَّلَ سُبُلَ الْإِحْسَانِ السَّلَامَ عَلَيْكَ مَا أَكْثَرَ عُتْقَاءَ اللَّهِ فِيكَ ، وَ مَا أَشَدَّ مَنْ رَعَى حُرْمَتَكَ بِكَ السَّلَامَ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَمْحَاكَ لِلذُّنُوبِ ، وَ أَشْتَرَكَ لِأَنْوَاعِ الْغُيُوبِ السَّلَامَ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَطُولَكَ عَلَى الْمُجْرِمِينَ ، وَ أَهْيَبَكَ فِي صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ لَا تُنَافِسُهُ الْأَيَّامُ . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ شَهْرٍ هُوَ مِنْ كُلِّ أَمْرِ سَلَامٍ السَّلَامَ عَلَيْكَ غَيْرَ كَرِيهِهِ الْمُصَاحِبِ ، وَ لَا ذَمِيمِ الْمُلَابَسَةِ السَّلَامَ عَلَيْكَ كَمَا وَفَدَتْ عَلَيْنَا بِالْبَرَكَاتِ ، وَ غَسَلَتْ عَنَّا دَنَسَ الْخَطِيئَاتِ السَّلَامَ عَلَيْكَ غَيْرَ مُودِعٍ بَرْمًا وَ لَا مَتْرُوكٍ صِيَامُهُ سَامًا . السَّلَامَ عَلَيْكَ مِنْ مَطْلُوبٍ قَبْلَ وَقْتِهِ ، وَ مَحْزُونٍ عَلَيْهِ قَبْلَ فُوتِهِ . السَّلَامَ عَلَيْكَ كَمَنْ سَاءَ صِرْفٍ بِكَ عَنَّا ، وَ كَمَنْ مِنْ خَيْرٍ أَفِيضَ بِكَ عَلَيْنَا السَّلَامَ عَلَيْكَ وَ عَلَى لَيْلَةِ الْقَدْرِ الَّتِي هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ السَّلَامَ عَلَيْكَ مَا كَانَ أَخْرَصَنَا بِالْأَمْسِ عَلَيْكَ ، وَ أَشَدَّ شَوْقَنَا غَدًا إِلَيْكَ . السَّلَامَ عَلَيْكَ وَ عَلَى فَضْلِكَ الَّذِي حُرِمْنَاهُ ، وَ عَلَى مَا ضَلَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ سَلْبِنَاهُ . اللَّهُمَّ إِنَّا أَهْلُ هَذَا الشُّهُرِ الَّذِي شَرَفْتَنَا بِهِ ، وَ وَفَّقْتَنَا بِمَنِّكَ لَهُ حِينَ جَهَلَ الْأَشْقِيَاءُ وَقْتَهُ ، وَ حَرِمُوا لِشَقَائِهِمْ فَضْلَهُ . أَنْتَ وَلِيُّ مَا آثَرْتَنَا بِهِ مِنْ مَعْرِفَتِهِ ، وَ هَدَيْتَنَا لَهُ مِنْ سُنَّتِهِ ، وَ قَدْ تَوَلَّيْنَا بِتَوْفِيقِكَ صِيَامَهُ وَ قِيَامَهُ عَلَى تَقْصِيرٍ ، وَ أَدَّيْنَا فِيهِ قَلِيلًا مِنْ كَثِيرٍ . اللَّهُمَّ فَلكَ الْحَمْدُ إِفْرَارًا بِالْإِسَاءَةِ ، وَ اعْتِرَافًا بِالْإِضَاعَةِ ، وَ لَكَ مِنْ قُلُوبِنَا عَقْدُ النَّدَمِ ، وَ مِنْ أَلْسِنَتِنَا صِدْقُ الْإِعْتِذَارِ ، فَأَجْرُنَا عَلَى مَا أَصَابَنَا فِيهِ مِنَ التَّفْرِيطِ أَجْرًا نَسْتَدْرِكُ بِهِ الْفَضْلَ الْمَرْغُوبَ فِيهِ ، وَ نَعْتَاضُ بِهِ مِنْ أَنْوَاعِ الدُّخْرِ الْمَحْرُوصِ عَلَيْهِ . وَ أَوْجِبْ لَنَا عُذْرَكَ عَلَى مَا قَصَّرْنَا فِيهِ مِنْ حَقِّكَ ، وَ ابْلُغْ بِأَعْمَارِنَا مَا بَيْنَ أَيْدِينَا مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ الْمُقْبِلِ ، فَإِذَا بَلَغْتَنَا فَأَعِنَّا عَلَى تَنَاوُلِ مَا أَنْتَ أَهْلُهُ مِنَ الْعِبَادَةِ ، وَ أَدِّنَا إِلَى الْقِيَامِ بِمَا يَسْتَحِقُّهُ مِنَ الطَّاعَةِ ، وَ أَجْرٍ لَنَا مِنْ صَالِحِ الْعَمَلِ مَا يَكُونُ دَرَكًا لِحَقِّكَ فِي الشَّهْرَيْنِ مِنْ شُهُورِ الدَّهْرِ . اللَّهُمَّ وَ مَا أَلْمَمْنَا بِهِ فِي شَهْرِنَا هَذَا مِنْ لَمَمٍ أَوْ إِثْمٍ ، أَوْ وَاقَعْنَا فِيهِ مِنْ ذَنْبٍ ، وَ اكْتَسَبْنَا فِيهِ مِنْ خَطِيئَةٍ عَلَى تَعَمُّدٍ مِنَّا ، أَوْ عَلَى نِسْيَانٍ ظَلَمْنَا فِيهِ أَنْفُسِنَا ، أَوْ ائْتَهَكْنَا بِهِ حُرْمَةً مِنْ غَيْرِنَا ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اسْتُرْنَا بِسِتْرِكَ ، وَ اعْفُ عَنَّا بِعَفْوِكَ ، وَ لِمَا تَنْصَبُ بِنَا فِيهِ لِأَعْيُنِ الشَّامِتِينَ ، وَ لَا تَبْسُطْ عَلَيْنَا فِيهِ أَلْسِنَ

الطَّاعِينَ ، وَاسْتَعْمَلْنَا بِمَا يَكُونُ حِطَّةً وَكَفَّارَةً لِّمَا أَنْكَرْتَ مِنَّا فِيهِ بِرَأْفَتِكَ الَّتِي لَمَّا تَنَفَّدْ ، وَفَضْلِكَ الَّذِي لَا يَنْقُصُ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاجْبُرْ مُصِيبَتَنَا بِشَهْرِنَا ، وَبَارِكْ لَنَا فِي يَوْمِ عِيدِنَا وَفِطْرِنَا ، وَاجْعَلْهُ مِن خَيْرِ يَوْمٍ مَرَّرْنَا عَلَيْهِ لِعَفْوٍ ، وَآمَحَاهُ لِدُذِّبٍ ، وَاعْفِرْ لَنَا مَا خَفِيَ مِن ذُنُوبِنَا وَ مَا عَلَن . اللَّهُمَّ اسْلِحْنَا بِاسْتِخْلَافِ هَذَا الشَّهْرِ مِن خَطَايَانَا ، وَ أَخْرِجْنَا بِخُرُوجِهِ مِن سَيِّئَاتِنَا ، وَاجْعَلْنَا مِن أَسْعَدِ أَهْلِهِ بِهِ ، وَاجْزِلْهُمْ قِسْمًا فِيهِ ، وَ أَوْفِرْهُمْ حَظًّا مِنْهُ . اللَّهُمَّ وَمَنْ رَعَى هَذَا الشَّهْرَ حَقَّ رِعَايَتِهِ ، وَ حَفِظَ حُرْمَتَهُ حَقَّ حِفْظِهَا ، وَ قَامَ بِحُدُودِهِ حَقَّ قِيَامِهَا ، وَ اتَّقَى ذُنُوبَهُ حَقَّ تَقَاتِهَا ، أَوْ تَقَرَّبَ إِلَيْكَ بِقُرْبِهِ أَوْجَبَتْ رِضَاكَ لَهُ ، وَ عَطَفَتْ رَحْمَتِكَ عَلَيْهِ ، فَهَبْ لَنَا مِثْلَهُ مِنْ وُجْدِكَ ، وَ اعْطِنَا أَضْعَافَهُ مِنْ فَضْلِكَ ، فَإِنَّ فَضْلَكَ لَمَّا يَغِيضُ ، وَ إِنَّ خَزَائِنَكَ لَمَّا تَنْقُصُ بِلَ تَفِيضُ ، وَ إِنَّ مَعَادِنَ إِحْسَانِكَ لَمَّا تَفْنَى ، وَ إِنَّ عَطَاءَكَ لِلْعَطَاءِ الْمَهْنَأ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَ اكْتُبْ لَنَا مِثْلَ أَجُورِ مَنْ صَامَهُ ، أَوْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . اللَّهُمَّ إِنَّا نَتُوبُ إِلَيْكَ فِي يَوْمِ فِطْرِنَا الَّذِي جَعَلْتَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ عِيدًا وَسِرُورًا ، وَ لِأَهْلِ مِلَّتِكَ مَجْمَعًا وَ مُحْتَشِدًا مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ أَذْنَبْنَاهُ ، أَوْ سُوءٍ أَشْلَفْنَاهُ ، أَوْ خَاطِرٍ شَرٍّ أَضْمَرْنَاهُ ، تَوْبِيَهُ مَنْ لَمَّا يَنْطَوِي عَلَى رُجُوعِ إِلَى ذَنْبٍ ، وَ لَا يَعُودُ بِعِيدِهَا فِي خَطِيئَتِهِ ، تَوْبِيَهُ نَصُوحًا خَلَصَتْ مِنَ الشُّكِّ وَ الْبَارِئِيَابِ ، فَتَقَبَّلَهَا مِنَّا ، وَ ارْضَ عَنَّا ، وَ تَبَسَّنَا عَلَيْهَا . اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا خَوْفَ عِقَابِ الْوَعِيدِ ، وَ شَوْقَ ثَوَابِ الْمَوْعُودِ حَتَّى نَجِدَ لَذَّةَ مَا نَدْعُوكَ بِهِ ، وَ كَأَيَّةَ مَا نَسْتَجِيرُكَ مِنْهُ . وَ اجْعَلْنَا عِنْدَكَ مِنَ التَّوَّابِينَ الَّذِينَ أَوْجَبَتْ لَهُمْ مَحَبَّتِكَ ، وَ قَبِلَتْ مِنْهُمْ مُرَاجِعَةَ طَاعَتِكَ ، يَا أَعْدِلَ الْعَادِلِينَ . اللَّهُمَّ تَجَاوَزْ عَن آبَائِنَا وَ أُمَّهَاتِنَا وَ أَهْلِ دِينِنَا جَمِيعًا مِنْ سَلَفِ مِنْهُمْ وَ مَنْ غَبَرَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّنَا وَ آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى مَلَائِكَتِكَ الْمَقْرَبِينَ ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى أَنْبِيَائِكَ الْمُرْسَلِينَ ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ، وَ أَفْضَلْ مِنْ ذَلِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ، صِيْلَاهُ تَبْلُغُنَا بِرِكَتِهَا ، وَ يَنَالُنَا نَفْعُهَا ، وَ يُشِيْتَجَابُ لَهَا دُعَاؤُنَا ، إِنَّكَ أَكْرَمُ مَنْ رُغِبَ إِلَيْهِ ، وَ أَكْفَى مَنْ تُوكَّلَ عَلَيْهِ ، وَ أُعْطِيَ مَنْ سُئِلَ مِنْ فَضْلِهِ ، وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

نیایش چهل و پنجم

. دعای آن حضرت است در وداع ماه رمضان . ای خداوندی که در برابر نعمتهایی که بندگانت را ارزانی می‌داری به پاداشت رغبتی نیست . ای خداوندی که از بخشیدن پشیمان نمی‌شوی . ای خداوندی که پاداش عمل بنده را نه برابر عمل ، بلکه بیش از آن می‌دهی . نعمت بی‌هیچ سابقه است و عفو تو بر مقتضای فضل و احسان توست و عقوبت بر آیین عدالت است و هر چه تقدیر کنی خیر ما در آن است . اگر عطا کنی ، عطای خویش به منت نیامیزی و اگر منع کنی ، منع کردنت نه از روی ستم باشد . پاداش نیک دهی کسی را که سپاست گوید ، با آنکه تو خود او را سپاس گفتن الهام کرده‌ای . جزای خیر دهی کسی را که تو را بستاید ، با آنکه تو خود او را ستایشگری آموخته‌ای . عیب کسی را می‌پوشی که اگر می‌خواستی ، رسوایش می‌ساختی . به کسی عطا می‌کنی که اگر می‌خواستی ، عطا از او باز می‌گرفتی . و آن دو یکی در خور آن بود که رسوایش کنی و یکی سزای آن بود که عطای خویش از او بازگیری . ولی تو ای خداوند ، کار خود بر تفضل بنانهاده‌ای و قدرت خود را بر گذشت از گناهان جاری داشته‌ای . با آنان که تو را عصیان کنند ، با بردباری رویاروی شوی و آنان را که آهنگ ستم بر خود کنند ، مهلت دهی . آری ای پروردگار من ، مهلتشان دهی و با آنان مدارا کنی ، باشد که به سوی تو باز گردند ، و چاره کارشان به تو به سپاری ، تا آن که باید هلاک شود به خلاف رضای تو در مهلکه نیفتند و آن که از نعمت تو مست غرور شده و طریق شقاوت در پیش گرفته بدبخت نگردد ، مگر آنکه که دیگرش عذر نماند و حجت بر او تمام شود . همه اینها از روی کرم و عفو توست ای خدای بخشنده و سودی است که از عطوفت تو حاصل گردد ، ای خدای بردبار . ای خداوند ، تویی که در عفو به روی بندگانت گشوده‌ای و آن راتوبه نامیده‌ای . و برای رسیدن به این در ، آیاتی را که بر پیامبرت وحی کرده‌ای راهنما ساخته‌ای ، تا کسی آن در گم نکند ، که تو ای خداوندی که بزرگ و متعالی است نام تو ، خود گفته‌ای : «به درگاه خدا توبه کنید ، توبه‌ای از روی اخلاص باشد که پرودگارتان ، گناهانتان را محو کند و شما را به بهشتهایی داخل کند که در آن نهرها جاری است . در آن روز ، خدا پیامبر و کسانی را که به او

ایمان آورده‌اند فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و در سمت راستشان در حرکت باشد. می‌گویند: ای پروردگار ما، نور ما را برای ما به کمال رسان و ما را بیامرز، که تو بر هر کاری توانایی.» (۱) پس کسی که از دخول به چنین سرایی سرای توبه پس از گشودن در و بر گماشتن راهنما غفلت ورزد، چه عذر تواند آورد؟ ای خدای من، تو کسی هستی که در معامله با بندگان خود، همواره به سود آنان در بها می‌افزایی و می‌خواهی که در معامله با تو سود برند و به‌افزون دهی و نزول بر آستان تو کامیاب شوند، که تو خود گفته‌ای بزرگ و متعالی است نام تو و بلند است مرتبت تو - هر کس کار نیکی انجام دهد، ده برابر به او پاداش داده شود و هر که کار بدی انجام دهد، تنها همانند آن کیفر بیند.» (۲) و نیز تو خود گفته‌ای: «مثل آنان که مال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند مثل دانه‌ای است که هفت خوشه بر آورد، و در هر خوشه‌ای صد دانه باشد، خدا پاداش هر که را که بخواد، چند برابر می‌کند.» (۳) و نیز تو خود گفته‌ای: «کیست که به خدا قرض الحسنه دهد، تا خدا بر آن چند برابر بیفزاید؟» (۴) و نظایر این آیات که در قرآن در باب مضاعف شدن حسنات نازل کرده‌ای. بار خدایا، تویی که به وسیله وحی که از عالم غیب فرستادی و به ترغیب خویش، آدمیان را به چیزهایی راه نمودی که اگر پنهان می‌داشتی، از دیدگان پنهان می‌بود. گوششان از شنیدن آواز آن ناتوان و اندیشه‌هایشان از تصور آن عاجز می‌آمد، که تو خود گفته‌ای: «مرا یاد کنی تا شما را یاد کنم. مرا سپاس گویند و ناسپاسی من مکنید.» (۵) و نیز گفته‌ای: «اگر مرا سپاس گویند، بر نعمت شما می‌افزایم و اگر کفران کنید بدانید که عذاب من سخت است.» (۶) و گفته‌ای: «بخوانید مرا، تا شما را پاسخ گویم. آنهایی که از پرستش من سرکشی می‌کنند زودا که در عین خواری به جهنم در آیند.» (۷) بار خدایا، دعای بندگان را به درگاه خود، عبادت خوانده‌ای و ترک آن را خود پسندی و سرکشی، و کسانی را که از آن سر بر تابند وعده جهنم و خواری آن داده‌ای. از این روست که تو را به نعمت و بخشش یاد کردند و به فضل و احسانت سپاس گفتند و هم به فرمان تو، تو را به دعا خواندند، و در راه تو صدقه دادند تا به ثوابشان بیفزایی، و در آن بود رهایشان از خشم تو و کامیابیشان به خشنودی تو. بار خدایا، اگر یکی از آفریدگان تو، آفریده دیگر را چنان راهنمایی کرده بود که تو بندگانت را راهنمایی کرده‌ای، او را به صفت انعام و احسان متصف می‌ساختند و به هر زبان می‌ستودندش. پس حمد و سپاس تو را، تا هر زمان که سپاست توان گفت و تا آنگاه که بر حمد تو لفظی باقی است و معنایی که در این طریق بهره‌ای از آن توان یافت. ای خداوندی که احسان و فضل خویش به بندگانت عطا کرده‌ای و آنان را در بخشش و عطا غرقه ساخته‌ای. آثار نعمت تو بر ما چه آشکار است و احسان تو در حق ما چه بسیار. و چه بسیار ما را به بر و نیکی خویش مخصوص گردانیده‌ای. ما را به دین برگزیده خود، آیین پسندیده خود، شریعت سهل و آسان خود هدایت کردی و دیدگانمان را بینا ساختی که به تو تقرب جویم و به مقام کرامت تو واصل آییم. بار خدایا، یکی از این برگزیده‌ترین وظایف و خاص‌ترین واجبات، ماه رمضان را قراردادی. ماهی که آن را از میان دیگر ماهها ویژگی دیگری بخشیده‌ای و از میان همه زمانها و روزگارا اختیارش کرده‌ای و بر همه اوقات سال برتری‌اش نهاده‌ای، زیرا که در آن قرآن و نور نازل کرده‌ای و بر تکالیف مؤمنان چند برابر افزوده‌ای و روزه را در آن واجب داشته‌ای و مردمان را به بر پای خاستن برای عبادت خود ترغیب کرده‌ای و شب قدر را که از هزار ماه بهتر است تجلیل فرموده‌ای. و چون رمضان را به ما عطا کردی، ما را بر دیگر امتها فضیلت نهادی و از میان پیروان دیگر کیشها برگزیدی. پس ما به فرمان تو روزش را روزه داشتیم و شبش را به نماز برخاستیم، و با روزه داشتن و نماز خواندن در این ماه به رحمتی که ما را ارزانی داشته بودی روی نهادیم و آن را وسیله‌نیل به ثواب تو قرار دادیم. تویی که هر چه از تو خواهند توانی داشت و آنچه از فضل و احسان تو طلبند توانی داد و به خواستاران مقام قرب خود نزدیک هستی. ای خداوند، ماه رمضان در میان ما بس ستوده زیست و ما را مصاحب و یاری نیکو بود و گرانبهاترین سودهای مردم جهان را به ما ارزانی داشت. اما چون زمانش به سر رسید و مدتش و شمار روزهایش پایان گرفت، آهنگ رحیل کرد. ای خداوند، اینک با او وداع می‌کنیم، همانند وداع با عزیزی که فراقش بر ما گران است و رفتنش ما را غمگین و گرفتار وحشت تنهایی کند، عزیزی که او را بر ما پیمانی است که باید نگه‌داریم و حرمتی که باید

رعایت کنیم و حقی که باید ادا نماییم . پس ، اکنون می‌گوییم : بدرود ای بزرگ‌ترین ماه خداوند و ای عید اولیای خدا . بدرود ای گرامی‌ترین اوقاتی که ما را مصاحب و یار بودی ، ای بهترین ماه در همه روزها و ساعتها . بدرود ای ماه دست یافتن به آرزوها ، ای ماه سرشار از اعمال شایسته بندگان خداوند . بدرود ای یار و قرینی که چون باشی ، قدرت بس جلیل است و چون رخت بر بندی ، فراقت رنج افزا شود . ای مایه امید ما که دوریت برای ما بس دردناک است . بدرود ای همدم ما که چون بیایی ، شادمانی و آرامش بر دل ما آری و چون بروی ، رفتنت وحشت خیز است و تألم افزای . بدرود ای همسایه‌ای که تا با ما بودی ، دل‌های ما را رقت بود و گناهان ما را نقصان . بدرود ای یاریگر ما که در برابر شیطان یاریمان دادی و ای مصاحبی که راه‌های نیکی و فضیلت را پیش پای ما هموار ساختی . بدرود که آزاد شدگان از عذاب خداوند ، در تو چه بسیارند ، و چه نیکبخت است آن که حرمت تو نگه داشت . بدرود که چه بسا گناهان که از نامه عمل ما زدودی و چه بسا عیبه‌ها که پوشیده داشتی . بدرود که درنگ تو برای گنهکاران چه به درازا کشید و هیبت تو درد ملأمان چه بسیار بود . بدرود ای ماهی که هیچ ماه دیگر را توان همسری با تو نیست . بدرود ای ماهی که تا تو بودی ، امن و سلامت بود . بدرود ای آن که نه در مصاحبت تو کراهت بود و نه در معاشرت ناپسندی . بدرود که سرشار از برکات بر ما در آمدی و ما را از آلودگیهای گناه‌شست و شو دادی . بدرود که به هنگام وداع از تو نه غباری به دل داریم و نه از روزها ملالتی در خاطر . بدرود که هنوز فرا نرسیده از آمدنت شادمان بودیم و هنوز رخت بر نبسته از رفتنت اندوهناک . بدرود که چه بدیها که با آمدنت از ما دور شد و چه خیرات که ما را نصیب آمد . بدرود تو را و آن شب قدر تو را که از هزار ماه بهتر است . بدرود که دیروز که در میان ما بودی آزمند ماندنت بودیم و فردا که از میان ما خواهی رفت آتش اشتیاق در دل ما شعله خواهد کشید . بدرود تو را و آن فضل و کرم تو را که اینک از آن محروم مانده‌ایم . و بر آن برکات که پیش از این ما را داده بودی و اینک از کفش داده‌ایم . بار خدایا ، ما آشنای این ماهیم ، ماهی که ما را بدان شرف و منزلت دادی و به برکت نعمت و احسان خویش روزه داشتنت را توفیق دادی ، در حالی که مردمان شقی قدرش را نشناختند و شور بختی خویش را از فضیلتش محروم ماندند . ای خداوند ، تو بودی که ما را برگزیدی و به شناخت این ماه توفیق عنایت کردی و به سنت آن راه نمودی . تو بودی که ما را توفیق روزه داشتن و نمازگزاردن ارزانی داشتی ، هر چند ما قصور ورزیدیم و اندکی از بسیار به جای آوردیم . بار خدایا ، حمد تو راست در حالی که به بدکرداری خویش اقرار می‌کنیم و به تبهکاری خویش معترفیم . برای رضای توست اگر در اعماق دل‌مان پشیمان شده‌ایم و از سر صدق از تو پوزش می‌طلبیم . پس در برابر قصوری که در این ماه در طاعت تو ورزیده‌ایم ، ما را پاداشی ده که به یاری آن بر فضیلت مرغوب دست یابیم و آن اندوخته‌های گوناگون را که به آن مشتاق شده‌ایم بستانیم . عذر تقصیر ما را در ادای حق خود بپذیر و عمر ما را تا رمضان دیگر دراز کن . و چون به رمضان دیگر رسیدیم ، یاریمان ده تا آن سان که سزای خداوندی توست عبادت کنیم و ما را به منزلتی رسان که سزاوار طاعت توست و به چنان اعمال شایسته‌ای برگمار که ادای حق تو را در این رمضان و رمضان دیگر ، بایسته باشد . بار خدایا ، در این ماه اگر قصد گناه کرده‌ایم ، یا مرتکب آن شده‌ایم ، یا به عمد خطایی از ما سر زده ، یا از سر فراموشی ستمی بر خود روا داشته‌ایم ، یا پرده حرمت دیگری را دریده‌ایم ، بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و گناه ما در پرده اغماض فرو پوش و ما را عفو کن و در برابر دیدگان شماتت کنندگان قرار مده و زبان طاعنان در حق مادران مگردان و ما را به رأفت پایان نیافتنی و فضل و کرم نقصان ناپذیر خود به کاری برگمار که خطاهایی را که در این ماه مرتکب شده‌ایم و تو آن را نپسندیده‌ای ، از میان ببرد یا فرو پوشد . بار خدایا ، درود بفرست بر محمد و خاندان او . ما از سپری شدن رمضان اندوهگینیم ، تو ما را بر اندوه این فراق پاداش خیر ده و این روز عید و روز روزه گشادن را بر ما مبارک گردان . چنان کن که روز عید از شمار بهترین روزهایی باشد که بر ما گذشته و عفو تو را به سوی ما آورده و گناه ما را زدوده است . بار خدایا ، گناهان آشکار و نهان ما ریاמרز . ای خداوند ، با به پایان رسیدن این ماه ما را از لوث گناه پاک نمای و با رفتنش ، از ورطه گناهان برهان و از نیکبخت‌ترین کسانی قرار ده که در آن به عبادت تو پرداخته‌اند و نصیبشان از همه بیشتر بوده و

بیش از همه از آن بهره یافته‌اند. بار خدایا، اگر کسی از بندگان تو، حق این ماه آن چنان که شایسته اوست رعایت کرده و حرمتش نگه داشته و وظایف خود و احکام آن را به جای آورده و از گناهان پرهیز کرده و به تو تقرب جسته، آن سان که خشنودی تو نصیبش شده و رحمت تو بر او روی نهاده، ای خداوند، همانند مزدی که او را می‌دهی، از خزانه بی‌نیازیت به ما نیز ارزانی دار و چند برابر آن از فضل خود عطا فرمای، که خزاین فضل تو را نقصان نیست، بلکه همواره در افزایش است، و معادن احسان تو دستخوش فنا نشود و بخشش تو چه بخششی گواراست. بار خدایا، بر محمد و خاندانش درود بفرست و برای ما مزدی بنویس چونان مزد کسی که این ماه را تا روز قیامت روزه داشته و تو را عبادت کرده است. ای خداوند، ما در این روز فطر، روز عید و شادمانی مؤمنان، روز اجتماع مسلمانان به گرد یکدیگر، از هر گناه که مرتکب شده‌ایم و از هر کار زشت که زین پیش از ما سر زده، و از هر خیال بد که در دل خود پنهان داشته‌ایم، توبه می‌کنیم، توبه کسی که در دل خیال بازگشتش به گناه نیست و بار دیگر به گناه باز نگردد، توبه‌ای بی‌بازگشت، عاری از هر گونه شک و ریب. بار خدایا، چنین توبه‌ای را از ما بپذیر و از ما خشنود شو و ما را در آن توبه ثابت قدم گردان. ای خداوند، روزی ما ساز خوف از عقاب جهنم را و شوق به نعیم بهشت را، تا لذت آنچه را که از تو خواسته‌ایم در یابیم و از اندوه آنچه از آن به تو پناه می‌آوریم وارهم. ای خداوند، ما را در شمار توبه کنندگانی در آور که محبت خود را به آنان ارزانی داشته‌ای و پذیرفته‌ای که به طاعت تو باز گردند، ای داد‌گرتین دادگران. ای خداوند، از پدران و مادران و همکیشان ما، آنان که دیده از جهان بسته‌اند و آنان که هنوز جام مرگ ننوشیده‌اند، در گذر. بار خدایا، بر محمد پیامبر ما و خاندان او درود بفرست همچنان که بر ملائکه مقربین خود درود فرستاده‌ای. و بر او و خاندانش درود بفرست، آن سان که بر پیامبران مرسل خود درود فرستاده‌ای. و درود بفرست بر او و خاندانش، آن سان که بندگان صالح خود را درود فرستاده‌ای، درودی بر تر از درود آنها، ای پروردگار جهانیان. درودی که برکت آن به ما رسد و سود آن نصیب ما گردد و سبب استجاب دعای ما شود، که تو کریم‌تر کسی هستی که بدو رغبت توان یافت و کارسازترین کسی هستی که بدو توکل توان کرد و تو خود بخشنده‌ترین کسان به سائلان درگاه خود هستی. و انت علی کل شیء قدير.

پی‌نوشتها

۱. سوره ۶۶/آیه ۲۸. سوره ۶/آیه ۱۶۰. سوره ۲/آیه ۴۲۶۱. سوره ۲/آیه ۲۴۵. سوره ۲/آیه ۱۵۲. سوره ۱۴/آیه ۷۷. سوره ۴۰/آیه ۶۰.

دعای چهل و ششم

الدعاء السادس و الاربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي يَوْمِ الْفِطْرِ إِذَا انْصَرَفَ مِنْ صَلَاتِهِ قَامَ قَائِمًا ثُمَّ اسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ ، وَ فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ ، فَقَالَ) يَا مَنْ يَرْحَمُ مَنْ لَمْ يَرْحَمْهُ الْعِبَادُ وَ يَا مَنْ يَقْبَلُ مَنْ لَمْ يَقْبَلْهُ الْبِلَادُ وَ يَا مَنْ لَا يَخْتَفِرُ أَهْلَ الْحَاجَةِ إِلَيْهِ وَ يَا مَنْ لَا يُخَيِّبُ الْمُلْحِنِينَ عَلَيْهِ . وَ يَا مَنْ لَا يَجْبَهُ بِالرَّدِّ أَهْلَ الدَّالَةِ عَلَيْهِ وَ يَا مَنْ يَجْتَبِي صَاحِبِي مَا يُتَّخَفُ بِهِ ، وَ يَشْكُرُ يَسِيرًا مَا يُعْمَلُ لَهُ . وَ يَا مَنْ يَشْكُرُ عَلَى الْقَلِيلِ وَ يُجَازِي بِالْجَلِيلِ وَ يَا مَنْ يَدْنُو إِلَى مَنْ دَنَا مِنْهُ . وَ يَا مَنْ يَدْعُو إِلَى نَفْسِهِ مَنْ أَدْبَرَ عَنْهُ . وَ يَا مَنْ لَا يُعَيِّرُ النَّعِمَةَ ، وَ لَا يُبَادِرُ بِالنِّعْمَةِ . وَ يَا مَنْ يُثِمِّرُ الْحَسَنَةَ حَتَّى يُنْمِيَهَا ، وَ يَتَجَاوَزُ عَنِ السَّيِّئَةِ حَتَّى يُعْفِيَهَا . انْصَرَفَ الْأَمَلُ دُونَ مَدَى كَرَمِكَ بِالْحَاجَاتِ ، وَ امْتَلَأَتْ بِفَيْضِ جُودِكَ أَوْعِيَةُ الطَّلِبَاتِ ، وَ تَفَسَّخَتْ دُونَ بُلُوغِ نِعْمَتِكَ الصِّفَاتُ ، فَلَكَ الْعُلُوُّ الْأَعْلَى فَوْقَ كُلِّ عَالٍ ، وَ الْجَلَالُ الْأَمَّاجِدُ فَوْقَ كُلِّ جَلَالٍ . كُلُّ جَلِيلٍ عِنْدَكَ صَاحِبِي ، وَ كُلُّ شَرِيفٍ فِي جَنْبِ شَرَفِكَ حَقِيرٌ ، حَاقَبِ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِكَ ، وَ حَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلَّا لَكَ ، وَ ضَاعَ الْمُؤْمِنُونَ إِلَّا بِكَ ، وَ أَجْدَبَ

الْمُتَّجِعُونَ إِلَّا مِنْ ائْتَجَعَ فَضْلَكَ بِأَيْدِيكَ مَفْتُوحٍ لِلرَّاعِبِينَ ، وَجُودِكَ مِيَّاحٍ لِلسَّائِلِينَ ، وَإِغَاثَتِكَ قَرِيْبَهُ مِنَ الْمُسْتَعِيْنِينَ . لَا يَخِيْبُ مِنْكَ الْأَمْلُونَ ، وَلَا يِنَاسُ مِنْ عَطَائِكَ الْمُتَعَرِّضُونَ ، وَلَا يَشْقَى بِبَقْمَتِكَ الْمُسْتَعْرِضُونَ . رِزْقُكَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاكَ ، وَحِلْمُكَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ نَاوَاكَ ، عَادَتُكَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسْتَعِيْنِينَ ، وَسُنَّتُكَ الْإِنْبَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ حَتَّى لَقَدْ عَزَّيْتَهُمْ أَنْتَكَ عَنِ الرُّجُوعِ ، وَصَدَّهُمْ إِمْهَالُكَ عَنِ التُّرُوعِ . وَإِنَّمَا تَأْتَيْتَ بِهِمْ لِيَفِيْتُوا إِلَى أَمْرِكَ ، وَآمَهَلْتَهُمْ ثِقَةً بِدَوَامِ مُلْكِكَ ، فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ حَتَمَتْ لَهُ بِهَا ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقَاوَةِ خَذَلَتْهُ لَهَا . كُلُّهُمْ صَائِرُونَ ، إِلَى حُكْمِكَ ، وَآمُورُهُمْ آئِلَةٌ إِلَى أَمْرِكَ ، لَمْ يَهْنِ عَلَى طُولِ مِدَّتِهِمْ سَيْلَطَانُكَ ، وَكَمْ يَدْخُضُ لِتَرْكِ مُعَاجَلَتِهِمْ بُرْهَانُكَ . حُجَّتُكَ قَائِمَةٌ لَا تَدْخُضُ ، وَسَيْلَطَانُكَ ثَابِتٌ لَا يَزُولُ ، فَالْوَيْلُ الدَّائِمُ لِمَنْ جَنَحَ عَنكَ ، وَالْخِيْبَةُ الْخَادِلَةُ لِمَنْ خَابَ مِنْكَ ، وَالشَّقَاءُ الْأَشْقَى لِمَنْ اغْتَرَبَكَ . مَا أَكْثَرَ تَصَرُّفَهُ فِي عَذَابِكَ ، وَمَا أَطْوَلَ تَرَدُّدَهُ فِي عِقَابِكَ ، وَمَا أَبْعَدَ غَايَتَهُ مِنَ الْفَرَجِ ، وَمَا أَقْنَطَهُ مِنْ سَهْوَلَةِ الْمَخْرَجِ عَدْلًا مِنْ قَضَائِكَ لَا تَجُورُ فِيهِ ، وَإِنْصَافًا مِنْ حُكْمِكَ لَا تَحِيْفُ عَلَيْهِ . فَقَدْ ظَاهَرَتِ الْحُجَجُ ، وَابْتَلَيْتِ الْأَعْدَارَ ، وَقَدْ تَقَدَّمَتْ بِالْوَعِيدِ ، وَتَلَطَّفَتْ فِي التَّرْغِيْبِ ، وَصَرَبَتْ الْأَمْثَالَ ، وَأَطْلَمَتِ الْإِمْهَالَ ، وَأَخْرَجَتْ وَأَنْتَ مُسْتَبِيْعٌ لِلْمُعَاجَلَةِ ، وَتَأْتَيْتَ وَأَنْتَ مَلِيٌّ بِالْمُبَادَرَةِ لَمْ تَكُنْ أَنْتَكَ عَجْزًا ، وَلَا إِمْهَالُكَ وَهْنًا ، وَلَا إِمْسَاكَكَ غَفْلَةً ، وَلَا انْتِظَارُكَ مِدَارَةً ، بَلْ لِيَكُونَ حُجَّتُكَ أَبْلَغُ ، وَكَرْمُكَ أَكْمَلُ ، وَإِحْسَانُكَ أَوْفَى ، وَنِعْمَتُكَ أَتَمُّ ، كُلُّ ذَلِكَ كَانَ وَلَمْ تَزَلْ ، وَهُوَ كَائِنٌ وَلَا تَزَالُ . حُجَّتُكَ أَجَلٌ مِنْ أَنْ تُوصَفَ بِكُلِّهَا ، وَمَعْجِدُكَ أَزْفَعٌ مِنْ أَنْ يُحَدِّدَ بِكُنْهِهِ ، وَنِعْمَتُكَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُحْصِيَ بِأَسْرِهَا ، وَإِحْسَانُكَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُشْكِرَ عَلَى أَقْلِهِ وَقَدْ قَصَرَ بِي السُّكُوتُ عَنِ تَحْمِيدِكَ ، وَفَهَّيْتُ الْإِمْسَاكَ عَنِ تَمْجِيدِكَ ، وَقَصِيْرَايَ الْإِقْرَارُ بِالْحُسُورِ ، لَا رَغِيْبَةَ يَا إِلَهِي بَلْ عَجْزًا . فَهَذَا أَنَا ذَا أَوْمُكَ بِالْوَفَادَةِ ، وَأَسْأَلُكَ حُسْنَ الرَّفَادَةِ ، فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَاسْمِعْ نَجْوَايَ ، وَاسْتَجِبْ دُعَايَ ، وَلَا تَحْتِمِ يَوْمِي بِخِيْبَتِي ، وَلَا تَجْهِنِي بِالرَّدِّ فِي مَسْأَلَتِي ، وَأَكْرَمِ مِنْ عِنْدِكَ مُنْصِرَفِي ، وَإِلَيْكَ مُنْقَلِبِي ، إِنَّكَ غَيْرُ ضَائِقٍ بِمَا تُرِيدُ ، وَلَا عَاجِزٍ عَمَّا تُسْأَلُ ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ .

نیایش چهل و ششم

. دعای آن حضرت است در روز عید فطر و روز جمعه . چون از نماز باز می گشت روی به قبله می ایستاد و این دعا می خواند . ای خداوندی که رحمت می آوری بر آن کس که بندگان تو بر او رحمت نمی آورند . ای خداوندی که می پذیری آن را که رانده هر شهر و دیار است . ای خداوندی که تحقیر نمی کنی آنان را که دست نیاز به سوی تودراز کنند . ای خداوندی که نوید نمی گردانی آنان را که به اصرار از تو چیزی خواهند . ای خداوندی که از درگاه خود نمی رانی آنان را که در خواهند گی دلیری می کنند . ای خداوندی که واپس نمی زنی ارمغانی را که به پیشگاهت آرند ، هر چند خرد و بی مقدار باشد ، و هیچ کاری را بی اجر نمی گذاری ، هر چند ناچیز باشد . ای خداوندی که اندک عملی را می پذیری و بر آن پاداش بزرگ می دهی . ای خداوندی که نزدیک می شوی به هر کس که به تو نزدیک گردد . ای خداوندی که به نزد خود فرا می خوانی آن کس را که از تو روی گردانیده است . ای خداوندی که نعمت خود دیگر گون نکنی و در کیفر گنهکاران شتاب نوری . ای خداوندی که نهال نیکی را می پروری تا به ثمر نشیند و از گناهان عفو می کنی تا یکسره از میان بروند . آرزوها پیش از آنکه عرصه کرم تو پیمایند ، روا شده باز گشتند و کاسه های حاجت حاجتمندان از فیض جود تو لبال گردید و اوصاف را پیش از آنکه به حقیقت تو رسند رشته از هم بگسیخت . تو راست فراترین فرازاها ، فراتر از هر فرا رونده ای ، و تو راست بزرگ ترین جلالتها ، برتر از هر جلالتی . هر صاحب جلالت در برابر جلالت تو خرد است و هر شریف در جوار شرف تو حقیر . آنان که رخت به آستان دیگری جز آستان تو کشیدند ، نوید شدند و آنان که به درگاهی جز درگاه تو روی نهادند زیانمند گردیدند و آنان که جز به تو پرداختند تباه گشتند و آنان که در طلب قوت نه به صحرای فضل تو آمدند به قطحسال گرفتار شدند . بار خدایا ، درگاه تو به روی خواهند گان گشوده است و عطایت سائلان را رایگان است و فریاد رسیت فریاد خواهان را نزدیک . امیدواران از تو نوید نشوند و جویندگان از عطای تو مأیوس نگردند و

آمزش خواهان از عقوبت به شقاوت نیفتند . ای خداوند ، خوان نعمت برای آنان که نافرمانیت کنند گسترده است . و بردباریت در حق آنان که با تو خصومت ورزند مهیاست . نیکی در حق بدان شیوه توست و شفقت بر متجاوزان سنت تو . آن سان که درنگ کردن تو در مؤاخذت ، ایشان را فریفته است که توبه نکنند و مهلت دادن تو آنان را از گرایش به توبه باز داشته است . و حال آنکه در کیفر آنان درنگ کرده‌ای تا مگر به فرمان تو سر نهند ، و آن را که مهلت عنایت کرده‌ای از آن روست که به دوام ملک خود اعتماد داری . پس هر کس که سزاوار سعادت باشد روزگارش به سعادت پایان یابد و هر که سزاوار شقاوت بود به شقاوتش خوار خواهی ساخت . همه بر مقتضای حکم توشوند هر چه شوند و بازگشت امورشان به توست . هر چند زمان سرکشیشان به دراز کشد از سلطه تو فرو نخواهد کاست و چون در بازخواستشان شتاب نکنی حجت تو باطل نگردد ، که حجت تو پای بر جای است و بطلان ناپذیر و سلطه تو ثابت است و بی‌زوال . پس وای بر کسی که از تو رخ برتافته و خواری و نومیدی کسی راست که از تو نومید گردد و بدترین شوربختی نصیب کسی است که به حلم تو فریفته آید . در چنین حالتی چنین کسی چه بسیار عذابهای گونه‌گون که خواهد چشید و چه زمانهای دراز که در وادی عقاب تو سرگردان خواهد ماند و میان او و سر آمدن اندوهش چه فاصله‌ای بعید است و به رهایی از تنگنایی که در آن افتاده هیچ امیدیش نیست . ای خداوند همه اینها که می‌کنی بر مقتضای عدالت و انصاف توست که در آن نه جور بر کس کنی نه ستم بر کس روا داری . بار خدایا ، تو حجت‌های خود ، در پی یکدیگر و به یاری یکدیگر اقامه کرده‌ای و دلیلهای خود از دیر باز آشکار ساخته‌ای و پیش از این مردم راز عذاب خود بیم داده‌ای و از روی تلافی ترغیب کرده‌ای و مثاله‌آوردی و مهلتهای دراز داده‌ای و عذاب خود به تأخیر افکنده‌ای هر چند یارای شتابت بود و در کار مؤاخذت درنگ ورزیده‌ای هر چند یارای تعجیلت بود . نه درنگ ورزیدن از روی ناتوانی بوده است و نه مهلت دادنت نشانه سستی . اگر از مؤاخذت دست باز داشته‌ای ، نه از روی غفلت بوده و اگر حکم خود به تعویق افکنده‌ای ، نه از روی مدارا . بلکه تا حجت رساتر افتد و کرمت کامل تر و احسانت وافی تر و نعمت تمام تر نمایان شود . همه اینها بوده است و همواره هست و خواهد بود . ای خداوند ، حجت تو فراتر از آن است که همه‌اش به وصف گنجد و مجد و بزرگیت برتر از آن است که کس به کینه آن رسد و نعمت بیشتر از آن است که در شمار آید و احسانت افزون تر از آن است که کمترین آن را شکر توان گفت . بار خدایا ، خاموشی می‌گزینم ، که از ستایشگری ناتوانم و زبان بر می‌بندم ، که از تمجید و تکریم عاجزم . ای خدای من ، نهایت کوشش من اعتراف به درماندگی من است ، نه آنکه نخواهم ، که نمی‌توانم . بار خدایا ، این منم که آهنگ در گاه تو کرده‌ام و خواهم که احسان و فضل نیکوی خویش از من دریغ نداری . پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و زمزمه مناجات مرا بشنو و دعای مرا اجابت کن و امروز مرا بانومیدی من به پایان مرسان و در برابر خواسته‌هایم دست رد به سینه من مزن . اگر از نزد تو باز می‌گردم یا به سوی تو می‌آیم ، در هر حال گرامیم دار ، که تو در گزاردن کارهایت به تنگنا نمی‌افتی و از ادای آنچه از تو خواهند ناتوان نیستی . تو بر هر کار قادری .

ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم .

دعای چهل و هفتم

الدعاء السابع و الاربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي يَوْمِ عَرَفَةَ) الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ بَدِيحَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ، رَبِّ الْأَرْيَابِ ، وَ إِلَهَ كُلِّ مَأْلُوهٍ ، وَ خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ ، وَ وَارِثَ كُلِّ شَيْءٍ ، لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ، وَ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ عِلْمُ شَيْءٍ ، وَ هُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطٌ ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبٌ . أَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، الْأَحَدُ الْمُتَوَحِّدُ الْفَرْدُ الْمُتَفَرِّدُ وَ أَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، الْكَرِيمُ الْمُتَكَرِّمُ ، الْعَظِيمُ الْمُتَعَزِّمُ ، الْكَبِيرُ الْمُتَكَبِّرُ وَ أَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، الْعَلِيُّ الْمُتَعَالِ ، الشَّدِيدُ الْمُحَالِ وَ أَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، الرَّحْمَنُ

الرَّحِيمِ، الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ. وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، السَّمِيعِ الْبَصِيرِ، الْقَدِيمِ الْخَبِيرِ وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْكَرِيمِ الْمَأْكُورِ، الدَّائِمِ الْأَدْوَمِ، وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الْأَوَّلِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ، وَالْآخِرُ بَعْدَ كُلِّ عَدَدٍ وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الدَّانِي فِي عُلُوِّهِ، وَالْعَالِي فِي دُنُوِّهِ وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، ذُو الْبَهَاءِ وَالْمَجْدِ، وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْحَمْدِ وَأَنْتَ اللَّهُ لِمَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الَّذِي أَنْشَأْتَ الْأَشْيَاءَ مِنْ غَيْرِ سِنَخٍ، وَصَوَّرْتَ مَا صَوَّرْتَ مِنْ غَيْرِ مِثَالٍ، وَابْتَدَعْتَ الْمُتَبَدِّعَاتِ بِلَا اخْتِدَاءٍ. (۱۳) أَنْتَ الَّذِي قَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ تَقْدِيرًا، وَوَسَّوْتَ كُلَّ شَيْءٍ تَبْسِيرًا، وَدَبَّرْتَ مَا دُونَكَ تَدْبِيرًا أَنْتَ الَّذِي لَمْ يُعْنِكَ عَلَى خَلْقِكَ شَرِيكَ، وَلَمْ يُؤَاوِرَكَ فِي أَمْرِكَ وَزَيْرٌ، وَلَمْ يَكُنْ لَكَ مُشَاهِدٌ وَلَا نَظِيرٌ. أَنْتَ الَّذِي أَرَدْتَ فَكَانَ حَتْمًا مِمَّا أَرَدْتَ، وَقَضَيْتَ فَكَانَ عِدْلًا مِمَّا قَضَيْتَ، وَحَكَمْتَ فَكَانَ نَصْفًا مِمَّا حَكَمْتَ. أَنْتَ الَّذِي لَا يَحْوِيكَ مَكَانٌ، وَلَمْ يَقُمْ لِسُلْطَانِكَ سُلْطَانٌ، وَلَمْ يُعِيكَ بُرْهَانٌ وَلَا بَيَانٌ. أَنْتَ الَّذِي أَحْصَيْتَ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا، وَجَعَلْتَ لِكُلِّ شَيْءٍ أَمَدًا، وَقَدَّرْتَ كُلَّ شَيْءٍ تَقْدِيرًا. أَنْتَ الَّذِي قَصَّرْتَ الْأَوْهَامَ عَنْ ذَاتِيَّتِكَ، وَعَجَزْتَ الْأَفْهَامَ عَنْ كَيْفِيَّتِكَ، وَلَمْ تُدْرِكِ الْأَبْصَارُ مَوْضِعَ أَيْبِيَّتِكَ. أَنْتَ الَّذِي لَا تُحَدُّ فَتَكُونُ مَحْدُودًا، وَلَمْ تُمَثَّلْ فَتَكُونِ مَوْجُودًا، وَلَمْ تَلِدْ فَتَكُونِ مَوْلُودًا. أَنْتَ الَّذِي لَا صِدْقَ مَعَكَ فَيَعَانِدُكَ، وَلَمَّا عَدِلَ لِمَكَ فَيَكَاثِرُكَ، وَلَا يَتَدَلَّى لَكَ فَيَعَارِضُكَ. أَنْتَ الَّذِي ابْتَدَأَ، وَاخْتَرَعَ، وَاسْتَحْدَثَ، وَابْتَدَعَ، وَأَحْسَنَ صُنْعَ مَا صَنَعَ. سُبْحَانَكَ مِمَّا أَجْرَلَ شَأْنُكَ، وَأَسَيْنَى فِي الْأَمَاكِنِ مَكَانَكَ، وَأَصِيدَعَ بِالْحَقِّ فَوْقَانِكَ سُبْحَانَكَ مِنْ لَطِيفِ مَا لَطَّفَكَ، وَرَعُوفِ مَا أَرْزَأَكَ، وَحَكِيمِ مَا أَعْرَفَكَ سُبْحَانَكَ مِنْ مَلِيكَ مَا أَمْنَعَكَ، وَجَوَادِ مَا أَوْسَعَكَ، وَرَفِيعِ مَا أَرْفَعَكَ ذُو الْبَهَاءِ وَالْمَجْدِ وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْحَمْدِ. سُبْحَانَكَ بَسَّطْتَ بِالْخَيْرَاتِ يَدَكَ، وَعَرَفْتَ الْهَدَايَةَ مِنْ عِنْدِكَ، فَمَنْ التَّمَسَّكَ لِذَيْنِ أَوْ دُنْيَا وَجَدَكَ سُبْحَانَكَ خَضَعَ لَكَ مَنْ جَرَى فِي عِلْمِكَ، وَخَشَعَ لِعَظَمَتِكَ مَا دُونَ عَرْشِكَ، وَأَنْقَادَ لِلتَّسْلِيمِ لَكَ كُلَّ خَلْقِكَ سُبْحَانَكَ لَا تُحْسُ وَلَا تُجْسُ وَلَا تَمَسُّ وَلَا تُكَادُ وَلَا تُمَاطُ وَلَا تُتَارَعُ وَلَا تُتَارَى وَلَا تُتَمَارَى وَلَا تُخَادَعُ وَلَا تُتَمَاكِرُ سُبْحَانَكَ سَبِيلَكَ جَدِّدٌ. وَأَمْرُكَ رَشِدٌ، وَأَنْتَ حَتَّى صَمَدٌ. سُبْحَانَكَ قَوْلِكَ حُكْمٌ، وَقَضَاؤُكَ حَتْمٌ، وَإِرَادَتُكَ عَزْمٌ. سُبْحَانَكَ لَا رَادَّ لِمَشِيَّتِكَ، وَلَا مَبْدُلَ لِكَلِمَاتِكَ. سُبْحَانَكَ بَاهِرَ الْآيَاتِ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ، بَارِيَّ النَّسِيمَاتِ لَكَ الْحَمْدُ حَمِيدًا يَدُومُ بِدَوَامِكَ وَ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا خَالِدًا بِنِعْمَتِكَ. وَ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يُؤَاوِي صُنْعَكَ وَ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا يَزِيدُ عَلَى رِضَاكَ. وَ لَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا مَعَ حَمْدِ كُلِّ حَامِدٍ، وَ شُكْرًا يَقْضُرُ عَنْهُ شُكْرُ كُلِّ شَاكِرٍ حَمْدًا لَا يَتَّبِعِي إِلَّا لَكَ، وَ لَمَّا يَتَّقَرَّبُ بِهِ إِلَّا إِلَيْكَ حَمِيدًا يُسْتَدَامُ بِهِ الْأَوَّلُ، وَيُسْتَدْعَى بِهِ دَوَامُ الْآخِرِ. حَمِيدًا يَتَضَاعَفُ عَلَى كُرُورِ الْأَرْزَمِيَّةِ، وَ يَتَزَايِدُ أَضْعَافًا مُتَرَادِفَةً. حَمِيدًا يَعْجَزُ عَنْ إِحْصَائِهِ الْحَفْظَةُ، وَ يَزِيدُ عَلَى مَا أَحْصَيْتَهُ فِي كِتَابِكَ الْكُتُبَةُ حَمْدًا يُؤَاوِي عَرْشَكَ الْمَجِيدَ وَ يُعَادِلُ كُرْسِيِّكَ الرَّفِيعَ. حَمِيدًا يَكْمُلُ لِمَدِيكَ ثَوَابُهُ، وَ يَسْتَعْرِقُ كُلَّ جَزَاءٍ جَزَاؤُهُ حَمِيدًا ظَاهِرُهُ وَفُقُّ لِبَاطِنِهِ، وَ بَاطِنُهُ وَفُقُّ لِمَدَقِ النَّيَّةِ حَمِيدًا لَمْ يَحْمِدْكَ خَلْقٌ مِثْلُهُ، وَ لَا يَعْرِفُ أَحَدٌ سِوَاكَ فَضْلَهُ حَمِيدًا يُعَانُ مِنَ الْجَهْدِ فِي تَعْدِيدِهِ، وَ يُؤَيِّدُ مَنْ أَعْرَقَ نَزْعًا فِي تَوْفِيَّتِهِ. حَمْدًا يَجْمَعُ مَا خَلَقْتَ مِنَ الْحَمْدِ، وَ يَنْتَظِمُ مَا أَنْتَ خَالِقُهُ مِنْ بَعْدِ. حَمْدًا لَا حَمْدَ أَقْرَبُ إِلَى قَوْلِكَ مِنْهُ، وَ لَا أَحْمَدَ مِمَّنْ يَحْمَدُكَ بِهِ. حَمْدًا يُوجِبُ بِكَرَمِكَ الْمَزِيدَ بِوُفُورِهِ، وَ تَصَلُّهُ بِمَزِيدٍ بَعْدَ مَزِيدٍ طَوَّلًا مِنْكَ حَمْدًا يَجِبُ لِكْرَمِ وَجْهِكَ، وَ يُقَابِلُ عِزَّ جَلَالِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، الْمُتَّخِيبِ الْمُضْطَفَى الْمُكْرَمِ الْمُقَرَّبِ، أَفْضَلَ صَلَوَاتِكَ، وَ يَارِكَ عَلَيْهِ أَتَمَّ بَرَكَاتِكَ، وَ تَرَحَّمْ عَلَيْهِ أَمْتَعِ رَحْمَاتِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلِّ لِمَا زَاكِيَّةٌ لَا تُكُونُ صَلَاةً أَزْكَى مِنْهَا، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً نَامِيَّةٌ لَا تُكُونُ صَلَاةً أَنْمَى مِنْهَا، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً رَاضِيَّةٌ لَا تُكُونُ صَلَاةً فَوْقَهَا. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلَاةً تَرْضِيهِ وَ تَزِيدُ عَلَى رِضَا، وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً تَرْضِيكَ وَ تَزِيدُ عَلَى رِضَاكَ لَهُ وَ صَلِّ عَلَيْهِ صَلَاةً لَا تَرْضَى لَهُ إِلَّا بِهَا، وَ لَا تَرَى غَيْرَهُ لَهَا أَهْلًا. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ صَلَاةً تُجَاوِزُ رِضْوَانَكَ، وَ يَتَّصِلُ اتِّصَالُهَا بِبِقَائِكَ، وَ لَا يَنْفَعُ كَمَا لَا تَنْفَعُ كَلِمَاتِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلْمَةً تَنْتَظِمُ صَلَوَاتِ مَلَائِكَتِكَ وَ أَنْبِيَائِكَ وَ رُسُلِكَ وَ أَهْلِ طَاعَتِكَ، وَ تَشْتَمِلُ عَلَى صَلَوَاتِ عِبَادِكَ مِنْ جَنَّكَ وَ إِنْسِكَ وَ أَهْلِ إِجَابَتِكَ، وَ تَجْتَمِعُ عَلَى صَلْمَةٍ كُلِّ مَنْ ذَرَأَتْ وَ بَرَأَتْ مِنْ أَصْنَافِ خَلْقِكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، صَلْمَةً تُحِيطُ بِكُلِّ صَلْمَةٍ سَالِفَةٍ وَ مُسْتَأْنَفَةٍ، وَ صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ، صَلْمَةً مَرْضِيَّةً لَكَ وَ لِمَنْ دُونِكَ، وَ تَنْشِئُ مَعَ ذَلِكِ صَلَوَاتٍ تُضَاعِفُ مَعَهَا تِلْكَ الصَّلَوَاتِ عِنْدَهَا، وَ تَزِيدُهَا عَلَى كُرُورِ الْأَيَّامِ زِيَادَةً فِي تَضَاعِيفِ لَا يَعِدُّهَا غَيْرُكَ. رَبِّ صَلِّ عَلَى أَطْيَابِ أَهْلِ بَيْتِهِ الَّذِينَ اخْتَرْتَهُمْ لِأَمْرِكَ، وَ جَعَلْتَهُمْ خَزَنَةَ عِلْمِكَ، وَ حَفْظَةَ دِينِكَ، وَ خُلَفَاءَكَ فِي

أَرْضِكَ ، وَ حُجَّجِكَ عَلَى عِبَادِكَ ، وَ طَهَّرْتَهُمْ مِنَ الرَّجْسِ وَ الدَّنَسِ تَطْهِيراً بِإِرَادَتِكَ ، وَ جَعَلْتَهُمُ الوَسِيلَةَ إِلَيْكَ ، وَ الْمَسِيلَةَ إِلَى جَنَّتِكَ رَبِّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، صِلَامَةً تُجْزِلُ لَهُمْ بِهَا مِنْ نَحْلِكَ وَ كَرَامَتِكَ ، وَ تَكْمِلُ لَهُمُ الْأَشْيَاءَ مِنْ عَطَايَاكَ وَ نَوَافِلِكَ ، وَ تُوفِّرُ عَلَيْهِمُ الْحَظَّ مِنْ عَوَائِدِكَ وَ فَوَائِدِكَ . رَبِّ صَلِّ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ صِلَامَةً لَا أَمَدَ فِي أَوَّلِهَا ، وَ لَا غَايَةَ لِأَمَدِهَا ، وَ لَا نِهَائَةَ لِآخِرِهَا . رَبِّ صَلِّ عَلَيْهِمْ زِينَةَ عَرْشِكَ وَ مَا دُونَهُ ، وَ مِلءَ سَمَاوَاتِكَ وَ مَا فَوْقَهُنَّ ، وَ عَدَدَ أَرْضِيكَ وَ مَا تَحْتَهُنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ ، صِلَامَةً تُقَرِّبُهُمْ مِنْكَ زُلْفَى ، وَ تَكُونُ لَكَ وَ لَهُمْ رِضَى ، وَ مُتَّصِلَةً بِنظَائِرِهِنَّ أَبَداً . اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَيَّدْتَ دِينَكَ فِي كُلِّ أَوَانٍ بِإِمَامٍ أَقَمْتَهُ عِلْماً لِعِبَادِكَ ، وَ مَنَاراً فِي بِلَادِكَ بَعِيدٍ أَنْ وَصَلَتْ حَبْلُهُ بِحَبْلِكَ ، وَ جَعَلْتَهُ الدَّرَبِيَّةَ إِلَى رِضْوَانِكَ ، وَ افْتَرَضْتَ طَاعَتَهُ ، وَ حَذَرْتَ مَعْصِيَتَهُ ، وَ أَمَرْتَ بِإِمْتِثَالِ أَوَامِرِهِ ، وَ الْإِتِّهَاءِ عِنْدَ نَهْيِهِ ، وَ أَلَّا يَتَّصِدَّ مُتَّصِداً ، وَ لَمَّا يَتَأَخَّرْ عَنْهُ مُتَأَخِّراً فَهُوَ عِصْمَةُ اللَّائِذِينَ ، وَ كَهْفُ الْمُؤْمِنِينَ وَ عَزْوَةُ الْمُتَمَسِّكِينَ ، وَ بَهَاءُ الْعَالَمِينَ . اللَّهُمَّ فَأَوْزِعْ لَوْلِيكَ شُكْرَ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيْهِ ، وَ أَوْزِعْنَا مِثْلَهُ فِيهِ ، وَ آتِهِ مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَاناً نَصِيحاً ، وَ افْتَحْ لَهُ فَتْحاً يَسِيراً ، وَ أَعِنِّهِ بِرُكْنِكَ الْأَعَزِّ ، وَ أَشَدِّدْ أَرْزُهُ ، وَ قَوِّ عَضُدَهُ ، وَ رَاعِهِ بِعَيْنِكَ ، وَ أَحْمِهِ بِحِفْظِكَ وَ انصُرْهُ بِمَلَانِكِكَ ، وَ ائْمُدْهُ بِجُنْدِكَ الْأَعْلَبِ . وَ أَقِمْ بِهِ كِتَابَكَ وَ حُدُودَكَ وَ شَرَائِعَكَ وَ سُنَنَ رَسُولِكَ ، صَلَوَاتِكَ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ، وَ أَحْيِي بِهِ مَا أَمَاتَهُ الظَّالِمُونَ مِنْ مَعَالِمِ دِينِكَ ، وَ اجْبَلِ بِهِ صِدَاءَ الْجُورِ عَنْ طَرِيقَتِكَ ، وَ أَبْنِ بِهِ الضَّرَاءَ مِنْ سَبِيلِكَ ، وَ أزلِ بِهِ التَّكْبِيرَ عَنْ صِرَاطِكَ ، وَ اْمْحَقْ بِهِ بَعَاءَ قَصِيدِكَ عِوَجاً وَ أَلِنْ حِرَابِيَةَ لِأَوْلِيائِكَ ، وَ ابْسِطْ يَدَهُ عَلَى أَعْدَائِكَ ، وَ هَبْ لَنَا رَأْفَتَهُ ، وَ رَحْمَتَهُ وَ تَعَطُّفَهُ وَ تَحَنُّنَهُ ، وَ اجْعَلْنَا لَهُ سَامِعِينَ مُطِيعِينَ ، وَ فِي رِضَاهُ سَاعِينَ ، وَ إِلَى نُصْرَتِهِ وَ الْمُدَافَعَةِ عَنْهُ مُكْنِفِينَ ، وَ إِلَيْكَ وَ إِلَى رَسُولِكَ صَلَوَاتِكَ اللَّهُمَّ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِدَلِكِ مُتَقَرِّبِينَ . اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى أَوْلِيائِهِمُ الْمُعْتَرِفِينَ بِمَقَامِهِمْ ، الْمُتَّبِعِينَ مُنْهَجُهُمْ ، الْمُتْمَنِّينَ آثَارَهُمْ ، الْمُسْتَمْسِكِينَ بِعُزْوَتِهِمْ ، الْمُتَمَسِّكِينَ بِوَلَدِيَّتِهِمْ ، الْمُؤْتَمِّنِينَ بِإِيمَانِهِمْ ، الْمُسَلِّمِينَ لِأَمْرِهِمْ ، الْمُجْتَهِدِينَ فِي طَاعَتِهِمْ ، الْمُنتَظِرِينَ أَيَّامَهُمْ ، الْمِدَائِنَ إِلَيْهِمْ أُعْيِنُهُمْ ، الصَّلَوَاتِ الْمُبَارَكَاتِ الرَّائِحِيَّاتِ النَّامِيَّاتِ الْغَادِيَّاتِ الرَّائِحَاتِ . وَ سَلِّمْ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ ، وَ اجْمَعْ عَلَى التَّقْوَى أَمْرَهُمْ ، وَ أَصْلِحْ لَهُمْ شُؤْنَهُمْ ، وَ تَبَّ عَلَيْهِمْ ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ، وَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ، وَ اجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي دَارِ السَّلَامِ بِرَحْمَتِكَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . اللَّهُمَّ هَذَا يَوْمُ عَرَفَةَ يَوْمُ شَرَّفْتَهُ وَ كَرَّمْتَهُ وَ عَظَّمْتَهُ ، نَشَرْتَ فِيهِ رَحْمَتَكَ ، وَ مَنَنْتَ فِيهِ بِعَفْوِكَ ، وَ أَجَزَلْتَ فِيهِ عَطِيَّتَكَ ، وَ تَفَضَّلْتَ بِهِ عَلَى عِبَادِكَ . اللَّهُمَّ وَ أَنَا عَيْدُكَ الَّذِي أَنْعَمْتَ عَلَيْهِ قَبْلَ خَلْقِكَ لَهُ وَ بَعْدَ خَلْقِكَ إِيَّاهُ ، فَجَعَلْتَهُ مِمَّنْ هَدَيْتَهُ لِدِينِكَ ، وَ وَفَّقْتَهُ لِحَقِّكَ ، وَ عَصَيْتَهُ بِحَيْلِكَ ، وَ أَدْخَلْتَهُ فِي حَزْبِكَ ، وَ أَرشَدْتَهُ لِمَوْلَاهُ أَوْلِيائِكَ ، وَ مُعَادَاةِ أَعْدَائِكَ . ثُمَّ أَمَرْتَهُ فَلَمْ يَأْتِمِرْ ، وَ زَجَرْتَهُ فَلَمْ يَنْزَجِرْ ، وَ نَهَيْتَهُ عَنْ مَعْصِيَتِكَ ، فَخَالَفَ أَمْرَكَ إِلَى نَهْيِكَ ، لَا مُعَانَدَةَ لَكَ ، وَ لَا اسْتِكْبَاراً عَلَيْكَ ، بَلْ دَعَاهُ هَوَاهُ إِلَى مَا زَلَّتْهُ وَ إِلَى مَا حَذَرْتَهُ ، وَ أَعَانَهُ عَلَى ذَلِكَ عَدُوُّكَ وَ عِدُوُّهُ ، فَأَقْدَمَ عَلَيْهِ عَارِفاً بِوَعِيدِكَ ، رَاجِياً لِعَفْوِكَ ، وَ اتِّقاً بِتَجَاوُزِكَ ، وَ كَانَ أَحَقَّ عِبَادِكَ مَعَ مَا مَنَنْتَ عَلَيْهِ أَلَّا يَفْعَلَ . وَ هَا أَنَا ذَا بَيْنَ يَدَيْكَ صَاغِراً ذَلِيلاً خَاضِعاً خَاشِعاً خَائِفاً ، مُعْتَرِفاً بِعَظِيمِ مِنَ الذُّنُوبِ تَحَمُّلْتَهُ ، وَ جَلِيلِ مِنَ الْخَطَايَا اجْتَرَمْتَهُ ، مُسْتَجِيرِياً بِصَفِيحِكَ ، لِأَنَذَا بِرَحْمَتِكَ ، مُوقِناً أَنَّهُ لَا يُجِيرُنِي مِنْكَ مُجِيرٌ ، وَ لَا يَمْنَعُنِي مِنْكَ مَانِعٌ . فَعِيدُ عَلَيَّ بِمَا تَعَوَّدُ بِهِ عَلَيَّ مَنِ اقْتَرَفَ مِنْ تَعَمُّدِكَ ، وَ جِدُّ عَلَيَّ بِمَا تَجُودُ بِهِ عَلَيَّ مَنْ أَلْفَى بِبِيَدِهِ إِلَيْكَ مِنْ عَفْوِكَ ، وَ اْمْتُنُّ عَلَيَّ بِمَا لَا يَتَعَاظَمُكَ أَنْ تَمُنَّ بِهِ عَلَيَّ مَنْ أَمْلَكَ مِنْ عُفْرَانِكَ ، وَ اجْعَلْ لِي فِي هَذَا الْيَوْمِ نَصِيحاً نَبِيّاً أَنَالَ بِهِ حَظّاً مِنْ رِضْوَانِكَ ، وَ لَا تَرُدَّنِي صِفْراً مِمَّا يَنْقَلِبُ بِهِ الْمُتَعَبِّدُونَ لَكَ مِنْ عِبَادِكَ وَ إِنِّي وَ إِن لَمْ أُقَدِّمْ مَا قَدَّمُوهُ مِنَ الصَّالِحَاتِ فَقَدْ قَدَّمْتُ تَوْحِيدَكَ وَ نَفَى الْأَضْدَادِ وَ الْأَنْدَادِ وَ الْأَشْبَاهِ عَنْكَ ، وَ اتَّقَيْتُكَ مِنَ الْأَبْوَابِ الَّتِي أَمَرْتَ أَنْ تُؤْتَى مِنْهَا ، وَ تَقَرَّبْتُ إِلَيْكَ بِمَا لَا يَقْرُبُ أَحَدٌ مِنْكَ إِلَّا بِالتَّقَرُّبِ بِهِ . ثُمَّ أَتْبَعْتُ ذَلِكَ بِالْإِنَابَةِ إِلَيْكَ ، وَ التَّذَلُّلِ وَ الْإِسْتِكَانَةِ لَكَ ، وَ حُسْنِ الظَّنِّ بِكَ ، وَ التَّقْفُهِ بِمَا عِنْدَكَ ، وَ شَفَعْتُهُ بِرَجَائِكَ الَّذِي قَلَّ مَا يَخِيبُ عَلَيْهِ رَاجِيكَ . وَ سَأَلْتُكَ مَسْأَلَةَ الْحَقِيرِ الدَّلِيلِ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ ، وَ مَعَ ذَلِكَ خِيفَةً وَ تَضَرُّعاً وَ تَعَوُّداً وَ تَلَوُّداً ، لَا مُسْتِطِيلاً بِتَكْبِيرِ الْمُتَكَبِّرِينَ ، وَ لَا مُتَعَالِياً بِدَالَةِ الْمُطِيعِينَ ، وَ لَا مُسْتِطِيلاً بِشَفَاعَةِ الشَّافِعِينَ . وَ أَنَا بَعْدُ أَقْلُ الْأَقْلِينَ ، وَ أَذَلُّ الْأَذَلِّينَ ، وَ مِثْلُ الدَّرَّةِ أَوْ دُونِهَا ، فَيَا مَنْ لَمْ يَعْجَلِ الْمَسِيئِينَ ، وَ لَا يَنْدَهُ الْمُتَرَفِينَ ، وَ يَا مَنْ يَمُنُّ بِإِقَالَةِ الْعِيَاثِينَ ، وَ يَتَفَضَّلُ بِإِنظَارِ الْخَاطِئِينَ . أَنَا الْمُسِيءُ الْمُعْتَرِفُ الْخَاطِئُ الْعِيَاثِي . أَنَا الَّذِي أَقْدَمَ عَلَيْكَ مُجْتَرِئاً . أَنَا الَّذِي عَصَاكَ مُتَعَمِّداً . أَنَا الَّذِي اسْتَخْفَى مِنْ عِبَادِكَ وَ بَارَزَكَ . أَنَا الَّذِي هَابَ عِبَادَكَ وَ أَمْنَكَ . أَنَا الَّذِي لَمْ يَرْهَبْ سَطْوَتَكَ ، وَ لَمْ يَخَفْ بِأَسْكَ .

أَنَا الْحَيَّ عَلَى نَفْسِهِ أَنَا الْمُزْتَهَنُ بِبَلِيَّتِهِ . أَنَا الْقَلِيلُ الْحَيَاءُ . أَنَا الطَّوِيلُ الْعَنَاءُ . بِحَقِّ مَنْ انْتَجَبْتَ مِنْ خَلْقِكَ ، وَبِمَنْ اضْيَطَفْتَهُ لِنَفْسِكَ ، بِحَقِّ مَنْ اخْتَرْتَ مِنْ بَرِيَّتِكَ ، وَبِمَنْ اجْتَبَيْتَ لِشَأْنِكَ ، بِحَقِّ مَنْ وَصَلْتَ طَاعَتَهُ بِطَاعَتِكَ ، وَبِمَنْ جَعَلْتَ مَعْصِيَتَهُ كَمَعْصِيَتِكَ ، بِحَقِّ مَنْ قَرَنْتَ مَوَالِمَهُ بِمَوَالِمِكَ ، وَبِمَنْ نَطَمْتَ مُعَادَاتَهُ بِمُعَادَاتِكَ ، تَعَمَّدَنِي فِي يَوْمِي هَذَا بِمَا تَعَمَّدُ بِهِ مَنْ حَارَزَ إِلَيْكَ مُنْتَصِلًا ، وَعَادَ بِاسْتِغْفَارِكَ تَائِبًا . وَتَوَلَّى بِمَا تَوَلَّى بِهِ أَهْلَ طَاعَتِكَ وَالرُّفَى لَدَيْكَ وَالْمَكَانَةَ مِنْكَ . وَتَوَخَّذَنِي بِمَا تَوَخَّذُ بِهِ مَنْ وَفَى بِعَهْدِكَ ، وَاتَّعَبَ نَفْسَهُ فِي ذَاتِكَ ، وَاجْهَدَهَا فِي مَرْضَاتِكَ . وَلَمَّا تَوَخَّذَنِي بِتَفْرِيطِي فِي جَنْبِكَ ، وَتَعِدَّدِي طَوْرِي فِي حُدُودِكَ ، وَمُجَاوَزَهُ أَحْكَامِكَ . وَلَمَّا تَسَيَّدَرَجَنِي بِإِمْلَائِكَ لِي اسْتِدْرَاجَ مَنْ مَعْنَى خَيْرٍ مِمَّا عِنْدَهُ وَلَمْ يَشْرَكَكَ فِي حُلُولِ نِعْمَتِهِ بِي . وَبَثَّنِي مِنْ رَقْدَةِ الْغَافِلِينَ ، وَسَيِّئَةِ الْمُسْرِفِينَ ، وَنَعْسَةِ الْمُخْذُولِينَ وَخَذَّ بَقَلْبِي إِلَى مَا اسْتَعْمَلْتَ بِهِ الْقَانِتِينَ ، وَاسْتَعْبَدْتَ بِهِ الْمُتَعَبِّدِينَ ، وَاسْتَنْقَذْتَ بِهِ الْمُتَهَوِّنِينَ . وَاعِدَّنِي مِمَّا يُبَاعِدُنِي عَنْكَ ، وَيَحُولُ بَيْنِي وَبَيْنَ حَظِّي مِنْكَ ، وَيَصُدَّنِي عَمَّا أَحْوَلُ لَدَيْكَ وَسَهْلٌ لِي مَسَلَكَ الْخَيْرَاتِ إِلَيْكَ ، وَالْمُسَابِقَةِ إِلَيْهَا مِنْ حَيْثُ أَمَرْتَ ، وَالْمُسَاحَاةَ فِيهَا عَلَى مَا أَرَدْتَ . وَلا تَمَحَقْنِي فِيمَنْ تَمَحَقُ مِنَ الْمُسِيءِينَ بِمَا أُوْعِدْتَ وَلا تُهْلِكْنِي مَعَ مَنْ تُهْلِكُ مِنَ الْمُتَعَرِّضِينَ لِمَفْتِكَ وَلا تُبْزِرْنِي فِيمَنْ تُبْزِرُ مِنَ الْمُتَحَرِّفِينَ عَنْ سُبُلِكَ وَنَجِّنِي مِنْ غَمَرَاتِ الْفِتْنَةِ ، وَخَلِّصْنِي مِنَ لَهَوَاتِ الْبُلُوِي ، وَاجْرِنِي مِنَ اخْتِذِ الْإِمْلَاءِ . وَحِيلُ بَيْنِي وَبَيْنَ عِدْوٍ يُضِلُّنِي ، وَهَوَى يُوبِقُنِي ، وَمَنْقَصِيَهُ تَزْهِقُنِي وَلا تَعْرِضْ عَنِّي إِعْرَاضَ مَنْ لَمَّا تَرْضَى عَنْهُ بَعِيدَ غَضَبِكَ وَلا تُؤَسِّسْنِي مِنَ الْأَمَلِ فِيكَ فَيَغْلِبَ عَلَيَّ الْقَنُوطُ مِنْ رَحْمَتِكَ وَلا تَمْنَحْنِي بِمَا لا طَاقَةَ لِي بِهِ فَتَهْطَلُنِي مِمَّا تُحْمَلُنِيهِ مِنْ فَضْلِ مَحَبَّتِكَ . وَلا تُرْسَلْنِي مِنْ يَدِكَ إِزْسَالَ مَنْ لا خَيْرَ فِيهِ ، وَلا حَاجَةَ بِكَ إِلَيْهِ ، وَلا إِنَائِيَةَ لَهُ وَلا تَزِمْ بِي رَمِي مَنْ سَقَطَ مِنْ عَيْنِ رِعَايَتِكَ ، وَبِمَنْ اشْتَمَلَ عَلَيْهِ الْخِزْيُ مِنْ عِنْدِكَ ، بَلْ خُذْ بِيَدِي مِنْ سَقَطَةِ الْمُتَرَدِّدِينَ ، وَوَهْلَةِ الْمُتَعَسِّفِينَ ، وَزَلَّةِ الْمُعْرُورِينَ ، وَوَرُطَةِ الْهَوَالِكِينَ . وَعَافِنِي مِمَّا ابْتَلَيْتَ بِهِ طَبَقَاتِ عِبِيدِكَ وَإِمَائِكَ ، وَبَلِّغْنِي مَبَالِغَ مَنْ عُنِيَتْ بِهِ ، وَانْعَمْتَ عَلَيْهِ ، وَرَضِيَتْ عَنْهُ ، فَأَعَشْتَهُ حَمِيدًا ، وَتَوَفَّيْتَهُ سَعِيدًا وَطَوَّقْنِي طَوْقَ الْإِقْلَاعِ عَمَّا يُحْبِطُ الْحَسَنَاتِ ، وَيَذْهَبُ بِالْبَرَكَاتِ وَأَشْعِرْ قَلْبِي الْإِرْدِجَارَ عَنْ قَبَائِحِ السَّيِّئَاتِ ، وَفَوَاضِحِ الْحَوْبَاتِ . وَلا تَشْغَلْنِي بِمَا لا أُذْرِكُهُ إِلَّا بِكَ عَمَّا لا يُرْضِيكَ عَنِّي غَيْرُهُ وَانزِعْ مِنْ قَلْبِي حُبَّ دُنْيَا دَيْتِي تَنْهَى عَمَّا عِنْدَكَ ، وَتَصِيدُ عَنِ ابْتِغَاءِ الْوَسِيلَةِ إِلَيْكَ ، وَتُذْهِلُ عَنِ التَّقَرُّبِ مِنْكَ . وَزَيِّنْ لِي التَّفَرُّدَ بِمَنَاجَاتِكَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهَبْ لِي عِصْمَةً تُدِينُنِي مِنْ خَشْيَتِكَ ، وَتَقْطَعْنِي عَنْ رُكُوبِ مَحَارِمِكَ ، وَتَفُكِّنِي مِنْ أَسِيرِ الْعِظَائِمِ . وَهَبْ لِي التَّطْهِيرَ مِنْ دَنَسِ الْعِصْيَانِ ، وَأَذْهِبْ عَنِّي دَرَنَ الْخَطَايَا ، وَسَيِّئَاتِي بِسَبْرٍ عَافِيَتِكَ ، وَرَدَّنِي رَدَاءَ مُعَافَاتِكَ ، وَجَلِّسْنِي سَوَابِحَ نِعْمَاتِكَ ، وَظَاهِرَ لَدَيَّ فَضْلِكَ وَطَوْلِكَ وَآيِدُنِي بِتَوْفِيقِكَ وَتَسْدِيدِكَ ، وَاعِنِّي عَلَى صَالِحِ النَّيَّةِ ، وَمَرْضَى الْقَوْلِ ، وَمُسْتَحْسَنِ الْعَمَلِ ، وَلا تَكِلْنِي إِلَى حَوْلِي وَقُوَّتِي دُونَ حَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ . وَلا تُخْزِنِي يَوْمَ تَبْعُنِي لِلْقَائِمَاتِ ، وَلا تَفْضَحْنِي بَيْنَ يَدَيَّ أَوْلِيَائِكَ ، وَلا تُنْسِتْنِي ذِكْرَكَ ، وَلا تُذْهِبْ عَنِّي شُكْرَكَ ، يَلِ الزَّمِينِ فِي أَحْوَالِ السُّهُوِ عِنْدَ غَفْلَاتِ الْجَاهِلِينَ لِأَلْيَتِكَ ، وَأُوزِعْنِي أَنْ أَثْنِي بِمَا أَوْلَيْتَنِيهِ ، وَاعْتَرِفَ بِمَا أَسِيدْتَهُ إِلَيَّ . وَاجْعَلْ رَغْبَتِي إِلَيْكَ فَوْقَ رَغْبَةِ الرَّاغِبِينَ ، وَحَمْدِي إِيَّاكَ فَوْقَ حَمْدِ الْحَامِدِينَ وَلا تُخْذَلْنِي عِنْدَ فَاقَتِي إِلَيْكَ ، وَلا تُهْلِكْنِي بِمَا . أَسَدَيْتَهُ إِلَيْكَ ، وَلا تُجَبِّهْنِي بِمَا جَبَّهْتَ بِهِ الْمُعَانِدِينَ لَكَ ، فَإِنِّي لَكَ مُسَلِّمٌ ، أَعْلَمُ أَنَّ الْحُجَّةَ لَكَ ، وَأَنَّكَ أَوْلَى بِالْفَضْلِ ، وَأَعُوذُ بِالْإِحْسَانِ ، وَأَهْلِي التَّقْوَى ، وَأَهْلِي الْمُغْفَرَةِ ، وَأَنَّكَ بِأَنْ تَعْفُوَ أَوْلَى مِنْكَ بِأَنْ تُعَاقِبَ ، وَأَنَّكَ بِأَنْ تَشْتَرَّ أَقْرَبُ مِنْكَ إِلَى أَنْ تَشْهَرَ . فَأَخِينِي حَيَاةَ طَبِيئَةٍ تَنْتَظِمُ بِمَا أُرِيدُ ، وَتَبْلُغُ مَا أَحْبُّ مِنْ حَيْثُ لا آتِي مَا تَكْرَهُ ، وَلا أُرْتَكِبُ مَا نَهَيْتَ عَنْهُ ، وَآمِنْتِي مِيَّتَهُ مَنْ يَسْعَى نُورُهُ بَيْنَ يَدَيْهِ وَعَنْ يَمِينِهِ . وَذَلِّلْنِي بَيْنَ يَدَيْكَ ، وَاعَزِّنِي عِنْدَ خَلْقِكَ ، وَضَعْنِي إِذَا خَلَوْتُ بِكَ ، وَارْفَعْنِي بَيْنَ عِبَادِكَ ، وَاعْنِنِي عَمَّنْ هُوَ غَنِيٌّ عَنِّي ، وَزِدْنِي إِلَيْكَ فَاقَةً وَفَقْرًا . وَاعِدَّنِي مِنْ شِمَاتِهِ الْأَعْدَاءِ ، وَبِمَنْ حُلُولِ الْبَلَاءِ ، وَبِمَنْ الدُّلِّ وَالْعَنَاءِ ، تَعَمَّدَنِي فِيمَا أَطْلَعْتَ عَلَيْهِ مِنِّي بِمَا يَتَعَمَّدُ بِهِ الْقَادِرُ عَلَى الْبَطْشِ لَوْ لا حِلْمُهُ ، وَالْأَخِذُ عَلَى الْجَبْرِ لَوْ لا أَنَاتُهُ وَإِذَا أَرَدْتَ بِقَوْمٍ فِتْنَةً أَوْ سُوءًا فَجَنِّبْنِي مِنْهَا لَوْأَدَّ بِكَ ، وَإِذْ لَمْ تُقِمْنِي مَقَامَ فَضِيحَةٍ فِي دُنْيَاكَ فَلَا تُقِمْنِي مِثْلَهُ فِي آخِرَتِكَ وَأَشْفَعْ لِي أَوَائِلَ مِنْكَ بِأَوَاخِرِهَا ، وَفَقْدِيمَ فَوَائِدِكَ بِحَوَادِثِهَا ، وَلا تَمُدُّ لِي مَدًّا يَفْسُو مَعَهُ قَلْبِي ، وَلا تَفْرَعْنِي قَارِعَةً يَذْهَبُ لَهَا بَهَائِي ، وَلا تُسَمِّنِي حَسْبِيَسَةً يَضْعُرُ لَهَا قَدْرِي وَلا نَقِيصَةً يُجْهَلُ مِنْ أَجْلِهَا مَكَانِي . وَلا تُرْعِنِي رَوْعِيَةَ أُبْلِسُ بِهَا ، وَلا خِيفَةَ أُوجِسُ دُونَهَا ، اجْعَلْ هَيْبَتِي فِي وَعِيدِكَ ، وَخِذْرِي مِنْ إِعْذَارِكَ وَإِنْذَارِكَ ، وَرَهْبَتِي عِنْدَ

تَسَاوُهُ أَيَايَتِكَ . وَاعْمُرْ لِيْلِي بِإِبْقَاظِي فِيهِ لِعِبَادَتِكَ ، وَتَفَرُّدِي بِإِلْتِهَادِكَ لَكَ ، وَتَجَرُّدِي بِسَيِّكُونِي إِلَيْكَ ، وَإِنزَالِ حَوَائِجِي بِكَ ، وَ مُنَازَلَتِي إِيَّاكَ فِي فَكَاكَ رَقَبَتِي مِنْ نَارِكَ ، وَإِحْرَازَتِي مِمَّا فِيهِ أَهْلُهَا مِنْ عِدَابِكَ . وَلَمَّا تَدَرَّزْتَنِي فِي طُعْيَانِي عَامِهًا ، وَلَا فِي غَمْرَتِي سَاهِيًا حَتَّى حِينٍ ، وَلَا تَجْعَلْنِي عِظَةً لِمَنْ اتَّعَظَ ، وَلَا نَكَالًا لِمَنْ اعْتَبَرَ ، وَلَا فَتْنَةً لِمَنْ نَظَرَ ، وَلَا تَمَكُّرًا بِي فِيمَنْ تَمَكَّرُ بِهِ ، وَلَا تَسْتَبْدِلْ بِي غَيْرِي ، وَلَا تُغَيِّرْ لِي اسْمًا ، وَلَا تُبَدِّلْ لِي جِسْمًا ، وَلَا تَتَّخِذْنِي هُرُوءًا لِخَلْقِكَ ، وَلَا سُخْرِيًا لَكَ ، وَلَا تَبْعًا إِلَّا لِمَرْضَاتِكَ ، وَلَا مُمْتَهَنًا إِلَّا بِالْإِنْتِقَامِ لَكَ . وَأَوْجِدْنِي بَرْدَ عَفْوِكَ ، وَحَلَاوَةَ رَحْمَتِكَ وَرَوْحَكَ وَرَيْحَانِكَ ، وَجَنَّةَ نَعِيمِكَ ، وَأَذِقْنِي طَعْمَ الْفَرَاحِ لِمَا تُحِبُّ بِسِعَةِ مِنْ سَعَتِكَ ، وَالْإِحْتِهَادِ فِيمَا يُزِلُّ لَدَيْكَ وَعِنْدَكَ ، وَاتَّحِفْنِي بِتُحَفِهِ مِنْ تُحَفَاتِكَ . وَاجْعَلْ تِجَارَتِي رَابِحَةً ، وَكَرَّتِي غَيْرَ خَاسِرَةٍ ، وَ أَحْفِنِي مَقَامَكَ ، وَشَوْقِي لِقَاءَكَ ، وَتُبْ عَلَيَّ تَوْبَةً نَصُوحًا لَا تُتْبِقُ مَعَهَا ذُنُوبًا صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً ، وَلَا تَدْرُ مَعَهَا عَلَانِيَةً وَلَا سِرِيرَةً . وَانزِعِ الْعِلَّ مِنْ صَدْرِي لِلْمُؤْمِنِينَ ، وَاعْطِفْ بَقَلْبِي عَلَى الْخَاشِعِينَ ، وَكُنْ لِي كَمَا تَكُونُ لِلصَّالِحِينَ ، وَحَلِّبْنِي حَلِيَّةَ الْمُتَّقِينَ ، وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْغَابِرِينَ ، وَذِكْرًا نَامِيًا فِي الْآخِرِينَ ، وَوَافٍ بِي عَرَضَةَ الْأُولِينَ . وَتَمِّمْ سُبُوحَ نِعْمَتِكَ ، عَلَيَّ ، وَظَاهِرَ كَرَامَاتِهَا لَدَيَّ ، ائْتِمًا مِنْ فَوَائِدِكَ يَدِي ، وَسُقِّ كَرَامَتِمْ مَوَاهِبِكَ إِلَيَّ ، وَجَاوِزْ بِي الْأَطْيَبِينَ مِنْ أَوْلِيَائِكَ فِي الْجَنَانِ الَّتِي زَيَّنْتَهَا لِأَصِيْفَائِكَ ، وَجَلِّبْنِي شَرَائِفَ نِحْلِكَ فِي الْمَقَامَاتِ الْمَعْدَّةِ لِأَجْبَائِكَ . وَاجْعَلْ لِي عِنْدَكَ مَقِيلًا أَوْيَ إِلَيْهِ مُطْمَئِنًّا ، وَمَتَابَةً أَبْتَوُّهَا ، وَأَقْرُبُ عَيْنًا ، وَلَا تُقَايِسْنِي بِعَظِيمَاتِ الْجَرَائِرِ ، وَلَا تُهْلِكْنِي يَوْمَ تَبْلَى السَّرَائِرُ ، وَأَزِلْ عَنِّي كُلَّ شَكٍّ وَشُبُهَةٍ ، وَاجْعَلْ لِي فِي الْحَقِّ طَرِيقًا مِنْ كُلِّ رَحْمَةٍ ، وَاجْزِلْ لِي قِسْمَ الْمَوَاهِبِ مِنْ نَوَالِكَ ، وَوَفِّرْ عَلَيَّ حُطُوظَ الْإِحْسَانِ مِنْ إِفْضَالِكَ . وَاجْعَلْ قَلْبِي وَائْتِقًا بِمَا عِنْدَكَ ، وَهَمِّي مُسْتَفْرغًا لِمَا هُوَ لَكَ ، وَاسْتِعْمَلْنِي بِمَا تَسْتَعْمَلُ بِهِ خَالِصَتِكَ ، وَأَشْرِبْ قَلْبِي عِنْدَ ذُهُولِ الْعُقُولِ طَاعَتَكَ ، وَاجْمَعْ لِي الْغِنَى وَالْعَفَافَ وَالِدَّعَةَ وَالْمُعَافَاةَ وَالصَّحَّةَ وَالسَّعْيَةَ وَالطُّمَأْنِينَةَ وَالْعَافِيَةَ . وَلَا تُحِبْطُ حَسَنَاتِي بِمَا يَشُوبُهَا مِنْ مَعْصِيَتِكَ ، وَلَا خَلَوَاتِي بِمَا يَعْغِضُ لِي مِنْ نَزَعَاتِ فِتْنَتِكَ ، وَصُنْ وَجْهِي عَنِ الطَّلَبِ إِلَى أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ، وَذُبْنِي عَنِ التَّمَاسِ مَا عِنْدَ الْفَاسِقِينَ . وَلَا تَجْعَلْنِي لِلظَّالِمِينَ ظَهِيرًا ، وَلَا لَهُمْ عَلَيَّ مَحْوٍ كِتَابِكَ يَدًا وَنَصِيرًا ، وَحُطْنِي مِنْ حَيْثُ لَا أَعْلَمُ حِيَاطَةً تَقِينِي بِهَا ، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ تَوْبَتِكَ وَرَحْمَتِكَ وَرِزْقِكَ الْوَاسِعِ ، إِنِّي إِلَيْكَ مِنَ الرَّاغِبِينَ ، وَآتَمِّمْ لِي إِنْعَامَكَ ، إِنَّكَ خَيْرُ الْمُنْعِمِينَ وَاجْعَلْ بَاقِيَ عُمْرِي فِي الْحَيِّجِّ وَالْعُمْرَةَ ابْتِغَاءً وَجْهَكَ ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ ، وَالسَّلَامَ عَلَيْهِ وَعَالِيهِمْ أَبَدَ الْأَبْدِينَ .

نیایش چهل و هفتم

قسمت اول

اشاره

. دعای آن حضرت است در روز عرفه . حمد خداوندی را که پروردگار جهانیان است . بار خدایا ، حمد باد تو را ، ای پدید آورنده آسمانها و زمین ، ای صاحب جلال و عظمت ، ای مهتر مهتران ، ای معبود هر معبود ، ای آفریننده هر موجود ، ای خداوندی که چون همگان از میان بروند تو باقی هستی ، خدایی که هیچ چیز همانندش نیست و هیچ چیز از حیطة علم او بیرون نیست و او بر هر چیز احاطه دارد و هر چیز را نگهبان است . بار خدایا ، تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند یکتای تنهای بی همانند و یگانه . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند کریم و بخشنده و در کرم و بخشندگی به حد نهایت ، خداوند عظیم و در عظمت بی مانند ، کبیر و صاحب کبریا . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند متعال و در نهایت تعالی و سخت انتقام گیرنده . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند بخشاينده مهربان دانای حکیم . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند شنوای بینای بی آغاز و آگاه . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوند کریم در کرم از همه افزون بر دوام و همیشه جاویدان . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو

نیست : خداوندی که پیش از همه بوده و پس از همه خواهد بود . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوندی که در عین اعتدال- بر همه ، نزدیک است و در عین نزدیکی متعالی . تویی آن خدای یکتا ، که هیچ خدایی جز تو نیست : خداوندشکوهمند بزرگ بزرگوار و شایان ستایش . تویی خداوندی که هر چه آفریده‌ای نه از هیچ اصل و مایه آفریده‌ای ، و هر چه را نقش بسته‌ای بی هیچ نمونه‌ای نقش بسته‌ای ، و هر چه پدید آورده‌ای بی هیچ تقلیدی پدید آورده‌ای . تویی که هر چه به عرصه وجود آورده‌ای به میزان معین آورده‌ای و هر چیز آماده کرده‌ای و کارهای عالم نیک سامان داده‌ای . تویی که در آفرینش شریکی یاریت نکرده و در کارها به وزیریت نیاز نیفتاده و در کار تو را شاهد و ناظری نبوده است . تویی که چون اراده کنی حتمی است و هر چه تقدیر کنی بر مقتضای عدل است و هر چه حکم کنی از روی انصاف است . تویی که در مکان نگنجی و سلطه کس با سلطه تو بر نیاید ، نه برهانت‌توان کند و نه از گفتن و امانی . تویی که هر چیز را شمار کرده‌ای و برای هر چیز مدت و زمانی معین قرار داده‌ای و هر چیز را به مقدار معلوم پدید آورده‌ای . تویی که اوهام از درک ذات تو در مانند و افهام از چگونگی تو عاجز آیند و دیدگان جای تو در نیابند . تویی که به حدی محدود نیستی و به صورتی تجسم نیافته‌ای و فرزند نیآورده‌ای که خود از دیگری زاده شده باشی . تویی که تو را ضدی نیست که به دشمنیت بر خیزد و همتایی نیست تا بر تو پیشی جوید و همانندی نه که با تو دم برابری زند . تویی که آفرینش آغاز کردی و موجودات بیافریدی و احداث کردی و ابداع کردی و هر چه ساختی نیکو ساختی . بار خدایا ، منزهی تو . شگفتا چه بزرگ است شأن و منزلت تو ، چه بلند است مکانت و مقام تو و چه نیکو حق و باطل از یکدیگر جدا ساخته‌ای . منزهی تو ، ای خداوند مهربان ، چه فراوان است مهربانی تو ، ای خداوند رؤوف ، چه عظیم است رأفت تو ، ای خداوند حکیم ، چه شگفت است دانایی تو . منزهی تو ، ای پادشاه ، چه بسیار است قدرت تو ، ای بخشنده ، چه بی‌اندازه است توانگری تو ، ای رفیع پایه ، چه والا است رفعت تو . تویی دارنده شکوهمندی ، تویی دارنده بزرگوار ، تویی در خور سپاس و ستایش . منزهی تو ، ای خداوندی که دستت به نیکوها گشاده است . اگر هدایتی هست ، از جانب توست . هر کس از متاع این جهانی یا ثواب آن جهانی چیزی از تو خواهد ، بیابد . منزهی تو ، ای خداوندی که هر چه در عرصه پهناور علم تو جای دارد در برابر تو خاضع است و هر چه فرود عرش توست در برابر عظمت خاشع است و همه آفریدگانت در برابر تو سر تسلیم فرو دارند . منزهی تو ، نه به حواس ما در آیی ، نه به دست پسودن و لمس احساس شوی ، نه کس بر تو مگری تواند کرد ، نه کس از تو چیزی پنهان تواند داشت ، نه کس تواند با تو راه خلاف پوید یا با تو منازعه کند یا بر تو چیره گردد یا با تو جدال کند یا بفریبت یا بر تو کیدی اندیشد . منزهی تو ای خداوند ، راه تو راهی هموار است و فرمان تو طریق نیکبختی است . تو زنده‌ای و همه را به تو نیاز است . منزهی تو ای خداوند ، سخت همه حکمت است و تقدیرت حتم . چون اراده کنی ، به اجرا در آید . منزهی تو ای خداوند ، کس نیست که مشیت تو را باز گرداند و کلمات تو دگرگونی نپذیرد . منزهی تو ای خداوند ، آثار قدرتت آشکار است . آفریننده آسمانهای و خالق جانمایی . حمد باد تو را ، حمدی که به دوام تو بر دوام ماند . حمد باد تو را ، حمدی که تا نعمت جاودانه است جاودانه ماند . حمد باد تو را ، حمدی در برابر احسانت ، حمدی که به خشنودیت بیفزاید . حمد باد تو را ، با هر حمد گوی دیگر ، و شکر باد تو را ، شگری که شکر گزاران از ادای آن بازمانند . حمد باد تو را ، حمدی که تنها تو را سزد و بدان جز به تو تقرب نتوان جست . حمدی که دوام نعمت پیشین را سبب شود و نعمتهای تازه را دوام بخشد . حمدی که با گذشت روزگاران مضاعف گردد و همواره و پی در پی روی در فزونی نهد . حمدی که فرشتگان حسابگر از شمار آن در مانند و بر آنچه فرشتگان کاتب در لوح محفوظ ثبت کرده‌اند فزونی گیرد . حمدی که همتر از عرش مجید تو بود و با کرسی رفیع تو همسنگ باشد . حمدی که ثوابش در نزد تو به کمال باشد و جزای آن ، هر جزای دیگر را مستغرق خود سازد . حمدی که آشکارش عین نهانش بود و نهانش با صدق نیت همراه . حمدی که هیچ مخلوقی همانند آن تو را نستوده باشد و کس جز توارج آن نشناسد . حمدی که هر جهد شمار گرانش را نیاز به یاری افتد و هر کس آهنگ آن کند که حق ادای آن به جای آرد ، به تأیید تو اش حاجت باشد . حمدی

که هر حمد دیگر را که آفریده‌ای در خود گرد آورد و هر حمدی را که زین پس بیافرینی در رشته انتظام کشد. حمدی که هیچ حمدی به سخن تو نزدیک‌تر از او نباشد و از سراینده آن، حمد گوینده‌تری نبود. حمدی که به پاس کرم تو بر نعمتها بیفزاید و تو به پاس احسانت پی‌در پی بر آن بیفزایی. حمدی که شایان عظمت ذات تو باشد و با عزت و جلال تو برابر شود. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر محمد و خاندان محمد، آن پیامبر برگزیده پسندیده گرامی مقرب درگاهت، برترین تحیات و درودهای خود را، و او را برکت ده سرشارترین برکات خود، و رحمت خود بر او فرست ممتع‌ترین رحمت‌هایت را. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر محمد و خاندان او، تحیت و درودی پاک که هیچ تحیت و درودی پاک‌تر از آن نباشد، تحیت و درودی فزاینده که هیچ تحیت و درودی فزاینده‌تر از آن نبود، تحیت و درودی خوشنود کننده که برتر از آن تحیت و درودی صورت نبندد. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر محمد و خاندان او، تحیت و درودی که خوشنودش گرداند و بر خوشنودیش بیفزاید، تحیت و درودی که تو را خوشنود گرداند و خوشنودیت از او فزونی گیرد، تحیت و درودی آن چنان که جز آن را بر او نپسندی و جز او را شایان آن ندانی. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر محمد و خاندان او، تحیت و درودی که از غایت رضای تو فراتر رود و به بقای تو باقی ماند و آن سان که کلمات تو را پایانی نیست پایان نپذیرد. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر محمد و خاندان او، تحیتی که تحیات ملائکه تو را و پیامبران تو و رسولان تو را و اهل طاعت تو را در یک رشته گرد آورد و درودهای بندگان تو را از جن و انس و آنان که دعوت تو را اجابت کرده‌اند، در بر گیرد و تحیت و درود همه اصناف آفریدگانت را در خود گرد آورد. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر او و خاندانش، تحیت و درودی که بر هر درود و تحیتی که زین پیش بوده یا ازین پس خواهد بود احاطه یابد. و بر او و خاندانش تحیت و درود بفرست، تحیت و درودی که در نزد تو و در نزد غیر تو پسندیده آید و با آن، تحیات و درودهایی بیافرینی که آنچه پیش از این درود و تحیت فرستاده‌ایم مضاعف گردد و با گذشت روزگاران بر آن بیفزایی و بیفزایی تا آنجا که کس جز تو آنها را احصا نتواند کرد.

قسمت دوم

ای پروردگار من، بر اهل بیت طیبین او که آنان را برای قیام به امر خود برگزیده‌ای و خازنان علم خود و حافظان دین خود و خلفای خود بر روی زمین و حجت‌های خود بر بندگان قرار داده‌ای و آنان را به‌خواست خود از هر ناپاک پاک گردانیده‌ای و طریق رسیدن به مقام قرب خود و وصول به بهشت ساخته‌ای، تحیت و درود بفرست. ای پروردگار من، بر محمد و خاندان او تحیت و درود بفرست، تحیت و درودی که بدان بخشش و انعامت را در حق آنان فراوان گردانی و هر گونه عطایای خود به ایشان به کمال رسانی و عواید و فواید فراوان نصیبشان سازی. ای پروردگار من، بر محمد و خاندان او تحیت و درودی بفرست که نه آغازش را حدی باشد، نه مدت‌ش را پایانی و نهایی. ای پروردگار من، تحیت و درود بفرست بر ایشان، تحیت و درودی همسنگ عرش عظیم خود و هر چه در فرود عرش جای دارد، لبالب آسمانها و هر چه فراتر از آنهاست و به شمار زمینها و هر چه در زیر آنهاست و هر چه بین آنهاست. تحیت و درودی که تقرب تو را در پی داشته باشد و تو را و ایشان را خوشنود گرداند. همواره و همانند اینها تا ابد. بار خدایا، در هر زمان دین خویش به امامی یاری بخشیده‌ای که او را بر پای داشته‌ای تا علم راهنمای بندگانت شود و در بلاد تو چراغ فروزان هدایت گردد و رشته پیمان او به رشته پیمان خود پیوسته‌ای و او را وسیله خوشنودی خود ساخته‌ای و اطاعت او فریضه گردانیده‌ای و مردم را از سرکشی در برابر او بر حذر داشته‌ای و فرمان داده‌ای که به هر چه امر می‌کند اطاعت کنند و از هر چه نهی می‌کند باز ایستند و کس بر او پیشی نگیرد و کس از او واپس نماند و او نگهدار کسانی است که بدو پناه می‌برند و کف‌آمان مؤمنان است و حلقه اعتصام ایشان است و جلال و جلوه جهانیان است. بار خدایا، به ولی خود الهام نمای که شکر نعمتی را که به او ارزانی داشته‌ای به جای آرد و ما را نیز الهام ده که شکر نعمت هدایت او به جای آریم و او را از جانب خود سلطه و توانایی ده و

به آسانی راه پیروزی بر اوبگشای و به نیرومندترین ارکان قدرت خود یاری‌اش فرمای و پشتش محکم و بازوانش توانا گردان و زیر نظر مراقبت خویش قرار ده و در سایه حفظ خود حفظش نمای و به ملائکه خود یاری‌اش ده و به لشکر پیروزمند خود مددش رسان . ای خداوند ، کتاب خود ، حدود و شرایع خود و سنتهای پیامبر خود راصلواتک اللهم علیه و آله بدو بر پای دار و هر چه را ظالمان از معالم دینت میرانیده‌اند بدو زنده دار و بدو زنگ ستم ستمکاران از آیین خویش بزدا و بدو دشواریها از راه خود دور گردان و به نیروی او کسانی را که از راه تو منحرف شده‌اند از میان بردار و آن کسان را که صراط مستقیم تو را راه کج جلوه می‌دهند نابود نمای . ای خداوند ، ولی و امام خود را برای دوستان قلبی مهربان و نرم عطا کن و دست قدرت او بر دشمنانت گشوده گردان و رأفت و رحمت و عطف و محبتش را نصیب ما گردان و ما را از نیوشندگان و فرمانبرداران امر او قرار ده و چنان کن که در راه رضای او سعی کنیم و یاری‌اش نماییم و مدافع او در برابر دشمنش باشیم و این سبب تقرب مابه تو و رسول توصلواتک علیه و آله گردد . بار خدایا ، تحیت و درود بفرست دوستان ایشان را : آن اعتراف کنندگان به مقام و منزلت ایشان ، آن پیروی کنندگان راه ایشان ، آن پای‌نهندگان به جای پای ایشان ، آن چنگ زندگان به رشته آیین ایشان ، آن تمسک جویان به دوستی ایشان ، آن پذیرندگان پیشوایی ایشان ، آن تسلیم شوندگان به فرمان ایشان ، آن کوشندگان در طاعت ایشان ، آن منتظران دولت ایشان و آن چشم به راهان ظهور ایشان . تحیت و درودی مبارک پاکیزه ، فزاینده ، در هر بامداد و هر شبانگاه . ای خداوند ، بر ایشان سلام کن و بر ارواحشان . اعمالشان با تقوی توأم نمای و احوالشان به صلاح آور و توبه‌شان بپذیر ، که تو ، توبه پذیرنده و مهربانی ، تو بهترین آمرزندگان . ما را به رحمت خود با آنان در دار السلام بهشت جای ده ، ای مهربان‌ترین مهربانان . بار خدایا ، امروز روز عرفه است . روزی است که آن را شریف و گرامی داشته‌ای و تعظیم و تجلیل کرده‌ای . در این روز رحمت خود پراکنده‌ای و بر مردمان به عفو خود منت نهاده‌ای و عطای خود در حق ایشان افزوده‌ای و بر بندگانت تفضل فرموده‌ای . ای خداوند ، من آن بنده توأم که هم پیش از آفریدن او ، او را از نعمت خود بر خوردار ساختی و هم پس از آن . او را در زمره کسانی آورده‌ای که آنان را به دین خود راه نموده‌ای و به گزاردن حق خویش توفیق داده‌ای و اکنون چنگ در ریسمان استوار دوستی تو زده و تواس در حزب خود داخل کرده‌ای و راهش نموده‌ای که با دوستان دوستی ورزد و بادشمنانت دشمنی کند . سپس فرمانش دادی و او فرمان نبرد ، منعش کردی و به منع تو وقتی نهاد ، از معصیت خود نهیشت کردی فرمان تو خلاف کرد و مرتکب همان اعمالی شد که از آن نهیشت کرده بودی ، اما نه از روی عناد و گردنکشی ، بلکه هوای نفسش او را به اعمالی فرا خواند که تو از آن دورش خواسته بودی و از آتش ترسانده بودی . دشمن تو و دشمن او شیطان بفریفتش تا در عین آگاهی از عذاب تو ، مرتکب معاصی شد . اکنون به عفو تو امید بسته و به بخشایش تو مطمئن گشته‌است . با آن همه احسان که تو در حق او کرده بودی از دیگر بندگانت سزاوارتر بود که چنان نکند که کرده بود . ای خداوند ، این منم که در برابر تو ایستاده‌ام ، خوار و ذلیل و خاضع و خاشع و خائف و معترف به گناهان بزرگی که بارش را بر دوش می‌کشم و خطاهای عظیمی که مرتکب شده‌ام . در سایه عفو تو خزیده‌ام و به جوار رحمت تو پناه بسته‌ام و به یقین می‌دانم که کسی مرا از تو زنه‌ار نخواهد داد و کس مرا از کیفر تو در امان نخواهد داشت . بار خدایا ، اکنون که به درگاهت روی نهاده‌ام ، تو نیز آن پرده که بر گنهکاران می‌کشی بر من نیز بکش و بر من ببخشای آن بخشایش خود را که به کسی ارزانی می‌داری که خود را تسلیم تو می‌کند . بر من احسان کن ، آن سان که در حق کسی که آرزوی آمرزش تو دارد ، که احسان تو هر چند سترگ بود در نظرت به چیزی نسنجد . بار خدایا ، برای من در این روز نصیبی قرار ده که از آن به خشنودی تو رسم و مرا از ثوابی که پرستندگان از آن بهره‌ور می‌شوند تهیدست باز مگردان ، که هر چند نتوانسته‌ام از اعمال نیک چیزی تقدیم دارم ، آن سان که دیگران تقدیم داشته‌اند ، ولی توحید تو و نفی اضداد و امثال از تو را تقدیم داشته‌ام و از درهایی به نزد تو آمده‌ام که تو خود فرموده‌ای که از آن درها به سوی تو آیند و به درگاه تو به چیزی تقرب جسته‌ام که تابه آن تقرب نجویند ، به تو تقرب نتوانند یافت . آنگاه از پی آن تقرب به درگاه تو توبه کرده‌ام ، در عین خواری و فروتنی و حسن ظن به تو و اعتماد به رحمت تو ، و

امید به تو را که امیدواران از آن نومید نمی‌شوند شفیع خود گردانیده‌ام. ای خداوند، دست سؤال پیش تو دراز کرده‌ام، همانند موجود حقیر ذلیل بینوای فقیر ترسانی، زنه‌ار خواه، همراه با ترس و تضرع و پناه آوردن به تو و التجا به ذیل جلال تو، نه از سر گردنکشی و چون متکبران به تکبر، نه از روی اعتلا آن سان که عبادت کننده را دلیر سازد و نه از روی اتکا به شفاعت شافعان. ای خداوند، من کمترین کمترانم و خوارترین خوارترانم، همانند ذره‌ای یا حتی کمتر از آن. و اینک ای خداوندی که در کیفر بدکاران شتاب نمی‌کنی و فرو رفتگان در ناز و نعمت را مهلت می‌دهی و گنهکاران را به انعام خود عفو می‌کنی و به فضل خویش از خطا کاران مهلت باز نمی‌گیری، من بدکاری هستم معترف و خطا کاری هستم لغزیده و به سر در آمده. دلیرانه در برابر تو مرتکب گناه شده و به عمد معصیت تو کرده‌ام. من همانم که اعمال ناپسند خود را از بندگان تو مستور داشته و در نزد تو آشکار ساخته‌ام. من همانم که از بندگانت ترسان بوده ولی خود را از تو در امان دیده‌ام. من همانم که از سطوت تو بیمناک نشده‌ام و از خشم تو ترسی به دل راه نداده‌ام. من بر خود جنایت کرده‌ام، من گروگان بلای خویشتم، من از شرم و حیا بهره‌ای چندان نبرده‌ام و من گرفتار رنجی دیرینه‌ام. بار خدایا، تو را سوگند می‌دهم به آن که از میان خلق او رابر گزیده‌ای، به آن که او را برای خود پسندیده‌ای، به آن که از میان آفریدگانت او را اختیار کرده‌ای، به آن که او را برای خود برگزیده‌ای، به آن که طاعت او را به طاعت خود پیوسته‌ای و معصیت او را معصیت خود دانسته‌ای و دوستی‌اش به دوستی خود قرین ساخته‌ای و دشمنی‌اش را دشمنی خود شمرده‌ای، در این روز مرا چونان کسانی که از گناه بیزاری جسته‌اند و به تو پناه آورده‌اند و توبه کرده و به آموزش تو پیوسته‌اند خلعت عفو و رحمت خود بپوشان. بار خدایا، از هر چه پرستندگان و مقربان خود را نصیب می‌دهی، مرا نیز نصیب ده. مرا خاص خود گردان، بدان گونه که وفا کنندگان به عهد خود را و آنان را که در عبادت تو خویشتن به رنج افکنده و در خشنودی تو کوشیده‌اند، خاص خود می‌گردانی. مرا به سبب قصور در بندگی‌ات یا تجاوز از حد خویش و احکام تو، مؤاخذت مفرمای. بار خدایا، چنان مباد که مرا مهلت دهی تا به تدریج سزاوار کیفر شوم، چونان کسی که نعمت از من باز گرفت و چنان پنداشت که هر خیر و نیکی که هست از جانب اوست، تا آنجا که تو را هم در نعمتی که نصیب من شده بود شریک نساخت. ای خداوند، مرا از خواب غافلان و ناهشیاری اسرافکاران و خواب آلودگی خذلان رسیدگان بیدار و آگاه ساز. دلم را به کاری بر گمار که اطاعت کنندگان را بدان گماشته‌ای و متعبدان را بدان واداشته‌ای و بندگان سهل انگار را بدان از عذاب رهایی بخشیده‌ای. بار خدایا، مرا از هر چه از درگاه تو دور می‌دارد، یا میان من و فیضی که از سوی تو به من می‌رسد حایل می‌گردد، یا از هر قصد که نزد تو کنم باز می‌دارد، در پناه خود دار. ای خداوند، آن راه خیر را که به سوی تو رهنمون است پیش پای من هموار نمای. در رسیدن به نیکیها از آن راه که خود فرموده‌ای، سبقت رابر من آسان کن و تلاش برای دست یافتن به آنها را، بدان گونه که خود خواسته‌ای، نصیب من فرما. مرا همراه کسانی که وعده عذاب تو را سهل می‌انگارند تباہ مکن و با آنان که آماج انتقام تو هستند هلاک منمای و با آن گروه که از طریق تو منحرف می‌شوند خرد و شکسته مکن. مرا از گردابهای فتنه رهایی بخش و از تنگناهای بلا و ارهان و آن سان مهلتم مده که به غفلت گرفتار آیم. ای خداوند، میان من و دشمنی که گمراهم سازد و هوای نفسی که هلاکم گرداند و زیانی که مرا فرو گیرد، حایل شو. از من همانند آن کس که بر او خشم گرفته‌ای و از او خشنود نگردیده‌ای، رویگردان مشو. مرا از خود مأیوس مساز. آن سان که نومیدی از رحمت بر من غلبه یابد. ای خداوند، بدان حد به من ببخش که تاب و توان آن را نداشته باشم که در زیر بار محبت فراوان تو گرنبار شوم. و مرا از دست مهل چونان کسی که دیگر در او امید خیری نبود و تو را با او کاری نباشد و باز گشتنش را فایدتی صورت نیندد. و مرا میفکن چونان کسی که از چشم عنایت تو افتاده است و خواری و شوربختی‌اش فرا گرفته، بل دستم را بگیر تا چون افتادگان نیفتم و چون گمگشتگان نهراسم و چون فریب خوردگان نلغزم و در گرداب هلاک شوندگان سرنگون نشوم.

بار خدایا، مرا سلامت عطا کن و از آن بلا که غلامان و کنیزان خودبدان مبتلا می‌سازی رهایی بخش و به مقام کسی رسان که مورد عنایت توست و نعمتش داده‌ای و از او خشنود بوده‌ای و عمرش داده‌ای و ستوده داشته‌ای و میرانده‌ای و خوشبخت ساخته‌ای. بار خدایا، طوق گردن من ساز دل برکنند مرا از هر چه حسناتم رابی ارج می‌سازد و برکاتم را از میان می‌برد. بار خدایا، شعار قلب من ساز انزجار از زشتیهای گناهان و رسواییهای معاصی را. مرا از کارهای اخروی که تو را خشنود می‌گرداند به کارهای دنیوی که جز به مدد تو بدان دست نمی‌یابم مشغول منماید. خداوندا، برکن از دل من محبت این جهان سفله را که راه مرا از دست یافتن به خیراتی که در نزد توست می‌بندد و چون خواهم که به سوی تو آیم سد راه من می‌شود و از تقرب به درگاه تو غافل می‌گرداند. ای خداوند، در دل من بیارای تنهایی در شبها و روزها را و مناجات با تو را. مرا عصمتی بخش که به خشیت تو نزدیک گرداند و از ارتکاب محارم دور دارد و از اسارت در چنگال گناهان بزرگ آزاد ساز. بار خدایا، مرا از آلودگی معصیت و شوخنگی گناهان پاکیزه ساز و جامه عافیت و تندرستی بر من افکن و در حله‌ای از نعم گسترده خودپوشان و احسان و بخشش خود پی در پی نصیب من گردان و به توفیق و رهنمایی خویشم یاری نما و چون آهنگ کاری شایسته کنم یا سخنی شایسته گویم یا عملی نیکو انجام دهم، یاری‌ام ده و مرا به نیرو و قوت خود وامگذار بی آنکه تو خود قوت و نیرویم بخشیده باشی. بار خدایا، آن روز که مرا برای دیدار خود از گور بر می‌انگیزی، خوارم مگردان و در نزد اولیای خود رسوایم مساز و ذکر خود از یاد من مبر و زبان شکر و سپاس خویش از من مگیر، بلکه در حالات سهو و بی‌خبری، آن هنگام که جاهلان از سپاس نعمتهایت غافلند همواره شکر و سپاس خویش بر زبان من جاری فرمای و مرا الهام کن که در برابر نعمتی که مرا داده‌ای سپاست گویم و به آن خیرات که مافرستاده‌ای معترف آیم. بار خدایا، رغبت مرا به خود فراتر از رغبت هر رغبت کننده‌ای قرار ده و سپاس مرا فراتر از سپاس هر سپاس گوینده‌ای. به هنگام فقر که دست نیاز به سوی تو دراز می‌کنم مرا وامگذار و بدان اعمال که به جای آورده‌ام و نه در خور مقام جلال تو بوده تباهم مکن و چون دشمنانت دست رد به روی من مزن، که من در برابر تو تسلیمم و می‌دانم که حجت تو راست و تو به فضل و بخشایش سزاوارتری و در مقام احسان سود رساننده‌تر. تو سزاوارتری که از تو بترسند. تو سزاوارتری که از تو آمرزش خواهند. تو به عفو شایسته‌تری تا به عقوبت کردن. توبه پوشیدن گناه نزدیک‌تری تا به افشا کردن. ای خداوند، مرا به حیاتی خوش و پاکیزه زنده بدار که به هر چه خواهم برسد و به آنچه دوست می‌دارم پایان یابد، چندان که دست به کاری نزنم که تو اش خوش نداشته باشی یا مرتکب کاری نشوم که تو از آن نهی فرموده‌ای. از تو خواهم که بمیرانی مرا همانند آن کسان که روشنایی‌شان در برابرشان و در سمت راستشان حرکت می‌کند. (۱) بار خدایا، مرا در برابر خود ذلیل گردان و در نزد بندگان عزیز دار. چون با تو خلوت کنم، فروتیم بخش و در میان بندگان خود سرفراز دارو از هر کس که به منش نیازی نیست بی‌نیاز گردان و هر چه بیشترم فقیر و نیازمند درگاه خود ساز. ای خداوند، مرا از شماتت دشمنان و نزول بلا و ذلت و رنج در پناه خود دار. از عیبه‌ها و خطاهای من که خود از آن آگاهی اغماض کن، همانند کسی که اگر حلمش مانع نمی‌آمد انتقام می‌گرفت و اگر طریق مدارا نمی‌پیمود گناه را کیفر می‌داد. بار خدایا، هر گاه در این جهان خواهی که بر قومی فتنه‌ای یا ناسزایی وارد آوری، مرا که به تو پناه جستهم از آن میان رهایی ده و همچنان که در این جهانم در جایگاه رسوایان بر پای نداشته‌ای در آن جهان نیز در جایگاه رسوایانم بر پای مدار و در حق من نعمتهای این جهانی با نعمتهای آن جهانی و فواید دیرینه با فواید تازه توأم گردان و عمر مرا آن قدر دراز مکن که به قساوت قلبم انجامد و بر سر من حادثه‌ای دردناک و سخت مفرست که شکوه و آب و رنگ من از میان ببرد و مرا به مقامی فرومایه که قدر و منزلت من حقیر گرداند یا به نقیصه‌ای که بدان مقام و مرتبت خویش از کف بدهم گرفتار منماید. ای خداوند، مرا چنان مترسان که ترسم به نومیدی کشد و چنان مرا بیم مده که وحشت بر سراسر قلبم چیره شود. چنان کن که ترسم تنها از عذاب تو باشد و وحشتم از انداز و هشدار تو و دهشتم به هنگام تلاوت آیات کتاب تو. بار خدایا، شبم را آباد دار: به بیدار ماندنم برای عبادت تو

و شب‌زنده‌داریم در تنهایی برای تو و بریدن از همگان و آرامش یافتن تنها به تو و آوردن حوایج به درگاه تو و اصرار در طلب برای رهاییم از آتش جهنم و زنده‌داریم از عذابی که گنهکاران در آن گرفتارند. ای خداوند، مرا در وادی عصیان سرگشته رها مکن و تا زنده‌ام در ورطه سهو و بی‌خبریم و امگذار و مرا به حالی می‌فکن که دیگران از من پند گیرند یا سبب عبرت همگان شوم یا کسی در من بنگرد و گمراه شود. و در زمره کسانی که با آنان مکر می‌کنی، با من مکر مکن و دیگری را به جای من مگزین و نامم را به طومار گنهکاران مبر و تنم را در کشاکش گرفتاریهای این جهانی و عذابهای آن جهانی دیگرگون نمای و مرامضحکه مردم قرار مده و مسخره درگاه خود مساز. چنان کن که پیوسته در جست‌وجوی خشنودی تو باشم و در تلاش برای انتقامجویی از دشمنان تو. بار خدایا، خنکی عفت را، حلاوت رحمت را، روح و ریحان و بهشت پر نعمت را ارزانی من دار و از فضل خویش به من بچشان طعم فراغت را در گزاردن آنچه تو دوست می‌داری و طعم مجاهدت را در آنچه موجب تقرب به درگاه توست و مرا تحفه‌ای کرامت عطا کن. بار خدایا، چنان کن که در تجارت سود برم و بی‌هیچ زیان بازگردم و خوف ایستادن و پاسخ گفتن در روز باز جست را در دل من افکن و به دیدار خود مشتاق فرمای و به توبه‌ای بی‌بازگشت که پس از آن نه گناه خردم باقی ماند نه گناه بزرگ، نه گناه آشکار و نه گناه پنهان، توفیق ده. بیخ کینه مؤمنان از سینه من برکن. قلبم را با مردمان فروتن مهربان گردان. با من چنان باش که با صالحان هستی. به زیور پرهیزگار نام بیاری. نام نیک من بر زبان آیندگان جاری گردان آوازه من در میان معاصران به نیکی بلند نمای و در روز رستخیز مرا در زمره آنان که با پیامبر تو مهاجرت کردند در آور. بار خدایا، مرا فراخی نعمت ده به حد کمال و کرامتهای آن از پی‌یکدیگر به من ارزانی دار. دستان من از عطای خود پر کن و مواهب کرامت خویش به سوی من روان دار. مرا در بهشتی که برای برگزیدگان خویش آراسته‌ای، در جوار اولیای پاک خود جای ده. تشریف عطای خویش بر من پوشان و در منازلی که برای دوستانت مهیا ساخته‌ای مکان ده. برای من مکانی مطمئن که در آن آرام گیرم و جایی که در آن مسکن گزینم و دلم شاد شود، برگزین. ای خداوند، کیفر مرا با گناهان بزرگی که مرتکب شده‌ام برابر نمای و در آن روز که اسرار آشکار می‌شود هلاکم مکن. هر شک و شبهتی از دلم بزدای. از دروازه‌های رحمت راه من به حق بگشای. سهم مرا از مواهب نعم خود افزون فرمای و از سرافضال خویش نصیبم را از احسان و بخشش خود فراوان گردان. بار خدایا، دلم را به آنچه در نزد توست آرام و مطمئن نمای و همه قصدم را ویژه اعمالی ساز که رضای تو در آن باشد و مرا به کاری برگمار که خاصان در گاهت را بر آن می‌گماری. چون خردها به غفلت افتند، تو دل مرا به آب طاعت خویش سیراب فرمای و توانگری و عفت و آسایش و بی‌گزندی و تندرستی و فراخی در روزی و آرامش و عافیت را همه یکجانبه من گردان. حسنات مرا با معصیتی که به آن آمیخته گردد تباه نمای. خلوت‌هایم را به خیالات ناپسندی که برای آزمایش بر دل من می‌فرستی بر هم مزن. آبروی مرا حفظ کن که چیزی از مردم زمانه نخواهم و مرا از خواهش فاسقان باز دار. پشتیبان ستمگرانم قرار مده و مرا از همدلی و همدستی با آنان در محو کتاب خود در امان دار. محافظتم کن، آن سان که خود ندانم و از هر بد در امان باشم. درهای توبه و رحمت و رأفت و رزق فراوان خود به رویم بگشای، که من از روی آورندگان به درگاه توام. بار خدایا، نعمت را بر من تمام کن، که تو بهترین نعمت‌دهندگانی. برای خشنودی خود، باقی عمر مرا در حج و عمره سپری ساز، ای پروردگار جهانیان. و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین، و السلام علیه و علیهم ابد الابدین.

پی‌نوشتها

۱. سوره ۵۷/آیه ۱۲

دعای چهل و هشتم

الدعاء الثامن و الأربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ الْأَضْحَى وَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ) اللَّهُمَّ هَذَا يَوْمٌ مُبَارَكٌ مَيِّمُونَ ، وَ الْمُسْلِمُونَ فِيهِ مُجْتَمِعُونَ فِي أَفْطَارِ أَرْضِكَ ، يَشْهَدُ السَّائِلُ مِنْهُمْ وَ الطَّالِبُ وَ الرَّاعِبُ وَ الرَّاهِبُ وَ أَنْتَ النَّاطِرُ فِي حَوَائِجِهِمْ ، فَاسْأَلُكَ بِجُودِكَ وَ كَرَمِكَ وَ هَوَانِ مَا سَأَلْتُكَ عَلَيْكَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ . وَ اسْأَلُكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا بِأَنَّ لَكَ الْمُلْكَ ، وَ لَكَ الْحَمْدُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ ، بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ، مَهْمَا قَسَمْتَ بَيْنَ عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ خَيْرٍ أَوْ عَافِيَةٍ أَوْ بَرَكَهٍ أَوْ هُدًى أَوْ عَمَلٍ بِطَاعَتِكَ ، أَوْ خَيْرٍ تَمُرُّ بِهِ عَلَيْهِمْ تَهْدِيهِمْ بِهِ إِلَيْكَ ، أَوْ تَرْفَعُ لَهُمْ عِنْدَكَ دَرَجَةً ، أَوْ تُعْطِيَهُمْ بِهِ خَيْرًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ أَنْ تُؤَفِّرَ حَظِّي وَ نَصِيْبِي مِنْهُ . وَ اسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِأَنَّ لَكَ الْمُلْكَ وَ الْحَمْدَ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ حَبِيْبِكَ وَ صَفْوَتِكَ وَ خَيْرِيَّتِكَ مِنْ خَلْقِكَ ، وَ عَلَيَّ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَبْرَارِ الطَّاهِرِينَ الْأَخْيَارِ صِيْلَاءَ لَا يَفْوَى عَلَيَّ إِخْصَائُهَا إِلَّا أَنْتَ ، وَ أَنْ تُشْرِكَنَا فِي صَالِحِ مَنْ دَعَاكَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مِنْ عِبَادِكَ الْمُؤْمِنِينَ ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ، وَ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا وَ لَهُمْ ، إِنَّكَ عَلَيَّ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ . اللَّهُمَّ إِلَيْكَ تَعَمَّدْتُ بِحَاجَتِي ، وَ بِكَ أَنْزَلْتَ الْيَوْمَ فَقْرِي وَ فَاقَتِي وَ مَسْكِنَتِي ، وَ إِنِّي بِمَغْفِرَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ أَوْتَقُ مِنِّي بَعْمَلِي ، وَ لِمَغْفِرَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِي ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ تَوَلَّ قَضَاءَ كُلِّ حَاجَةٍ هِيَ لِي بِقُدْرَتِكَ عَلَيْهَا ، وَ تَيْسِّرْ ذَلِكَ عَلَيَّ ، وَ بِفَقْرِي إِلَيْكَ ، وَ غِنَاكَ عَنِّي ، فَإِنِّي لَمْ أَصِبْ خَيْرًا قَطُّ إِلَّا مِنْكَ ، وَ لَمْ يَصْرِفْ عَنِّي سُوءًا قَطُّ أَحَدٌ غَيْرُكَ ، وَ لَا أَرْجُو لِأَمْرِ آخِرَتِي وَ دُنْيَايَ سِوَاكَ . اللَّهُمَّ مَنْ تَهَيَّأَ وَ تَعَبَّأَ وَ أَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ لِرَفَادِهِ إِلَى مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدِهِ وَ نَوَافِلِهِ وَ طَلَبَ نَيْلَهُ وَ جَائِزَتَهُ ، فَإِلَيْكَ يَا مَوْلَايَ كَانَتْ الْيَوْمَ تَهَيَّيْتُ وَ تَعَبَّيْتُ وَ إِعْدَادِي وَ اسْتِعْدَادِي رَجَاءَ عَفْوِكَ وَ رِفْدِكَ وَ طَلَبَ نَيْلِكَ وَ جَائِزَتِكَ . اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ لَا تُحَيِّبْ الْيَوْمَ ذَلِكَ مِنْ رَجَائِي ، يَا مَنْ لَا يُخْفِيهِ سَائِلٌ وَ لَا يُنْفِضُهُ نَائِلٌ ، فَإِنِّي لَمْ آتِكَ ثَمَّةً مِنِّي بِعَمَلٍ صَالِحٍ قَدَّمْتَهُ ، وَ لَا شَفَاعَةَ مَخْلُوقٍ رَجَوْتَهُ إِلَّا شَفَاعَةَ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ سَلَامُكَ . أَتَيْتُكَ مُقْرًا بِالْجُرْمِ وَ الْإِسَاءَةِ إِلَى نَفْسِي ، أَتَيْتُكَ أَرْجُو عَظِيمَ عَفْوِكَ الَّذِي عَفَوْتَ بِهِ عَنِ الْخَاطِئِينَ ، ثُمَّ لَمْ يَمْنَعِكَ طَوْلُ عُكُوفِهِمْ عَلَيَّ عَظْمُ الْجُرْمِ أَنْ عُيِدْتَ عَلَيْهِمْ بِالرَّحْمَةِ وَ الْمَغْفِرَةِ . فَيَا مَنْ رَحْمَتُهُ وَسِعَتْهُ ، وَ عَفْوُهُ عَظِيمٌ ، يَا عَظِيمٌ يَا عَظِيمٌ ، يَا كَرِيمٌ يَا كَرِيمٌ ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عِدِّ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ وَ تَعَطَّفْ عَلَيَّ بِفَضْلِكَ وَ تَوَسَّعْ عَلَيَّ بِمَغْفِرَتِكَ . اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا الْمَقَامَ لِحُلْفَائِكَ وَ أَصْفِيَائِكَ وَ مَوَاضِعِ أَمْنَائِكَ فِي الدَّرَجَةِ الرَّفِيعَةِ الَّتِي اخْتَصَصْتَهُمْ بِهَا قَدِ ابْتَرَوْهَا ، وَ أَنْتَ الْمَقْدُرُ لِذَلِكَ ، لَا يُعَالَبُ أَمْرُكَ ، وَ لَا يُجَاوَزُ الْمَحْتَوَمُ مِنْ تَدْبِيرِكَ كَيْفَ شِئْتَ وَ أَنَّى شِئْتَ ، وَ لِمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ غَيْرُ مَنَّهُمْ عَلَيَّ خَلْقِكَ وَ لَا لِإِرَادَتِكَ حَتَّى عَادَ صِفَاتُكَ وَ خُلْفَاؤُكَ مَعْلُوبِينَ مَقْهُورِينَ مُبْتَرِينَ ، يَرُونَ حُكْمَكَ مُبَدَّلًا ، وَ كِتَابَكَ مَبْذُورًا ، وَ فَرَائِصَكَ مُحَرَّفَةً عَنِ جِهَاتِ أَشْرَاعِكَ ، وَ سِيْنَنَ نَبِيِّكَ مَثْرُوكَةً . اللَّهُمَّ الْعَنِ أَعْدَاءَهُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ ، وَ مَنْ رَضِيَ بِفِعَالِهِمْ وَ أَشْيَاعِهِمْ وَ اتَّبَاعِهِمْ . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مُجِيدٌ ، كَصِيْلَمَاتِكَ وَ بَرَكَاتِكَ وَ تَحِيَّاتِكَ عَلَيَّ أَصْفِيَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ ، وَ عَجَلِ الْفَرْجِ وَ الرُّوْحِ وَ النَّصِيرَةِ وَ التَّمَكِينِ وَ التَّنَائِيدِ لَهُمْ . اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ التَّوْحِيدِ وَ الْإِيْمَانِ بِكَ ، وَ التَّصْدِيقِ بِرَسُولِكَ ، وَ الْأَثْمَةِ الَّذِينَ حَتَمْتَ طَاعَتَهُمْ مِمَّنْ يَجْرِي ذَلِكَ بِهِ وَ عَلَيَّ يَدِيهِ ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ . اللَّهُمَّ لَيْسَ يَرُدُّ غَضَبَكَ إِلَّا حِلْمُكَ ، وَ لَا يَرُدُّ سَخَطَكَ إِلَّا عَفْوُكَ ، وَ لَا يُجِيرُ مِنْ عِقَابِكَ إِلَّا رَحْمَتُكَ ، وَ لَا يُنَجِّنِي مِنْكَ إِلَّا التَّصَرُّعُ إِلَيْكَ وَ بَيْنَ يَدَيْكَ ، فَصَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ هَبْ لَنَا يَا إِلَهِي مِنْ لَبْدَتِكَ فَرْجًا بِالْقُدْرَةِ الَّتِي بِهَا تُحْيِي أَمْوَاتَ الْعِبَادِ ، وَ بِهَا تَنْشُرُ مَيِّتَ الْبِلَادِ . وَ لَا تُهْلِكْنِي يَا إِلَهِي غَمًّا حَتَّى تَشْتَجِبَ لِي ، وَ تُعَرِّفَنِي الْإِجَابَةَ فِي دُعَائِي ، وَ أذِقْنِي طَعْمَ الْعَافِيَةِ إِلَى مُنْتَهَى أَجَلِي ، وَ لَا تُشْمِتْ بِي عَدُوِّي ، وَ لَا تُمَكِّنْهُ مِنْ عُنْفِي ، وَ لَا تَسْلِطْهُ عَلَيَّ إِلَهِي إِنْ رَفَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَضْعُونِي ، وَ إِنْ وَضَعْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْفَعُونِي ، وَ إِنْ أَكْرَمْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يُهِينُنِي ، وَ إِنْ أَهْنَيْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يُكْرِمُنِي ، وَ إِنْ عَذَّبْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَرْحَمُنِي ، وَ إِنْ أَهْلَكْتَنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَعْزِضُ لَكَ فِي عَبْدِكَ ، أَوْ يَسْأَلُكَ عَنْ أَمْرِهِ ، وَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ لَيْسَ فِي حُكْمِكَ ظُلْمٌ ، وَ لَا فِي نَقْمَتِكَ عَجَلَةٌ ، وَ إِنَّمَا يَعْجَلُ مَنْ يَخَافُ الْفَوْتَ ، وَ إِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى الظُّلْمِ الضَّعِيفُ ، وَ قَدْ تَعَالَيْتَ يَا إِلَهِي عَنْ ذَلِكَ عُلُوًّا كَبِيرًا . اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ لَا تَجْعَلْنِي لِلْبَاءِ عَرَضًا ، وَ لَا لِنَقْمَتِكَ نَصِيبًا ، وَ مَهْلِنِي ، وَ نَفْسِنِي ، وَ أَقْلِنِي عَثْرَتِي ، وَ لَا تَبْتَلِنِي بِلَاءٍ عَلَيَّ أَثْرَ بِلَاءٍ ، فَقَدْ تَرَى ضَعْفِي وَ قِلَّةَ حِيلَتِي وَ تَصَرُّعِي إِلَيْكَ .

أَعُوذُ بِكَ اللَّهُمَّ الْيَوْمَ مِنْ غَضَبِكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَعِزَّنِي . وَ أَسْتَجِيرُ بِكَ الْيَوْمَ مِنْ سَخَطِكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ أَجْزِنِي وَ أَسْأَلُكَ أَمْنًا مِنْ عَذَابِكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ آمِنِّي . وَ أَسْتَهْدِيكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اهْدِنِي وَ أَسْتَنْصِرُكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ انصُرْنِي . وَ أَسْتَرْحِمُكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارْحَمْنِي وَ أَسْتَكْفِيكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اكْفِنِي وَ أَسْتَرْزُقُكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ ارزُقْنِي وَ أَسْتَعِينُكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اعْنِي . وَ أَسْتَغْفِرُكَ لِمَا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِي ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اغْفِرْ لِي . وَ أَسْتَعِصِمُكَ ، فَصَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اعِصْمْنِي ، فَإِنِّي لَنْ أَعُودَ لِشَيْءٍ كَرِهْتَهُ مِنِّي إِنْ شِئْتَ ذَلِكَ . يَا رَبِّ يَا رَبِّ ، يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ ، صَلِّ عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ ، وَ اسْتَجِبْ لِي جَمِيعَ مَا سَأَلْتُكَ وَ طَلَبْتُ إِلَيْكَ وَ رَغِبْتُ فِيهِ إِلَيْكَ ، وَ أَرَدُهُ وَ قَدَّرُهُ وَ أَقْضِهِ وَ أَمْضِهِ ، وَ خَزَلِي فِيْمَا تَقْضِي مِنْهُ ، وَ بَارِكْ لِي فِي ذَلِكَ ، وَ تَفَضَّلْ عَلَيَّ بِهِ ، وَ أَسْئِدْنِي بِمَا تُعْطِينِي مِنْهُ ، وَ زِدْنِي مِنْ فَضْلِكَ وَ سِعَةِ مَا عِنْدَكَ ، فَإِنَّكَ وَاسِعٌ كَرِيمٌ ، وَ صَلِّ ذَلِكَ بِخَيْرِ الْأَخْرَةِ وَ نَعِيمِهَا ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . ثُمَّ تَدْعُو بِمَا بَدَأَ لَكَ ، وَ تُصَلِّي عَلَي مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَلْفَ مَرَّةٍ هَكَذَا كَانَ يَفْعَلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ .

نیایش چهل و هشتم

. دعای آن حضرت است در روز عید قربان و روز جمعه . بار خدایا ، امروز روزی مبارک است و خجسته و مسلمانان در اقطار زمین تو گردهم آمده‌اند . برخی سائلان آموزش تواند ، برخی طالبان نعمت تو ، جمعی با دلی پر شوق و امید و جمعی ترسان و لرزان و تو در نیازمندیشان می‌نگری . پس ، از تو می‌خواهم به جود و کرم و آسان‌بودن خواهش من در نزد تو که بر محمد و خاندان او درود فرستی . ای خداوند ما ، ای پروردگار ما ، از آن توست پادشاهی و خاص توست حمد و سپاس . هیچ‌خدایی جز تو نیست . تویی خداوند بردبار کریم مهربان بخشنده صاحب جلالت و اکرام . تویی آفریدگار آسمانها و زمین . از تو می‌خواهم که هر گاه میان بندگان مؤمن خودخیری یا عافیتی یا برکتی یا هدایتی تقسیم کنی ، یا توفیق طاعتشان نصیب فرمایی ، یا برایشان منت نهی و به عملی نیک به سوی خودهدایتشان کنی ، یا درجات و مراتبشان در نزد خود بر افزای یا خیری از خیرات دنیا و آخرت ارزانشان می‌داری ، در حظ و نصیب من از آن بیفزایی . بار خدایا ، از آن توست پادشاهی و خاص توست حمد و سپاس . هیچ‌خدایی جز تو نیست . از تو می‌خواهم که بر محمد بنده خود و رسول خود و حبیب خود و برگزیده خود از میان آفریدگانت و بر خاندان محمد ، آن نیکان و پاکان و برگزیدگان ، درود فرستی ، درودی که جز تو کسی را یارای شمار کردنش نباشد ، و ما را در گروه بندگان صالح و مؤمنت که در این روز تو را می‌خوانند در آوریای پروردگار جهانیانو ما و ایشان را بیامرزی ، که تو بر هر کار توانایی . بار خدایا ، حاجت به تو آورده‌ام و امروز بار فقر و فاقه و مسکنت خویش بر دوش کشیده بر درگاه تو فرود آورده‌ام ، در حالی که اعتمادم به آمرزش و رحمت تو بیشتر از اعتمادم به عمل خویش است ، زیرا عرصه مغفرت و رحمت تو پهناورتر از گناهان من است . پس بر محمد و آل او درود بفرست و روا گردان هر نیازی که مراست ، که تو بر آن توانایی و این بس بر تو آسان است و من فقیر درگاه توام و تو از من بی‌نیازی ، زیرا هر خیر که دیده‌ام تنها از تو دیده‌ام و هر حادثه بد که از من دور شده تنها تو دور کرده‌ای و در امور این جهانی و آن جهانی جز به تو امید ندارم . ای خداوند ، هر کس ساز سفر کند و مهیا شود و کمر بندد و آهنگ کند که به امید صلوات و عطایا و به چنگ آوردن مال و منال به درگاه مخلوقی رود ، ای مولای من ، من ساز سفر می‌کنم و مهیا می‌شوم و کمر می‌بندم ، و آهنگ می‌کنم به سوی تو ، به امید عفو تو ، به امید صلوات و عطایای تو و به طلب بخشش و احسان تو . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و امروز مرا از امیدم نومید مکن ، ای خداوندی که شوخ چشمی سائلان تو را از عطا باز نمی‌دارد و از عطایت نمی‌کاهد ، که من به اتکای عمل صالح خود به نزد تو نیامده‌ام و به شفاعت هیچ مخلوقی ، جز شفاعت محمد و اهل بیت او علیه و علیهم سلام کامید نبسته‌ام . ای خداوند ، به درگاه تو آمده‌ام در حالی که به جرم خود و ستمی که در حق خود روا داشته‌ام اقرار می‌کنم . آمده‌ام در حالی که به عفو عظیم تو امید بسته‌ام که بدان خطاکاران را می‌بخشایی . هر چند که آنان مدتی

دراز سرگرم گناه و تباهاکاری بوده‌اند ، باز هم رحمت و مغفرت خویش از آنان دریغ نمی‌داری . ای خداوندی که دریای رحمت پهناور است و عرصه عفو و بخشایشت عظیم است ، ای خدای بزرگ ، ای خدای بزرگ ، ای خدای بخشنده ، ای خدای بخشنده ، بر محمد و خاندانش درود بفرست و رحمت خود نصیب من کن و به فضل خود بر من مهربان باش و آمرزش خویش بهره من ساز . بار خدایا ، این جایگاه ، جای خلفای تو و برگزیدگان توست . ولی جایگاه رفیع امینان تو را که آنان را بدان اختصاص داده‌ای دیگران نبودند . و این تقدیر توست و فرمان تو مغلوب نمی‌شود و از تدبیر محتومت ، به هر گونه که بخواهی و هر جا که بخواهی ، کس را یارای تجاوز نیست و تو به هر کاری که کنی داناتری و در آفرینش و اراده خود متهم نیستی . پس برگزیدگان و خلفای تو مغلوب و مقهور شدند و حقشان از کف بشد . اکنون می‌نگرند که احکامات دگرگون شده و کتابت به یک سو افتاده و فرایض تو نه به روش تو به جای آورده می‌شود و سنتهای پیامبرت متروک مانده است . بار خدایا ، لعنت کن دشمنان ایشان را از اولین و آخرین ، و لعنت کن هر کس را که به اعمال آنان رضا می‌دهد و لعنت کن اتباع و پیروان ایشان را . بار خدایا ، بر محمد و خاندانش درود بفرست ، که تویی خداوندستوده صاحب مجد و عظمت . و آن سان که به اصفیای خود ابراهیم و آل ابراهیم درود فرستادی ، برکات و تحیات خویش بر محمد و آل محمد از زانی دار . و در گشایش و آسایش و یاری کردن و تسلط بخشیدن و تأییدشان تعجیل فرما . بار خدایا ، مرا از کسانی قرار ده که تو را به یکتایی می‌پرستند و به توایمان آورده‌اند و پیامبرت را تصدیق کرده‌اند و امامان را به پیشوایی پذیرفته‌اند امامانی که اطاعتشان را فریضه ساخته‌ای و ایمان به تو و تصدیق به رسول تو به دست ایشان اجرا می‌شود . آمین رب العالمین . ای خداوند ، غضب تو را جز حلم تو فرو نمی‌نشانند و سخط تو را جز عفو تو باز نمی‌گرداند و در برابر عقاب تو جز رحمت پناهگاهی نیست . و مرا جز تضرع به درگاه تو و زاری در برابر تو هیچ چیز از عذابت نمی‌رهاند . پس بر محمد و آل محمد درود بفرست و ای خدای من ، بدان قدرت که تو راست و مردگان را بدان حیات می‌بخشی و بلاد مرده را زنده می‌کنی ، در کار من گشایشی پدید آور . ای خدای من ، مرا به اندوه هلاک مکن تا دعایم را اجابت کنی و آگاهم سازی که دعایم را اجابت کرده‌ای ، و تا زنده‌ام طعم عافیت را به من بچشان و مرا دشمنکام مگردان و خصم مرا بر گردن من سوار مکن و بر من مسلطش منماید . بار خدایا ، اگر توام بر فرازی ، چه کسی را یاراست که به پستم آورد و اگر به پستم آوری ، چه کسی را توان بر افراختن من باشد . اگر گرامیم‌داری ، چه کسی خوایم تواند ساخت و اگر خوایم داری ، چه کسی گرامیم تواند داشت . اگر عذابم کنی چه کسی بر من رحمت آورد و اگر هلاکم کنی ، چه کسی به دفاع از بنده‌ات در برابر تو یارای ایستادنش باشد ، یا تو را از کار او پرسد . دانسته‌ام که در حکم ستم روا نداری و درانتقام شتاب نکنی . زیرا کسی در کاری شتاب کند که می‌ترسد از کفش‌پرود و کسی ستم کند که ضعیف و ناتوان باشد . و تو ای خدای من ، بس برتر از اینهایی ، برتری بس عظیم . بار خدایا ، بر محمد و آل محمد درود بفرست و مرا هدف تیر بلا مگردان و آماج خشم و سخط خود مساز . مهلتم ده و از اندوهم برهان و از لغزشها و خطاهایم در گذر و به بلایی پس از بلای دیگر مبتلا مکن ، که تو خود ناتوانی مرا و بیچارگی مرا و تضرع و زاری مرا به درگاه خود ، می‌بینی . بار خدایا ، امروز از خشم تو به تو پناه می‌جویم ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا پناه ده . امروز از سخط تو به زینهار تو می‌آیم ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا زینهار ده . از تو خواهم که مرا از عذاب خود در امان داری ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا امان ده . از تو خواهم که راهنمای من باشی ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا راه نمای . از تو خواهم که یاور من باشی ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا یاری کن . از تو خواهم که بر من رحمت آوری ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و بر من رحمت آور . از تو خواهم که مرا کفایت کنی ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا کفایت کن . از تو خواهم که مرا روزی دهی ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا روزی ده . از تو خواهم که مرا مدد فرمایی ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا مدد فرمای . از تو خواهم که گناهان گذشته مرا بیامری ، پس بر محمد و خاندانش درود بفرست و مرا بیامرز . از تو خواهم که مرا از گناه مصون داری ، پس بر محمد و

خاندانش درود بفرست و مرا از گناه مصون دار، که اگر مشیت تو باشد، هر گز به کاری که تو باش نپسندی باز نگردم. ای پروردگار من، پروردگار من، ای خدای مهربان، ای خدای بخشنده، ای صاحب جلال و بزرگواری، بر محمد و خاندان او درود بفرست و همه آنچه را از تو خواسته‌ام و از تو طلبیده‌ام و برای آن روی به تو آورده‌ام اجابت کن. آن را برای من بخواه و مقدر کن و حکم کن و روادار. و خیر مرا قرار ده در آنچه از خواسته‌هایم بر می‌آوری و مرا در آن برکت ده و بدان بر من تفضل نمای و در آنچه مرا عطا می‌کنی نیکبختم گردان و برای من در فضل و احسان خود بیفزای، که تو توانگر و بخشاینده‌ای، و آن را به خیر و نعمت آخرتم ببیوند، یا ارحم الراحمین. (۱)

پی‌نوشتها

۱. پس از پایان دعا هر چه در نظر داری از خدا بخواه و هزار بار صلوات بفرست که آن حضرت علیه السلام خود این چنین می‌کرده است.

دعای چهل و نهم

الدعاء التاسع و الاربعون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي دِفَاعِ كَيْدِ الْأَعْدَاءِ، وَ رَدِّ بَأْسِهِمْ) إِلَهِي هَدَيْتَنِي فَلَهُوْتُ، وَ وَعَظْتَ فَقَسَوْتُ، وَ أَبْلَيْتَ الْجَمِيلَ فَعَصَيْتُ، ثُمَّ عَرَفْتُ مَا أَصِيدُ إِذْ عَرَفْتَنِيهِ، فَاسْتَعْفَوْتُ فَأَقَلْتُ، فَعُدْتُ فَسْتَرْتُ، فَلَكَ إِلَهِي الْحَمْدُ. تَقَحَّمْتُ أَوْدِيَهُ الْهَلَاكِ، وَ حَلَلْتُ شِعَابَ تَلْفٍ، تَعَرَّضْتُ فِيهَا لِسَطَوَاتِكَ وَ بَحُلُولِهَا عَقُوبَاتِكَ. وَ وَسَّيَلْتِي إِلَيْكَ التَّوْحِيدَ، وَ ذَرِيعَتِي أَنِّي لَمْ أُشْرِكْ بِكَ شَيْئًا، وَ لَمْ أَتَّخِذْ مَعَكَ إِلَهًا، وَ قَدْ فَرَزْتُ إِلَيْكَ بِنَفْسِي، وَ إِلَيْكَ مَفْرُ الْمُسَىءِ، وَ مَفْرُغُ الْمُضَيِّعِ لِحَظِّ نَفْسِهِ الْمُلتَجِي. فَكَمْ مِنْ عَدُوٍّ اتَّضَى عَلَيَّ سَيْفَ عَدَاوَتِهِ، وَ شَحَذَ لِي طَبَّةَ مُدْيَتِهِ، وَ أَرْهَفَ لِي شَبَا حُدِّهِ، وَ دَافَ لِي قَوَاتِلَ سُومِيهِ، وَ سَدَّدَ نَحْوِي صَوَائِبَ سَهَامِيهِ، وَ لَمْ تَنْمَ عَنِّي عَيْنُ حِرَاسَتِهِ، وَ أَضْمَرَ أَنْ يَسُومَنِي الْمَكْرُوهَ، وَ يُجَرِّعَنِي زُعْيَاقَ مَرَارَتِهِ. فَظَنَنْتُ يَا إِلَهِي إِلَى ضَمْعِي عَنِ اخْتِمَالِ الْفَوَاحِ، وَ عَجَزِي عَنِ الْإِنْتِصَارِ، مِمَّنْ قَصَدَ لِي بِمِحَارِبَتِهِ، وَ وَخِدَتِي فِي كَثِيرِ عَدَدٍ مِنْ نَاوَانِي، وَ أَرَصِدَ لِي بِالْبَلَاءِ فِيمَا لَمْ أَعْمَلْ فِيهِ فِكْرِي. فَابْتَدَأْتَنِي بِنَصِيرِكَ، وَ شَدَدْتَ أَرْزِي بِقُوَّتِكَ، ثُمَّ فَلَلْتَ لِي حُدَّهُ، وَ صَيَّرْتَهُ مِنْ بَعْدِ جَمْعِ عَدِيدِ وَحْدِهِ، وَ أَعْلَيْتَ كَعْبِي عَلَيْهِ، وَ جَعَلْتَ مَا سَدَدَهُ مَرْدُودًا عَلَيْهِ، فَرَدَدْتَهُ لَمْ يَشْفِ غَيْظُهُ، وَ لَمْ يَسْكُنْ غَلِيْلُهُ، قَدْ عَضَّ عَلَى شَوَاهِ وَ أَدْبَرَ مَوْلِيًا قَدْ أَخْلَفْتَ سِرِّيَاةً. وَ كَمْ مِنْ يَبَاحِ بَغَانِي بِمَكَابِدِهِ، وَ نَصَبَ لِي شَرَكَ مَصَائِدِهِ، وَ وَكَلَّ بِي تَفَقُّدَ رِعَايَتِهِ، وَ أَضْبَأَ إِلَيَّ إِضْبَاءَ السَّبْعِ لَطْرِيْدَتِهِ أَنْظَارًا لِانْتِهَازِ الْفُرْصَةِ لِفِرْيَسَتِهِ، وَ هُوَ يُظْهِرُ لِي بِشَاشَةِ الْمَلَقِ، وَ يُنْظِرُنِي عَلَى شِدَّةِ الْحَقِّ. فَلَمَّا رَأَيْتَ يَا إِلَهِي تَبَارَكَتَ وَ تَعَالَيْتَ دَعَلَ سَرِيرَتِهِ، وَ قُبِحَ مَا أَنْطَوَى عَلَيْهِ، أَرْكَسْتَهُ لَأَمِّ رَأْسِهِ فِي زُبَيْتِهِ، وَ رَدَدْتَهُ فِي مَهْوِي حُفْرَتِهِ، فَانْقَمَعَ بَعْدَ اسْتِطَالَتِهِ ذَلِيلًا فِي رَبِّي جِبَالَتِهِ الَّتِي كَانَ يُقَدِّرُ أَنْ يَرَانِي فِيهَا، وَ قَدْ كَادَ أَنْ يُحَلَّ بِي لَوْ لَا رَحْمَتُكَ مَا حَلَّ بِسَاحَتِهِ. وَ كَمْ مِنْ حَاسِدٍ قَدْ شَرَّقَ بِي بِغُصَّتِهِ، وَ شَجَى مِنِّي بِغَيْظِهِ، وَ سَلَقَنِي بِحَدِّ لِسَانِهِ، وَ وَحَرَنِي بِقُرْفِ عُيُوبِهِ، وَ جَعَلَ عَرْضَتِي غَرَضًا لِمَرَامِيهِ، وَ قَلَدَنِي خِلَالًا لَمْ تَزَلْ فِيهِ، وَ وَحَرَنِي بِكَيْدِهِ، وَ قَصَدَنِي بِمَكِيدَتِهِ. فَنَادَيْتُكَ يَا إِلَهِي مُسْتَبِغِيًا بِكَ، وَ اثِقًا بِسِرِّعَةِ إِجَابَتِكَ، عَالِمًا أَنَّهُ لَا يُضْطَهُدُّ مَنْ أَوَى إِلَى ظِلِّ كَنْفِكَ، وَ لَا يَفْرُغُ مَنْ لَجَأَ إِلَى مَعْقِلِ انْتِصَارِكَ، فَحَصَّنْتَنِي مِنْ بَأْسِهِ بِقُدْرَتِكَ. وَ كَمْ مِنْ سَيِّحَائِبِ مَكْرُوهٍ جَلَبَتَهَا عَنِّي، وَ سَيِّحَائِبِ نِعَمٍ أَمْطَرَتْهَا عَلَيَّ، وَ حَيَادِلِ رَحْمَةٍ نَشَرَتْهَا، وَ عَافِيَةٍ أَلْبَسَتْهَا، وَ أَعْيُنِ أَحْدَاثِ طَمَسَتْهَا، وَ عَوَاشِي كُرْبَاتٍ كَشَفَتْهَا. وَ كَمْ مِنْ ظَنٍّ حَسَنِ حَقَّقَتْ، وَ عَيْدَمِ جَبْرُوتٍ، وَ صَيْرُوعَةٍ أَنْعَشَتْ، وَ مَسِيكَةٍ حَوَّلَتْ. كُلُّ ذَلِكَ إِنْعَامًا وَ تَطَوُّلًا مِنْكَ، وَ فِي جَمِيعِهِ انْهَمَاكَ مِنِّي عَلَى مَعَاصِيكَ، لَمْ تَمْنَعِيكَ إِسِيَاءَتِي عَنْ إِيْتِمَامِ إِحْسَانِكَ، وَ لَا حَجَرَنِي ذَلِكَ عَنْ إِرْتِكَابِ مَسَاطِيحِكَ، لَا تُسْأَلُ عَمَّا تَفْعَلُ. وَ لَقَدْ سِيَلْتُ فَأَعْطَيْتَ، وَ لَمْ تُسْأَلْ فَابْتَدَأْتَ، وَ اسْتَمِيحَ فَضْلُكَ فَمَا أَكْدَيْتَ، أَيْتُ يَا مَوْلَايَ

إِلَّا إِحْسَانًا وَامْتِنَانًا وَتَطَوُّلاً وَإِنْعَامًا ، وَ أَبَيْتُ إِلَّا تَقَحُّمًا لِحُرْمَاتِكَ ، وَ تَعَدِّيًا لِحُدُودِكَ ، وَ غَفْلَةً عَن وَعِيدِكَ ، فَلَكَ الْحَمْدُ إِلَهِي مِنْ مُقْتَدِرٍ لَا يُغْلَبُ ، وَ ذِي أَنَاةٍ لَا يَعْجَلُ . هَذَا مَقَامٌ مِّنْ اعْتَرَفَ بِسُبُوحِ النِّعَمِ ، وَ قَابَلَهَا بِالتَّقْصِيرِ ، وَ شَهِدَ عَلَى نَفْسِهِ بِالتَّضْيِيعِ . اللَّهُمَّ فَإِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِالْمَحْمَدِيَّةِ الرَّفِيعَةِ ، وَ الْعُلُويَّةِ الْبَيْضَاءِ ، وَ أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِهِمَا أَنْ تُعِيدَنِي مِنْ شَرِّ كَذَا وَ كَذَا ، فَإِنَّ ذَلِكَ لَا يَضِيْقُ عَلَيْكَ فِي وُجْدِكَ ، وَ لَا يَنْكَأُكَ فِي قُدْرَتِكَ وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ فَهَبْ لِي يَا إِلَهِي مِنْ رَحْمَتِكَ وَ دَوَامِ تَوْفِيقِكَ مَا أَتَّخِذُهُ سَلِمًا أَعْرُجُ بِهِ إِلَي رِضْوَانِكَ ، وَ آمَنْ بِهِ مِنْ عِقَابِكَ ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ .

نیایش چهل و نهم

. دعای آن حضرت است در دور ساختن مکر دشمنان و بازگرداندن قهر ایشان . ای خدای من ، تو مرا هدایت کردی و من به لهو و غفلت روی آوردم . پندم دادی و من سخت دلی نمودم . نعمتهای نیکویم دادی و من نافرمانی کردم . آنگاه آنچه مرا از آن منع کرده بودی به من شناسانیدی و من شناختم و آمرزش طلبیدم و تو گناه من بخشیدی . زان سپس من بار دیگر به گناه باز گشتم و تو اغماض کردی . پس حمد باد تو را ای خداوند من . خود را در وادیهای هلاکت در افکندم و به دره‌های تلف در آمدم و در آن احوال ، با سطوت و قهر تو ، با عذابها و عقوبتهای تو رویاروی شدم . بار خدایا ، رهتوشه من برای رسیدن به تو ، اعتقاد من به یکتایی توست و دستاویز من اینکه هیچ چیز در خدایی با تو شریک نساختم و کسی را جز تو به خدایی نگرفته‌ام و اینک خود در تو گریخته‌ام ، زیرا خطاکاران را جز تو فرار گاهی نیست و برای پناهنده‌ای که بهره خویش تباہ کرده است جز تو پناهگاهی نیست . بار خدایا ، چه بسا دشمنی که شمشیر عداوت آخت و بر من تاخت و برای کشتن من خنجر خویش تیز کرد و با دم برنده آن آهنگ جان من نمود و زهر کشنده به آب من بیامیخت و خدنگ جان شکار خویش در کمان نهاد و مرا نشانه گرفت و چون پاسبانان همواره بیدار ، دیده از من بر نمی گرفت و در دل داشت که مرا گزندی سخت رساند و شرنگ کینه‌خویش به کامم ریزد . آنگاه ای خداوند من ، دیدی که چسان از تحمل رنجها ناتوانم و چسان از انتقام کسی که با منش آهنگ قتال است عاجزم و در میان آن همه دشمنان چسان تنه‌ایم و دشمن چسان در کمین نشسته تا از طریقی که اندیشه مرا بدان راه نیست گرفتار گرداند . بار خدایا ، در چنین حالتی تو به یاریم آغاز کردی و به نیروی خودپشت مرا محکم ساختی و شمشیر قهرش را کند نمودی و با آن همه یاران که او را بودند تنه‌ایش گذاشتی و مرا بر او غلبه دادی و آن تیر که به قصد هلاک من در کمان نهاده بود بر او باز گردانیدی . پس بی آنکه آتش خشمش فرو نشسته باشد یا عطش انتقامش تسکین یافته باشد ، هزیمتش دادی و او از سر خشم سر انگشتان خویش می گزید و می گریخت ، بی آنکه یارانش وعده‌هایی را که داده بودند به جای آرند . ای خداوند من ، چه بسا دشمن ستمگر که با مکاید خویش مرا بیازرد و دامهای خود بر سر راه من تعبیه کرد و مرا زیر نظر خود گرفت و چونان درنده‌ای که در کمین شکار گریخته خود بنشیند در کمین من نشست تا مگر فرصت حمله‌اش به دست افتد و در همان حال که با گشاده رویی چابلوسی می کرد با نگاه خشم آلودش در من می نگریست . ای خداوند که متبارک و متعالی هستی ، چون خبث باطنش و قبح نهانش را دیدی ، او را در همان گودال که برای در دام افکندن من کنده بود به سر در انداختی و در عمق گودالش سرنگون ساختی و او پس از آن همه سرکشی ، ذلیل و سرکوفته گردید و در همان دامی گرفتار آمد که مرا گرفتار آن می خواست . اگر نه رحمت تو بود ، نزدیک بود که هر چه او را بر سر آمد مرا بر سر آید . ای خدای من ، بسا حسود مردی که بر نعمت من رشک برد و غصه راه گلویش بگرفت و خشم چون استخوانی حلقومش بیازرد و با نیش زبان خود مرا آزار داد و به هر عیب که در خود داشت مرا تهمت بر نهاد و آبروی مرا آماج تیرهای بهتان خود ساخت و صفاتی را که خود بدان موصوف بود بر من بست و به کید و نیرنگ خویش مرا خشمگین ساخت و با حربه مکر خود بر من حمله کرد . پس ای پروردگار من ، تو را ندا دادم و به درگاه تو استغاثه کردم . امیدم چنان بود که دعای مرا به زودی اجابت کنی و نیک می دانستم که آن کس که در سایه امن تو پناه جوید هرگز ستم نبیند و آن که

به پناهگاه نصرت تو در آید از کس نه‌راسد . پس تو مرا به قدرت خویش از آسیب‌او نگه داشتی . ای خداوند ، چه بسیار ابرهای بلا که بر سر من خیمه زده بود و تو آنها را پراکنده ساختی و چه بسا ابرهای آبستن از نعمت خود بر سر من فرستادی تا بر من ببارند و چه بسا جویباران رحمت که برای سیراب کردن من جاری کردی و چه بسا جامه‌های عافیت که بر تن من پوشیدی و چه بسا چشمان حوادث را که بر دوختی و چه بسا حجابهای غم و اندوه که به یک سو زدی و حسن ظن مرا صورت حقیقت دادی . چه بسا به جای فقر و نیازمندی ، توانگری و بی‌نیازی بخشیدی . چه بسا به سر در افتاده بودم تو مرا بر پای داشتی و چه بسا مسکنت و بیچارگی که به یکبارگی از میان برداشتی . بار خدایا ، همه اینها انعام و احسان تو بود و حال آنکه من همچنان در نافرمانی تو غوطه‌ور بودم ، ولی نه بد کرداریهای من تو را از احسان خویش بازداشت و نه احسان و تفضل تو مرا از ارتکاب اعمالی که تو رابه خشم آورد . آری ، تو هر چه کنی کس را یارای بازخواست تو نیست . ای خداوند ، از تو خواسته شد ، عطا کردی . بی‌درخواست ، دهش آغاز کردی . چون خواستار فضل و احسانت شدند ، در بخشش سخاوت ورزیدی . زیرا ای مولای من ، جز احسان و تفضل و نیکی و انعام را بر خود پسندیدی و من جز ارتکاب محرمات و تجاوز از حدود تو و غفلت از هشدارهای تو به جای نیاوردم . پس حمد باد تو را ای خداوند من ، که تو آن مقتدری هستی که مغلوب نمی‌گرددی و بندهات را مهلت می‌دهی و در کیفر او شتاب نمی‌کنی . بار خدایا ، در اینجا کسی ایستاده که به فراوانی نعمت اعتراف می‌کند ولی نعمتهای تو را با خطا و تقصیر خود پاسخ می‌گوید . جای کسی است که خود به تباهی خود گواهی می‌دهد . ای خداوند من ، به تو تقرب می‌جویم به مقام رفیع محمد و طریقت درخشان علی و به وسیله آن دو به تو روی می‌آورم که مرا از شر آنچه از آن به تو پناه آورده‌ام پناه دهی ، که بر آوردن این نیاز با وجود توانگری تو را به تنگنا نیفکند و با وجود قدرتت به رنج نیندازد ، که تو بر هر کاری توانایی . ای خداوند من ، به من ارزانی دار رحمت و دوام توفیق خود را تا آن را چون نردبامی گیرم و به مقام خشودیت عروج کنم و از عذاب تو ایمنی‌گیرم . یا ارحم الراحمین .

دعای پنجاهم

الدعاء الخمسون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الرَّهْبَةِ) اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَنِي سَوِيًّا ، وَ رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ، وَ رَزَقْتَنِي مَكْفِيًّا اللَّهُمَّ إِنِّي وَجَدْتُ فِيمَا أَنْزَلْتَ مِنْ كِتَابِكَ ، وَ بَشَّرْتَ بِهِ عِبَادَكَ أَنْ قُلْتَ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ ، إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا ، وَ قَدْ تَقَدَّمَ مِنِّي مِمَّا قَدْ عَلِمْتَ وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي ، فَيَا سَوَاتِمَا مِمَّا أَحْصَاهُ عَلَيَّ كِتَابُكَ فَلَوْ لَا الْمَوَاقِفُ الَّتِي أُؤْمَلُ مِنْ عَفْوِكَ الَّتِي شَجَلُ كُلِّ شَيْءٍ لَأَلْقَيْتُ بِيَدِي ، وَ لَوْ أَنَّ أَحَدًا اسْتِطَاعَ الْهَرْبَ مِنْ رَبِّهِ لَكُنْتُ أَنَا أَحَقُّ بِالْهَرْبِ مِنْكَ ، وَ أَنْتَ لَا تَخْفَى عَلَيْكَ خَافِيَةٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَمَّا فِي السَّمَاءِ إِلَّا أَتَيْتُ بِهَا ، وَ كَفَى بِكَ جَازِيًّا ، وَ كَفَى بِكَ حَسِيْبًا . اللَّهُمَّ إِنَّكَ طَالِبِي إِنْ أَنَا هَرَبْتُ ، وَ مِيدْرِكِي إِنْ أَنَا فَرَزْتُ ، فَهَذَا أَنَا ذَا بَيْنَ يَدَيْكَ خَاضِعٌ ذَلِيلٌ رَاغِمٌ ، إِنْ تُعَذِّبْنِي فَإِنِّي لِذَلِكَ أَهْلٌ ، وَ هُوَ يَا رَبِّ مِنْكَ عَدْلٌ ، وَ إِنْ تُعْفُ عَنِّي فَقَدِيمًا شَمَلْنِي عَفْوُكَ ، وَ الْبَسِيَّتِي عَافَيْتِكَ . فَاسْأَلُكَ اللَّهُمَّ بِالْمَخْزُونِ مِنْ أَسْمَائِكَ ، وَ بِمَا وَارَتْهُ الْحُجُبُ مِنْ بَهَائِكَ ، إِلَّا رَحِمْتَ هَذِهِ النَّفْسَ الْجَزُوعَةَ ، وَ هَذِهِ الرِّمَّةَ الْهَلُوعَةَ ، الَّتِي لَا تَسْتَطِيعُ حَرَّ شَمْسِكَ ، فَكَيْفَ تَسْتَطِيعُ حَرَّ نَارِكَ ، وَ الَّتِي لَا تَسْتَطِيعُ صَوْتَ رَعْدِكَ ، فَكَيْفَ تَسْتَطِيعُ صَوْتَ عَضْبِكَ فَارْحَمْنِي اللَّهُمَّ فَإِنِّي امْرُؤٌ حَقِيرٌ ، وَ خَطَرِي يَسِيرٌ ، وَ لَيْسَ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ، وَ لَوْ أَنَّ عَذَابِي مِمَّا يَزِيدُ فِي مُلْكِكَ لَسَأَلْتُكَ الصَّبْرَ عَلَيْهِ ، وَ أَحْبَبْتُ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ لَكَ ، وَ لَكِنْ سُلْطَانُكَ اللَّهُمَّ أَعْظَمُ ، وَ مُلْكُكَ أَدْوَمُ مِنْ أَنْ تَزِيدَ فِيهِ طَاعَةَ الْمُطِيعِينَ ، أَوْ تَنْقُصَ مِنْهُ مَعْصِيَةَ الْمُذْنِبِينَ . فَارْحَمْنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، وَ تَجَاوَزْ عَنِّي يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ ، وَ تُبِّ عَلَيَّ ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ .

نیایش پنجاهم

دعای آن حضرت است در خوف از خدای تعالی . ای خداوند ، مرا درست اندام و کامل آفریدی و در خردی بپروردی و به کفایت روزی ام دادی . ای خداوند ، در کتابی که نازل کرده‌ای و بندگانت را به آن بشارت داده‌ای ، یافته‌ام که گفته‌ای : «بگو ای بندگان من که بر زیان خویش اسراف کرده‌اید ، از رحمت خداوند مأیوس مشوید ، زیرا خدا همه گناهان را می‌آمرزد .» (۱) و تو خود دانی و بهتر از من دانی که چه گناهانی از من سر زده است و از آن همه گناهان که برای من در طومار تو ثبت شده ، چه رسوایی عظیمی است مرا . و اگر به عفو تو که همه کس و همه چیز را در بر می‌گیرد امیدم نبود ، از دست می‌رفتم . اگر کسی را یاری آن بود که از پروردگارش بگریزد ، من از هر کس دیگر سزاوارتر می‌بودم که از تو بگریزم . بار خدایا ، تویی که در آسمان و زمین هیچ رازی بر تو پوشیده نیست و آن را در روز رستاخیز آشکار می‌کنی و در آن روز نه به جزا دهنده‌ای نیازت هست و نه به حسابگری . بار خدایا ، اگر بگریزم ، مرا طلب کنی و مرا در خواهی یافت . پس اینک در برابر تو خاضع و ذلیل و سرافکنده ایستاده‌ام . اگر عذابم کنی ، شایسته آنم و اینای پروردگار مناز سوی تو عدل است . و اگر عفو کنی ، از دیر باز مشمول عفو تو بوده‌ام و تو جامه عافیت خود برپیکر من پوشیدی . بار خدایا ، تو را سوگند می‌دهم به نامهای نهانیت ، نامهایی که جز تو کس آنها را نداند ، و به شکوه و جلالت که در پس پرده‌های عزت پوشیده شده که بر این جان بی‌تاب و این مشت استخوان ناتوان رحمت آوری : کسی که طاقت تاب آفتاب را ندارد . پس چسان طاقت تاب آتش دوزخ را داشته باشد . کسی که تحمل بانگ رعد تو تواس نیست . چگونه تحمل بانگ قهر تو باش باشد . ای خداوند ، بر من رحم کن ، که من مردی حقیرم و کم ارج . عذاب کردن من به قدر ذره‌ای هم به عظمت پادشاهیت نخواهد افزود و اگر می‌دانستم که عذاب من به عظمت پادشاهیت خواهد افزود ، از تومی خواستم که مرا به تحمل آن شکیبایی دهی و خود خواهان آن زیادت می‌بودم . ولی نه ای خداوند ، قدرت بیشتر و پادشاهی تو گسترده‌تر از آن است که فرمانبرداری فرمانبرداران بر آن بیفزاید یا نافرمانی نافرمانان از آن بکاهد . بر من رحمت آور ای مهربان‌ترین مهربانان . از گناه من در گذر ای صاحب جلالت و اکرام . توبه من بپذیر که تو توبه پذیرنده و مهربانی .

پی‌نوشتها

۱ . سوره ۳۹/آیه ۵۳

دعای پنجاه و یکم

الدعاء الحاوی و الخمسون

(وَ كَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّضَرُّعِ وَالِاسْتِكَانَةِ) إِلَهِي أَعْمَدُكَ وَأَنْتَ لِلْحَمْدِ أَهْلٌ عَلَى حُسْنِ صَنِيعِكَ إِلَهِي ، وَ سُبُوغِ نِعْمَائِكَ عَلَيَّ ، وَ جَزِيلِ عَطَائِكَ عِنْدِي ، وَ عَلَيَّ مَا فَضَّلْتَنِي بِهِ مِنْ رَحْمَتِكَ ، وَ أَشْبَعْتَ عَلَيَّ مِنْ نِعْمَتِكَ ، فَصَدِ اضْطَنَعْتُ عِنْدِي مَا يَعْجُزُ عَنْهُ شُكْرِي . وَ لَوْ لَمَّا إِحْسَانُكَ إِلَيَّ وَ سُبُوغِ نِعْمَائِكَ عَلَيَّ مَا بَلَغْتُ إِحْرَازَ حَظِّي ، وَ لَمَّا إِصْلَاحَ نَفْسِي ، وَ لَكِنَّكَ ابْتَدَأْتَنِي بِالْإِحْسَانِ ، وَ رَزَقْتَنِي فِي أُمُورِي كُلِّهَا الْكَفَايَةَ ، وَ صَيَّرْتَنِي عَنِّي جَهْدَ الْبَلَاءِ ، وَ مَنَعْتَ مِنِّي مَحْدُورَ الْقَضَاءِ . إِلَهِي فَكَمْ مِنْ بَلَاءٍ جَاهِدٍ قَدْ صَرَفْتَ عَنِّي ، وَ كَمْ مِنْ نِعْمَةٍ سَابَغْتَهَا أَفْرَزْتَ بِهَا عَيْنِي ، وَ كَمْ مِنْ صَنِيعَةٍ كَرِيمَةٍ لَكَ عِنْدِي أَنْتَ الَّذِي أَحْبَبْتَ عِنْدَ الْإِضْطِرَارِ دَعْوَتِي ، وَ أَقَلَّتْ عِنْدَ الْعِثَارِ زَلَّتِي ، وَ أَخَذْتَ لِي مِنَ الْأَعْيَادِ بِظُلْمَاتِي . إِلَهِي مَا وَجَدْتُكَ بَخِيلًا حِينَ سَأَلْتُكَ ، وَ لَمَّا مُنْقِضًا حِينَ أَرَدْتُكَ ، بَلْ وَجَدْتُكَ لِإِدْعَائِي سَامِعًا ، وَ لِمَطْلَبِي مُعْطِيًا ، وَ وَجَدْتُ نِعْمَاكَ عَلَيَّ سَابِغَةً فِي كُلِّ شَأْنٍ مِنْ شَأْنِي وَ كُلِّ زَمَانٍ مِنْ زَمَانِي ، فَأَنْتَ عِنْدِي مَحْمُودٌ ، وَ صَنِيعُكَ لَدَيَّ مَبْرُورٌ . تَحْمَدُكَ نَفْسِي وَ لِسَانِي وَ عَقْلِي ، حَمْدًا يَبْلُغُ الْوَفَاءَ وَ حَقِيقَةَ الشُّكْرِ ، حَمْدًا يَكُونُ مَبْلَغَ رِضَاكَ عَنِّي ، فَجَجِبْنِي مِنْ سَيْحِطِكَ . يَا كَهْفِي حِينَ تُعِينُنِي الْمَذَاهِبُ وَ يَا مَقِيلِي عَثْرَتِي ، فَلَوْ لَا سَتْرُكَ عَوْرَتِي لَكُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحِينَ ، وَ يَا مُؤَيِّدِي بِالنَّصِيرِ ،

فَلَوْ لَمَا نَصِرُكَ إِيَّاي لَكُنْتُ مِنَ الْمَغْلُوبِينَ ، وَ يَا مَنْ وَضَعْتَ لَهُ الْمُلُوكَ نِيرَ الْمِذْلَةِ عَلَى أَعْنَاقِهَا ، فَهُمْ مِنْ سَيِّطَوَاتِهِ خَائِفُونَ ، وَ يَا أَهْلَ التَّقْوَى ، وَ يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسَيْنَى ، أَسْأَلُكَ أَنْ تَغْفِرَ عَنِّي ، وَ تَغْفِرَ لِي فَلَسْتُ بِرَبِيئًا فَاعْتَدِرْ ، وَ لَا بَدِي قُوَّةٌ فَانْتَصِرْ ، وَ لَا مَقَرَّ لِي فَأَفِرْ . وَ أَشْتَتِيلُكَ عَثْرَاتِي ، وَ أَتَّصِلُ إِلَيْكَ مِنْ دُنُوبِي الَّتِي قَدْ أُوبِقْتَنِي ، وَ أَحَاطْتُ بِى فَأَهْلَكْتَنِي ، مِنْهَا فَرَزْتُ إِلَيْكَ رَبُّ تَائِبًا فَتُبَّ عَلَيَّ ، مُتَعَوِّذًا فَاعْزِنِي ، مُسْتَجِيرًا فَلَا تَحْذُلْنِي ، سَائِلًا فَلَا تَحْرِمْنِي مُعْتَصِمًا فَلَا تُسْلِمْنِي ، دَاعِيًا فَلَا تَزِدْنِي خَائِبًا . دَعَوْتُكَ يَا رَبُّ مَسْكِينًا ، مُسْتَكِينًا ، مُشْفِقًا ، خَائِفًا ، وَجَلًا ، فَقِيرًا ، مُضْطَرًّا إِلَيْكَ . أَشْكُو إِلَيْكَ يَا إِلَهِي ضَعْفَ نَفْسِي عَنِ الْمَسَارَعَةِ فِيمَا وَعَدْتَهُ أَوْلِيَاءَكَ ، وَ الْمُجَابَبَةَ عَمَّا حَذَرْتَهُ أَعْدَاءَكَ ، وَ كَثْرَةَ هُمُومِي ، وَ وَسْوَسه نَفْسِي . إِلَهِي لَمْ تَفْضَحْنِي بِسِرِّي ، وَ لَمْ تُهْلِكْنِي بِجَرِيرَتِي ، أَدْعُوكَ فَتَجِيبْنِي وَ إِنْ كُنْتُ بَطِيئًا حِينَ تَدْعُونِي ، وَ أَسْأَلُكَ كُلَّمَا شِئْتُ مِنْ حَوَائِجِي ، وَ حَيْثُ مَا كُنْتُ وَضَعْتَ عِنْدَكَ سِرِّي ، فَلَا أَدْعُو سِوَاكَ ، وَ لَا أَرْجُو غَيْرَكَ لَتَيْبِكَ لَتَيْبِكَ ، تَسْتَمِعُ مِنْ شِكَايِكَ ، وَ تَلْقَى مَنْ تَوَكَّلَ عَلَيْكَ ، وَ تُخَلِّصُ مَنْ اعْتَصَمَ بِكَ ، وَ تُفَرِّجُ عَمَّنْ لَدَيْكَ . إِلَهِي فَلَا تَحْرِمْنِي خَيْرَ الْآخِرَةِ وَ الْأُولَى لِقَلْبِهِ شُكْرِي ، وَ اغْفِرْ لِي مَا تَعَلَّمُ مِنْ دُنُوبِي . إِنْ تُعَذِّبْ فَأَنَا الظَّالِمُ الْمُفْرَطُ الْمُضْجِعُ الْأَثِمُ الْمُقْصِرُ الْمُضْجِعُ الْمُغْفَلُ حَظَّ نَفْسِي ، وَ إِنْ تَغْفِرْ فَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ .

نِیَاش پَنجَاه وَ یَكَم

دعای آن حضرت است در تضرع و اظهار فروتنی . ای خداوند من ، حمد می گویم تو را تو سزاوار حمدی حمد می گویم تو را به سبب نیکیهایت که در حق من روا داشتی و به سبب نعمتهای فراوانت که به من ارزانی فرمودی و عطایای بسیاری که مرابدان نواختی و رحمت و بخشایش و نعمت که مرا بر دیگران برتری نهادی و به من دادی . درباره من نیکیها کرده ای و مرا نعمتها داده ای که زبان از سپاس آن عاجز است . و اگر احسان تو و نعم بی شماری نمی بود ، هرگز نمی توانستم بهره خویش فراچنگ آرم و به اصلاح نفس خود پردازم . ولی تو پیش از آنکه خواستار احسانت شوم ، مرا عرقه احسان خود ساختی و در همه کارهایم مرا از دیگران بی نیازی بخشیدی و بلا- از من بگردانیدی و قضای سهمگین از من بازداشتی . بار خدایا ، چه بلاهای رنج آور که از من بگردانیده ای و چه نعمتهای فراوان که مرا بدان شادمان ساخته ای و چه احسانهای بزرگوارانه که در حق من نموده ای . بار خدایا ، تویی که به هنگام بیچارگی دعای من اجابت کردی و چون به خطا و لغزشی گرفتار آمدم از من در گذشتی و حق مرا از دشمنان بگرفت . ای خداوند ، هر گاه که از تو درخواستی نموده ام بخیل نیافته ام و هر زمان که آهنگ تو کرده ام گرفته ات ندیده ام ، بل چنان یافته ام که دعای مرا می شنوی و آنچه خواسته ام عطا می کنی و در هر کار که هستم و در هر زمان که هستم دیده ام که نعمت بسیاری بر من روان است . از این روست که در نزد من ستوده ای و احسانت بس نیکوست . ای خداوند ، جان من و زبان من و عقل من ، حمد و سپاس تو گویند ، حمدی به کمال رسیده ، حمدی به حقیقت شکر نایل آمده ، حمدی تا غایت خشنودیت فرا رفته . پس مرا از خشم خود در امان دار . ای پناهگاه من هنگامی که یافتن راههای رهایی برای من دشوار می شود ، ای عفو کننده از خطا ، اگر تو بر گناه من پرده نیکنده بودی ، من از رسوایان می بودم . ای خداوندی که به یاری خویش مرا توانایی بخشیده ای ، اگر یاری تو نبود من از مغلوبان می بودم . ای خداوندی که پادشاهان در برابر تو یوغ مذلت بر گردن نهاده اند و از سطوت تو بیمناکند . ای خداوندی که سزاوار آنی که از تو بترسند ، ای خداوندی که نامهای نیکو از آن توست ، از تو می خواهم که مرا عفو کنی و بیامیزی ، که من بی گناه نیستم که عذری اقامه کنم و نیرومند نیستم که هوای غلبه ام در سر باشد و گریزگاهی ندارم که بدان در گریزم . از تو خواهم که خطاهایم ببخشایی و از آن گناهان که مرا گرفتار خود ساخته و گرد من فرا گرفته و به هلاکتم نزدیک کرده ، پوزش می خواهم . از آن گناهان در تو می گریزمای پروردگار منو توبه می کنم ، توبه من بپذیر . به تو پناه می جویم ، پناهام ده . از تو زنهاری طلبم ، خوادم فرومگذار . دست سؤال پیش تو دراز کرده ام ، محروم مکن . به رشته رحمت تو چنگ زده ام ، رهایم مکن . تو را می خوانم ، نویدم باز مگردان . ای پروردگار من ، تو را می خوانم ، در حالی که مسکینم ، زار و نزارم ،

ترسان و هراسان و بیمناکم ، فقیرم و به تو محتاجم . ای خدای من ، به تو شکایت می‌کنم ناتوانم را ، که نمی‌توانم به آن وعده‌ای که به اولیای خود داده‌ای بشتابم و نمی‌توانم از آنچه دشمنانت را از آن ترسانده‌ای دوری جویم . به تو شکایت می‌آورم از فراوانی غم و اندوهم و وسوسه نفسم . خدایا ، به سبب آنچه در باطنم می‌گذرد ، مرا رسوا نساخته‌ای و به سبب گناهانم هلاک نکرده‌ای . تو را می‌خوانم و تو پاسخ می‌دهی ، هر چند به هنگامی که مرا می‌خوانی من در پاسخ تو درنگ می‌کنم . هر نیازم که باشد ، از تو اش می‌خواهم و هر جا که باشم ، راز دل خود به تومی سپارم . جز تو کسی را نمی‌خوانم ، جز تو به کسی امید ندارم . لبیک لبیک . هر کس به تو شکایت آورد ، می‌شنوی . هر کس بر تو توکل کند ، بدو روی می‌کنی . هر کس را که چنگ در ریمان تو زند ، رهایی می‌بخشی و از کسی که به تو پناه آورد ، غم و اندوه می‌زدایی . ای خداوند ، مرا به سبب اندک بودن سپاسگزاریم از خیر دنیا و آخرت محروم مکن . گناهانم را که تنها تو می‌دانی چیست بپارم . اگر مرا عذاب کنی ، سزای من است ، که من ستمگرم و تباهکارم و گنهکارم و مقصرم و سهل انگارم و غافل از بهره خویش هستم . اگر مرا بیمارزی ، چه شگفت ، که تو مهربان‌ترین مهربانانی .

دعای پنجاه و دوم

الدعاء الثانی و الخمسون

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْإِلْحَاحِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى) يَا اللَّهُ الَّذِي لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ، وَ كَيْفَ يَخْفَى عَلَيْكَ يَا إِلَهِي مَا أَنْتَ خَلَقْتَهُ ، وَ كَيْفَ لَا تُحْصِي مَا أَنْتَ صَنَعْتَهُ ، أَوْ كَيْفَ يَغِيبُ عَنْكَ مَا أَنْتَ تُدْبِرُهُ ، أَوْ كَيْفَ يَسْتَطِيعُ أَنْ يَهْرَبَ مِنْكَ مَنْ لَا حَيَاةَ لَهُ إِلَّا بِرِزْقِكَ ، أَوْ كَيْفَ يَنْجُو مِنْكَ مَنْ لَا مَذْهَبَ لَهُ فِي غَيْرِ مُلْكِكَ . سُبْحَانَكَ أَحْسَى خَلْقِكَ لَكَ أَعْلَمُهُمْ بِكَ ، وَ أَحْضَعُهُمْ لَكَ أَعْلَمُهُمْ بِطَاعَتِكَ ، وَ أَهْوَنُهُمْ عَلَيْكَ مَنْ أَنْتَ تَرْزُقُهُ وَ هُوَ يَعْبُدُ غَيْرَكَ سُبْحَانَكَ لَا يَنْقُصُ سُلْطَانَكَ مَنْ أَشْرَكَ بِكَ ، وَ كَذَبَ رُسُلَكَ ، وَ لَيْسَ يَسْتَطِيعُ مِنْ كَرِهٍ قَضَاءَكَ أَنْ يَرُدَّ أَمْرَكَ ، وَ لَا يَمْتَنِعُ مِنْكَ مَنْ كَذَّبَ بِقُدْرَتِكَ ، وَ لَا يَفُوتُكَ مَنْ عَبْدَ غَيْرَكَ ، وَ لَا يَعْمُرُ فِي الدُّنْيَا مِنْ كَرِهٍ لِقَاءَكَ . سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ شَأْنَكَ ، وَ أَفْهَرُ سُلْطَانَكَ ، وَ أَشَدَّ قُوَّتَكَ ، وَ أَنْفَذَ أَمْرَكَ سُبْحَانَكَ قَضَيْتَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ الْمَوْتَ مِنْ وَحْدِكَ وَ مَنْ كَفَرَ بِكَ ، وَ كُذِّبَ ذَاتِقِ الْمَوْتِ ، وَ كُذِّبَ صَائِرُ إِلَيْكَ ، فَتَبَارَكَ وَ تَعَالَيْتَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَ خَدَّكَ لَا شَرِيكَ لَكَ . آمَنْتُ بِكَ ، وَ صَدَّقْتُ رُسُلَكَ ، وَ قَبِلْتُ كِتَابَكَ ، وَ كَفَرْتُ بِكُلِّ مَعْبُودٍ غَيْرِكَ ، وَ بَرِئْتُ مِمَّنْ عَبْدَ سِوَاكَ . اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبِحُ وَ أُمْسِي مُسْتَقِلاً لِعَمَلِي ، مُعْتَرِفاً بِذُنُوبِي ، مُقِرّاً بِخَطَايَايَ ، أَنَا بِإِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي ذَلِيلٌ ، عَمَلِي أَهْلِكُنِي ، وَ هَوَايَ أُرْذَانِي ، وَ شَهْوَاتِي حَرَمْتَنِي . فَاسْأَلُكَ يَا مَوْلَايَ سُؤَالَ مَنْ نَفْسُهُ لَاهِيَةٌ لِطُولِ أَمَلِهِ ، وَ بَدَنُهُ غَافِلٌ لِشُكُونِ عُرُوقِهِ ، وَ قَلْبُهُ مَفْتُونٌ بِكَثْرَةِ النِّعَمِ عَلَيْهِ ، وَ فِكْرُهُ قَلِيلٌ لِمَا هُوَ صَائِرٌ إِلَيْهِ . سُؤَالَ مَنْ قَدْ غَلَبَ عَلَيْهِ الْأَمَلُ ، وَ فَتَنَهُ الْهَوَى ، وَ اسْتَمَكَّنَتْ مِنْهُ الدُّنْيَا ، وَ أَظْلَمَ الْأَجَلَ ، سُؤَالَ مَنْ اسْتَكْتَرَتْ ذُنُوبَهُ ، وَ اعْتَرَفَ بِخَطِيئَتِهِ ، سُؤَالَ مَنْ لَمَّا رَبَّ لَهُ غَيْرَكَ ، وَ لَا وَلِيَّ لَهُ دُونَكَ ، وَ لَا مُنْقِذَ لَهُ مِنْكَ ، وَ لَا مَلْجَأَ لَهُ مِنْكَ ، إِلَّا إِلَيْكَ . إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ الْوَاجِبِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِكَ ، وَ بِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي أَمَرْتَ رَسُولَكَ أَنْ يُسَبِّحَكَ بِهِ ، وَ بِجَلْمَالِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ ، الَّذِي لَا يَهْلِي وَ لَا يَنْغَيِّرُ ، وَ لَا يَحُولُ وَ لَا يَفْنَى ، أَنْ تَصِلَنِي عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ أَنْ تُغَيِّبَنِي عَنْ كُلِّ شَيْءٍ بَعْدَ تَبَارُكَ ، وَ أَنْ تَسَلِّمَنِي نَفْسِي عَنِ الدُّنْيَا بِمَخَافَتِكَ ، وَ أَنْ تُثَبِّتَنِي بِالْكَثِيرِ مِنْ كَرَامَتِكَ بِرَحْمَتِكَ . فَإِلَيْكَ أَفْرُ ، وَ مِنْكَ أَحَافُ ، وَ بِكَ أَسْتَعِيثُ ، وَ إِيَّاكَ أَرْجُو ، وَ لَكَ أَدْعُو ، وَ إِلَيْكَ أَلْجَأُ ، وَ بِكَ أَتَقُ ، وَ إِيَّاكَ أَسْتَعِينُ ، وَ بِكَ أُوْمِنُ ، وَ عَلَيْكَ أَتَوَكَّلُ ، وَ عَلَى جُودِكَ وَ كَرَمِكَ أَتَكَلُّ .

نیایش پنجاه و دوم

دعای آن حضرت است به هنگام طلب به اصرار از باری تعالی . ای خداوند یکتایی که در آسمان و زمین چیزی بر تو پوشیده

نیست و چگونه تواندای خدای منجیزی که خود آن را آفریده‌ای بر تو پوشیده ماند، یا چگونه شمار نتوانی کرد آنچه خود آن را پدید آورده‌ای، یا چگونه از تو پنهان تواند ماند آنچه تدبیر کار او به دست توست، یا چگونه از تو تواند گریخت آن که اگر روزی اش ندهی زنده نخواهد بود، یا چگونه از چنبر فرمان تو تواند رست آن که راهی جز حیطه فرمانروایی تو اش در پیش نیست. ای خداوند، منزهی تو. از آفریدگانت آن که تو را بیشتر شناسد، بیشتر از تو ترسد و آن که تو را بیشتر فرمان برد، خضوعش در برابر تو بیشتر باشد و آن که تو اش روزی دهی و او دیگری را پرستد، در نزد تو از همه کس فرومایه تر است. ای خداوند، منزهی تو. سلطه و قدرت تو را نمی‌کاهد کسی که به تو شرک آورد و پیامبرانت را به دروغ نسبت دهد. آن کس که خواست تو را خوش ندارد، نتواند فرمانت را نپذیرد و آن کس که منکر قدرت تو بود، خود را از تو در امان نتواند داشت و آن کس که جز تو دیگری را پرستد، از کیفر تو اش گریزی نیست و آن کس که دیدار تو را نخواهد، نتواند تا ابد در دنیا زیستن گیرد. ای خداوند، منزهی تو. چه رفیع است مقام تو، چه قهار است قدرت تو، چه سخت است نیروی تو، چه نافذ است فرمان تو. ای خداوند، منزهی تو. مرگ را بر همه آفریدگانت مقرر داشته‌ای: خواه به یکتائیت پرستند یا نپرستند. همه چشمنده شرنگ مرگند و همه رهسپار سرای آخرت. پس متبارک و متعالی هستی. خدایی جز تونیست. یکتایی و بی‌شریکی. به تو ایمان آوردم و پیامبرانت را تصدیق کردم و کتابت را پذیرفتم و به هر معبودی جز تو کافر شدم و از هر کس که جز تو را پرستد بیزاری جستم. بار خدایا، شام را به بامداد می‌آورم و بامداد را به شام می‌رسانم درحالی که عمل خویش اندک می‌شمارم و به گناه خود اعتراف می‌کنم و به خطای خویش اقرار می‌آورم. بار خدایا، چون پیروی از هوای نفس را از حد گذرانیده‌ام، آفریده‌ای ذلیم. عمل من مرا به هلاکت افکند و هوی و هوس من به تباهیم کشید و شهوات من مرا از کردار نیک محروم داشت. ای مولای من، از تو می‌خواهم، همانند کسی که آرزوی دور و درازش به لهو و لعب سرگرم داشته و جسمش به سبب تن پروری غافل است و دلش به سبب افزونی نعمت مفتون است و خود درباره آینده‌ای که به سوی آن رهسپار است اندک می‌اندیشد، همانند آن کس که آرزو بر او چیره شده و هوی و هوس او را فریفته و دنیا بر او تسلط یافته و مرگ بر او سایه افکنده است، همانند آن کس که گناه خود بسیار می‌شمرد و به خطای خود اعتراف می‌کند، همانند آن کس که پروردگاری جز تو ندارد و جز تو اش دوستی نیست و کسی از خشم تو اش نمی‌رهاند و پناهگاهی جز آستان تو نیست. ای خداوند، از تو می‌خواهم، به حق خود که بر همگان واجب گردانیده‌ای و به نام مهین تو که پیامبرت را فرموده‌ای که تو را بدان نام تسبیح گوید و به عظمت ذات بزرگوار تو که نه کهنه می‌شود و نه تغییر می‌یابد و نه فنا می‌پذیرد، که بر محمد و خاندانش درود بفرستی و مرا به نیروی عبادت از هر چه هست بی‌نیاز کنی و خوف خویش در دلم افکنی تا محبت دنیا از صحرای دلم خیمه برچیند و مرا به رحمت خود به کرامت و احسان فراوانت بازگردانی. بار خدایا به سوی تو می‌گریزم، از تو می‌ترسم، به درگاه تو استغاثه می‌کنم، به تو امید می‌بندم، تو را می‌خوانم، به تو پناه می‌جویم، اعتماد به توست و از تو یاری می‌خواهم، به تو ایمان می‌آورم و بر تو توکل می‌کنم و به جود و کرم تو متکی هستم.

دعای پنجاه و سوم

الدعاء الثالث والخمسون

(وَ كَذَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي التَّدَلُّلِ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ) رَبِّ أَفْحَمْتَنِي ذُنُوبِي، وَ انْقَطَعَتْ مَقَالَتِي، فَلَمَّا حُجَّجَهُ لِي، فَأَنَا الْأَسِيرُ بِبَيْتِي، الْمُزْتَهَنُ بِعَمَلِي، الْمُرَدَّدُ فِي خَطِيئَتِي، الْمُتَحَيَّرُ عَنْ قَضِيئَتِي، الْمُتَنَقِّطُ بِي. قَدْ أَوْقَفْتُ نَفْسِي مَوْقِفَ الْأَذَلِّاءِ الْمُذْنِبِينَ، مَوْقِفَ الْأَشْقِيَاءِ الْمُتَجَرِّبِينَ عَلَيْكَ، الْمُسْتَخْفِينَ بِوَعْدِكَ سُبْحَانَكَ أَيُّ جُزْأِهِ اجْتَرَأَتْ عَلَيْكَ، وَ أَيُّ تَغْرِيرِ غَرَزَتْ بِنَفْسِي مَوْلَائِي اِرْحَمْ كِبْرِي لِحُرِّ وَجْهِهِ وَ زَلَّةِ قَلْبِي، وَ عَيْدِ بَحْلَمِكَ عَلَى جَهْلِي وَ بِإِحْسَانِكَ عَلَى إِسْيَاءَتِي، فَأَنَا الْمُقَرَّبُ بِذَنْبِي، الْمُعْتَرِفُ بِخَطِيئَتِي، وَ هِدْيَهُ يَدِي وَ

نَاصِيَتِي ، اَسْتَكِينُ بِالْقَوْدِ مِنْ نَفْسِي ، اَرْحَمِ شَيْبَتِي ، وَ نَفَادِ اَيَّامِي ، وَ اقْتِرَابِ اَجَلِي وَ ضَعْفِي وَ مَسْكَنتِي وَ قَلَّةِ حِيلَتِي . مَوْلَايَ وَ اَرْحَمِنِي اِذَا انْقَطَعَ مِنَ الدُّنْيَا اَثْرِي ، وَ اَمَحَى مِنَ المَخْلُوقِينَ ذِكْرِي ، وَ كُنْتُ مِنَ الْمُنْسَبِّينَ كَمَنْ قَدْ نَسِيَ مَوْلَايَ وَ اَرْحَمِنِي عِنْدَ تَغْيِيرِ صُورَتِي وَ حَالِي اِذَا بَلَى جِسْمِي ، وَ تَفَرَّقَتْ اَعْضَائِي ، وَ تَقَطَّعَتْ اَوْصَالِي ، يَا عَفْلَتِي عَمَّا يُرَادُ بِي . مَوْلَايَ وَ اَرْحَمِنِي فِي حَشْرِي وَ نَشْرِي ، وَ اجْعَلْ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مَعَ اَوْلِيَائِكَ مَوْفِقِي ، وَ فِي اَحْبَائِكَ مَصْدَرِي ، وَ فِي جَوَارِكِ مَسْكِنِي ، يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ .

نیایش پنجاه و سوم

. دعای آن حضرت است در اظهار خشوع و خضوع به درگاه خداوند . ای پروردگار من ، گناهانم زبانم را بند آورده‌اند و از گفتار عاجز آمده‌ام و یارای آنم نیست که عذری آورم یا حاجتی اقامه کنم . اسیر بلیه خویشتم و در گرو اعمال خود . در وادی خطای خود سرگردانم و ندانم به کجا می‌روم ، چونان مسافری از همه جا بریده و در راه مانده . خود را در جایگاه گناهکاران ذلیل بر پای داشته‌ام ، در جایگاه شوربختانی که در برابرت گستاخی کرده‌اند و وعده‌های عذابت را به چیزی نشمرده‌اند . منزهی تو ، ای خداوند . به کدام جرأت با تو گستاخی کردم ؟ به دمدمه کدام فریب خود را در ورطه هلاکت افکندم ؟ ای مولای من ، می‌بینی که چسان لغزیده‌ام و به رو در افتاده‌ام ، پس بر من رحمت آور و به حلم خود بر جهل من و به احسان خود بربد کرداریم ببخشای ، که به گناه خود اقرار می‌کنم و به خطای خود معترفم . این دست من و این سر من که اکنون برای قصاص از نفس خود زاروار تسلیم کرده‌ام . بار خدایا ، بر پیری من و پایان یافتن روزگار من و نزدیک شدن اجل من و ناتوانی و بیچارگی من رحم کن . ای مولای من ، بر من رحمت آور آنگاه که نشان من از جهان بر افتد و نامم از میان آفریدگان محو شود و در زمره فراموش شدگان در آیم . ای مولای من ، بر من رحمت آور آنگاه که چهره‌ام و حالت‌م دگرگون شود : آن هنگام که پیکرم بیوسد و اعضایم پراکنده گردد و بند بندم از هم بگسلند . ای وای بر غفلت من از آنچه برایم مهیا کرده‌اند . ای مولای من ، رحم کن بر من در آن روز که زنده شوم و برای حساب حاضر آیم . در آن روز ، جایگاه ایستادنم را در میان اولیای خود قرار ده و چنان کن که با دوستان تو باز گردم و مرا در جوار خود مسکن ده . یا رب العالمین .

دعای پنجاه و چهارم

الدعاء الرابع والخمسون

(وَ كَدَانَ مِنْ دُعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي اسْتِكْشَافِ الْهُمُومِ) يَا فَارِجَ الْهُمِّ ، وَ كَاشِفَ الْغَمِّ ، يَا رَحْمَانَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ رَحِيمَهُمَا ، صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ اَفْرِجْ هَمِّي ، وَ اَكْشِفْ غَمِّي . يَا وَاحِدُ يَا اَحَدُ يَا صِمْدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ، اَعْصِمْنِي وَ طَهِّرْنِي ، وَ اَذْهَبْ بِلَيْتِي . وَ اَقْرَأْ آيَةَ الْكُرْسِيِّ وَ الْمُعَوِّذَتَيْنِ وَ قُلْ هُوَ اللهُ اَحَدٌ ، وَ قُلْ اللَّهُمَّ اِنِّي اَسْأَلُكَ سُؤَالَ مَنْ اِسْتَدْتْ فَسَافَتُهُ ، وَ ضَمَعَتْ قُوَّتُهُ ، وَ كَثُرَتْ ذُنُوبُهُ ، سُؤَالَ مَنْ لَمَّا يَجِدُ لِفَاقَتِهِ مُغِيثًا ، وَ لَمَّا لِيَصْغَفِهِ مَقْوِيًا ، وَ لَمَّا لِيَتَذَنَّبَهُ غَافِرًا غَيْرَكَ ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْاِكْرَامِ اَسْأَلُكَ عَمَلًا تُحِبُّ بِهِ مَنْ عَمِلَ بِهِ ، وَ يَقِينًا تَنْفَعُ بِهِ مَنْ اِسْتَيْقَنَ بِهِ حَقَّ الْيَقِينِ فِي نَفَادِ اَمْرِكَ . اللَّهُمَّ صِلْ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، وَ اَقْبِضْ عَلَيَّ الصَّدَقِ نَفْسِي ، وَ اَقْطَعْ مِنَ الدُّنْيَا حِيَاجَتِي ، وَ اجْعَلْ فِيْمَا عِنْدَكَ رَغْبَتِي شَوْقًا اِلَى لِقَائِكَ ، وَ هَبْ لِي صِدْقَ التَّوَكُّلِ عَلَيْكَ . اَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ كِتَابٍ قَدْ خَلَا ، وَ اَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كِتَابٍ قَدْ خَلَا ، اَسْأَلُكَ خَوْفَ الْعَابِدِينَ لَكَ ، وَ عِبَادَةَ الْخَاشِعِينَ لَكَ ، وَ يَقِينَ الْمُتَوَكِّلِينَ عَلَيْكَ ، وَ تَوَكُّلَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْكَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْ رَغْبَتِي فِي مَسْأَلَتِي مِثْلَ رَغْبَتِهِ اَوْلِيَائِكَ فِي مَسْأَلِهِمْ ، وَ رَهْبَتِي مِثْلَ رَهْبَتِهِ اَوْلِيَائِكَ ، وَ اِسْتِعْمَلْنِي فِي مَرْضَاتِكَ عَمَلًا لَّا اُتْرِكُ مَعَهُ شَيْئًا مِنْ دِينِكَ مَخَافَةَ اَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ . اللَّهُمَّ هَذِهِ حَاجَتِي فَاعْظِمْ فِيهَا رَغْبَتِي ، وَ اَظْهِرْ فِيهَا عُدْرِي ، وَ لَقِّنِي فِيهَا حُجَّتِي ، وَ عَافِ فِيهَا جَسَدِي . اللَّهُمَّ مَنْ اَصْبَحَ لَهُ ثِقَةٌ اَوْ رَجَاءٌ غَيْرَكَ ، فَقَدْ اَصْبَحَتْ وَ

أَنْتِ ثِقَّتِي وَرَجَائِي فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا ، فَاقْضِي لِي بِخَيْرِهَا عَاقِبَةً ، وَنَجِّنِي مِنْ مَضَلَّاتِ الْفِتَنِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ الْمُصْطَفَى وَعَلَى آلِهِ الطَّاهِرِينَ .

نیایش پنجاه و چهارم

. دعای آن حضرت است به هنگام درخواست از میان بردن غم و اندوه . ای از میان برنده غمها و ای زداینده اندوهان . ای بخشاینده در دنیا و آخرت و ای رحمت آورنده بر بندگان خود هم در این سرای و هم در آن سرای . بر محمد و خاندان او درود بفرست و غم از جان بردار و اندوهم از دل بزدای . ای خدای یگانه ، ای خدای یکتا ، ای خدایی که در نیازمندیها به تو پناه آورند ، ای خداوندی که نزاده‌ای و زاده نشده‌ای و تو را همسر و همتایی نیست . مرا از گناهان نگه‌دار و پاکیزه‌ام گردان و بلیه از من دور نمای (۱) . بار خدایا ، چونان کسی که نیازمندی‌اش به غایت رسیده و نیرویش به ضعف گراییده و گناهانش افزون شده ، چونان کسی که حاجت‌خویش را فریاد رسی نمی‌یابد و ناتوانی‌اش را نیرو بخشنده‌ای و گناهانش را آمرزنده‌ای جز تو نیست ، از تو می‌خواهم ای صاحب‌جلالت و اکرام که مرا به کاری واداری که هر کس چنان کند ، محبوب تو شود و حق‌یقینی عطا کنی که هر کس در طریق مشیت تو بدان مقام فرا رود ، به پاداشی نیکو رسد . بار خدایا ، بر محمد و خاندان او درود بفرست و مرا بر صدق و راستی‌بمیران و نیاز من از دنیا ببر و رغبت مرا به آنچه در نزد توست شوق لقای خود قرار ده و مرا روزی ساز توکل به تو را از سر صدق . بار خدایا ، از تو می‌خواهم سرنوشت نیکی را که در گذشته برای من رقم زده شده ، و به تو پناه می‌آورم از سرنوشت بدی که برای من رقم زده شده . از تو می‌خواهم خوف و خشیت عابدان را به من ارزانی داری و عبادت خاشعان را و یقین متوکلان را و توکل مؤمنان را . بار خدایا ، مرا برانگیز که بدان رغبت از تو چیزی خواهم که اولیای تو از تو می‌خواهند ، و از تو چنان ترسم که اولیای تو از تو می‌ترسند . مراد راه رضای خود چنان به کار دار که چیزی از وظایف دینی تو را از بیم هیچ یک از آفریدگانت فرو نگذارم . بار خدایا ، این حاجت من است ، پس رغبت مرا برای رسیدن به آن عظیم گردان و عذر من در این درخواست بپذیر و حجت مرا در آن بر زبانم نه و جسمم را در آن عافیت عطا کن . بار خدایا ، هر کس که اعتماد و امیدی به جز تو داشته باشد ، اعتماد و امید من در تمام احوال به توست . پس مقدر ساز برای من هر چه را که پایانی بهتر دارد ، و مرا از فتنه‌های گمراه کننده وارهان ، به رحمت خودای مهربانترین مهربانان . و صلی الله علی سیدنا محمد رسول الله المصطفی و علی آله الطاهیرین .

پی‌نوشتها

۱ . در اینجا آیه الکرسی و معوذتین و قل هو الله احد را بخوان .

سَلَامٌ عَلَيْهَا
نور فاطمه زهرا

کتابخانه دیجیتال
www.noorfatemah.org